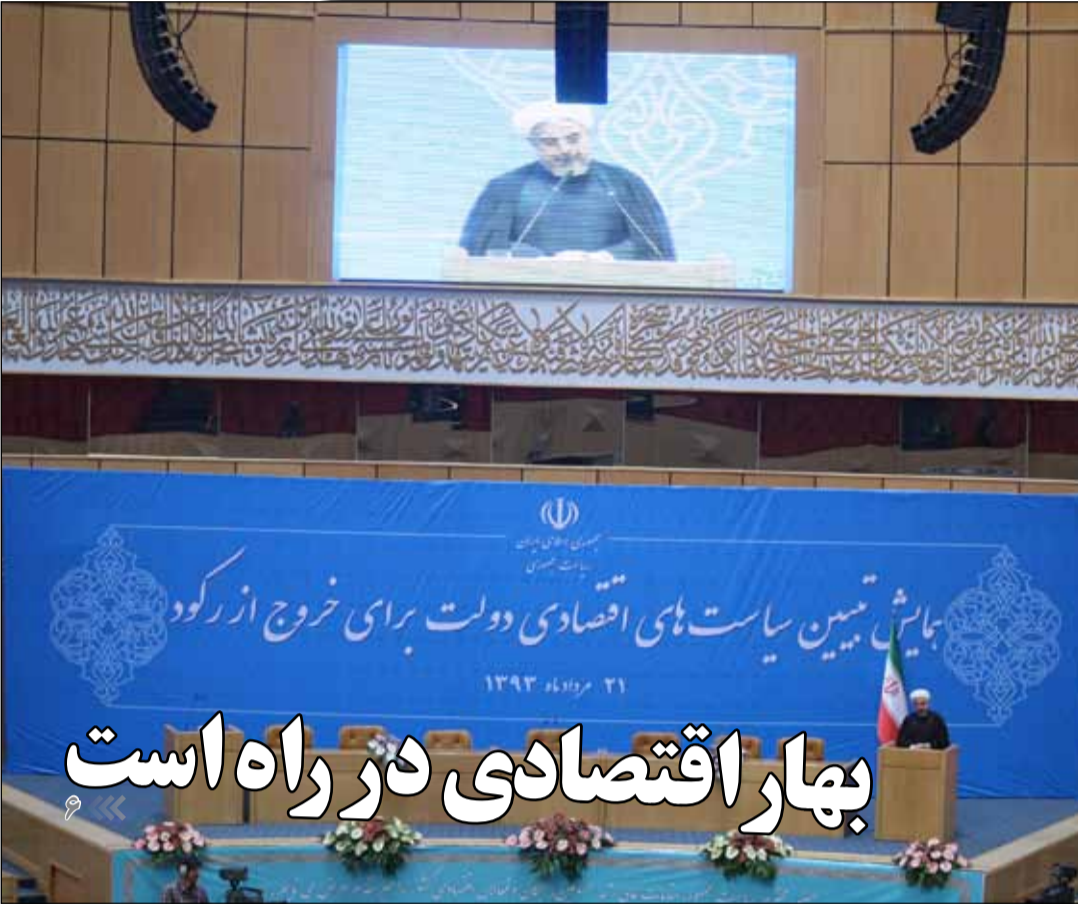

کرباسیان خبر داد:

پرونده «آلومینیوم مهدی» روی میز «بازرسی»

رئیس هیات عامل ایمیدرو از بررسی اسناد ماجرای آلومینیوم توسط تیمی از ایمیدرو خبر داد. مهدی کرباسیان درباره ایرادات وارده به واگذاری آلومینیوم مهدی گفت: سازمان بازرسی کل کشور به مسئله آلومینیوم مهدی ورود پیدا کرده و اسناد و مدارک در اختیار آنان قرار گرفته و ما منتظر نتیجه بررسی‌های آنان هستیم. اما اگر در نظرهای آنان بحث‌های مدیریتی هم باشد، به‌طور قطع تصمیمات لازم را می‌گیریم و تغییراتی را که در بیشتر واحدهای صنعتی اعمال کردیم در مورد این واحد هم اعمال خواهیم کرد.

۱۱

بهار اقتصادی در راه است

وزیر صنعت، معدن و تجارت خبر داد: حذف ثبت سفارش تا پایان سال

ایران کد و شب‌باز نمی‌گردند

وزیر نفت در برنامه پایش

امکان رانت خواری در صنعت نفت وجود ندارد

وزیر نفت با اعلام اینکه دوران خوردن‌ها و بردن‌ها تمام شده، از افزایش ۵ میلیارد دلاری درآمد نفتی دولت در سال جاری خبر داد و گفت: برای خارج شدن از رکود اقتصادی، نخست باید از رکود نفتی خارج شویم و برنامه‌های امروز ما به مسائلی توجه دارد که امسال و سال آینده را تحت تأثیر قرار خواهد داد.

چرا باید از صنعت خودروسازی حمایت کرد؟

سقف تسهیلات صندوق پس‌انداز مسکن حداکثر ۶۰ میلیون تومان شد

خانه اولی‌ها در اولویت

آزیر قرمز قطع بی‌رویه درختان بلوط

مرکز پژوهش‌های مجلس:

قانون منع استفاده از ماهواره اثر خود را از دست داده است

زارعیان مدیرکل روابط عمومی وزارت ارتباطات:

۴ سال توقف

در حوزه ارتباطی کشور

تجارتی‌که ایران از آن سهمی ندارد

قوانین مان اقتصاد را به زیر زمین سوق می‌دهد

قوانین مالیاتی باید بازبینی شوند

تولید ۲۵ درصد از آهن اسفنجی جهان در ایران

خطر ایجاد محدودیت بیشتر مالی برای تولید

۲۵

۲

۴

۲۲

۹

IRAN MINE & MINING INDUSTRIES SUMMIT

اجلاس معدن و صنایع معدنی ایران

"توسعه و سرمایه‌گذاری"

۲۴-۲۵ آذرماه ۱۳۹۳، تهران - ایران

مرکز همایش‌های بین‌المللی برج میلاد

اكتشاف
استخراج
فراوری
صنایع معدنی فلزی و غیر فلزی
محصولات با ارزش افزوده بالا و تکنولوژیهای برتر

برای

- سرمایه‌گذاران
- سرمایه‌پذیران
- مدیران
- بازرگانان
- مهندسان و معدن‌کاران

Bringing the World of Minings Together

تحت نظارت

برگزارکننده

جهت کسب اطلاعات تکمیلی یا دبیرخانه همایش شرکت همایش‌سازان امروز، تماس حاصل فرمایند

تلفن: ۲۲۰۴۴۷۶۹ - فاکس: ۲۲۰۴۸۸۵۹ - ۲۲۰۳۷۳۲۳
secretariat@imis2014.com
www.imis2014.com
www.iicic.com/imis

سخنان صریح رییس‌جمهور روحانی واکنش مخالفان را برانگیخت، فارغ از اینکه با سخنان رییس‌جمهور مخالف باشیم یا موافق، نمی‌توانیم از نوع مقابله این مخالفان ابراز تعجب نکنیم، آنها به صراحت می‌پندارند ادبیات تند و تیز در انحصار آنهاست، آنها با خیال راحت و بی‌واهمه هر چه دل‌تنگ‌شان می‌خواهد می‌گویند، دیگران را به رانت‌خواری و خیلی صفات ناپسند دیگر متهم می‌کنند ولی تحمل کوچک‌ترین نقد بی‌پرده را ندارند.

آنها وقتی با زبان برهنه‌تر احمدی‌نژاد روبه‌رو شدند، بازی را واگذار کردند ولی در مقابل با زبان ملایم و مودبانه میدان را بدون رقیب می‌بینند و به‌جای عقب‌رفتن مدام جلوتر می‌آیند. دولت روحانی در سال گذشته صبورانه با این منتقدان روبه‌رو شد ولی به‌تدریج به این باور رسیده است که سکوت بیشتر باعث اختلال در عملکردش می‌شود تا جامعه را آرام‌تر سازد.

ماجرا را می‌شود از زاویه دیگری رصد کرد متأسفانه تیم رسانه‌ای دولت هنوز نتوانسته است به خود انسجام لازم را بدهد و با جدیت و با فرآیندی یکنواخت دولت را زیر پوشش حمایتی خود قرار دهد تا نیاز نباشد که روحانی نیازی نبیند به تنهایی دفاع از عملکرد دولت‌اش را بر عهده بگیرد، همین اتفاق در دولت قبلی هم افتاد و احمدی‌نژاد تنها رسانه موثر دولت‌اش بود.

موضوع دیگر آن است که به‌دلیل ضعف تاریخی احزاب به‌جای آنکه کشور وارد جدال‌هایی بر سر برنامه‌ها و رویکردها شود، درگیری روی مواضع رخ می‌دهد که تمامی امنیت ملی در گروی وحدت همه جناح‌هاست. مذاکرات هسته‌ای اگر منافع کشور را تضمین کند می‌تواند با مساعد کردن فضای بین‌المللی اقتصاد را از رکود خارج و زمینه رفاهی را برای مردم فراهم کند که سال‌های طولانی است که چشم انتظارش هستند ولی رانت‌خواران از آمدن آن روز می‌هراسند.

خبر

عضویت ۲ نماینده در کمیته

حمایت از مردم فلسطین

ایرنا - ناصر سودانی و مجتبی رحماندوست نمایندگان مردم اهواز و تهران در مجلس شورای اسلامی به عضویت کمیته اجرا و پیگیری و هماهنگی لازم جهت حمایت از انقلاب اسلامی مردم فلسطین انتخاب شدند.

نمایندگان مجلس شورای اسلامی دیروز ناصر سودانی را با ۱۱۸ رای و مجتبی رحماندوست را با ۸۰ رای به عضویت در کمیته حمایت از انقلاب اسلامی مردم فلسطین انتخاب کردند. مجموع آرای اخذ شده برای انتخاب این ۲ نفر ۱۴۰ رای بود.

کمیته حمایت از انقلاب اسلامی مردم فلسطین به منظور اجرا، پیگیری و هماهنگی‌های لازم مرکب از نمایندگان تام‌الاختیار وزارت امور خارجه، وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی، بنیاد شهید، فرمانده کل سپاه، وزارت اطلاعات، بنیاد جانبازان، هلال‌احمر، ۲ نفر از نمایندگان مجلس شورای اسلامی زیر نظر رییس‌جمهور و با نماینده ایشان تشکیل شده است. این کمیته هر ۶ ماه اقدامات انجام شده را به مجلس شورای اسلامی گزارش می‌کند.

اعضای شورای انتقال پایتخت انتخاب شدند

ایسنا: نمایندگان مجلس شورای اسلامی در جریان رسیدگی به طرح امکان‌سنجی انتقال پایتخت سیاسی و اداری کشور و ساماندهی تمرکززدایی از تهران، اعضای شورای ساماندهی پایتخت را مشخص کردند. بر اساس این انتخاب، رییس‌جمهور یا معاون اول وی به‌عنوان رییس شورا، معاون برنامه‌ریزی و نظارت راهبردی رییس‌جمهور، وزیر راه و شهرسازی به‌عنوان دبیر شورا، وزیر کشور، وزیر اطلاعات، وزیر نیرو، رییس سازمان میراث فرهنگی، رییس سازمان حفاظت محیط‌زیست، رییس شورای اسلامی شهر تهران، شهردار تهران، رییس ستاد کل نیروهای مسلح، ۲ نفر از اعضای کمیسیون شوراها و امور داخلی کشور، ۱ نفر از اعضای کمیسیون امنیت ملی و سیاست خارجی و ۱ نفر از اعضای کمیسیون عمران به انتخاب مجلس به‌عنوان ناظر از اعضای شورای ساماندهی پایتخت خواهند بود. این مصوبه مجلس از مجموع ۲۲۷ نماینده حاضر با ۱۵۵ رای موافق، ۱۲ رای مخالف و ۱۰ رای ممتنع به تصویب مجلس شورای اسلامی رسید. همچنین در ماده دیگری از این طرح، مجلس شورای اسلامی، شورای ساماندهی پایتخت را موظف کرد حداکثر ظرف ۲ سال از تاریخ لازم‌الاجرا شدن این قانون نتایج تحقیقات و مطالعات خود را در جهت اجرای موارد مذکور در ماده یک این طرح تهیه و به دولت ارائه کند.

حسن روحانی در همایش «تبیین سیاست‌های اقتصادی دولت برای خروج از رکود»:

فرصت غرب در مذاکرات بی‌انتهای نیست

و اقتصاد را تأثیرگذار و در سایر بحث‌ها و زندگی مردم می‌دیدند.

روحانی ادامه داد: بنده به‌عنوان رییس‌جمهور هفته‌ای نبود که جلسه‌ای راجع به این مسائل مهم نداشته باشم. البته سیاست خارجی دنیای وسیعی دارد و اقتصاد دنیای وسیع‌تر. اما مسائل کلان در این ۲ بخش را بنده مستقیماً نظارت و اداره جلساتش را بر عهده گرفتم. رئیس‌جمهور با اشاره به اینکه ما در خصوص تحریم‌ها قدم‌های بزرگی برداشته‌ایم، گفت: ما تحریم را تضعیف و پایه‌های آن را لرزان کرده‌ایم و ما امروز در هر شرایط و موقعیتی که قرار بگیریم، باید بدانیم که شرایط تحریم هیچ‌گاه به وضع گذشته باز نمی‌گردد. روحانی با تأکید بر اینکه ما در مذاکرات هسته‌ای بسیار جدی و مصمم هستیم، گفت: در عین حال غربی‌ها باید بدانند که فرصتی که ملت ایران در اختیار آنها گذاشته است، بی‌انتهای نیست. برنامه اقتصادی ما بر مبنای شرایط فعلی تنظیم شده است، اما در عین حال چون توافق به نفع همه و همچنین تحریم به ضرر همه است، معتقدیم که به یک معنا به نتیجه رسیدن مذاکرات به ثبات و امنیت کل منطقه کمک خواهد کرد.

وی با اشاره به اینکه اراده ما در بحث مذاکرات هسته‌ای بسیار جدی است، گفت: امیدواریم که طرف مقابل نیز اراده جدی داشته باشد و بتوانیم در زمان مقرر مسائل را به حل و فصل نهایی برسانیم.

و اعتبارات آن را برای امسال و سال آینده تأمین کنیم.

رئیس‌جمهور یادآور شد: در میان ده‌ها مشکل بزرگ پیش‌روی ما در سیاست خارجی و اقتصاد، احساس دیگری برای برنامه‌ریزان ما وجود داشت و بسیاری از صاحب‌نظران مشکلات سیاست خارجی

برداشته است.

روحانی خاطرنشان کرد: امروز کسانی که در بیمارستان‌های دولتی بستری می‌شوند در شهرها تنها ۷/۵ درصد مخارج بیمار را پرداخت می‌کنند و در روستا این رقم ۵ درصد است. این قدم بسیار مهم است و ما مصمم هستیم این راه را ادامه دهیم

طرح استیضاح وزیر علوم با ۵۱ امضا اعلام وصول شد

گروه آینه خبر: نمایندگان مجلس شورای اسلامی روز گذشته با امضای نامه‌ای تقاضای استیضاح وزیر علوم را به هیات رئیسه مجلس ارائه کردند که از سوی حسین سبحانی نیا قرائت شد. این نامه به امضای ۵۱ نفر از نمایندگان مجلس رسید.

در بخشی از متن این استیضاح خطاب به هیات رئیسه مجلس آمده است: «جناب آقای فرجی دانا وزیر محترم علوم، تحقیقات و فناوری خلاف مصالح کشور و انتخاب رویه‌ای است که مانع رشد تولید علم و در عوض قرار دادن دانشگاه‌ها در راستای تندروی و افراط است که با شعارهای دولت یازدهم هم تعارض دارد و حاصلی جز عقب‌افتادگی علمی کشور و بی‌ثباتی در حوزه علم و فناوری و ایجاد زمینه تنش و التهاب آفرینی در جامعه نخواهد داشت.»

نکته قابل توجه اینکه یکی از دلایل استیضاح در این نامه «عدم پذیرش و سرگردانی پذیرفته‌شدگان قانونی بورسیه‌های تحصیلات تکمیلی» عنوان شده است. اما جالب است نگاهی به امضاکنندگان استیضاح و خاستگاه سیاسی آنها داشته باشیم. اکثر امضاکنندگان این استیضاح از حامیان دولت گذشته و منتسب به جبهه پایداری هستند. در میان آنها افرادی هستند که خودشان در استفاده از بورسیه‌های دولت گذشته ذی‌نفع بودند و حالا از اینکه دولت یازدهم با استناد به قانون، مانع برخی روندهای غیرقانونی شده است، احساس خطر می‌کنند.

آمارهای جدید از بورسیه‌های غیرقانونی

رئیس مرکز جذب اعضای هیات علمی وزارت علوم آمار بورسیه‌های غیرقانونی دولت گذشته را ۲۷۰۲ نفر بیان کرد که پرونده ۱۰۸۰ نفرشان همچنان در ابهام است.

محمدرضا رضوان طلب در گفت‌وگو با ایسنا، در مورد بورسیه‌های غیرقانونی اظهار کرد: بخشی از مشکلات این بورسیه‌ها، این است که طبق مقررات باید قبل از جابجایی و شروع تحصیل، از مرکز جذب اعضای هیات علمی هم درخواست تأیید صلاحیت عمومی شود که این قانون در بسیاری از موارد رعایت نشده است. وی با بیان اینکه وزیر علوم توصیه کرده با این قضیه تا حدی که امکان دارد با مسامحه برخورد شده و بورسیه‌ها تأیید شدند، افزود: در حال حاضر یک آمار ۳۰۲ نفر و یک آمار ۷۰۰ نفر بر سر زبان‌ها است که جمعاً حدود ۳۷۰۲ نفر می‌شود

که مشکل حدود هزار نفر آنها تا کنون برطرف نشده و در مسیر برطرف شدن هم قرار نگرفته و همچنان ابهام درمورد آنها وجود دارد. رئیس مرکز جذب اعضای هیات علمی وزارت علوم ادامه داد: مشکل ۷۰ الی ۸۰ نفر غیر قابل حل است، زیرا اظهاراتی کردند که با مدارک آنها مطابقت ندارد، اما آن زمان بنا بر این شده بود که این افراد به سرعت بورس شوند و در بعضی موارد به محض بورس کردن فرد هزینه بورسیه که ۳۰ الی ۴۰ میلیون تومان بود به حساب دانشگاه مربوط واریز شده است.

رضوان طلب با بیان اینکه بنا بر این است که به منافع ملی ضربه وارد نشود، اظهار کرد: برخی افراد هستند که مدارک خود را با معدل پایین اخذ کرده‌اند و این اصلاً قابل توجیه نیست البته آقای وزیر دستور دادند تحصیل این افراد به هیچ وجه متوقف نشده و سعی می‌شود افراد تحصیل خود را به طرق مختلف ادامه دهند. یعنی برخی ملزم شدند هزینه تحصیل را خودشان پرداخت کنند.

رئیس مرکز جذب اعضای هیات علمی وزارت علوم گفت: از طرف دیگر از آنجایی که امکان ماندگاری افرادی که به خارج از کشور بورس شدند، در آن کشورها وجود دارد، تحمیلی وارد نخواهد شد و اگر امکان تأیید صلاحیت پرونده‌هایی که نزد ما آورده می‌شود وجود داشته باشد، آنها را توجیه خواهیم کرد.

فرجی‌دانا ۱۰ روز برای حضور در مجلس فرصت دارد

پس از اعلام وصول طرح استیضاح، رییس مجلس شورای اسلامی از دولت خواست تا حداکثر در مدت ۱۰ روز زمان حضور رضا فرجی‌دانا، وزیر علوم تحقیقات و فناوری برای حضور در جلسه استیضاح را به هیات رئیسه مجلس اعلام کند. البته لاریجانی که پیش از این تلاش کرده بود مانع برخی اقدامات سیاسی و افراطی در مجلس شود، دیروز هم در صحن علنی گفت: طرح استیضاح وزیر قبلاً توسط جمعی از نمایندگان ارائه شد و دوستان در جلسات مختلفی صحبت کردند و علی‌رغم بحث بین استیضاح کنندگان و وزیر علوم، استیضاح کنندگان بر استیضاح وزیر پافشاری کردند. رئیس مجلس ادامه داد: به همین دلیل امروز طرح استیضاح را اعلام وصول می‌کنیم، دولت ۱۰ روز فرصت دارد تا بررسی‌هایش را برای حضور وزیر در جلسه استیضاح انجام دهد و زمان آن

را به هیات رئیسه اعلام کند تا ما تاریخ استیضاح وزیر علوم را تعیین کنیم.

استیضاح فرجی دانا شان مجلس را پایین می‌آورد

اسا رییس کمیته آموزش عالی و آموزش پزشکی مجلس شورای اسلامی گفت: استیضاح وزیر علوم شان مجلس را پایین می‌آورد. جواد هروی در پی اعلام وصول استیضاح وزیر علوم در گفت‌وگو با ایسنا اظهار کرد: بسیاری از نمایندگان دیدگاه‌هایشان مغایر با آن چیزی است که در زمان رای اعتماد مطرح می‌کردند. اما امروز که یک سال از دوره وزارت فرجی دانا در وزارت علوم می‌گذرد علی‌رغم اقدامات خوبی که انجام شده باز هم گله‌مند بوده و حاضر به پذیرش نیستند.

این عضو فراکسیون اولگرایان رهروان ولایت مجلس با بیان اینکه صحن علنی مجلس در این زمینه تعیین تکلیف خواهد کرد، گفت: در واقع علنی مجلس باید در این قضیه تصمیم‌گیری کند.

وی در ادامه افزود: مجلس باید بداند آیا رای‌اعتمادی که به وزیر داده است به این زودی می‌خواهد پس بگیرد یا نه؟ در واقع اگر چنین حرکتی وجود داشته باشد تصور می‌کنم شان مجلس را پایین می‌آورد.

هروی خاطرنشان کرد: مجلس که خود به وزیر علوم رای اعتماد داده، الان یک سال نشده می‌خواهد رای اعتماد خود را پس بگیرد و این در شان مجلس با صلابت نیست.

با این حال باید دید مجلس نهم که اکثریت آن را اعضای فراکسیون رهروان ولایت و از اصولگرایان میانه‌رو تشکیل داده‌اند، چه اندازه در برابر اقلیت تندرو مجلس کوتاه می‌آیند، چرا که جامعه دانشگاهی کشور تا کنون از عملکرد وزیر علوم دولت یازدهم ابراز رضایت کرده است و در این مدت شاهد شکوفایی و بالندگی فضای علمی کشور بوده‌ایم؛ فضایی که بدون شک در رشد اقتصادی کشور در عرصه‌های صنعت، معدن و تجارت تأثیر انکارناپذیری دارد.

پیام تسلیت سیدمحمد خاتمی به مناسبت سقوط هواپیمای

ایرنا - رییس‌جمهوری اسبق کشورمان در پیامی فاجعه سقوط هواپیمای ایران ۱۴۰ و جان باختن تعدادی از هموطنان از جمله مرحوم ماشاءالله شکیبی نماینده پیشین مردم طیس در مجلس شورای اسلامی را تسلیت گفت. سیدمحمد خاتمی در این پیام ضمن تشکر ویژه از اقدام عاجل رییس‌جمهوری در تعطیلی پروازهای این نوع هواپیمای آرزو کرد، اجازه تکرار قصور و تقصیری که این حادثه را رقم زده داده نشود و با تقصیر و مقصر برخورد جدی و عادلانه صورت گیرد. بخشی از متن این پیام بدین شرح است: در حادثه و فاجعه سقوط هواپیمای ایران ۱۴۰ که منجر به کشته شدن ده‌ها تن از هموطنان عزیز و زخمی شدن عده‌ای دیگر شد، انسانی شریف و با اخلاق و خدمتگزار صادق انقلاب و ایران و غمخوار مردم، جناب آقای ماشاءالله شکیبی نماینده اسبق مردم طیس در مجلس شورای اسلامی نیز جان باخت و ما را با غمی مضاعف دمساز کرد. ضمن عرض تسلیت به همه بازماندگان این سانحه تلخ، خدمت همه دوستداران آقای مهندس شکیبی عزیز و خانواده محترم و بازماندگان ایشان تسلیت ویژه دارم. سوانحی از این دست در کشور ما کم نیست که البته در بسیاری از موارد طبیعی است و احیاناً ناشی از قصور و تقصیر، ولی به هر حال بر مسئولان ذی‌ربط است که با تدبیر و برنامه‌ریزی و جدیت برای پیشگیری از این حوادث و به حداقل رساندن آن تلاش کنند و اگر قصوری نیز بوده است اجازه تکرار آن را ندهند و با تقصیر و مقصر نیز برخوردی جدی و البته عادلانه شود؛ امری که کم و بیش در همه دوران‌ها (از جمله دوران مسئولیت خود ما) آن گونه که باید و شاید صورت گرفته است. در این مورد خاص به طور ویژه از ریاست محترم جمهوری تشکر می‌شود که علی‌العجله دستور تعطیلی پروازهای هواپیمایی از این نوع و رسیدگی به امر را صادر فرمودند. امیدوارم به نتیجه‌های درست برسند و مردم ما در آینده کمتر شاهد چنین فاجعه‌های خسارت بار باشند.

پیمان قربانی، فرهاد نیلی، حسن درگاهی و سیدمهدی برکچیان به‌عنوان اعضای این ستاد منصوب شدند.

«نیلی» جایگزین «نجفی» شد

اسحاق جهانگیری معاون اول رییس‌جمهوری با صدور احکامی جداگانه دبیر و اعضای کارگروه تخصصی ستاد هماهنگی امور اقتصادی را منصوب کرد. به گزارش پایگاه اطلاع‌رسانی ریاست‌جمهوری، با حکم معاون اول رییس‌جمهوری، مسعود نیلی به‌عنوان دبیر و عضو کارگروه تخصصی ستاد هماهنگی امور اقتصادی و محمدعلی نجفی، اکبر کمیجانی، شاپور محمدی، سیدحمید پورمحمدی،

یک فروند آنتونوف ۱۴۰ باقیمانده هم از رده خارج شد

ایلنا: عباس آخوندی وزیر راه و شهرسازی در همایش تبیین سیاست‌های اقتصادی دولت برای خروج از رکود در پاسخ به این سؤال مبنی بر اینکه به چه دلیل هواپیمای آنتونوف ۱۴۰ با وجود داشتن سوانح مکرر اجازه پرواز داشته است، گفت: اجازه دهید کمیته بررسی سانحه اظهار نظر کنند. وی در خصوص اینکه مطالعات اولیه جعبه سیاه بیانگر چه اتفاقاتی است، گفت: تمامی این اطلاعات به کمیته

بررسی سانحه تحویل داده می‌شود که آنها جعبه را باز کرده و پس از بررسی، نظر کارشناسی خود را ارائه خواهند داد و هر گونه اظهار نظر درباره آنها غیرقانونی و ناصحیح است. آخوندی درباره اینکه چند فروند از این نوع هواپیمای در نواگان هوایی کشور وجود داشته است گفت: ۲ فروند از مدل آنتونوف ۱۴۰ در حال پرواز بود که در حال حاضر یک فروند باقیمانده از رده خارج شده است.

مهدی اسماعیلی: پس از پیروزی انقلاب اسلامی مالکیت و مدیریت بسیاری از بنگاه‌هایی که قبل از انقلاب خصوصی بودند به دلایل مختلف در اختیار دولت قرار گرفت. با آغاز جنگ تحمیلی نیز دولت به منظور تمشیت امور و اداره کشور در حال جنگ و جلوگیری از بروز مشکلات معیشتی برای مردم اقدام به تاسیس شرکت‌های دولتی در زمینه‌های مختلف کرد.

پس از پایان جنگ تحمیلی ضرورت اصلاح امور اقتصادی کشور و لزوم استفاده از توان بخش خصوصی و سرمایه‌گذاری‌های غیر دولتی که با پایان جنگ و از بین رفتن ریسک‌های موجود افزایش یافته بود احساس شد. این مسائل باعث شد که صاحبانظران و مسئولان اقتصادی کشور برای حل این مشکل در پی راهکارهای بدیل باشند.

اعتقاد برخی کارشناسان بر این بود که اصل ۴۴ قانون اساسی مانع اصلاح امور است، چرا که این اصل به گونه‌ای مالکیت دولتی را راجع بر بخش دیگر یعنی خصوصی و تعاونی شمرده بود. اما در ذیل اصل ۴۴ مجوزی وجود داشت که با توجه به مصالح کشور می‌توان سهم بخش دولتی و بخش خصوصی در اقتصاد را تغییر داد. در این راستا از سال ۱۳۷۷ مجمع تشخیص مصلحت نظام برای تدوین سیاست‌های کلی اصل ۴۴ قانون اساسی مطالعات و اقدامات خود را آغاز کرد. نتیجه این تلاش‌ها در ۵ بند در قالب سیاست‌های کلی اصل ۴۴ قانون اساسی خدمت مقام رهبری منظره‌های عالی تقدیم شد و ایشان در سال‌های ۱۳۸۴ و ۱۳۸۵ آن را به سران قوا ابلاغ کردند.

قوه مجریه در راستای اجرایی کردن سیاست‌های ابلاغی لایحه قانون اجرای سیاست‌های کلی اصل ۴۴ قانون اساسی و واگذاری فعالیت‌ها و بنگاه‌های دولتی به بخش خصوصی را در دهمین ماه ۱۳۸۶ تقدیم مجلس شورای اسلامی کرد و مجلس نیز با توجه به اهمیت موضوع کمیسیون ویژه‌ای را به منظور بررسی لایحه مذکور تشکیل داد. این لایحه پس از تصویب در مجلس شورای اسلامی برای تبدیل به قانون به شورای نگهبان فرستاده شد. این شورا اصلاحاتی را بر مصوبه مجلس وارد دانست و در نهایت این مصوبه به مجمع تشخیص مصلحت نظام ارسال شد و در تاریخ ۲۵ خرداد ۱۳۸۷ به تصویب مجمع رسید و قانون تصویب شده در تاریخ ۳۱ تیرماه ۱۳۸۷ به دولت ابلاغ شد.

مطابق مفاد ردیف ۴ ماده ۲ قانون اجرای سیاست‌های کلی اصل ۴۴ شرکت ملی نفت ایران و شرکت‌های استخراج و تولید نفت خام و گاز از واگذاری معاف هستند. این بخش از قانون به جهت لزوم تصریح برخی فعالیت‌های تکمیلی نیاز به اصلاح دارد و پیشنهاد شده است عبارت «شرکت ملی نفت ایران و شرکت‌های تخصصی مجری امور پشتیبانی عملیات اکتشاف و تجهیز استخراج و تولید و خطوط اصلی انتقال و پایانه‌های صادرات نفت خام» جایگزین ردیف فوق شود، چرا که مالکیت و مدیریت دولت در برخی شرکت‌های تابعه که دارای وظایف حاکمیتی و فعالیت‌های غیرقابل واگذاری هستند لازمه تولید مستمر نفت خام و گاز طبیعی و ابزار دست وزارت نفت است.

پس از آن در شهریورماه ۱۳۸۸ فهرست شرکت‌های دولتی با استناد به ماده ۲ قانون مذکور و اساسنامه شرکت‌های دولتی در گروه‌های ۳گانه طبقه‌بندی شد که براساس آن شرکت‌های گروه یک به صورت صد در صد و شرکت‌های گروه دو به صورت ۸۰ درصد واگذار و شرکت‌های گروه سه دولتی باقی می‌مانند. فهرست مذکور توسط وزارت امور اقتصادی و دارایی تهیه و طی مصوبه هیأت محترم وزیران وقت به دستگانه‌های اجرایی ابلاغ شد. در حال حاضر این فهرست به‌عنوان پیوست قانون اصل ۴۴ مورد استناد دستگاه‌های اجرایی و نظارتی قرار دارد.

از آغاز اجرای قانون سیاست‌های کلی اصل ۴۴ قانون اساسی وزارت نفت به مطالعه کارشناسی نقاط قوت و ضعف قانون مذکور پرداخته و سیاست‌های کلان و رویکردهای این وزارتخانه در اجرای قانون توسط معاونت برنامه‌ریزی و نظارت بر منابع هیدروکربوری وزارت نفت به عنوان متولی پیگیری اجرای صحیح قانون تدوین شد و طی سال‌های گذشته به دلیل پشتوانه کارشناسی و فنی قابل قبول مورد وثوق و تأکید مسئولان و مدیران مختلف واقع شده است.

باید توجه داشت که با توجه به ماموریت سازمان خصوصی‌سازی مبنی بر اجرای کامل قانون اجرای سیاست‌های کلی اصل ۴۴ آن سازمان ملزم به واگذاری کلیه شرکت‌های مندرج در فهرست شرکت‌های مشمول واگذاری پیوست قانون اصل ۴۴ که همه‌ساله در پیوست قوانین بودجه سنواتی نیز درج می‌شود است و عدم واگذاری هر یک از این شرکت‌ها نیاز به طی مراحل مختلف از قبیل اخذ مصوبات لازم از هیأت محترم دولت و تأیید مجلس محترم شورای اسلامی و بعضاً انجام برخی تغییرات و اصلاحات در قانون دارد که فرایند زمان بری است.

کارشناس اداره پیگیری اصل ۴۴ معاونت برنامه‌ریزی و نظارتی

بنسبه سیاستی خروج از رکود در کمیسیون انرژی اتاق تهران بررسی شد

تحرك در صنایع پیشران با تکیه بر بخش انرژی

بیکاری است. او همچنین پرسید که آیا رکود فعلی ناشی از سمت تقاضاست یا عرضه؟ پاسخ افزود: آقای دکتر نیلی معتقد است که این رکود از سمت عرضه است و چنانچه در تشخیص این موضوع مرتکب خطا شویم راهکارها نیز دچار اشکال می‌شود.

جامساز نیز توضیح داد: کشورها با تورم می‌توانند رونق اقتصادی ایجاد کنند. اما هیچ‌گاه با وجود رکود نمی‌توان رونق ایجاد کرد. بنگاه‌هایی که در سطح کشور پراکنده هستند نیازمند سرمایه در گردش هستند که بانک‌ها این منابع را در اختیار آنها قرار نمی‌دهند.

در ادامه این نشست، اصلاح سیستم دریافت بیمه و مالیات مورد تأکید یکی از فعالان اقتصادی حاضر در این نشست قرار گرفت و او از عدم پایبندی دستگاه‌های دولت نسبت به تعهدات خود و وجود رانت گسترده در بدنه دولت انتقاد کرد.

هاشمی، عضو انجمن مهندسی ساخت نیز درخواست کرد که در نامه‌ای درخواست شود دولت منابع صندوق توسعه ملی و خط اعتباری چین را به بخش خصوصی واقعی و نه شرکت‌های بزرگ شبه دولتی و خصوصی تخصیص دهد. او همچنین از دست به دست شدن پروژه‌های ناتمام انتقاد کرد و خواستار واگذاری مستقیم این پروژه‌ها به بخش خصوصی واقعی شد.

روی خط خبر

تسنیم - حمید چیت‌چیان وزیر نیرو گفت: ۲ وزارتخانه راه و شهرسازی و نیرو در هیات دولت پیگیر مشکلات زیرساختی مسکن مهر هستند و طبق صحبت‌هایی که در دولت کردیم، قرار است اعتبارات ویژه‌ای برای تکمیل زیرساخت‌های مسکن مهر تخصیص پیدا کند. اعتباراتی که در دولت گذشته برای آماده کردن زیرساخت‌های تأمین آب و برق واحدهای مسکن مهر تعیین شده بود، با توجه به افزایش هزینه‌ها، جوابگوی تأمین سرمایه برای احداث زیرساخت‌های آبرسانی و برق رسانی و نصب انشعابات نبود.

شاننا - عباسعلی جعفری، نسب مدیرعامل شرکت خطوط لوله و مخابرات نفت ایران گفت: در ۴ ماه نخست امسال ۱ میلیارد و ۴۶۹ میلیون لیتر سوخت مایع از طریق خطوط لوله و مخابرات نفت ایران تحویل شرکت پخش شد که نسبت به مدت مشابه سال گذشته ۲۰ درصد کاهش داشت.

فارس - عبدالمحمد دلبریش، مدیر برنامه‌ریزی تلفیقی شرکت ملی نفت گفت: طرح توسعه لایه نفتی پارس جنوبی در حال پیگیری است و منابع خرید کشتی FPSO به عنوان یک واحد فرآورشی شناور تأمین خواهد شد.

شاننا - هدایت‌الله خادمی، مدیرعامل شرکت حفاری شمال با اشاره به ثبت رکورد جدید حفاری توسط دکل سحر ۲ درباره جزئیات این رکورد تازه اظهار کرد: سوپرریگ مدرن سحر ۲ موفق شده است ۲۲۲ متر حفاری در یک حفاره ۸/۵ اینچی در میدان گازی مشترک پارس جنوبی را در مدت یک روز به پایان برد و رکورد جدیدی در سرعت عملیات حفاری در بزرگ‌ترین میدان گازی جهان ثبت کند.

ایسننا - علی مروی رئیس کمیسیون انرژی مجلس با اشاره به این که دولت ۴۳۴ میلیون یورو و ۲۲۰۰ میلیارد تومان به مینا بدهکار است، گفت: مجلس و کمیسیون انرژی با قوت حامی و پشتیبان بخش خصوصی و وزارت نیرو است و طرح حمایت از صنعت برق را در این راستا تدوین کرده‌ایم. وی با اشاره به این که مصوبات بسیار خوبی در بودجه سال ۹۳ برای تولید برق توسط انرژی‌های تجدیدپذیر در نظر گرفته شده است، گفت: وزارت نیرو به طور دائم موظف به خرید تضمینی برق از بخش خصوصی است.

چرا برنامه پنجم توسعه اجرایی نشد؟

در ادامه این نشست، محمود جامساز، کارشناس مسائل اقتصادی به درخواست رئیس کمیسیون انرژی اتاق تهران به تحلیل بنسبه دولت پرداخت. او گفت: «تحقق اهداف بنسبه سیاست‌های اقتصادی برون رفت از رکود بدون افزایش تورم، امکانات و الزامات بسیاری را می‌طلبد. آن هم در اقتصادی که سیاست‌های نامطلوب گذشته، ضربه‌های بزرگی را بر آن تحمیل کرده است.» او ادامه داد: «در این بنسبه علل بروز رکود بیان شده است که سال‌ها توسط اقتصاددانان مورد اشاره قرار گرفته بود. اقتصاددانان در تحلیل‌های خود پیش‌بینی می‌کردند که این اقتصاد دولتی سرمایه‌داری نفتی ایدئولوژیک روزی به تورم و رکود به صورت توأمان مبتلا می‌شود. اقتصاد زمانی دچار رکود می‌شود که تورم در سطح بالایی قرار داشته باشد و رشد اقتصادی نیز در جهت منفی حرکت کند.»

او ادامه داد: «اکنون مسکن مهر نمایی از نقدینگی را به خود اختصاص داده، بودجه شرکت‌های دولتی به شکل سرسام‌آوری افزایش یافته و البته منابع پیش‌بینی شده نیز محقق نمی‌شود. در چنین شرایطی این کسری از منابعی چون فروش اوراق قرضه قابل جبران نیست. به این دلیل که مردم اعتماد خود را به نهاد دولت از دست داده‌اند.» او گفت: «یکی از معاونان صندوق بین‌المللی پول می‌گوید، دولت‌ها باید از تدوین برنامه‌های بلندمدت پرهیز کنند؛ چرا که او معتقد است تدوین برنامه‌های بلند مدت اقتصاد را به دولت وابسته می‌کند.» جامساز در مورد بنسبه دولت اظهار کرد: «این بنسبه برای مدتی کوتاه نگاهشده است اما تعدادی از بندهای آن نیازمند مصوبه مجلس است و تعدادی از آنها نیازمند ابلاغ آیین‌نامه.» این کارشناس اقتصادی ادامه داد: «دولت برای برون رفت از شرایط رکود مشکلات فضای کسب و کار را از منظر حاکمیت دولتی تحلیل کرده و برای این مسائل راهکارهایی را در نظر گرفته است. اما ۲ فرض را عقیم گذاشته است؛ نخست زمان رفع تحریم‌ها که البته این احتمال را در نظر گرفته است که تحریم‌ها برداشته نشود. اما به هر روی مذاکرات تا حدودی یخ تحریم‌ها را آب کرده و به این واسطه بخشی از منابع نیز آزاد شده است. نکته بعدی که به نظر می‌رسد در این بنسبه مغفول مانده، موضوع سرمایه‌گذاری است و سرمایه‌گذاری نیازمند منابع است.» او افزود: «برنامه پنجم توسعه نیز

پس آنکه دولت یازدهم بنسبه سیاستی خروج غیرتورمی از رکود را به نظرخواهی گذاشت، کمیسیون انرژی اتاق تهران، موضوع بیست‌ویکمین نشست خود را به همین موضوع اختصاص داد. اعضای این کمیسیون، این رویه دولت که برنامه‌های خود را در حوزه خروج از رکود به صورت مکتوب درآورده است، مثبت ارزیابی کرده و البته ایراداتی را نیز بر آن وارد کردند.

در ابتدای این نشست، حامد واحدی رئیس کمیسیون انرژی، سخنانش را با اعلام اخباری از این حوزه آغاز کرد و از بحرانی بودن وضعیت ذخایر آبی ایران سخن گفت و افزود: براساس گزارش‌ها، اصفهان و کرمان از نظر بحران آب در وضعیت قرمز و تهران و یزد در وضعیت زرد قرار دارند. او همچنین گفت که دیوان محاسبات کشور پاکستان نسبت به افزایش قاچاق سوخت ایرانی به این کشور هشدار داده است. واحدی در ادامه سخنانش به موضوع بنسبه سیاستی خروج غیرتورمی از رکود پرداخت و گفت: «برنامه دولت برای خروج از رکود کوتاه مدت بوده و البته نگاه دولتی بر آن حاکم است اما اینکه دولت سیاست‌های مربوط به این بخش را به صورت مکتوب منتشر کرده است، اتفاق مثبتی رخ داده است.» او ادامه داد: «بهبود فضای کسب و کار مستلزم ثبات اقتصادی است و با ابلاغیه و بخشنامه دست یافتنی نیست و آنچه حائز اهمیت است، سیاست‌های ارزی و سیاست دولت در بخش انرژی است، چرا که ایجاد تحرک در صنایع پیشران به انرژی نیازمند است.»

کمک برای دسترسی بخش خصوصی به منابع صندوق توسعه ملی

نادر عطایی یکی از فعالان صنعت نفت با تأکید بر ضرورت بررسی عملکرد کمیسیون در یک سال گذشته گفت: «یکی از روش‌هایی که می‌تواند به تحرک بخش خصوصی کمک کند، ایجاد سهولت در دسترسی فعالان اقتصادی به منابع صندوق توسعه ملی و خط اعتباری ایران و چین است که شایسته است روسای اتاق‌های تهران و ایران، دسترسی فعالان بخش خصوصی به این منابع را مورد پیگیری قرار دهند.» حمیدرضا صالحی عضو این کمیسیون نیز افزود: «اکنون که دولت از بخش خصوصی نظرخواهی کرده، زمان مناسبی است که این بنسبه در کمیسیون مورد بررسی قرار گیرد و اگر پیشنهادی وجود دارد به دولت ارائه شود.»

وزیر نفت در برنامه پایش

امکان رانت خواری در صنعت نفت وجود ندارد

وزیر نفت با اعلام اینکه دوران خوردن‌ها و بردن‌ها تمام شده، از افزایش ۵میلیارد دلاری درآمد نفتی دولت در سال جاری خبر داد و گفت: برای خارج شدن از رکود اقتصادی، نخست باید از رکود نفتی خارج شویم و برنامه‌های امروز ما به مسائلی توجه دارد که امسال و سال آینده را تحت تأثیر قرار خواهد داد.

بیزن نامدار زنگنه که در برنامه اقتصادی پایش سخن می‌گفت، با تأکید بر اینکه این وزارتخانه اجرای سیاست‌های مقاومتی را در دستور کار قرار داده و ساز و کارهای لازم را اندیشیده است، گفت: عمده تحریم‌ها نفت کشورمان را هدف قرار داده بود و همین مسأله باعث شد اقتصاد کشور با مشکلات جدی روبرو شود و دیدیم که اثر خود را بر اقتصاد گذاشت.

وی نخستین اقدام وزارتخانه متبوع خود را توجه به حوزه‌های مشترک نفت و گاز با کشورهای همسایه و افزایش صادرات نفت خام و میعانات گازی عنوان کرد و گفت: تلاش می‌کنیم تا ارز مورد نیاز کشور را تأمین کنیم و از طریق آن مواد اولیه مورد نیاز را وارد و برخی دیگر را به ریال تبدیل و کاری کنیم که بودجه بیشتری به بخش‌های عمرانی کشور تزریق و فعالیت اقتصادی در کشور از سر گرفته شود.

وزیر نفت با بیان این که رئیس جمهوری ۲ روز هفته و به مدت ۴ تا ۵ ساعت وقت خود را صرف مسائل اقتصادی می‌کند، در خصوص طرح‌های احتمالی این وزارتخانه برای افزایش صادرات نفت، تصریح کرد: برای خروج از رکود به دنبال افزایش صادرات گاز هستیم و عمده برنامه‌های ما به پارس جنوبی اختصاص دارد که بخش عظیمی از آن مشترک است.

نامدار زنگنه با بیان اینکه تلاش می‌کنیم گاز مورد نیاز پتروشیمی‌ها را به اندازه کافی تأمین کنیم، افزود: ما ۱۸ فاز در پارس جنوبی داریم که اولویت خود را روی ۷ فاز آن قرار داده‌ایم و البته در نظر داریم فاز کیش را هم مورد استفاده قرار دهیم.

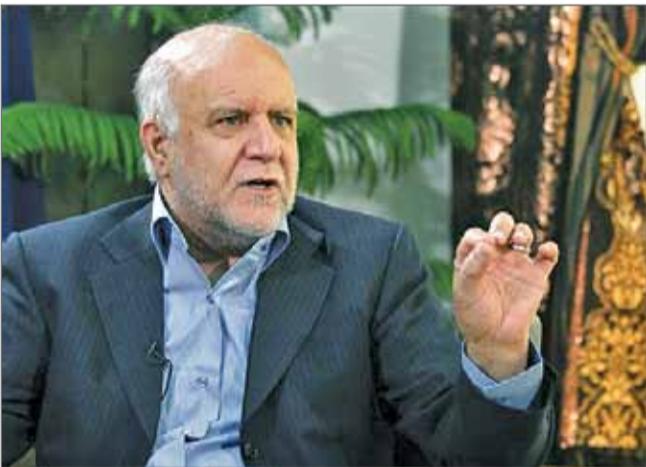
زنگنه در ادامه با بیان اینکه ۳ میلیون خانوار در کشور گاز ندارند، اظهار کرد: در تلاشیم ظرف ۳ سال این مشکل را برطرف کنیم و پیش‌بینی می‌کنیم با توجه به برنامه‌های بهینه‌سازی مصرف سوخت که ارائه خواهیم کرد، این مشکل برطرف شود.

وزیر نفت با تأکید بر این که تحرک عظیمی در صنعت نفت کشور در حال رخ دادن است بدون آنکه پولی از دولت گرفته شده باشد، گفت: مجلس امسال اجازه انجام ۱۰۰ میلیارد دلار به وزارت نفت را داده است که عدد بی‌نهایتی در شرایط حاضر محسوب می‌شود.

تأمین اعتبار طرح‌های پارس جنوبی

وزیر نفت در خصوص تأمین اعتبار مورد نیاز پارس جنوبی گفت: منابع نفت اندک و برنامه ما تأمین بودجه از صندوق است و تلاش می‌کنیم اجازه لازم را برای ارائه فرآورده‌های اضافه یا میعانات اضافه در بورس و بازار سرمایه بگیریم و از این طریق پول مورد نیاز را تأمین کنیم. ما هیچ محدودیتی برای فروش نفت خود نداریم و به هر کشوری که صلاح بداندیم نفت خود را خواهیم فروخت ضمن آنکه دولت نیز هر گونه صلاح بداند پول حاصل از فروش نفت را هزینه خواهد کرد.

وی با بیان اینکه عده‌ای همچون بابک زنجانی در دوره دولت گذشته، پول نفت و کشور را بردند و حاضر نیستند آن را پس بدهند، به پرونده قضایی این متهم فساد اقتصادی اشاره کرد و گفت: میزان اموال بابک زنجانی بسیار کمتر از دهی ۸ هزار میلیارد تومانی است که او به دولت دارد.

وزیر نفت، بخش عمده این بدهی را مربوط به نفت خامی دانست که به او داده بودند تا آن را در خارج بفروشد اما هرگز پول آن به حساب دولت واریز نشده است. وی گفت: شاید اصلاً قرار نبوده وی پولی پرداخت کند، اما مردم مطمئن باشند تا زمان حضور من در وزارت نفت، راه چینی افرادی برای خوردن پول بیت‌المال بنسبه شده است و چنین اشخاصی امکان سوء استفاده و رانت خواری را پیدا نخواهند کرد.

ساخت پالایشگاه مقرون به صرفه نیست

وی در واکنش به این پرسش که آیا مخالفت تأسیس پالایشگاه در کشور است، اظهار کرد: من تأسیس پالایشگاه را امری مقدس نمی‌دانم اما مخالفت تأسیس آن هم نیستیم و اگر لازم باشد پالایشگاه نیز راه‌اندازی می‌شود. اگرچه معتمد پالایشگاه به صرفه نیست اما اگر نیاز کشور را تأمین کند اقدام به ساخت پالایشگاه می‌کنیم. در زمان حاضر سالانه ۴ میلیارد دلار به پالایشگاه‌ها تخفیف می‌دهیم و برخی می‌خواهند این رقم ۲ برابر هم بشود.

وی درباره دلایل کاهش صادرات نفت کشورمان گفت: فروش نفت با توجه به فصل گرما و سرما نوسان دارد و متأسفم که برخی از کاهش صادرات نفت خوشحال شده‌اند. ما هزاران مشکل داریم اما در مقابل دشمنان کوتاه نمی‌آییم و تمام وظایف خود را انجام می‌دهیم تا افراد ما با قدرت در مذاکرات هسته‌ای شرکت کنند و پشتوانه خوبی برای آنها خواهیم بود. زنگنه گفت: اقتصاد ایران می‌تواند اتکالی خود از نفت را کاهش دهد اما این کار به عزم ملی و تلاش و کوشش مردمی نیاز دارد که انعکاس آن در مجلس و دولت است. مردم اگر درباره اینکه پول‌ها کجا می‌رود، حساس باشند و دولت‌ها بگویند پول‌ها کجا می‌رود، می‌توان به نتیجه رسید. وی با بیان اینکه دولت با صادرات کم نفت توانسته کشور را اداره کند، گفت: اگر چه به شکل عالی کشور اداره نمی‌شود اما با همین مقدار کم صادرات نفت، کشور اداره می‌شود. بنابراین درآمدهای آینده باید صرف توسعه کشور شود و مطمئن باشید با بزرگ شدن دولت، وضع مردم بهتر نمی‌شود و حتی طرح‌های عمرانی هم نمی‌تواند مشکلات را برطرف کند؛ چراکه ما باید با اتکا به مردم و کارآفرینان، کشور را توسعه دهیم.

بهار اقتصادی در راه است

واکنش نعمت زاده به خبر برکناری اش

شکست عرضه طلای سیاه در بورس انرژی

رشد مثبت نفت و صنعت

معاون اقتصادی بانک مرکزی با اشاره به رویکرد بانک مرکزی مبنی بر انتشار آمار و اطلاعات به‌صورت منظم گفت: با توجه به اینکه سال پایه به سال ۸۳ تغییر یافته، رشد اقتصادی بخش‌های مختلف برای سال ۹۲ محاسبه شده است. پیمان قربانی افزود: محاسبات نشان می‌دهد که رشد تولید ناخالص داخلی به قیمت ثابت بر پایه سال ۸۳ در سال گذشته برابر با منفی ۱/۹ درصد بوده است. معاون اقتصادی بانک مرکزی در گفت‌وگو با فارس تصریح کرد: رشد تولید ناخالص داخلی به قیمت ثابت بدون احتساب بخش نفت، منفی ۱/۱ درصد بوده است. نکته مهمی که در اینجا وجود دارد

این است که در گروه‌های مختلف، گروه کشاورزی در سال گذشته ۴/۷ درصد رشد داشته و رشد گروه نفت منفی ۸/۹ درصد بوده و رشد گروه صنایع و معادن منفی ۲/۹ درصد و رشد گروه خدمات منفی ۱/۵ درصد بوده است. قربانی با بیان اینکه در فصل چهارم سال ۹۲ (زمستان) گروه نفت و گروه صنایع و معادن رشد مثبت را تجربه کرده‌اند در گروه نفت، رشد اقتصادی در فصل چهارم نسبت به سال گذشته ۳/۶ درصد و گروه صنایع و معادن ۰/۸ بوده که نشان‌دهنده خروج گروه صنایع و معادن و نفت از حالت رکود است. به گفته وی، در سال گذشته رشد بخش خدمات منفی ۱/۵ درصد بود.

معاون اقتصادی بانک مرکزی با اشاره به آمار وضعیت تولید کارگاه‌های بزرگ صنعتی کشور در سال ۹۲ گفت: در سال گذشته شاخص کل تولید کارگاه‌های بزرگ صنعتی منفی ۴/۱ درصد نسبت به سال گذشته کاهش داشته که این افت متأثر از تغییرات ۳ ماهه سوم (پاییز) بوده است، اما در ۳ ماهه چهارم سال گذشته شاخص کارگاه‌های بزرگ صنعتی نسبت به فصل قبل ۲/۹ درصد رشد داشته که نشان می‌دهد اقتصاد ایران در حال خروج از رکود است.

معاون اقتصادی بانک مرکزی با اشاره به آمار وضعیت تولید کارگاه‌های بزرگ صنعتی کشور در سال ۹۲ گفت: در سال گذشته شاخص کل تولید کارگاه‌های بزرگ صنعتی منفی ۴/۱ درصد نسبت به سال گذشته کاهش داشته که این افت متأثر از تغییرات ۳ ماهه سوم (پاییز) بوده است، اما در ۳ ماهه چهارم سال گذشته شاخص کارگاه‌های بزرگ صنعتی نسبت به فصل قبل ۲/۹ درصد رشد داشته که نشان می‌دهد اقتصاد ایران در حال خروج از رکود است.

نظام‌نامه اعطای تسهیلات ارزی و ریالی صندوق توسعه ملی ابلاغ شد؛

تکه‌ای از پازل اقتصاد برای خروج از رکود

گروه اقتصاد: اخیرا در هیات امنای صندوق توسعه ملی ۶ مصوبه برای خروج غیرتورمی از رکود تصویب شد که این نظام‌نامه اعطای تسهیلات ارزی و ریالی صندوق توسعه ملی توسط محمدباقر نوبخت، معاون برنامه‌ریزی و نظارت راهبردی رئیس‌جمهوری به رییس هیات عامل صندوق توسعه ملی برای اجرا ابلاغ شد. آنتور که گفته می‌شود هدف از تصویب این نظام‌نامه، خروج غیرتورمی از رکود است که البته دستیابی به این هدف نیازمند فراهم کردن برخی شرایط است.

به هر حال، هرچند نقش صندوق توسعه ملی در غیر تورمی کردن سیاست‌های دولت به صورت عمده منحصر به صرف منابع موجود در این صندوق در بخش‌های مختلف اقتصادی است؛ اما باید توجه داشت که منابع صندوق که به گفته رییس هیات عامل صندوق توسعه ملی تا پایان اردیبهشت ماه ۴۰ میلیارد و ۱۶۸ میلیون دلار بوده، به صورت مستقیم به بازار پولی کشور تزریق نشود؛ چرا که به طور قطع این امر بار تورمی بالایی برای اقتصاد کشور به دنبال خواهد داشت. ضمن این‌که نحوه تخصیص منابع ارزی و ریالی این صندوق و همچنین اولویت‌های تخصیص منابع به بخش‌های اقتصادی بسیار مهم و حیاتی است که این مهم به نظر می‌رسد در دستور کار صندوق قرار گرفته است. به این ترتیب این اولویت‌ها براساس اهمیت آن در حوزه‌های نفت، گاز و پتروشیمی، صنعت و معدن، حمل و نقل، گردشگری، آب و کشاورزی و فناوری‌های نوین اعلام شده تا بلکه منابع مورد نیاز این بخش‌ها هرچه سریع‌تر تامین شود. حال با توجه به سیاستی که صندوق توسعه ملی در جهت حمایت از بخش‌های اقتصادی و خروج اقتصاد از تورم دنبال می‌کند، باید دید که این اقدامات تا چه میزان می‌تواند در دستیابی به این هدف موثر واقع شود.

در این راستا، کارشناسان اقتصادی نظرات متفاوتی را عنوان می‌کنند، برخی از آنان جزئیات مصوبات در این راستا را مثبت ارزیابی می‌کنند و برخی آن را منحصر به تئوری و نظریات اقتصادی دانسته و این سیاست‌ها را در عمل ناکارآمد می‌دانند.

لزوم ارزیابی دقیق اقتصادی

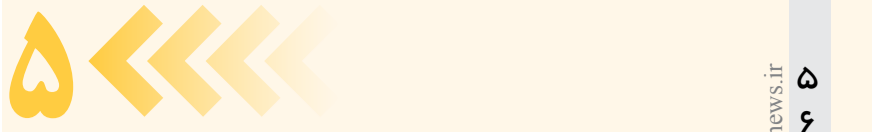
نقی خاموشی، رییس اسبق اتاق بازرگانی در گفت‌وگو با **اقتصاد** در رابطه با تأثیر عملکرد صندوق توسعه ملی بر خروج رکود تورمی معتقد است: به‌شکل اصولی صندوق توسعه ملی برای مدیریت منابع ارزی به وجود آمده و نقش آن ذخیره منابع ارزی است. اما باید توجه داشت که در صورت اجرای مصوبات جدید، بررسی دقیق و ارزیابی کارشناسی در این باره صورت گیرد. او با بیان این‌که نمی‌توان بدون ارزیابی و کارشناسی دقیق درخصوص این مصوبات اظهارنظر درستی کرد، گفت: اما موضوع دارای اهمیت، جایگاه و کارکرد مهم صندوق در اقتصاد است که با ایجاد انضباط پولی و مالی بیشتر می‌توان به اهداف اقتصادی مناسبی از طریق منابع این صندوق دست یافت. به گفته او البته عملکرد دولت در طول یک سال گذشته در این خصوص و برداشت منطقی از منابع صندوق شرایط مطلوبی را به وجود آورد است که می‌توان امیدوار بود منابع صندوق در بخش‌های مهم و دارای اولویت صرف شود.

سر نخ گم شده اقتصاد ایران

خاموشی درخصوص اولویت‌های صندوق توسعه ملی برای تسهیلات ریالی و ارزی با بیان این‌که تولید مهم‌ترین اولویت برای دریافت این منابع است، گفت: اقتصاد ایران در حال حاضر به دلیل مشکلات موجود در بخش تولید و صنعت و رکود حاکم در این بخش به این حال و روز افتاده است و تا زمانی که تولید در اولویت برنامه‌های اقتصادی قرار نگیرد، اقتصاد هم از رونق

۶ مصوبه ابلاغی

- ۱- مقرر شد در خصوص تبدیل منابع ارزی صندوق به ریال، بانک مرکزی به نحوی عمل کند که این تبدیل آثار تورمی به دنبال نداشته باشد.
- ۲- نظام‌نامه ضوابط و شرایط اعطای تسهیلات ارزی صندوق به شرح «پیوست شماره ۱».
- ۳- نظام‌نامه ضوابط و شرایط اعطای تسهیلات ریالی صندوق به شرح «پیوست شماره ۲»
- ۴- فعالیت‌های واجد اولویت پرداخت تسهیلات ارزی صندوق به شرح «پیوست شماره ۴»
- ۵- فعالیت‌های واجد اولویت پرداخت تسهیلات ریالی صندوق به شرح «پیوست شماره ۵»
- ۶- موارد سرمایه‌گذاری در بازارهای پولی و مالی بین‌المللی موضوع جزء ۲ بند (د) ماده ۸۴ قانون برنامه پنجم توسعه به شرح «پیوست شماره ۵».

نظرگاه

قوانین مالیاتی باید بازبینی شوند

سیدکمیل طیبی

کارشناس امور اقتصادی و عضو هیات علمی دانشگاه اصفهان

قوانین مالیاتی و شیوه‌های نوین مالیاتی اگر به نحو احسن عمل نشود، عامل ایجاد تورم و رکود خواهد بود که این قوانین نیاز به بازبینی دارد.

در حال حاضر با سیاست‌های اقتصادی مثبت دولت، التهاب از بازار مالی گرفته شده است، وجود نوسانات اقتصادی باعث تورم و ایجاد رکود می‌شود اما آرامش ناشی از عملکرد دولت و مسائل مربوط به مذاکرات که در اقتصاد ایران به‌وجود آمده است باعث می‌شود تورم حاصل از نرخ‌های لحظه‌ای وجود نداشته باشد.

درباره دلیل وقوع رکود در اقتصاد باید گفت تورم هزینه‌های تولید را افزایش داده و منابع تولید را از بین برده است اما در حال حاضر دولت نگرانی افزایش نرخ تورم را از بین برده و در این شرایط می‌توانیم وارد فاز از بین بردن رکود شویم که این رکود با تقویت تولید و افزایش سرمایه‌گذاری از بین می‌رود. در این شرایط معرفی سرمایه‌گذار و ایجاد انگیزه برای سرمایه‌گذاری داخلی و خارجی اهمیت زیادی دارد. دولت می‌تواند از طریق حمایت‌های مستقیم و غیرمستقیم مثل بیمه سپرده در جهت تسریع حرکت منابع بانکی به سمت بنگاه‌های کوچک و متوسط تأثیرگذار باشد از سوی دیگر باید ظرفیت‌های داخل برای جذب سرمایه‌گذاری مورد بررسی قرار گیرد. زیرا وجود تورم و رکود باعث محدودیت‌های فنی، فناوری و ظرفیت‌های داخلی شده است.

در حال حاضر که دولت به‌دنبال توسعه ظرفیت‌ها است باید زمینه‌ها را برای جذب سرمایه‌گذاری خارجی فراهم کند زیرا سرمایه‌گذاری‌های خارجی می‌تواند باعث فناوری و دانش فنی شود و سرریزهای ناشی از این سرمایه‌گذاری‌ها می‌تواند ظرفیت‌های محلی را افزایش دهد و به برون‌رفت از رکود کمک کند.

از سوی دیگر به دلیل این‌که جذب سرمایه‌گذاری خارجی باعث ارزآوری می‌شود به هیچ وجه تورم‌زا نیست و باعث اشتغالزایی هم می‌شود. خروج از رکود نیازمند گسترش تولید و سرمایه‌گذاری گسترده است.

این درحالی است که قوانین مالیاتی و عملکرد نظام بانکی باعث ایجاد رکود می‌شود. بانک‌ها بدون رعایت انضباط مالی به ایجاد اعتبار پرداخته‌اند که این اعتبارات غیرمولد و باعث افزایش تورم و رکود در جامعه شده است در حالی‌که بانک‌ها باید به جای بنگاه داری به حمایت از بنگاه‌ها بپردازند.

اقتصاد محاوره‌ای

بیماری هلندی چیست؟

کشور هلند که تا قرن نوزدهم یکی از بزرگ‌ترین استعمارگران جهان محسوب می‌شد کشور مشهوری است. چه به لحاظ پرورش زیباترین گل‌های جهان، چه به لحاظ نژاد پرور گاوهایش، چه به لحاظ مشهورترین دادگاه بین‌المللی که در شهر لاهه این کشور قرار دارد، چه به لحاظ سبک بازی فوتبالش و... در اقتصاد کلان عرضه‌های وجود دارد که به نام بیماری هلندی مشهور است. این نامگذاری به این دلیل انجام شده است که نخستین بار این عرضه برای کشور هلند رخ داد. به اعتقاد بسیاری از اقتصاددانان، اقتصاد ایران هم در حال حاضر مبتلا به این عرضه است.

اما این عرضه چیست؟ اگر به زبان خیلی ساده بخواهیم بیان کنیم این عرضه زمانی رخ می‌دهد که درآمد یک کشور بر اثر عوامل فصلی به‌صورت ناگهانی افزایش می‌یابد و متولیان اقتصاد کلان (دولت) هم با تصور دائمی بودن این درآمد آن را در جامعه تزریق می‌کنند. تا اینجای کار اتفاق خاصی نیفتاده است. درآمد کشور زیاد شده و پول هم به جامعه منتقل شده است. افزایش درآمد منجر به افزایش تقاضا می‌شود و افزایش تقاضا در دل خود تورم و افزایش قیمت‌ها را در پی خواهد داشت که به این ترتیب افزایش درآمد در اثر عملکرد دولت منجر به افزایش تورم می‌شود. در مورد هلند، درآمد به واردات کالاها و مصرفی و بزرگ شدن بخش غیرمبادلاتی منجر شد.

برای تشریح مکانیسم فوق باید گفت، در اقتصاد اصلی وجود دارد که برای درک آن احتیاجی نیست اقتصاد خوانده باشید و آن هم این است که با افزایش درآمد، تقاضا هم افزایش پیدا می‌کند. اگر این افزایش تقاضا به‌صورت ناگهانی انجام شود، عرضه جوابگوی آن نخواهد بود و تعادل عرضه و تقاضا برهم می‌خورد، در نتیجه قیمت‌ها افزایش می‌یابد.

در مورد سال‌های اخیر در اقتصاد ما باید گفت، بیماری هلندی دقیقاً وقتی شروع شد که دولت از محل درآمدهای نفتی، که با افزایش بی‌رویه‌ای روبه‌رو بود، متوسل به واردات کالاها و مصرفی ارزان شد. هدف دولت مهار قیمت‌ها بود در حالی‌که صنایع داخلی مجبور بودند با عوامل تولید گران کالای گران را تولید و به قیمت ارزان بفروشند. نکته اینجاست که این سیاست نمی‌تواند جلوی تورم را بگیرد. بلکه آن را به بخش‌های دیگر اقتصادی منتقل می‌کند.

به نحوه اجرا این مصوبات دارد. وی در مورد اولویت‌بندی منابع صندوق توسعه ملی نیز اظهار کرد: اولویت‌بندی درخصوص منابع صندوق بی‌معناست؛ چرا که به دلیل پایین آمدن کارایی و بهره‌وری بخش‌های مختلف اقتصاد در سال‌های اخیر نمی‌توان گفت که در حال حاضر کدام یک از بخش‌ها می‌تواند برای اقتصاد کشور مفید واقع شوند و تسهیلات در اختیار کدام بخش قرار گیرد. وی با بیان این‌که ابتدا باید بهره‌وری را در تمامی بخش‌های اقتصادی به خصوص در بخش تولید و صنعت افزایش داد و سپس بخش‌ها را اولویت‌بندی کرد گفت: در چنین شرایطی می‌توان امیدوار بود که منابع در بخشی هزینه‌کرد، می‌شود که توجیه و بازدهی لازم را برای اقتصاد به ارمغان می‌آورد.

این مدرس اقتصاد برای تخصیص بهینه منابع ارزی و ریالی صندوق پیشنهاد کرد که این منابع به صورت نقدی در اختیار این بخش‌ها قرار نگیرد، بلکه بعد از ارزیابی درست و کارشناسی طرح‌ها تخصیص منابع انجام شود تا این امر اثر غیرتورمی در اقتصاد کشور داشته باشد.

برخوردار نمی‌شود. بنابراین توجه به تولید مهم‌ترین عامل رشد اقتصادی و اشتغال در کشور خواهد بود.

تخصیص منابع به طرح‌های مولد

حسین راغفر، عضو هیات علمی دانشگاه الزهرا هم در این رابطه درخصوص مصوبات ابلاغی به صندوق توسعه ملی در گفت‌وگو با **اقتصاد** اظهار کرد: نقش بانک مرکزی در عملکرد صندوق بسیار مهم است و کارایی مصوبات ابلاغی منوط

- ۱- مقرر شد در خصوص تبدیل منابع ارزی صندوق به ریال، بانک مرکزی به نحوی عمل کند که این تبدیل آثار تورمی به دنبال نداشته باشد.
- ۲- نظام‌نامه ضوابط و شرایط اعطای تسهیلات ارزی صندوق به شرح «پیوست شماره ۱».
- ۳- نظام‌نامه ضوابط و شرایط اعطای تسهیلات ریالی صندوق به شرح «پیوست شماره ۲»
- ۴- فعالیت‌های واجد اولویت پرداخت تسهیلات ارزی صندوق به شرح «پیوست شماره ۴»
- ۵- فعالیت‌های واجد اولویت پرداخت تسهیلات ریالی صندوق به شرح «پیوست شماره ۵»
- ۶- موارد سرمایه‌گذاری در بازارهای پولی و مالی بین‌المللی موضوع جزء ۲ بند (د) ماده ۸۴ قانون برنامه پنجم توسعه به شرح «پیوست شماره ۵».

وعده دولت برای پرداخت بدهی بانک‌ها

مدیرعامل بانک ملی ایران با اعلام اینکه دولت قول داده تا بدهی خود به بانک‌ها را ساماندهی کند گفت: بزودی فهرست شرکت‌های این بانک برای فروش، اطلاع‌رسانی عمومی می‌شود. عبدالناصر همتی گفت: آماده هستیم تا حد توان و امکانات خود برای خروج اقتصاد از رکود به دولت کمک کنیم و متناسب با تقاضاهای واقعی برای دارایی‌ها و املاک خود آنها را برای فروش عرضه خواهیم کرد. مدیرعامل بانک ملی ایران اظهار داشت: دولت قول داده است بدهی خود به بانک‌ها را ساماندهی کند و امیدواریم بخشی از بدهی بانک‌ها به بانک مرکزی از این طریق تسویه شود که خیلی خوب است و استقبال می‌کنیم. وی افزود: بخشی از شرکت‌ها و دارایی‌های خود را می‌فروشیم که در حال برنامه‌ریزی است اما بخشی از این بانک‌ها و شرکت‌ها جزء اموالی است که بابت بدهی‌های دولت در سال‌های گذشته به ما داده که اگر قابلیت فروش می‌داشت، حتماً می‌فروخت.

تسینیم - شرکت ام‌تی‌ان، مالک ۴۹ درصد سهام شرکت ایرانسل اعلام کرد به‌دلیل تحریم‌ها در تلاش برای خارج کردن ۹۰۰ میلیون دلار پول خود از ایران به مانع خورده است. این شرکت در تلاش است تا بخش عمده‌ای از ۱/۱۵ میلیارد دلار دارایی خود را که به‌دلیل تحریم‌ها در ایران و سوریه محبوس شده، از این کشورها خارج سازد، اما برنامه‌ای برای خروج از بازار این کشورها ندارد.

باشگاه خبرنگاران جوان - فرانت پیچ در پیگاه اینترنتی خود در مقاله‌ای به قلم «مجید رضی‌زاده» کارشناس علوم سیاسی و رییس شورای بین‌المللی آمریکا در دانشگاه هاروارد نوشت: جدیدترین آمار نشان می‌دهد وضع اقتصادی ایران با افزایش تقریباً ۳۰ درصدی صادرات نفتی این کشور در حال تثبیت است. علت اصلی این شرایط نیز اصرار دولت اوپاما به امضای موافقت‌نامه هسته‌ای با تهران است.

فارس - با فروکش کردن افزایش ارزش اوراق بهادار و با توجه به اینکه ظاهراً در حال حاضر از نگرانی سرمایه‌گذاران در مورد تنش‌های ژئوپلیتیکی اوکراین کاسته شده است، قیمت طلا در محدوده ۱۳۰۰ دلار در نوسان است. روز گذشته هر اونس طلا در قیمت ۱۳۰۸ دلار ثابت ماند و نوسان قیمتی آن در محدوده ۴ دلار بوده است. در لحظه انتشار خبر هر اونس طلا ۱۳۱۰ دلار معامله شد.

اقتصاد بین‌الملل

تبیین سیاست‌های خروج از رکود در بزرگ‌ترین گردهمایی تیم دولت

بهار اقتصادی در راه است

گروه اقتصاد - بزرگ‌ترین همایش اقتصادی کشور با هدف «تبیین سیاست‌های اقتصادی دولت برای خروج از رکود» روز گذشته با حضور رئیس‌جمهوری، تیم اقتصادی دولت و جمعی از مقامات بلند پایه کشوری در سالن اجلاس برگزار شد تا نشان دهد دولت عزم جدی برای خروج اقتصاد از رکود و بازگشت رونق به اقتصاد دارد. حمایت از بخش خصوصی و واگذاری امور به این بخش، اعمال سیاست‌های تشویقی با هدف جذب سرمایه‌گذار، اصلاح نظام بانکی با هدف حمایت از تولید و مواردی از این دست با هدف خروج اقتصاد از رکود و دستیابی به تورم تک‌رقمی در سال ۹۵ از اصلی‌ترین محورهای این همایش بود. حسن روحانی رئیس‌جمهوری که به‌عنوان نخستین سخنران، سخن می‌گفت با اشاره به اقدامات جدی دولت با هدف کاهش نرخ تورم اظهار کرد: امیدواریم با تصویب لایحه اقتصادی خروج از رکود در مجلس، چرخ بنگاه‌های اقتصادی و کارخانه‌ها به حرکت درآید تا در سال ۹۵ شاهد تورم تک‌رقمی در کشور باشیم.

دکتر روحانی با اشاره به مواجهه کشور با رکود تورمی بی‌سابقه، گفت: بررسی آمار و ارقام اقتصادی کشور از سال ۱۳۳۸ تا امروز نشان می‌دهد که به استثنای سال‌های ۵۷ تا ۶۰، در هیچ زمانی شرایط اقتصادی سال‌های ۹۱ و ۹۲ را نداشته‌ایم، چرا که آمار بانک مرکزی حاکی است که رشد اقتصادی کشور در سال ۹۱ منفی ۶/۸ و در سال ۹۲ منفی ۱/۱ بوده است. یعنی ۲ سال پشت سر هم رکود؛ رکود توأم با تورم ۴۵ و بالای ۳۰ درصد.

رئیس‌جمهوری با بیان اینکه دولت از سال ۸۵ تا ۹۰ دلارهای نفتی فراوانی در اختیار داشته است، خاطر نشان کرد: این دلارها بی‌حساب به بازار سرازیر شد. زمانی که نفت گران و پرفروش می‌شود همه را خوشحال می‌کند، اما این بهار چقدر زودگذر است، نه تابستان که بلافاصله پاییز و زمستان را در پیش دارد. دلارهای نفتی فراوان، سیل واردات و در دنباله‌اش کاهش تولید، کم‌کم ظرف چند سال ۲۰۰۰ واحد تولیدی را تعطیل و ۵۰۰ هزار نفر را در بخش صنعت بیکار کرد.

دکتر روحانی در تشریح وضعیتی که کشور ظرف سال‌های گذشته با آن مواجه بوده، ادامه داد: حتی صنعتی که به صنعت بزرگتر در داخل کشور وابسته بود و بعضی از نیازمندی‌ها را از او می‌خرید چون دلار فراوان بود از خارج خریداری می‌کرد و رابطه اقتصادی بنگاه‌های کوچک و بزرگ نیز در این سال‌ها قطع شد و از طرفی کشورهایی در منطقه بودند که بخش تولیدی ما قدرت رقابت با آنها را نداشت و در چنین شرایطی تحریم نیز یک مرتبه دلار را از دسترس خارج کرد یا قیمت دلار به چند برابر افزایش یافت.

رئیس‌جمهوری خاطر نشان کرد: ممکن است برخی رکود سال‌های ۹۱ و ۹۲ را صرفاً در سایه تحریم بدانند، اما حتی اگر تحریمی هم نبود، ما در سال ۹۱ با مشکل مواجه می‌شدیم و آثار آن سیاست‌ها ظهور و بروز پیدا می‌کرد.

دکتر روحانی با بیان اینکه بسیاری از مشکلات اقتصادی کنونی ارث تحمیلی بر ما است، تصریح کرد: اگر دست ما بی‌محبا در کیسه بانک مرکزی باشد و هر آنچه تصمیم گرفتیم به رئیس‌بانک مرکزی دستور دهیم تا از افزایش پایه پولی استفاده کند و مشکلات ریسال را در هر کجا که می‌خواهیم تامین کند، آن روز، روز قشنگی است اما فرادین، فرادای سیاهی خواهد بود و کمتر دستی است که به این کیسه رفته و نسوخته باشد.

رکود خطرناک‌تر از تورم

رئیس‌جمهوری با تأکید بر اینکه رکود به مراتب خطرناک‌تر از تورم است، گفت: در جامعه‌ای که تورم نقطه به نقطه‌اش ۴۵ درصد است و هیچ امید و روزنه‌ای نیست که آینده روشن‌تری را ببیند، کدام سرمایه‌گذار جرأت سرمایه‌گذاری در آنجا را پیدا می‌کند.

رئیس‌جمهوری تورم توأم با سیاست‌های خروج از رکود را کاری سخت خواند و گفت: به پایه پولی همچنان دقت خواهیم کرد که رشد پایه پولی محدود و کنترل شده باشد اما در عین حال باید مهار تورم ادامه پیدا کند تا بتوانیم سیاست‌های خروج از رکود را قدم به قدم اجرا کنیم.

دکتر روحانی، تسهیل صادرات غیرنفتی را یکی از راه‌های مناسب تحریک تقاضا دانست و خاطر نشان کرد: اگر با ایجاد تورم و در سایه بالا بودن پایه پولی بخواهید به رونق برسید، هم‌زمان تورم و قیمت‌ها بالا می‌رود و قدرت خرید پایین می‌آید؛ این دور باطلی است که ما را هم به رکود و هم به تورم برمی‌گرداند، اما در صورتی که تقاضا را از طریق صادرات غیرنفتی تحریک کنید دیگر مشکل پایه پولی نخواهیم داشت.

رئیس‌جمهوری با بیان اینکه دولت باید تسهیلات لازم و بانکها نیز تضمین‌های لازم را برای صادرات غیرنفتی فراهم کنند، به وزیر امور اقتصادی و دارایی و رئیس کل بانک مرکزی تأکید کرد که موانع صادرات غیرنفتی را برداشته و راه آن را تسهیل کنند.

رئیس‌جمهوری با اشاره به لایحه خروج از رکود که بررسی آن امروز در مجلس آغاز می‌شود، گفت: یکی از راه‌حل‌ها برای رفع مشکل بانک‌ها صکوک اجاره است که آن را در لایحه تقدیم مجلس کرده‌ایم که اگر تصویب و اجرا شود، بانک‌ها نفس راحتی می‌کشند. دکتر روحانی افزود: بانک‌ها امسال زیادی دارند که

باید به فروش برسانند تا نقدینگی‌شان بالا رود و بتوانند تسهیلات دهند.

بانک‌ها نباید بنگاهداری کنند

رئیس‌جمهوری با بیان این انتقاد که بانک‌ها کار غیربانکی می‌کنند، خاطر نشان کرد: اگر بانک کار بانکی کند، مسائل حل می‌شود، بانک‌ها خود بنگاهدار شده‌اند. بانک باید از نقش بنگاهداری خارج شود، چرا که این برخلاف اصول بانکداری است. بانک باید واسطه باشد و پول‌های مردم را جمع کرده و به عنوان تسهیلات با نرخ عادلانه و نه کمرشکن ارائه دهد.

دکتر روحانی همچنین با بیان اینکه بازار سرمایه برای تامین مالی تاکنون توانمندی خود را به بروز و ظهور نرسانده، تأکید کرد: این درست نیست که برای تامین مالی بنگاه‌های کوچک، بزرگ و متوسط همه به سراغ بانک بروند، بلکه باید از توانمندی بازار سرمایه نیز استفاده کرد. رئیس‌جمهوری، اولویت برای تامین مالی بنگاه‌ها را با تامین مالی بنگاه‌هایی دانست که در شرایط سخت سال‌های اخیر خوب کار کرده‌اند و گفت: بنا نیست به بنگاه‌هایی که کارشان خوب نبوده، جایزه‌ای عطا کنیم، بلکه بنگاه‌هایی که خوب کار کرده و ترازشان خوب است، باید در اولویت قرار گیرند.

دکتر روحانی با تأکید بر اینکه باید اقتصاد را به بخش خصوصی واگذار کرد، خاطر نشان کرد: بخش خصوصی، اقتصاد را بهتر می‌فهمد و می‌داند کجا سرمایه‌گذاری کند. بنابراین تلاش ما بر این خواهد بود که ضمن برداشتن موانع، اگر به وفور دلار نفتی رسیدیم به یادمان نباید که خطای قبلی‌ها را تکرار نکنیم.

رئیس‌جمهوری در ادامه سخنانش اظهار کرد: نمی‌دانیم در عرض یک سال و اندکی که ۲۱ میلیارد دلار (ارز) به صورت اسکناس در خیابان‌های مختلف تهران آمد، آن پول کجا رفت و چه شد و چه آمد و چقدرش بیرون رفت؛ حالا با خداست.

نقش ابزارهای بودجه‌ای برای خروج از رکود

محمدباقر نوبخت معاون برنامه‌ریزی و نظارت راهبردی رئیس‌جمهوری با ابراز خرسندی از برگزاری این همایش برای معرفی نقش ابزارهای بودجه‌ای در سیاست‌های اقتصادی دولت برای خروج از رکود، اظهار کرد: یکی از ابزارهایی که سیاست‌های خروج از رکود استفاده کرده ابزارهای بودجه‌ای است.

وی در تشریح ابزارهای بودجه‌ای در خروج از رکود با بیان اینکه این ابزارها به ارقام و احکام بودجه‌ای تفکیک شده است، تصریح کرد: شاید استانداران و دیگران فرصت تطبیق سند مکتوب را نداشته باشند به همین خاطر می‌توان شما را با این سند بیشتر آشنا کرد؛ در ارقام بودجه‌ای که از آن برای تامین منابع لازم برای سرمایه‌گذاری و تامین مالی استفاده شده است، چند رقم مهم وجود دارد.

نوبخت با اشاره به اعتبارات تملک دارایی‌های سرمایه‌ای، گفت: ۴۳ هزار و ۹۰۰ میلیارد تومان در سال جاری برای اجرای طرح‌های عمرانی سرمایه‌گذاری خواهد شد که این استعدادی در بودجه است. معاون برنامه‌ریزی رئیس‌جمهوری با بیان اینکه

از اعتبارات هزینه‌ای در چهارماه گذشته فقط ۸۴۹ درصد تخصیص داده شد تا از باقی آنها برای اجرای طرح‌های عمرانی استفاده کنیم، تصریح کرد: برای طرح‌های عمرانی بودجه در چهارماه نخست ۶۴ درصد تخصیص یافت که به شکل عمده برای روزهای اخیر است که در چارچوب سیاست‌های خروج از رکود این سیاست اجرایی شد.

وی گفت: ۲۴۶ طرح عمرانی نیز باید در سال ۹۳ به اتمام برسد که باتوجه به کمبود زمان این طرح‌ها با اعتبارات بیشتری به اتمام خواهد رسید بنابراین ۶۰ درصد از کل اعتباراتی که در طول سال باید به آنها

پرداخت شود در طول ۴ ماه نخست پرداخت شد. نوبخت همچنین به تعیین اعتبارات خاص برای بخش غیر دولتی اشاره کرد و گفت: بالغ بر ۲۲ میلیارد دلار البته اجازه دهید بگویم حداقل ۳۵ میلیارد دلار از صندوق توسعه ملی استفاده می‌کنیم که در بخش تحولات خارجی می‌توانیم فاینانس‌هایی که قبلاً مجوز آنها داده شده بود را مورد استفاده قرار دهیم.

وی با بیان اینکه البته احکامی نیز در بودجه وجود دارد که از آنها می‌توانیم برای سیاست‌های خروج از رکود استفاده کنیم، اظهار کرد: در بند ق تبصره ۲۲ این امکان وجود دارد که بیش از ۱۰۰ میلیارد دلار برای طرح‌های میعانات گازی برای کاهش و بهینه‌سازی مصرف انرژی استفاده کنیم. معاون رئیس‌جمهوری ضمن اشاره به اینکه بند الف تبصره ۴ بودجه نیز از دیگر سیاست‌هایی است که بودجه اجازه آن را فراهم کرده است، گفت: ۳۵ میلیارد دلار فاینانس طبق این بند در اختیار دولت است که می‌تواند بین استان‌ها توزیع شود. نوبخت با بیان اینکه ۳ هزار میلیارد تومان برای طرح‌های عمرانی تبصره ۶ نیز تعیین شده که برای استفاده از این رقم مصوبه هیات وزیران را دریافت کردیم، گفت: ۳ هزار میلیارد تومان نیز برای اسناد خزانه اسلامی است که می‌توانیم برای تأدیه بدهی‌های بخش دولتی و آب‌های مرزی استفاده کنیم.

سه‌م ۶۰ درصدی منابع بانک‌ها برای تولید

محمد رضا نعمت‌زاده، وزیر صنعت، معدن و تجارت هم در این همایش با بیان اینکه یکی از بخش‌های پیشران کشور، بخش صنعت، معدن و تجارت است و

واکنش نعمت‌زاده به خبر برکناری اش

وزیر صنعت، معدن و تجارت با بیان اینکه مخالف کاهش ۱۰ تا ۱۵ درصدی قیمت خودروهای ساخت داخل هستم، جزئیات بخشودگی‌های جدید مالیاتی تولیدکنندگان و صنعتگران داخلی را تشریح کرد و گفت: درباره واگذاری پستم هنوز موضوعی مطرح نشده است و بنده نیز در جریان نیستم. محمد رضا نعمت‌زاده درباره جزئیات طرح بخشودگی معافیت‌های مالیاتی تولیدکنندگان و صنعتگران در قالب طرح خروج اقتصاد از رکود گفت: برای نخستین بار در قوانین مالیاتی کشور طرحی گنجانده شده که آن دسته از سرمایه‌گذارانی که منابع مالی مورد نیاز طرح‌های تولیدی و صنعتی را با استفاده از سرمایه‌های بخش خصوصی یا سرمایه‌های خارج از کشور وارد می‌کنند، مشمول این بخشودگی‌ها یا تخفیف‌های مالیاتی شوند. وزیر صنعت، معدن و تجارت با اعلام اینکه دولت اخیراً لایحه‌ای به مجلس شورای اسلامی برای اجرای این طرح جدید بخشودگی مالیاتی ارائه کرده است، تصریح کرد: با اجرای این طرح، آن دسته از سرمایه‌گذاران که آورده مورد نیاز طرح‌های جدید تولیدی و صنعتی را از خارج کشور وارد کنند، مشمول این طرح بخشودگی مالیاتی خواهند شد. این عضو کابینه دولت در واکنش به احتمال کاهش ۱۰ تا ۱۵ درصدی قیمت انواع خودروهای ساخت داخل، اظهار کرد: سیاست‌گذاری برای قیمت‌گذاری خودرو توسط شورای رقابت انجام می‌شود اما وزارت صنعت، معدن و تجارت با کاهش ۱۰ تا ۱۵ درصدی قیمت‌های فعلی خودرو موافق نیست. این مقام مسئول توضیح داد: سیاست و برنامه این وزارتخانه رشد ۱۰ تا ۱۲ درصدی صنعتی کشور تا سال ۱۳۹۶ است. وی همچنین در پاسخ به پرسشی مبنی بر احتمال حضور فروزنده به‌عنوان وزیر جدید صنعت، معدن و تجارت، گفت: بنده هیچ خبری یا صحبتی مبنی بر حضور آقای فروزنده در وزارت صنعت نشنیده‌ام، البته در خصوص واگذاری پست بنده هنوز موضوعی مطرح نشده و بنده در جریان نیستم.

۴۰ درصد تولید ناخالص ملی را ایجاد می‌کند، به تشریح سه بخش مهم بهبود فضای کسب‌وکار، تامین نقدینگی و سرمایه در گردش تولید و صادرات غیرنفتی پرداخت. وی با بیان اینکه در زمینه کسب‌وکار در ماه‌های اخیر دولت ۲ مصوبه را تصویب و سعی کرده تا آرامش نسبی در اقتصاد ایجاد کند، به رشد اقتصادی ایران که در طول چند سال گذشته منفی شده اشاره کرد و از تنزل جایگاه ایران در فضای کسب‌وکار به رتبه ۱۵۲ جهان، براساس آمارهای بانک جهانی خبر داد و گفت: یکی از سیاست‌های وزارت صنعت، معدن و تجارت کاهش جایگاه ایران به زیر ۱۰۰ کشور برتر جهان است که

هم خواهد شد. این عضو کابینه همچنین در تشریح مهم‌ترین سیاست‌های کاهش و بخشودگی معوقات مالیاتی، اظهار کرد: با مذاکراتی که با سازمان امور مالیاتی و وزارت امور اقتصادی و دارایی صورت گرفته، قرار شده با اخذ مصوبات قانونی جرایم مالیاتی برای بنگاه‌های تولیدی بخشیده شود.

وی همچنین با اشاره به معافیت‌های جدید مالیاتی برای آن دسته از سرمایه‌گذاران غیر دولتی که اقدام به سرمایه‌گذاری مولد می‌کنند، افزود: همچنین اگر صاحبان سرمایه و سهام، نقدینگی بیشتری به تولید و صنعت تزریق کنند، این دسته از بنگاه‌های تولیدی از

امیدواریم این برنامه تا پایان فعالیت‌های دولت تدبیر و امید عملیاتی شود.

وزیر صنعت، معدن و تجارت با اشاره به تاسیس دفتری توسط وزارت امور اقتصادی و دارایی در وزارت صنعت، معدن و تجارت به منظور بهبود فضای کسب‌وکار در سطح صنایع و معادن کشور، تصریح کرد: تسهیل امور کارآفرینان و صاحبان صنایع، کاهش زمان صدور مجوزها، تسریع در آب و برق بنگاه‌های تولیدی و اقتصادی و کاهش روند صدور مجوزهای صادرات و واردات از مهم‌ترین برنامه‌های خروج اقتصاد و صنایع کشور از رکود است که باعث بهبود فضای کسب‌وکار

پرداخت مالیات معاف می‌شوند. این مقام مسئول همچنین درباره ارتقای صنعت برند در ایران افزود: اگر خارجیان با سرمایه‌گذاری جدید با برندهای معتبر اقدام به تولید محصولات در ایران کنند و ۳۰ درصد محصولات خود را با همان استانداردها و برندها از ایران به بازارهای جهانی صادر کنند، ۵۰ درصد مشمول بخشش و یا معافیت‌های مالیاتی خواهند شد. این عضو کابینه از تدوین قانون جدید برند خبر داد و یادآور شد: همچنین قرار شده تسویه بدهی ارزی به دولت و صندوق توسعه ملی را با مشارکت وزارت امور اقتصادی و دارایی تا ۶ ماه آینده تعیین تکلیف کنیم تا این منابع از معوقات صندوق خارج و این وجوه به سرمایه بانک‌ها اضافه شود.

وی درباره تدوین سند راهبردی توسعه صنعت و معدن در وزارت صنعت و دولت، تأکید کرد: قرار است این سند راهبردی تا ۳ ماه آینده به دولت ارسال شود و تاکنون پیش‌نویس آن هم تهیه شده است. نعمت‌زاده با اشاره به احتمال امضای تفاهمنامه‌های ۲ و چندمنظوره با گمرک، گفت: با ایجاد سامانه‌های اطلاعاتی مشترک با کشورهای همسایه و همچنین مشارکت موسسه استاندارد، قرار شده است روش‌های جدید به منظور افزایش صادرات غیرنفتی به کشورهای همسایه ارائه شود.

وزیر صنعت، معدن و تجارت همچنین از مذاکرات انجام شده با موسسات استاندارد برای کاهش استانداردهای اجباری و به‌ویژه مرتفع کردن برخی از استانداردهای اجباری و تطبیق آن با استانداردهای کشورهای خریدار محصولات سخن گفت و تصریح کرد: با اجرای این طرح استانداردهای اجباری مطابق با مشتریان خارجی تدوین و اجرایی خواهد شد.

این مقام مسئول همچنین در تشریح مهم‌ترین سیاست‌های توسعه فعالیت‌های لیزینگی به‌ویژه برای کالاهای سرمایه‌ای هم گفت: هم‌اکنون لیزینگ‌ها تعطیل شده‌اند و قرار است نرخ لیزینگ با مذاکرات انجام گرفته با وزارت اقتصاد و شورای پول و اعتبار اصلاح شود به‌طوری‌که نرخ سود تسهیلات لیزینگی براساس عقود اسلامی تدوین و نهایی شود که این موضوع منجر به فعالیت بیشتر لیزینگ‌ها خواهد شد. وی با انتقاد از برخی از سیاست‌های خصوصی‌سازی در دولت گذشته، خاطر نشان کرد: قصد داریم سرمایه بانک‌ها را افزایش دهیم تا بخشی از این سرمایه‌ها در اختیار تولید و صنعت قرار گیرد، ضمن آنکه تهاوت طلب‌های مشترک بین دولت و بنگاه‌های تولیدی هم برای تسویه کامل بدهی‌ها بین ۲ طرف در دستور کار قرار گیرد. وی ادامه داد: ما به‌طور مصنوعی می‌خواهیم بازار سرمایه ایجاد کنیم، در حالی که بازار سرمایه در دل تولید است. وی ادامه داد: افزایش سهم تامین

وزیر صنعت، معدن و تجارت خبر داد:

حذف ثبت سفارشی تا پایان سال

موضوع این روزها مشکل ساز شده است. **ماجرا چه بود؟** قصه از آنجایی شروع شد که وزیر صنعت، معدن و تجارت اعلام کرد ثبت سفارش یا باید حذف شود یا اصلاح. پس از آن این موضوع نقل محافل رسانه‌ها شد و مسئولان ذی‌ربط هم با قاطعیت اعلام کردند که این فرآیند به طور تدریجی حذف خواهد شد. اما پس از گذشت چند ماه می‌گویند با دستور مقامات ارشد، اجازه اظهار نظر راجع به این موضوع وجود ندارد. نخستین گام تدریجی این فرآیند در همین ماه برداشته شد و آن هم حذف حضور فیزیکی متقاضیان در مراکز ثبت سفارش است. براین اساس فرآیند کارشناسی ثبت نام در سامانه «ثبتار» با بستر سازی و برقراری ارتباط لازم بین سامانه اتاق بازرگانی و سامانه ثبتار از هفتم تیر امسال به صورت خودکار انجام می‌شود. به نحوی که بازرگانان با نام کاربری و رمز عبور کارت بازرگانی خود که توسط اتاق بازرگانی تولید می‌شود به سایت ثبتار مراجعه می‌کنند.

پیش از این و در یکی از روزهای گرم شنبین صحبت‌های کارشناسی که در این میزگرد حاضر شده بودند به ارائه توضیحاتی در مورد پرسش‌های آنها پرداخت و با بیان اینکه برخی از فعالان اقتصادی در این جلسه معتقدند چرا باید کارت بازرگانی و یا ثبت سفارش اجرائی شود، اظهار کرد: بنده نیز همانند شما اعتقاد دارم که مقررات زیادی در کشور وجود دارد که به نوعی برای فعالیت‌های اقتصادی دست و پاگیر هستند. وی با بیان اینکه برای رشد اقتصاد کشور نیازمند مقررات‌دایی هستیم، افزود: گروهی برای بررسی این موضوع تشکیل شده است تا به اصلاح قوانین و یا لغو آنها بپردازند. اما باید تاکید کنم اصل ما بر کاهش مقررات زیاد است.

ایران کد و شبنم بازنمی گردند نعمت‌زاده با بیان اینکه در بسته اقتصاد دولت برای خروج از رکود حتی در بندهایی از آن سازمان ملی استاندارد ایران ملزم شده است تا برخی از استانداردهای اجباری خود را حذف کند، گفت: تلاش زیادی کردیم تا توانستیم ایران کد و کد شبنم را حذف کنیم. البته هنوز هم برخی از نمایندگان مجلس و فعالان اعتقاد دارند که ایران کد باید بر گردد. در حالی که به اعتقاد بنده این موضوع به هیچ عنوان کارایی نداشته و فقط به نوعی در فعالیت‌ها هزینه اضافه را به تولیدکنندگان واردکنندگان تحمیل کرده است. وی درخصوص حذف ثبت سفارش تصریح کرد: در آن زمان که ثبت سفارش قرار بود اجرائی شود به مسئولان مربوطه گوشزد کرده بودم که این موضوع بیشتر موانعی را پیش روی فعالان اقتصادی می‌گذارد اما آنان توجهی نکردند و در نهایت این

معاون وزیر صنعت، معدن و تجارت به تمام متقاضیان اعلام کرد که دیگر برای انجام ثبت سفارش کالا ضرورتی به حضور فیزیکی نیست، بلکه واردکنندگان می‌توانند ثبت سفارش خود را از طریق «سامانه ثبتار» انجام داده و درخواست خود را به گمرک ارجاع دهند و سپس برای ترخیص کالای خود به گمرک مراجعه کنند.

مرجع آمار یکی شود برخی کارشناسان نیز سیستم ثبت سفارش را به نوعی موازی کاری با گمرک می‌دانند چون گمرک آمار دقیقی از میزان واردات و صادرات کشور دارد، بنابراین دلیلی به اجبار و الزام فعالان اقتصادی

برای ثبت سفارش خود، ارائه مدارک اضافی و پرداخت هزینه‌های اضافی وجود ندارد. این کار با حذف ثبت سفارش و استفاده از کارت بازرگانی انجام می‌شود.

ایرج ندیمی، عضو کمیسیون اقتصادی مجلس حذف ثبت سفارش را در صورتی که خللی در آمار تجارت وارد نکند مثبت ارزیابی کرد و گفت: «اگر با حذف این فرآیند بوروکراسی‌ها و زمان ورود کالا کاهش می‌یابد، قطعاً موثر است که از آن استقبال خواهیم کرد.»

ایرج ندیمی به خبرنگار **تجارت** گفت: «آنچه مسلم است در روند مبادلات، اینکه اطلاعات ورود و خروج کالا و مشخصات آنها باید وجود داشته باشد. بنابراین اگر در صورت حذف ثبت سفارش، مرجع آمار مشخص شود، مشکلی در حذف فرآیند ثبت سفارش ایجاد نمی‌شود.»

به گفته وی اگر ثبت سفارش با فرض اینکه مرجعی هم برای ثبت اطلاعات ورودی کالا وجود نخواهد داشت، حذف شود منطقی نیست و نباید چنین اقدامی صورت گیرد. با حذف ثبت سفارش کالا، کارشناسی می‌توانند با مراجعه به بانک‌ها نسبت به گشایش ال‌سی و واردات کالا اقدام کنند. پس از واردات نیز گمرک ایران به‌طور طبیعی آمار کامل واردات کالاها را در اختیار دارد. بر این اساس حذف ثبت سفارش موجب تسهیل روند مبادلات تجاری خواهد شد. ضمن اینکه با دریافت نکردن هزینه این امر از تجار، قیمت تمام‌شده واردات کالا هم کاهش می‌یابد و قطعاً با کاهش قیمت تمام‌شده کالاهای وارداتی، این اقلام با نرخ پایین‌تری وارد شده و به‌دست مصرف‌کننده می‌رسد که در نهایت به نفع دولت نیز خواهد بود.

گمرک آمادگی کامل دارد پیش از این هم محمدرضا نادری، معاون

زهرا طهرانی - گروه تجارت: «ثبت سفارش حذف خواهد شد.» این موضوعی است که از روی کار آمدن دولت یازدهم برسر زبان‌ها بود و حالا هم حساسیت‌ها نسبت به آن بیشتر شده که در نهایت سکاندار وزارت صنعت، معدن و تجارت خبر از حذف این فرآیند تا پایان سال داد. درواقع دولت تصمیم دارد برای تسهیل در امور تجاری کشور و واردات، فرآیند ثبت سفارش را به طور کلی حذف کند تا بتواند نمره مثبت دیگری در کارنامه خود برجای بگذارد. هرچند این اقدام مورد انتقاد برخی کارشناسان است اما به نظر می‌رسد حذف این فرآیند کمک بسیاری به روند واردات و به‌طور کلی تجارت کشور خواهد کرد.

وزیر صنعت، معدن و تجارت دبروز در تازه‌ترین اظهار نظر خود، اعلام کرد: ثبت سفارش کار عبثی بوده است و با نمدکاری تا پایان سال ثبت سفارش را حذف خواهیم کرد. محمدرضا نعمت‌زاده در میزگرد تخصصی که به بررسی سیاست‌های تجاری و صنعتی دولت در بسته اقتصادی دولت برای خروج از رکود تشکیل شده بود پس از شنیدن صحبت‌های کارشناسی که در این میزگرد حاضر شده بودند به ارائه توضیحاتی در مورد پرسش‌های آنها پرداخت و با بیان اینکه برخی از فعالان اقتصادی در این جلسه معتقدند چرا باید کارت بازرگانی و یا ثبت سفارش اجرائی شود، اظهار کرد: بنده نیز همانند شما اعتقاد دارم که مقررات زیادی در کشور وجود دارد که به نوعی برای فعالیت‌های اقتصادی دست و پاگیر هستند. وی با بیان اینکه برای رشد اقتصاد کشور نیازمند مقررات‌دایی هستیم، افزود: گروهی برای بررسی این موضوع تشکیل شده است تا به اصلاح قوانین و یا لغو آنها بپردازند. اما باید تاکید کنم اصل ما بر کاهش مقررات زیاد است.

معاون وزیر صنعت، معدن و تجارت به تمام متقاضیان اعلام کرد که دیگر برای انجام ثبت سفارش کالا ضرورتی به حضور فیزیکی نیست، بلکه واردکنندگان می‌توانند ثبت سفارش خود را از طریق «سامانه ثبتار» انجام داده و درخواست خود را به گمرک ارجاع دهند و سپس برای ترخیص کالای خود به گمرک مراجعه کنند.

برخی کارشناسان نیز سیستم ثبت سفارش را به نوعی موازی کاری با گمرک می‌دانند چون گمرک آمار دقیقی از میزان واردات و صادرات کشور دارد، بنابراین دلیلی به اجبار و الزام فعالان اقتصادی

برای ثبت سفارش خود، ارائه مدارک اضافی و پرداخت هزینه‌های اضافی وجود ندارد. این کار با حذف ثبت سفارش و استفاده از کارت بازرگانی انجام می‌شود.

ایرج ندیمی، عضو کمیسیون اقتصادی مجلس حذف ثبت سفارش را در صورتی که خللی در آمار تجارت وارد نکند مثبت ارزیابی کرد و گفت: «اگر با حذف این فرآیند بوروکراسی‌ها و زمان ورود کالا کاهش می‌یابد، قطعاً موثر است که از آن استقبال خواهیم کرد.»

ایرج ندیمی به خبرنگار **تجارت** گفت: «آنچه مسلم است در روند مبادلات، اینکه اطلاعات ورود و خروج کالا و مشخصات آنها باید وجود داشته باشد. بنابراین اگر در صورت حذف ثبت سفارش، مرجع آمار مشخص شود، مشکلی در حذف فرآیند ثبت سفارش ایجاد نمی‌شود.»

به گفته وی اگر ثبت سفارش با فرض اینکه مرجعی هم برای ثبت اطلاعات ورودی کالا وجود نخواهد داشت، حذف شود منطقی نیست و نباید چنین اقدامی صورت گیرد. با حذف ثبت سفارش کالا، کارشناسی می‌توانند با مراجعه به بانک‌ها نسبت به گشایش ال‌سی و واردات کالا اقدام کنند. پس از واردات نیز گمرک ایران به‌طور طبیعی آمار کامل واردات کالاها را در اختیار دارد. بر این اساس حذف ثبت سفارش موجب تسهیل روند مبادلات تجاری خواهد شد. ضمن اینکه با دریافت نکردن هزینه این امر از تجار، قیمت تمام‌شده واردات کالا هم کاهش می‌یابد و قطعاً با کاهش قیمت تمام‌شده کالاهای وارداتی، این اقلام با نرخ پایین‌تری وارد شده و به‌دست مصرف‌کننده می‌رسد که در نهایت به نفع دولت نیز خواهد بود.

گمرک آمادگی کامل دارد پیش از این هم محمدرضا نادری، معاون

پادداشت

فراز و نشیب‌های حذف ثبت سفارش

مریم زارع - کارشناس بازرگانی: تسهیل در روند تجارت و افزایش حجم صادرات و واردات جزو اهداف کشورهایی است که چشم‌انداز رشد اقتصادی را در ارتقای مرادوات تجاری می‌دانند و سعی دارند با حذف بوروکراسی‌ها و قواعد زاید در راستای تحقق این هدف گام بردارند.

سال‌هاست ایران هم، چنین برنامه‌ای را در دستور کار خود دارد، اما ۸سال نامتعادلی را پشت‌سر گذاشته است که نه تنها باعث شد تا به اهداف تعیین شده نرسد بلکه روابط تجاری طی این سال‌ها مختل شد اما به هر تقدیر گذشته، گذشته است. حالا دولت تدبیر و امید از زمانی که روی کار آمده سیاست تجاری ایران را براساس شفاف‌سازی و تسهیل در فرآیند گمرکی تبیین کرده است. در همان روزهای آغاز به کار دولت یازدهم، سازمان توسعه و تجارت و گمرک ایران برنامه‌های خود در جهت حذف قوانین و قواعد مزاحم و زاید و سرعت‌بخشی به ترخیص کالا را اجرائی کردند که در همین راستا نه کالایی مثل سابق روی کشتی‌ها می‌ماند و نه خبری از پیمان‌سنجی ارزی و اولویت‌بندی ۱۰گانه کالایی است. به تازگی اما تصمیم تازه‌ای اتخاذ شده مبنی براینکه فرآیند ثبت سفارش حذف شود.

وزیر صنعت، معدن و تجارت هم مهر تاییدی بر آن زده و اعلام کرده است که این موضوع ثبت سفارش باید حل شود و در کل ثبت سفارش یا باید حذف شود یا اصلاح. بر همین اساس سازمان توسعه تجارت به حذف تدریجی این روند اقدام کرد تا آنجا که در حال حاضر دیگر حضور فیزیکی واردکننده برای ثبت سفارش خود نیاز نیست.

اما در این میان نکته‌هایی وجود دارد. حذف ثبت سفارش نیازمند فراهم بودن زیرساخت‌های الکترونیکی و آمادگی و توانایی کامل گمرک برای ثبت آمار واردات است و باید دید آیا این شرایط مهیا شده یا خیر؟ نکته دوم اینکه درآمد حاصل از ثبت سفارش در بودجه ۹۳ برای دولت پیش‌بینی شده است که در صورت حذف، این درآمد از دولت سلب خواهد شد. نکته بعدی که بسیار حائز اهمیت است، وجود مرجع مشخص برای ثبت شناسنامه سفارش، ثبت مشخصات کالای وارد شده و جزئیات آن نیز قابل دسترس نباشد باعث بروز اختلال در روند تجاری کشور می‌شود.

هرچند انتقاداتی به حذف این فرآیند در شرایط کنونی وارد است اما پالس‌های مثبت آن ارجحیت دارد به نحوی که با تحقق این امر، روند واردات سرعت بیشتری می‌گیرد و واردکننده دیگر ملزم به گذر از چندین ایستگاه برای ورود کالای مورد نظرش نیست. به هر حال، حذف ثبت سفارش از روند تجارت کشور درحالی مثبت ارزیابی می‌شود که تمام جوانب و زیرساخت‌ها برای اجرا شدن آن فراهم شود. در این صورت به طور قطع حذف چنین فرآیندی تاثیر بسزایی در سرعت‌بخشی به ورود کالا به کشور و حذف بوروکراسی خواهد داشت.

تنگ خبر

ترخیص ۲۰ هزار تن کالای اساسی

به گفته مدیرکل گمرک تهران، در ۴ماه سال جاری ۲۰هزار تن کالای اساسی از این گمرک ترخیص و روانه بازار مصرف شده است. احمد کارگری در گفت‌وگو با خبرنگاری فارس اظهار کرد: تعداد اظهارنامه‌های واردات کالا در ۴ ماه سال جاری ۱۷۴۶۵ فقره بود که نسبت به مدت مشابه سال قبل ۳۰ درصد افزایش داشته است و ارزش کالاهای وارداتی در مدت یاد شده بیش از یک میلیارد و ۸۱۰ میلیون دلار بوده که نسبت به مدت مشابه سال قبل ۶۲ درصد افزایش نشان داده است. وی افزود: در این مدت بیش از ۲۰هزار تن کالای اساسی به ارزش ۵۵ میلیون دلار بوده و همچنین ۲۲۵۰ تن دارو به ارزش ۷۹ میلیون دلار از این گمرک ترخیص شده است.

گپ‌وگفت

نماینده مجلس در گفت وگو با **تجارت**:

هماهنگی در کسب‌وکار و تجارت الکترونیک

پنجره واحد تجاری برای رشد و توسعه تجارت به قدری مهم ارزیابی می‌شود که تمام بخش‌های اقتصادی به ضرورت آن مهر تاییدی می‌زنند که باید در آینده‌ای نزدیک و حتی به گفته وزیر صنعت، معدن و تجارت تا تمام نشدن سال ۹۳ به طور کامل و جدی اجرا شود. اجرائی که می‌تواند تاثیر بسزایی در حجم تجارت داشته باشد چون به طور قطع با تجمع همه نهادهای مرتبط زیر یک سقف، در هزینه و زمان صرفه‌جویی خواهد شد. در همین رابطه مهناز بهمنی، عضو کمیسیون اقتصادی مجلس در گفت‌وگو با **تجارت** از آمادگی مجلس برای عملیاتی نمودن این امر خبر داد که در ادامه می‌خوانید.

به نظر شما ایجاد پنجره واحد تجاری برای اقتصاد ایران ضرورت محسوب می‌شود؟ در حال حاضر بسیاری از افراد با مشکلات روند بوروکراسی اداری جهت طی مراحل درخواست‌های تجاری اعم از صادرات و واردات و اخذ مجوزهای لازم روبه‌رو هستند که به طور قطع این پنجره می‌تواند امری بدیهی در راستای تسهیل انجام امور نظام تجاری کشور باشد. باتوجه به اینکه اقتصاد یک امر لحظه‌ای و دارای نوسانات زیادی است دیدگاه و رویکرد دولت باید به سمتی پیش رود تا آسان‌ترین راه برای رفع مشکلات اداری سرمایه‌گذاران را انتخاب کند. در این صورت علاوه بر صرفه‌جویی در زمان و هزینه، رویکرد انعطاف‌پذیرتری در فرآیند تجارت کشور به اجرا در می‌آید.

چه راهکارهایی برای اجرای این پنجره نیاز است؟ دستگاه‌های دولتی باید برای تسهیل در امر کسب‌وکار و تجارت الکترونیک هماهنگی بیشتری داشته باشند. پنجره واحد تجاری نیازمند توجه جدی تمامی دستگاه‌هایی است که در این سامانه نقش گسترده‌ای ایفا می‌کنند. اینکه یک دستگاه دولتی یا نظارتی این امر را ساده تلقی کند منجر به شکست این طرح خواهد شد و چیزی جز سردرگمی تجار و سرمایه‌گذاران دربرنخواهد داشت.

نگاه مجلس به این امر چیست؟ کمیسیون اقتصادی مجلس شورای اسلامی آمادگی دارد تا در هر زمان با نشست مشترک با دستگاه‌های نظارتی و اجرائی راهکارهای لازم را ارائه کند که لازمه تحقق آن، تعهد هر بخش در انجام امور محول شده خواهد بود.

قطعا چالش‌های بسیاری درخصوص تحقق این امر وجود دارد که امیدواریم اختلافات موجود در بین دستگاه‌های نظارتی، وزارت صنعت، معدن و تجارت، حمل و سایر دستگاه‌های ذی‌ربط به صورت یکپارچه حل و فصل شود. این نکته را هم فراموش نکنیم که این طرح نباید همچون طرح شبنم عقیم بماند چون وجود چنین سیستمی موجب رونق فضای کسب‌وکار خواهد شد.

آیا تا پایان سال به رقم ۷۰میلیارد دلاری صادرات خواهیم رسید؟

تحقق صادرات ۷۰میلیارد دلاری قطعاً قابل دسترسی است، ضمن اینکه افزایش صادرات غیرنفتی با توجه به بهبود روند سیاسی و اقتصادی در منطقه اتفاق خواهد افتاد. در این میان صادرات صنعتی و صادرات خدمات فنی مهندسی که دارای ارزش افزوده بیشتری هستند هم باید افزایش یابد. باتوجه به توسعه صنایع در کشور و همچنین پیشرفت‌های فنی مهندسی صورت گرفته، از تیم اقتصادی دولت انتظار داریم تا باتوجه به نیازهای منطقه‌ای، بازارهای لازم برای افزایش صادرات در این بخش‌ها را بسنجند تا حجم تجارت خارجی که مولد رشد و توسعه اقتصادی کشور است، افزایش یابد.

کوتاه از تجارت

روابط عمومی گمرک - همزمان با افزایش تحرکات گمرک ایران در عرصه بین‌الملل کار در گمرکات آستارا، مهران و بيله‌سوار ۲۴ ساعته می‌شود. در آینده‌ای نزدیک هم مرز آستارا برای تردد مسافران به‌صورت شبانه‌روزی فعال خواهد شد. **ایرنا -** نایب‌رییس اول کمیسیون اقتصادی مجلس گفت: افزایش نرخ خرید تضمینی محصولات کشاورزی جذابیت و ایجاد انگیزه در افزایش راندمان تولید است و برای کشور توجیه اقتصادی دارد.

ایسنا - مدیرکل دفتر بهبود بازار آذربایجان گفت: میزان تولید با صادرات خاویار در کشور تفاوت چندانی ندارد، چراکه تقاضای کشورهای خارجی برای خرید خاویار ایرانی بیش از تقاضای داخلی است و از آنجا که فقط خاویار پرورشی اجازه صادرات دارد، قصد داریم میزان صادرات این محصول را به ۲ تن افزایش دهیم.

روابط عمومی گمرک - سامانه اظهار از راه دور در رویه‌های واردات قطعی و صادرات در گمرکات مشهد و استان یزد راه‌اندازی شد.

بازار لوازم الکترونیک از جمله موبایل یکی از جذاب‌ترین بازارهایی است که تمام اقشار جامعه با آن سروکار دارند. پیگیری قیمت‌ها، کارایی مدل‌های جدید و بسیاری دیگر از خصلت‌های آنها یکی از متداول‌ترین سرگرمی‌های مردم است! اما آنچه بازار جذاب تلفن‌های همراه را تحت تاثیر قرار می‌دهد، قاچاق آنهاست که به گفته مسئولان، بیش از ۹۰ درصد گوشی‌ها از کانال‌های غیررسمی وارد کشور می‌شوند. افشار فروتن لاریجانی، رئیس انجمن فروشندگان سیم‌کارت و گوشی در گفت‌وگو با خبرنگار **یادداشت** به تاثیر قاچاق تلفن‌های همراه بر بازار پرداخته است.

● طبق فهرستی که گمرک اعلام کرده است میزان گوشی‌هایی که در ۳ ماه نخست اعلام شده با تعداد گوشی‌های موجود در بازار اصلا قابل قیاس نیست. این نشان می‌دهد که میزان زیادی از تلفن‌های همراه قاچاقی وارد می‌شود. شما این مورد را تایید می‌کنید؟ درست است. گمرک آمار خودش را اعلام می‌کند یعنی آمار قانونی اما براساس آنچه ما برآورد کرده‌ایم متاسفانه نزدیک به ۶۰ تا ۷۰ درصد از گوشی‌هایی که در بازار وجود دارد به‌صورت قاچاق وارد کشور شده‌اند. البته باید به این نکته هم اشاره کنم که در ۳ ماه نخست امسال حجم واردات گوشی‌های قاچاق کاهش پیدا کرده است. یعنی در کل حجم واردات کاهش داشته است.

● کاهش میزان قاچاق به این معناست که راهکار تازه‌ای برای جلوگیری از ورود قاچاق گوشی اعمال می‌شود؟

هنوز نه اما به خاطر بحث نوسانات نرخ ارز و شرایطی که در بازار حاکم است تقاضا کاهش داشته و در حال حاضر بازار در رکود است. شاید دلیل‌اش تغییراتی است که در شرایط اقتصادی به‌وجود آمده است. وقتی برنامه‌های اقتصادی دولت اعلام شد، آرایش خاصی در بازار ایجاد کرد. اینکه قرار است اوضاع قیمت‌ها بهبود پیدا کند و حداقل نرخ ارز ثابت بماند. از آنجایی هم که قیمت گوشی‌های تلفن موبایل به‌صورت مستقیم با نرخ ارز در رابطه است قطعا از نظر روانی روی خریداران تاثیر می‌گذارد و افراد ترجیح می‌دهند در شرایطی خرید کنند که قیمت‌ها به سودشان باشد.

● به بحث قاچاق برگردیم؛ با توجه به میزان بالای واردات غیرقانونی، این مسئله تا به حال چه تاثیری روی بازار داشته است؟

ورود کالای قاچاق در هر شرایطی بازار را تحت تاثیر قرار می‌دهد. اما اگر بخواهیم مشخصا در مورد گوشی‌های قاچاق صحبت کنیم باید بگویم این روند سه گانگی در بازار ایجاد کرده است. یکسری گوشی در بازار وجود دارد که از کانال رسمی وارد شده و ضمانت پس از فروش دارد. گروه دیگری از گوشی‌ها هستند که به‌صورت قانونی وارد می‌شوند اما خدمات پس از فروش ندارند و نه‌باید یکسری گوشی هستند که کاملا قاچاقی وارد شده‌اند و ضمانت‌نامه‌ای ندارند. این شرایط سبب سردرگمی می‌شود و مصرف‌کننده برای خرید با یک معضل اساسی روبرو است. اینکه چرا باید قیمت یک گوشی در یک مرکز تجاری تا این حد تفاوت داشته باشد.

● آیا نداشتن نمایندگی‌های رسمی برندهای معروف و پر فروش در داخل ایران می‌تواند دلیل قاچاق گوشی موبایل باشد؟

نمی‌شود بر اساس یک برند قضاوت کرد و گفت چون نمایندگی رسمی ندارد، بازار تا این حد تحت تاثیر قرار دارد. کشور در یک مقطع زمانی تحریم بود و همین باعث شده بود بسیاری از تولیدکنندگان برندهای گوشی در ایران نمایندگی نداشته باشند.

اما خوشبختانه بحث تحریم تجهیزات مخابراتی حذف شده است ولی من فکر نمی‌کنم که نبود یک نمایندگی که حتی اگر پر فروش هم باشد باعث شود که تا این حد تلفن‌های همراه قاچاق شوند. از نظر من مهم‌ترین عاملی که باعث افزایش یا کاهش ورود کالای قاچاق به کشور می‌شود بحث تعیین تعرفه واردات و گمرک آن کالاست. تلفن همراه به خاطر تعرفه‌های نامناسب، متوازن با میزان تقاضای بازار نیست. این تعرفه‌ها آنقدر بالاست که ایران تولید ۷۰ درصدی این تلفن‌ها را به عهده دارد! این است که برای واردات گوشی داخل کشور مشکل ایجاد کرده است.

● سوال آخر در رابطه با تولیدات داخلی است. آیا این امکان وجود دارد که تا چند سال آینده در کشور تولیدات داخلی جای کالاهای وارداتی را بگیرد؟

من فکر نمی‌کنم اصلا این اتفاق بیفتد چراکه به طور کلی از نظر من تولید کردن گوشی تلفن همراه توجهی ندارد. چه توجه اقتصادی و چه توجه اشتغالزایی. این را همه می‌دانند که قطب این بازار در دست امریکا و کره جنوبی است و ایران توان رقابت با آنها را ندارد.

نگاهی به بازار موبایل؛ پر فروش ترین کالای جهان

این کوچولوهای پولساز!

نگار خسروی - گروه تجارت: بالای برهه‌ها نوشته شده قیمت‌ها صبح امروز به‌روزسانی شده‌اند و تنها تا بعد از ظهر معتبرند!

با گشتی کوتاه و سرسری حدود قیمت پرترفدارهای بازار دستمان می‌آید:

۱۱۰ هزار تومان iPhone ۵S با حافظه ۱۶GB، ۲ میلیون و ۹۳۰ هزار تومان iPad Air ۴G با حافظه ۱۶GB، ۱ میلیون

در تمام مغازه‌ها قیمت دلار هر نیم ساعت در میان چک می‌شود، انگار که بخشی از وظایف کار فروشندگان بررسی قیمت دلار است. حالا به جواب این سوال می‌رسیم که چرا روی برهه‌هایی که جلوی در مغازه‌ها گذاشته شده اعتبار قیمت‌ها را تا بعد از ظهر اعلام کرده است.

چند دقیقه‌ای وارد یکی از فروشگاه‌ها می‌شویم. در طول همان چند دقیقه‌ای بیش از ۱۰ نفر وارد می‌شوند و قیمت می‌گیرند. فروشندگان هم بدون خستگی پاسخ تمام‌شان را می‌دهند. اینجا همه چیز با سرعت است، حتی فکر کردن!

از بالا نگاهی به طبقات می‌اندازیم. این مرکز تجاری بیش از ۵۰۰ مغازه دارد که هر لحظه دست‌کم یک خریدار وارد می‌شود. براساس سنت دیرینه‌ای که در فرهنگمان ریشه دارد (محاسبه درآمد دیگران) با یک حساب سرانگشتی می‌شود میزان اسکناس‌هایی که در یک روز و بدل می‌شود را تخمین زد؛ رقم‌اش در حداقل مقدار هم نجومی است! فروشندگان یکی از مغازه‌ها که تاکید می‌کند از دادن آمار دقیق معذور است، می‌گوید که در روز به‌صورت میانگین حدود ۵۰ تا ۶۰ میلیون تومان می‌فروشند. این فروشندگان آمار جالب‌تری از میانگین فروش هم دارد! آماري که مربوط به روز ولنتاین یا همان عشاق است. سال گذشته در این روز فروشگاه‌شان که خیلی هم بزرگ نیست ۱۴۰ میلیون تومان در یک شب فروش داشته است.

مرکز پژوهش‌های

مجلس اعلام کرد، حدود

۹۹ درصد از تقاضای بازار

گوشی‌های تلفن همراه

کشور از واردات تامین

می‌شود و سهم تولید

داخلی تنها حدود ۱ درصد

است. این آمار نشان می‌دهد

بازار چند صد میلیون

دلاری این در انحصار

برندهای خارجی است

وقتی آمار شب عید را از او می‌گیریم، می‌گوید به‌صورت میانگین هر شب در اسفند ۱۲۰ میلیون فروش داشته‌اند. ضرب و تقسیمی ساده نشان می‌دهد که با کسر ۴ روز تعطیلی جمعه‌ها، در پایان ماه ۳۰ میلیارد تومان گوشی و تبلت فروخته‌اند. این تنها گوشه‌ای از ارقامی است که در طول یک روز و تنها در یک مرکز خرید موبایل رد و بدل می‌شود. با این حساب با توجه به جمعیت ایران، ۵۰ تا ۶۰ میلیون نفر تلفن همراه دارند (فارغ از گروه بزرگی که دست‌کم از ۲ خط تلفن استفاده می‌کنند) و قطعا برای راحتی‌شان هم که شده از بهترین گوشی‌ای که در وسع‌شان است، خریداری می‌کنند... این تجارت بزرگی است که تصور کردن آمار و ارقامش در اقتصاد امروز سخت است.

خداحافظی با طلای سیاه

نگاهی به آماری که گمرک ایران منتشر کرده است، نشان می‌دهد که در سال ۹۲ و در سه ماه نخست، ۴۰/۲۲۸/۹۶۸ دلار صرف خرید گوشی تلفن همراه شده است. رقمی که به‌صورت رسمی اعلام شده و در قیاس با بسیاری دیگر از اقلام ضروری وارداتی رقم قابل‌توجهی است. با این اوصاف می‌شود نام این تجارت را تجارت طلایی گذاشت، چراکه طبق آماری که کمپانی‌های بزرگ تلفن همراه اعلام کرده‌اند، تا چند سال دیگر «نفت پایش را از اقتصاد بیرون می‌کشد و جایش را به تلفن‌های همراه می‌دهد»!

ابتدا به نظر می‌رسد که این نظریه بیشتر شبیه شوخی است. اینکه اصلی‌ترین ماده خام دنیا که باعث بزرگ شدن اقتصاد کشورهای تولیدکننده‌اش شده است، به‌تدریج کنار رفته و تکه‌های پلاستیکی

چند سانتیمتری جایش را می‌گیرند، اما کمپانی‌های بزرگ تولیدکننده این تلفن‌ها با آمار و ارقامی رسمی نشان داده‌اند که اگر روند دستیابی به انرژی هسته‌ای شیب صعودی‌اش را طی کند، نفت جایش را به این قطعه‌های کوچک خواهد داد. این خبر برای بسیاری از

بتوانند سهمی هر چند کم در آن داشته باشند، صنعت تکان اساسی می‌خورد. اما به نظر می‌رسد که این موضوع بیشتر شبیه رویاست. ایران کمترین میزان پیشرفت در فناوری‌های پیشرفته را دارد و نمی‌تواند با هیچ کدام از برندهای جهانی رقابت کند.

سهم قاچاق از تجارت طلایی

کافی است که آمار گمرک کشور را با تعداد گوشی‌های موجود در بازار مقایسه کرد. به راحتی می‌توان گفت که ۹۰ درصد واردات از طریق غیررسمی یا همان قاچاق انجام می‌شود. به عقیده بسیاری از مسئولان اصناف و اتحادیه‌های مربوط به تعرفه‌های بالا، هم مرزی ایران با کشورهای چون امارات سبب بالا رفتن آمار قاچاق شده است.

اما نکته جالب اینجاست که گفته می‌شود گوشی‌های قاچاق با استانداردها و ضوابط کیفی انطباقی ندارند. اظهارنظری که بیشتر شبیه توجیه سهل‌انگاری‌هاست! یکی از مهم‌ترین دلایل پایین بودن قیمت گوشی‌های قاچاق، نداشتن ضمانت‌نامه است. موردی که به نظر بسیاری از خریداران اهمیت زیادی ندارد. این‌طور که فعالان می‌گویند، سازمان تنظیم مقررات برای بررسی این گوشی‌ها اقدامی انجام نداده است اما مهم‌ترین مورد این است که تاکنون از سوی وزارت صنعت، معدن و تجارت اقدامی برای جمع‌آوری آنها صورت نگرفته است.

بنابراین شناسایی و جمع‌آوری گوشی‌های غیراستاندارد و ساماندهی بازار این محصول پرفروش در کشور باید به‌عنوان یک اقدام مهم در دولت تعریف شود. البته باید گفت که این طرح در صورتی عملی خواهد شد که دولت با کاهش تعرفه‌ها از واردکننده‌های قانونی حمایت کند. اتفاقی که به نظر نمی‌رسد اولویتی در برنامه‌های دولت داشته باشد.

کشور

که دسترسی

به طلای سیاه را ندارند،

خوشحال‌کننده است اما ایران که یکی از قطب‌های فروش نفت است نه‌تنها به وسیله سایر فناوری‌های صنعتی تهدید می‌شود، بلکه به‌تدریج باید از همین دستگاه‌های کوچک زیبا هم بترسد.

اوضاع هم‌انگیز صنعت ایران در بازار موبایل

اواخر اردیبهشت مرکز پژوهش‌های مجلس اعلام کرد، حدود ۹۹ درصد از تقاضای بازار گوشی‌های تلفن همراه کشور از واردات تامین می‌شود و سهم تولید داخلی تنها حدود ۱ درصد است. این آمار نشان می‌دهد بازار چند صد میلیون دلاری این تجارت در انحصار برندهای خارجی است. بازاری که اگر تولیدات ایران

مصرف‌کننده‌های بزرگ تبلت و موبایل

چین تا برزیل) که امکان استفاده هم‌زمان از تلویزیون و موبایل یا تبلت را داشتند، به این نتیجه رسیده که کاربران جهانی بیش از سه ساعت وقت خود را در روز صرف تعامل با رسانه‌های سیار می‌کنند که در این میان ۱۴۷ دقیقه سهم گوشی‌های هوشمند و ۵۰ دقیقه مختص تبلت است. این گزارش می‌افزاید که موبایل هم‌اکنون به‌عنوان یکی از ابزارهای ارتباطی دارای نمایشگر، سهمی زیر ۵۰ درصد از کلیه معاملات روزانه کاربران را دارد (سهم آن ۴۷ درصد است). مابقی وقت کاربران نیز صرف تماشای تلویزیون (حدود ۱۱۳ دقیقه) یا استفاده از اینترنت (حدود ۱۰۸

لپ‌تاپ و رایانه‌های شخصی) (حدود ۱۰۸ دقیقه) می‌شود.

سال‌هاست که موبایل به‌عنوان ابزاری برای برقراری مکالمات و ارسال پیامک مورد استفاده قرار می‌گیرد اما به مرور و با توسعه فناوری، قابلیت‌های ارتباطی و سرگرمی دیگری نیز به این وسیله ارتباطی افزوده شده که رسالت آن را ویژه‌تر کرده است.

قابلیت‌هایی نظیر اتصال دیتا و سرویس‌های چندمنظوره مبتنی بر شبکه موجب شده، زمانی که کاربران برای تعامل با این ابزار ارتباطی صرف می‌کنند بیشتر و بیشتر شود.

به گزارش خبرگزاری تسنیم، موسسه میل وارد برون با تحقیقاتی روی ۱۳ هزار کاربر ۱۶ تا ۴۵ ساله در ۳۰ بازار هدف مختلف (از ایالات متحده تا نیجریه و از

مهم‌ترین، در کل دنیا به جز ۷ کشور

گوشی‌های هوشمند هم‌اکنون پرچم‌دار رسانه‌های ارتباطی از منظر استفاده کاربران در تمامی دنیا هستند، به‌جز کشورهای انگلستان، فرانسه و اسپانیا که تلویزیون و مجارستان، لهستان، روسیه و اسلواکی که لپ‌تاپ را به‌عنوان ابزار ارتباطی اصلی خود دارند.

اندونزیایی‌ها در صدر

اندونزیایی‌ها بیشترین تعامل با ابزارهای ارتباطی سیار را با روزی پنج ساعت استفاده از این دستگاه‌ها (نظیر موبایل یا تبلت) در دنیا دارند.

محبوب‌ترین‌ها در نیجریه

نیجریه نیز کشوری است که بیشترین

استفاده از گوشی‌های هوشمند را با حدود سه ساعت و ۲۰ دقیقه کار در روز، به خود اختصاص داده است.

تبلت پر مصرف‌ترین در فیلیپین

فیلیپین نیز تبلت را با میانگین استفاده روزانه کمتر از دو ساعت به‌عنوان اصلی‌ترین ابزار سیار رسانه‌ای انتخاب کرده است.

موبایل از ۹ صبح تا نیمه‌های شب

الگوی مصرف گوشی‌های هوشمند نشان می‌دهد که این ابزار ارتباطی بیشترین استفاده را در طول روز توسط کاربران جهانی دارد و زمان استفاده آنها معمولا از ۹ صبح تا نیمه‌های شب است؛ البته بیشترین نرخ استفاده از تلویزیون‌ها نیز در این بازه زمانی و از

ساعت ۹ شب تا نیمه‌های شب عنوان شده است.

میانگین زمانی استفاده از تبلت‌ها نیز از ساعت ۶ عصر تا نیمه‌های شب ذکر شده است.

حال با چنین رویکردی در استفاده از ابزارهای ارتباطی از سوی کاربران جهانی، بازرگانان اگر می‌خواهند شیوه مناسبی برای ارتباط با مردم داشته باشند تنها کافیسیت بدانند چه نوع تبلیغاتی جذابیت‌های بصری و محتوایی برای ابزارهای ارتباطی سیار که بیشترین استفاده را در دنیا دارند، دارد. در این خصوص مصرف‌کنندگان ۲۴ درصد به گوشی‌های هوشمند و ۲۳ درصد نیز به تبلت‌ها رای داده‌اند.

قوانین مان اقتصاد را به زیر زمین سوق می‌دهد

یادداشت روز

محمدحسین پروردار

عضو هیات‌ریسه اتاق بازرگانی تهران

باید به مسئله قاچاق به‌صورت ریشه‌ای نگاه کرد. متاسفانه این معضل تنها معطوف به موبایل نیست اغلب کالاهای وارداتی که از کانال رسمی گمرک وارد می‌شوند در حال مسابقه دادن پنهانی با کالاهای همپایشان هستند. برای مثال می‌شود لوازم الکترونیکی را عنوان کرد.

این معضل به قوانین واردات مربوط است. قوانینی که تا به امروز اصلاح نشده است و تا زمانی که همین‌طور مصوب باشد، اقتصاد ایران به زیر زمین سوق پیدا می‌کند.

برای نمونه هیچ جای دنیا ارزش‌افزوده روی کالا در گمرک اعمال نمی‌شود اما ما چه کرده‌ایم؟! دقیقا

خلاف این قانون جهانی عمل می‌کنیم، ارزش‌افزوده کالاها را به واردکننده تحمیل می‌کنیم. تمام دنیا مالیات بر ارزش‌افزوده را به مشتری تحمیل می‌کنند و امکان ندارد این هزینه را از تولیدکننده یا واردکننده دریافت کنند. واردات موبایل و لوازم الکترونیک از این قاعده مستثنی نیستند.

واردکننده این اقلام باید ابتدا تعرفه ۴ درصدی کالایی که وارد کرده است را بپردازد و پس از آن ۸ درصد به‌عنوان ارزش‌افزوده پرداخت کند. در کل یعنی برای یک موبایل یا لپ‌تاپ وارداتی باید ۱۲ درصد هزینه کند.

این قانون است و تمام واردکننده‌ها باید این قوانین را رعایت کنند. حالا می‌خواهد خودرو باشد یا لوازم‌خانگی؛ با این اوصاف کاملا مشخص است که کسانی که در این صنف فعال هستند، برای رهایی از این هزینه‌های سرسام آور ترجیح می‌دهند که اقلامی را که قصد دارند وارد کشور کنند از طریق کانال غیررسمی یا به اصطلاح قاچاق اجرائی کنند.

را تمام کنیم و از فعالان اقتصادی که واقعا فعال اقتصادی هستند، استفاده کنیم.

بارها گفته شده است که موقعیت ایران در خاورمیانه به‌گونه‌ای است که حتی اگر این قوانین تعدیل شود باز هم به‌خاطر هم مرزی (چه آبی و چه خاکی) نمی‌توان جلوی قاچاق را گرفت. من اصلا موافق این نظریه نیستیم. ما هر وقت توانستیم صنایع و تولیدات داخلی کشور را به تجارت جهانی متصل کنیم، دیگر شاهد این مسائل نخواهیم بود. تحریم‌های ناجوانمردانه‌ای که اقتصاد ایران را در سال‌های اخیر تحت فشار گذاشته است، سبب شده که مسیر تجارت ایران متوقف شود. ایران باید سهمی از تجارت جهانی داشته باشد تا تعرفه‌ها از ۱۲ درصد به ۴ درصد برسد. در این شرایط است که مشکلات به راحتی حل می‌شود.

البته این نکته را هم در پایان باید اضافه کنم که اشتغالزایی برای جوانان مرزنشین کشور هم می‌تواند کمک بسزایی به این مسئله کند.

فعالان صنعتی با اشاره به تجربه جهانی و عزم دولت برای آزادسازی قیمت‌ها

کنترل قیمت‌ها در جهان منسوخ شده است

شکوفه حبیب‌زاده، گروه صنعت: با اجرای قانون هدفمندی یارانه‌ها، آزادسازی قیمت‌ها به صورت جدی در اقتصاد ایران مطرح شد. اما به سبب احتمال فشاری که به یکباره روی مصرف‌کنندگان وارد می‌شود، دولت همچنان در کنار این روند، کنترل بر قیمت برخی کالاها را در دستور کار خود قرار داد. این مسئله که مخالفان جدی در بین صنعتگران و تولیدکنندگان کشور داشت، سرانجام منجر به پذیرش تلویحی این امر از سوی دولت کنونی شد. وزیر صنعت، معدن و تجارت در دومین نشست خبری خود در پاسخ به این پرسش که چرا دولت انتظار دارد که قیمت‌ها افزایش نیابد، گفته بود: «ما واحدهای تولیدی را مجبور به افزایش ندادن قیمت نکرده‌ایم بلکه از آنها خواستیم که تغییرات قیمتی غیرمعمولی نداشته باشند و آنچه از سوی وزارت صنعت اعلام شده، این بوده که واحدهای تولیدی مسابقه افزایش قیمت را آغاز نکنند چراکه خیلی از اقتصاددانان نگران این مسئله و تورم ناشی از اجرای فاز دوم قانون هدفمندی یارانه‌ها بودند.»

کنترل قیمت‌ها منسوخ شده است

محسن خلیلی، پدر صنعت ایران در گفت‌وگویی که با خبرنگار **صنعت** داشت از بررسی‌های متعددی که روی این مسئله از گذشته تا به امروز صورت گرفته است، خبر داد و گفت: حدود ۱۲ سال قبل بنده به همراه اقتصاددانان دیگر راهکارهای توسعه صنعتی ایران را نوشتیم. در آن زمان با بررسی کشورهای دیگر از ژاپن گرفته تا امریکای جنوبی به این نتیجه رسیدیم که از آن زمان یعنی حدود ۶۰ سال گذشته تا امروز، کنترل قیمت‌ها منسوخ شده است و ادامه این روند جز افت صنعت و اقتصاد کشور فایده دیگری ندارد.

وی در ادامه افزود: در این زمینه در اتاق ایران بررسی کرده‌ایم و به این نتیجه رسیدیم که کشورهایی که کنترل قیمت‌ها در آن حاکم است رشد GDP بسیاری اندکی دارند و این مسئله نشان‌دهنده آن است که بهترین راهکار برای رشد اقتصادی در یک کشور به‌ویژه رشد صنعتی، آزادسازی قیمت‌هاست. دولت باید قیمت‌گذاری را به بازار بسپرد تا براساس قانون عرضه و تقاضا، قیمت‌ها تنظیم شود.

خلیلی اظهار کرد: این روند نه تنها به مصرف‌کننده آسیبی نمی‌رساند بلکه با افزایش کیفیت در اثر ایجاد رقابت با کاهش قیمت‌ها روبه‌رو خواهیم بود.

کاهش نرخ سود واحدهای تولیدی

با کنترل قیمت‌ها محمدرضا مرتضوی، دبیر کل خانه صنعت و معدن ایران نیز در گفت‌وگو با خبرنگار

صنعت گفت: کاهش نرخ سود واحدهای تولیدی به نفع مصرف‌کننده است و به نفع تولیدکننده نیست.

او افزود: کاهش نرخ سود واحدهای تولیدی به نفع مصرف‌کننده است و به نفع تولیدکننده نیست.

او افزود: کاهش نرخ سود واحدهای تولیدی به نفع مصرف‌کننده است و به نفع تولیدکننده نیست.

او افزود: کاهش نرخ سود واحدهای تولیدی به نفع مصرف‌کننده است و به نفع تولیدکننده نیست.

او افزود: کاهش نرخ سود واحدهای تولیدی به نفع مصرف‌کننده است و به نفع تولیدکننده نیست.

او افزود: کاهش نرخ سود واحدهای تولیدی به نفع مصرف‌کننده است و به نفع تولیدکننده نیست.

او افزود: کاهش نرخ سود واحدهای تولیدی به نفع مصرف‌کننده است و به نفع تولیدکننده نیست.

او افزود: کاهش نرخ سود واحدهای تولیدی به نفع مصرف‌کننده است و به نفع تولیدکننده نیست.

او افزود: کاهش نرخ سود واحدهای تولیدی به نفع مصرف‌کننده است و به نفع تولیدکننده نیست.

او افزود: کاهش نرخ سود واحدهای تولیدی به نفع مصرف‌کننده است و به نفع تولیدکننده نیست.

او افزود: کاهش نرخ سود واحدهای تولیدی به نفع مصرف‌کننده است و به نفع تولیدکننده نیست.

او افزود: کاهش نرخ سود واحدهای تولیدی به نفع مصرف‌کننده است و به نفع تولیدکننده نیست.

او افزود: کاهش نرخ سود واحدهای تولیدی به نفع مصرف‌کننده است و به نفع تولیدکننده نیست.

او افزود: کاهش نرخ سود واحدهای تولیدی به نفع مصرف‌کننده است و به نفع تولیدکننده نیست.

او افزود: کاهش نرخ سود واحدهای تولیدی به نفع مصرف‌کننده است و به نفع تولیدکننده نیست.

او افزود: کاهش نرخ سود واحدهای تولیدی به نفع مصرف‌کننده است و به نفع تولیدکننده نیست.

او افزود: کاهش نرخ سود واحدهای تولیدی به نفع مصرف‌کننده است و به نفع تولیدکننده نیست.

او افزود: کاهش نرخ سود واحدهای تولیدی به نفع مصرف‌کننده است و به نفع تولیدکننده نیست.

او افزود: کاهش نرخ سود واحدهای تولیدی به نفع مصرف‌کننده است و به نفع تولیدکننده نیست.

او افزود: کاهش نرخ سود واحدهای تولیدی به نفع مصرف‌کننده است و به نفع تولیدکننده نیست.

او افزود: کاهش نرخ سود واحدهای تولیدی به نفع مصرف‌کننده است و به نفع تولیدکننده نیست.

او افزود: کاهش نرخ سود واحدهای تولیدی به نفع مصرف‌کننده است و به نفع تولیدکننده نیست.

او افزود: کاهش نرخ سود واحدهای تولیدی به نفع مصرف‌کننده است و به نفع تولیدکننده نیست.

او افزود: کاهش نرخ سود واحدهای تولیدی به نفع مصرف‌کننده است و به نفع تولیدکننده نیست.

او افزود: کاهش نرخ سود واحدهای تولیدی به نفع مصرف‌کننده است و به نفع تولیدکننده نیست.

او افزود: کاهش نرخ سود واحدهای تولیدی به نفع مصرف‌کننده است و به نفع تولیدکننده نیست.

او افزود: کاهش نرخ سود واحدهای تولیدی به نفع مصرف‌کننده است و به نفع تولیدکننده نیست.

او افزود: کاهش نرخ سود واحدهای تولیدی به نفع مصرف‌کننده است و به نفع تولیدکننده نیست.

او افزود: کاهش نرخ سود واحدهای تولیدی به نفع مصرف‌کننده است و به نفع تولیدکننده نیست.

او افزود: کاهش نرخ سود واحدهای تولیدی به نفع مصرف‌کننده است و به نفع تولیدکننده نیست.

او افزود: کاهش نرخ سود واحدهای تولیدی به نفع مصرف‌کننده است و به نفع تولیدکننده نیست.

او افزود: کاهش نرخ سود واحدهای تولیدی به نفع مصرف‌کننده است و به نفع تولیدکننده نیست.

او افزود: کاهش نرخ سود واحدهای تولیدی به نفع مصرف‌کننده است و به نفع تولیدکننده نیست.

او افزود: کاهش نرخ سود واحدهای تولیدی به نفع مصرف‌کننده است و به نفع تولیدکننده نیست.

او افزود: کاهش نرخ سود واحدهای تولیدی به نفع مصرف‌کننده است و به نفع تولیدکننده نیست.

او افزود: کاهش نرخ سود واحدهای تولیدی به نفع مصرف‌کننده است و به نفع تولیدکننده نیست.

او افزود: کاهش نرخ سود واحدهای تولیدی به نفع مصرف‌کننده است و به نفع تولیدکننده نیست.

او افزود: کاهش نرخ سود واحدهای تولیدی به نفع مصرف‌کننده است و به نفع تولیدکننده نیست.

او افزود: کاهش نرخ سود واحدهای تولیدی به نفع مصرف‌کننده است و به نفع تولیدکننده نیست.

او افزود: کاهش نرخ سود واحدهای تولیدی به نفع مصرف‌کننده است و به نفع تولیدکننده نیست.

او افزود: کاهش نرخ سود واحدهای تولیدی به نفع مصرف‌کننده است و به نفع تولیدکننده نیست.

دولت نیست. NGOها و تشکل‌های بخش خصوصی خود باید بر قیمت‌ها در بازار کنترل داشته باشند.

در حالی که بسیاری از صنعتگران کشور با روند آزادسازی قیمت‌ها موافقت و آن را در راستای توسعه کشور می‌دانند، مجلس به بهانه آسیب به مصرف‌کننده، با این مسئله مخالفت می‌کند.

آزادسازی قیمت‌ها بدون نظارت، ممنوع

مهراد بذریاش، عضو کمیسیون صنایع مجلس با آزادسازی قیمت‌ها در بازار مخالفت کرد و گفت: متأسفانه برخی از افراد در دولت به دنبال آزادسازی قیمت‌ها در همه بخش‌ها هستند. آزادسازی قیمت وقتی جواب می‌دهد که باقی عوامل را کنترل درآورده باشیم و سپس آزادسازی را مدنظر قرار دهیم.

بذریاش در گفت‌وگو با خبرنگار **صنعت** آزادسازی را عاملی برای فشار بر مردم می‌داند و می‌افزاید: راحت‌ترین کار این است که با آزادسازی عرضه و تقاضا این امر صورت گیرد. این مسئله بدون توجه به فشاری است که به مردم تحمیل می‌شود. بدون اینکه نظارتی بر هزینه‌های بخش تولید صورت بگیرد و ده‌ها پارامتر دیگری که باید در این آزادسازی در نظر گرفته شود.

او افزود: آزادسازی قیمت‌ها بدون نظارت، ممنوع است.

او افزود: آزادسازی قیمت‌ها بدون نظارت، ممنوع است.

او افزود: آزادسازی قیمت‌ها بدون نظارت، ممنوع است.

او افزود: آزادسازی قیمت‌ها بدون نظارت، ممنوع است.

او افزود: آزادسازی قیمت‌ها بدون نظارت، ممنوع است.

او افزود: آزادسازی قیمت‌ها بدون نظارت، ممنوع است.

او افزود: آزادسازی قیمت‌ها بدون نظارت، ممنوع است.

او افزود: آزادسازی قیمت‌ها بدون نظارت، ممنوع است.

او افزود: آزادسازی قیمت‌ها بدون نظارت، ممنوع است.

او افزود: آزادسازی قیمت‌ها بدون نظارت، ممنوع است.

او افزود: آزادسازی قیمت‌ها بدون نظارت، ممنوع است.

او افزود: آزادسازی قیمت‌ها بدون نظارت، ممنوع است.

او افزود: آزادسازی قیمت‌ها بدون نظارت، ممنوع است.

او افزود: آزادسازی قیمت‌ها بدون نظارت، ممنوع است.

او افزود: آزادسازی قیمت‌ها بدون نظارت، ممنوع است.

او افزود: آزادسازی قیمت‌ها بدون نظارت، ممنوع است.

او افزود: آزادسازی قیمت‌ها بدون نظارت، ممنوع است.

او افزود: آزادسازی قیمت‌ها بدون نظارت، ممنوع است.

او افزود: آزادسازی قیمت‌ها بدون نظارت، ممنوع است.

او افزود: آزادسازی قیمت‌ها بدون نظارت، ممنوع است.

او افزود: آزادسازی قیمت‌ها بدون نظارت، ممنوع است.

او افزود: آزادسازی قیمت‌ها بدون نظارت، ممنوع است.

او افزود: آزادسازی قیمت‌ها بدون نظارت، ممنوع است.

او افزود: آزادسازی قیمت‌ها بدون نظارت، ممنوع است.

او افزود: آزادسازی قیمت‌ها بدون نظارت، ممنوع است.

او افزود: آزادسازی قیمت‌ها بدون نظارت، ممنوع است.

او افزود: آزادسازی قیمت‌ها بدون نظارت، ممنوع است.

او افزود: آزادسازی قیمت‌ها بدون نظارت، ممنوع است.

او افزود: آزادسازی قیمت‌ها بدون نظارت، ممنوع است.

او افزود: آزادسازی قیمت‌ها بدون نظارت، ممنوع است.

او افزود: آزادسازی قیمت‌ها بدون نظارت، ممنوع است.

او افزود: آزادسازی قیمت‌ها بدون نظارت، ممنوع است.

او افزود: آزادسازی قیمت‌ها بدون نظارت، ممنوع است.

او افزود: آزادسازی قیمت‌ها بدون نظارت، ممنوع است.

او افزود: آزادسازی قیمت‌ها بدون نظارت، ممنوع است.

او افزود: آزادسازی قیمت‌ها بدون نظارت، ممنوع است.

او افزود: آزادسازی قیمت‌ها بدون نظارت، ممنوع است.

او افزود: آزادسازی قیمت‌ها بدون نظارت، ممنوع است.

او افزود: آزادسازی قیمت‌ها بدون نظارت، ممنوع است.

او افزود: آزادسازی قیمت‌ها بدون نظارت، ممنوع است.

او افزود: آزادسازی قیمت‌ها بدون نظارت، ممنوع است.

موشکافی تاثیر دخالت دولت در تعیین قیمت‌های بازار

دولت تسهیلات را هدایت کند

بنفشه بینش - آزادسازی قیمت‌ها محل اختلاف نظر دولت و مجلس شده است. دولت عقیده دارد که باید قیمت‌ها را به مکانیزم بازار سپرد. این امر مورد حمایت بخش خصوصی قرار گرفته است اما در عین حال مجلس با این مسئله به جد مخالف است و قصد دارد جلوی این امر را بگیرد. در این رابطه با مهدی پازوکی، استاد اقتصاد دانشگاه علامه طباطبایی به گفت‌وگو نشستیم که در زیر می‌خوانید:

تاثیر آزادسازی قیمت‌ها روی بخش تولید را چگونه ارزیابی می‌کنید؟ به نظر شما آیا ورود دولت به عرصه قیمت‌گذاری درست است؟

اگر دولت قیمت دستوری بدهد قطعاً محکوم به شکست خواهد بود. براساس اصول اولیه علم اقتصاد، قیمت‌ها باید در بازار به وسیله عرضه و تقاضا تعیین شود و دخالت مصنوعی در بازار چه از جانب دولت یا هر انحصارگری، می‌تواند باعث تخصیص غیربهینه منابع در اقتصاد شود. بنابراین قیمت قطعاً باید در بازار و به وسیله مکانیزم عرضه و تقاضا تعیین گردد. دولت باید از دخالت در بازار برحذر باشد و تنها شرایط را برای ثبات اقتصادی فراهم کند که مهم‌ترین نمونه آن امنیت برای بخش تولید است. در واقع دولت باید اطلاعات اقتصادی برای سرمایه‌گذاری بخش خصوصی را در اختیار آنها قرار دهد. تولید کالاها وظیفه بخش خصوصی است و دخالت دولت چیز اینکه بازار را به سمت رانت و انحصار سوق دهد و بازار را به نفع عده‌ای پیش ببرد، سود دیگری ندارد. دخالت اجرایی دولت در امور تولیدی به عقیده من به‌عنوان اقتصاددان صحیح نیست.

موافقان دخالت دولت در قیمت‌گذاری بر این عقیده‌اند که باید از حقوق مصرف‌کننده صیانت کرد. در نتیجه برای تثبیت قیمت‌ها می‌کوشند. حال که مخالف دخالت دولت در این عرصه هستید، چه راهکاری را برای نیل به این هدف پیشنهاد می‌کنید؟

دولت می‌تواند به نحو دیگری بازار را رصد کند. برای نمونه اگر مصرف کالایی در بخشی زیاد است، دولت نرخ بهره را در آن بخش کاهش دهد یا اگر سرمایه‌گذاری‌ها در غرب کشور بیشتر است برای اینکه برنامه آمایش سرزمین را رعایت کند، اعلام کند که برای پروژه‌هایی که در شرق کشور اجرا شود، تسهیلات بیشتری را در نظر می‌گیرد. دولت باید از طریق هدایت تسهیلات، زمینه را برای سرمایه‌گذاری‌ها در این بخش فراهم کند اما نباید دخالتی در بازار آنها داشته باشد.

تعیین قیمت‌ها در بازار آزاد چه سودی برای اقتصاد به ویژه بخش صنعت دارد؟

اگر قیمت‌ها در بازار آزاد تعیین شود به نفع تولیدکنندگان و صادرات و از سویی به زیان واردات است و این به نفع اقتصاد کشور خواهد بود. با آزادسازی قیمت‌ها علاوه بر اینکه صادرات افزایش می‌یابد، به علت به وجود آمدن بازار رقابتی قیمت‌ها نیز به نفع مصرف‌کننده کاهش می‌یابد. انحصار خصوصی نیز مانند انحصار دولتی خطرناک است. باید آزادی اقتصادی و فعالیت‌های اقتصادی و ورود و خروج افراد در بازار را به رسمیت بشناسیم. مجموعه سیاست‌گذار دولت باید اطلاعات را از طریق دولت الکترونیک در اختیار بخش خصوصی بگذارد و در کنار آن نیز از بخش خصوصی مالیات دریافت کند. وظیفه اصلی دولت‌ها ایجاد ثبات و امنیت در کشور است. اگر می‌خواهیم در دنیا حکمرانی کنیم و از دستاوردهای جهان استفاده کنیم، دولت باید به وظایف اصلی و کلاسیک خود بازگردد که آن حمایت از بخش‌های تولیدی و بخش خصوصی، ایجاد ثبات و امنیت در اقتصاد، دریافت مالیات از افراد دارای درآمدهای بالا از طریق سیستم مالیاتی کارا و تخصیص این مالیات‌ها از طریق یک سیستم تأمین اجتماعی کارآمد به افشار تهی‌دست و فرودست جامعه است.

مجلس با آزادسازی قیمت‌ها مخالف است و می‌گوید فشار سنگینی را بر مصرف‌کننده تحمیل می‌کند. چه پاسخی برای آنها دارید؟

این مسئله همان اتفاقی است که در مجلس هفتم افتاد. نمایندگان در آن زمان به جای اینکه بگذارند اقتصاد قیمت را در بازار تعیین کند، به سیاست تثبیت قیمت‌ها روی آوردند. این اتفاق نه تنها آسیب بسیار سنگینی به اقتصاد ایران وارد کرد بلکه باعث تورم شد و از سویی دیگر برای عده‌ای هم رانت ایجاد کرد. کسی که با قوانین علم اقتصاد آشنایی دارد، می‌داند که تعیین قیمت‌ها باید در بازار اتفاق بیفتد. چطور زمانی که هزینه‌ها آزاد است، دولت قیمت‌ها را تعیین کند؟ این دو سیاست با یکدیگر سازگاری ندارند و اقتصاد کشور را دچار آسیب جدی خواهند کرد. قیمت براساس هزینه‌های بخش خصوصی تعیین می‌شود و بخش خصوصی برای رقابت در بازار به دنبال راهکارهایی خواهد رفت که هزینه‌ها را در بازار کاهش دهد. بنابراین در حال حاضر اگر دولت کاری کند تا ثبات و امنیت سرمایه‌گذاری در اقتصاد را فراهم کند و قیمت‌ها را به بازار بسپارد، نتیجه خوبی دریافت خواهد کرد.

نگاه روز

خطر ایجاد محدودیت بیشتر مالی برای تولید

رضا رحمانی
رئیس کمیسیون صنایع و معادن

این روزها دولت اولویت را کنترل تورم قرار داده و در روزهای اخیر نیز سخنانی از رفع رکود مطرح کرده است ولی اگر ابزار اصلی کنترل تورم را کنترل نقدینگی و سیاست‌های انقباضی فرض کنیم با سیاست ایجاد گشایش برای تولید و رفع رکود در تضاد خواهد بود این در حالیست که ایجاد محدودیت بیشتر مالی برای تولید خطرناک است. بنابراین عملکرد رشد نقدینگی بر متغیرهای اقتصادی، همچون شمشیر دولبه است. اگر رشد نقدینگی به سمت سرمایه‌گذاری در فرآیند تولید و صنعت هدایت شود اثر ضدتورمی دارد و چنانچه این حجم از نقدینگی نتواند به بازارهای سرمایه‌گذاری و تولید هدایت شود به سمت تقاضای پول برای

سفته‌بازی خواهد رفت و قطعاً اثرات تورمی چشمگیری به دنبال خواهد داشت.

هر پولی که از قبل آن محصول بیرون بیاید نه تنها باعث تورم نخواهد شد بلکه عاملی برای پایین آمدن قیمت نیز خواهد شد. مطمئن باشید تزریق نکردن منابع به تولید منجر به رکود بیشتر خواهد شد و رکود بیشتر موجب بالا رفتن تورم. در این میان نکته مهم تاثیر رفع رکود بر مولفه‌های مهم دیگری مانند اشتغال که یکی از تهدیدات جدی جامعه است، خواهد بود به خصوص اینکه بیشترین میزان بیکاری در میان نسل جوان و تحصیلکرده است.

از مهم‌ترین شروط لازم برای رشد و توسعه در اقتصاد تأمین منابع مالی کافی است. بنابراین بازار پول علاوه بر کارکردهای فراوان خود به عنوان یک زیرساخت مهم و اساسی جهت رشد و توسعه بخش‌های حقیقی اقتصاد که یکی از مهم‌ترین بخش‌های آن صنعت و معدن است، عمل می‌کند.

به بیان برخی کارشناسان، نسبت منابع مالی به تولید همانند نسبت آب

۴۰ میلیون نخ سیگار قاچاق معدوم شد

شاساتا -

علی اصغر رمزی رییس مرکز برنامه‌ریزی و نظارت بر دخانیات با بیان اینکه مجوز توزیع عرضه‌کنندگان محصولات دخانی قاچاق ابطال می‌شود، گفت: در مرحله دوم امحای سیگارهای قاچاق مکشوفه امروز حدود ۴ هزار کارتن انواع سیگارهای قاچاق معادل ۴۰ میلیون نخ معدوم شد که این سیگارها در دوره زمانی سال ۸۹ تا پایان سال ۹۲ کشف شده‌اند. وی ضمن هشدار به مصرف‌کنندگان سیگارهای قاچاق در خصوص مضر بودن این سیگارها، گفت: معمولاً سیگارهای قاچاق که فاقد پیام و تصویر بهداشتی و برچسب ایمنی (هولوگرام) هستند از انواع توتون‌های دارای سموم دفع آفات نباتی بالا برخوردارند و توسط تولیدکنندگان غیرمجاز در سایر کشورها تحت نام‌های متفاوت تولید می‌شوند که مضرتر از سیگارهای مجاز هستند و باید از مصرف آن خودداری شود. رمزی همچنین در مورد توزیع کنندگان سیگارهای قاچاق و غیرمجاز تأکید کرد: در صورت کشف سیگار قاچاق از توزیع‌کنندگان مجوز عاملیت آنها ابطال خواهد شد. براساس اعلام رییس مرکز برنامه‌ریزی و نظارت بر دخانیات کشور برخورد با قاچاق سیگار در سال ۱۳۹۳ با شدت بیشتری در حال پیگیری است و عملکرد گشت‌های برگزار شده در سراسر کشور از ابتدای سال جاری تاکنون کشف حدود ۱۷ هزار کارتن سیگار قاچاق را نشان می‌دهد.

آشتی‌منعت و محیط‌زیست با شهرک‌های صنعتی

ایرنا -

علی سلیمانی مدیرعامل شرکت شهرک‌های صنعتی تهران گفت: هدف از طراحی و ساخت شهرک‌های صنعتی، فراهم کردن زیرساخت‌ها به گونه‌ای است که ضمن ایجاد اشتغال و افزایش تولید، حفظ و سالم نگه داشتن محیط‌زیست را هم در پی داشته باشد. وی اظهار کرد: برخی اظهارنظرها چنین القا می‌کند که هر جا صنعت وجود داشته باشد، محیط‌زیست در آن مکان از بین می‌رود؛ درحالی که شهرک‌های صنعتی آمده است تا به شکلی بین محیط زیست، صنعت، کار و تولید آشتی برقرار کند. وی افزود: اگر شهرک‌های صنعتی در کشور تقویت شده و بتوانند خدمات زیرساختی، به خصوص در بخش پساب‌ها و پسماندها ارائه دهد، این پیوند بین صنعت و محیط زیست بهتر برقرار خواهد شد. سلیمانی اضافه کرد: حوزه صنعت ممکن است با تولید پسماند صنعتی، پساب‌های آلوده و آلاینده‌های هوا اثرات منفی در محیط زیست داشته باشد که با طراحی و ساخت شهرک‌های صنعتی و فراهم شدن زیرساخت‌های مناسب در آن، این اثرات به حداقل ممکن کاهش یافته و صنعتی هماهنگ با محیط زیست خواهیم داشت. وی وجود شهرک‌های صنعتی در استان تهران را تقویت‌کننده مسائل زیست‌محیطی دانست و افزود: واحدهای صنعتی استان باید برای حفظ محیط زیست در این شهرک‌ها مستقر شوند.

مسلمان یارمحمدی -مدیر اتومبیلرانی کانون جهانگردی و دبیرکل کارگروه خودروهای تاریخی- صنعت خودرو خارج از اینکه در بحث فنی و ظاهری همواره خیرساز بوده و جذابیت داشته و طرفداران خاص خود را دارد همچنان جذابیت‌های دیگری را نیز در بر دارد که شاید بتوان یکی از این جذابیت‌ها را وجود خودروهای نه به روز، بلکه خودروهای تاریخی با ظاهری متفاوت دانست.

به سبب اهمیت این خودروها از لحاظ منحصر به فرد بودن آنها، هم در شکل ظاهری و هم متعلق بودن به یک شخصیت خاص سیاسی، مذهبی یا فرهنگی، در حال حاضر خودروهای تاریخی جزو سرمایه‌های ملی محسوب می‌شوند و این خودروها ماهیت تاریخی داشته و هر کدام به‌نوعی دارای هویتی خاص هستند. اما بخشی از این خودروها در مالکیت افراد خصوصی قرار دارد و خرید و فروش آنان آزاد است ولی در تردد محدود هستند.

پراکندگی این خودروها و شناسایی آنها شاید کمی زمانبر باشد اما برای حفظ و حفاظت بیشتر خودروهای تاریخی در نظر گرفته شده تا با مشارکت مناطق آزاد و بخش خصوصی در صورت رضایت مالکان، این خودروها خریداری و در موزه نگهداری و به نمایش عموم بگذارند اما نکته مهم‌تر در بازبازی و هویت دادن به خودروهای تاریخی، شناسنامه‌دار کردن این خودروهاست که هم‌اکنون بین ۱۰ تا ۱۵ هزار خودرو تاریخی در کشور شناسایی شده است که در زمان حاضر بیش از ۱۰ هزار خودرو تاریخی مشمول دریافت شناسنامه و پلاک است. همچنین خودروهایی مشمول شناسنامه و پلاک می‌شوند که دارای اصالت، عمری بیش از ۲۵ سال و متعلق به شخصیت‌های مذهبی، سیاسی فرهنگی باشند. دیگر اینکه محدود بودن شمار این خودروها نیز از جمله شرایط صدور شناسنامه و پلاک برای این نوع خودروهاست. می‌توان گفت مهم‌ترین مزایای شناسنامه‌دار شدن خودروهای تاریخی جلوگیری از اسقاط شدن آنها و همچنین بهره‌مند شدن از خدماتی است که سایر سازمان‌ها و نهادها برای خودرو فعال در نظر گرفته‌اند.

در همین راستا هیات وزیران در سال ۱۳۸۹ پس از پیشنهاد سازمان میراث فرهنگی، صنایع دستی و گردشگری و به استناد اصل یکصدوسی‌وهشتم قانون اساسی جمهوری اسلامی ایران، با آیین‌نامه و شناسایی و صیانت از خودروهای تاریخی موافقت کرد و در پی آن، دبیرخانه شناسایی و صیانت از خودروهای تاریخی (کلاسیک) در کانون جهانگردی و اتومبیلرانی راه‌اندازی شد. پیش از تصویب این آیین‌نامه، اتومبیل‌های کلاسیک که ما از آنها با عنوان خودروهای تاریخی و بخشی از میراث فرهنگی کشورمان یاد می‌کنیم، به‌دلیل بی‌توجهی به سمت فراموشی و نابودی می‌رفتند، به همین دلیل کانون جهانگردی و اتومبیلرانی به برنامه‌ریزی‌های مختلفی برای این اتومبیل‌ها اقدام کرد تا این یادگاران گذشته، برای آیندگان ماندگار شوند. همچنین یکی از فعالیت‌هایی که کانون جهانگردی و اتومبیلرانی از سال‌های گذشته تا به امروز در مسیر شناسایی و صیانت از خودروهای تاریخی به‌صورت مستمر و دوره‌ای انجام داده، برپایی نمایشگاه‌های متعدد با حضور منحصر به فردترین خودروهای تاریخی است.

از اهداف برپایی این نمایشگاه، حمایت از مالکان خصوصی خودروهای کلاسیک و کمک به رفع عیوب خودروها، کمک به تحقق اهداف دبیرخانه، شناسایی و صیانت از خودروهای تاریخی (کلاسیک)، فراهم کردن زمینه دیدار و تبادل نظر مالکان خصوصی با متولیان حمایت از این خودروها و فرهنگ‌سازی در زمینه صیانت از خودروهای کلاسیک که جزیی از سرمایه‌های تاریخی و فرهنگی کشورمان محسوب می‌شوند، به شمار می‌روند.

قیمت برخی خودروهای داخلی

پژو GLX ۴۰۵	۲۹ میلیون و ۶۰۰ هزار تومان
ایرپک . داشبورد جدید	۲۹ میلیون و ۶۰۰ هزار تومان
پژو پارس سال	۲۷ میلیون و ۵۰۰ هزار تومان
ایرپک داشبورد جدید	۲۷ میلیون و ۵۰۰ هزار تومان
پژو ۲۰۶ تیپ ۵	۲۶ میلیون و ۹۰۰ هزار تومان
پژو ۲۰۶ صندوق‌دار	۲۷ میلیون و ۲۰۰ هزار تومان
رانا LX	۲۳ میلیون تومان
تندر ال ۹۰ ایران‌خودرو	۲۸ میلیون و ۲۰۰ هزار تومان
سایپا ۱۳۲ SE	۱۹ میلیون و ۸۰۰ هزار تومان
سایپا ۱۱۱ SE	۲۰ میلیون و ۸۰۰ هزار تومان
تیبا SX	۲۴ میلیون و ۲۰۰ هزار تومان
لیفان X۶۰	۲۴ میلیون و ۷۰۰ هزار تومان
مرزدا تیپ ۳ صندوق‌دار	۱۸ میلیون تومان
قیمت برخی خودروهای خارجی	
هیوندای ا۲۰ ۲۰۱۵	۹۰ میلیون تومان
هیوندای سوناتا ۲۰۱۴	۱۲۴ میلیون تومان
دو ایرپک	۱۲۴ میلیون تومان
کیا اسپورت فوج	۱۵۶ میلیون تومان

مرور دستاوردهای صنعت خودرو ایران و جهان در نمایشگاه خودروهای کلاسیک

خاطره‌بازی در سعد آباد

کمی به گذشته بازگشت و خاطره‌بازی کرد. با گشتی کوتاه در میان این وارثان گذشته خیابان‌ها می‌توان جای خالی بسیاری از مدل‌های قدیمی خودرو را احساس کرد که هر از گاهی پشت چراغ قرمز در سطح شهر کنارمان می‌ایستند و با مدل و ظاهر زیبای خود دل از ما می‌برند؛ امید است این بار با اطلاع‌رسانی بهتر و گسترده در نمایشگاه‌های آتی رخ این خودروهای غایب را نیز ببینیم.

داخلی شاید در نیم قرن آینده ما را از داشتن حس خاطره‌انگیز و ملی نسبت به خودروهای ساخت ایران محروم کند. نمایشگاه خودروهای کلاسیک که در روزهای ۱۴ الی ۱۹ مردادماه در مجموعه فرهنگی تاریخی سعد آباد برگزار شد، فرصتی بود تا در فضایی آرام در کنار دستاران پروپاقرص خودروهای کلاسیک، لحظاتی را به دور از هیاهوی خیابان‌ها با صف‌آرایی خودروهای قدیمی

فرهنگی از آنها نگهداری شود و هم این خودروها را در قالب نمایشگاهی به معرض نمایش عموم بگذارند. به یاد داشته باشیم آنچه این نمایشگاه‌ها را جذاب و دیدنی می‌کند، حضور خودروهایی است که شاید بیش از نیم قرن از تاریخ ساخت آنها می‌گذرد و به دلیل تنوع در ساخت و ظاهری متفاوت و زیبا، دل را بیننده می‌برد. اما فراموش نکنیم همین امر به دلیل نبود تنوع در خودروهای تولیدی

حسین علیزاده -گروه صنعت: شکل گرفتن صنعت خودروسازی جهان از ابتدا شاید همچون صنایع دیگر به دلیل نیاز بوده و در گام بعدی در راستای همگامی با تحولات دیگر صنایع جهان دگرگون شده است. اما آنچه جنس این صنعت را از دیگر صنایع متمایز می‌کند، تحول نقطه به نقطه آن است که محصولات تولید شده از یک برند تا به این زمان با حفظ ماهیت محصول قبلی و تغییرات ظاهری و رفاهی همچنان به خودرو تولیدی مرجع وفادار است. همین امر باعث شده تا در هر دوره، مصرف‌کننده نسبت به خودرو دوره خود یا به دلیل مالکیت آن و یا به دلیل تردد آن در خیابان‌ها در گذشته نسبت به یک برند تعلق خاطر پیدا کند. شاید بارها و بارها اتفاق افتاده با دیدن یک خودرو حس نوستالژیک ما تحریک شده و برخی خاطرات از گذشته تداعی می‌شود اما باید در نظر داشت در این دایره همه خودروها جای نمی‌گیرند. دلیل آن نیز شاید این باشد که ما برخی از خودروهای دوره گذشته را یا ندیده‌ایم و یا به دلیل شباهت آن با دیگر خودروها از مدل یاد شده، اطلاعات دقیقی در اختیار نداریم. اما آنچه مسلم است تولید هر کدام از خودروها در گذشته به دلیل طراحی منحصر به فرد آن و زیبایی ظاهری، از سوی برندی شناخته شده توانست برگی از دفتر طلایی صنعت خودرو جهان را رقم زده و تحولی را در راستای ارتقای این صنعت نسبت به صنایع دیگر به وجود آورد. بر این اساس همواره یک نسخه از خودروهای تولیدی از ابتدای امر تا به حال در کارخانه مرجع آن محصول نگهداری می‌شود. به این دلیل که هم اشاره‌ای باشد به گذشته آن مدل خودرو و هم خودروهای تولیدی در آینده بر اساس طراحی به مدل قبلی خود وفادار بمانند. اما دیگر خودروهای موجود و باقی مانده یا در مالکیت اشخاص حقیقی که همان مالکان خودرو هستند، قرار دارند یا در اختیار اشخاص حقوقی همچون نهادها و سازمان‌هایی که خودروهای متعلق به شخصیت‌های سیاسی، مذهبی و فرهنگی را در اختیار دارند تا هم به لحاظ تاریخی و

ای.ام.سی. /پیسر . ایکس سال تولید ۱۹۷۶

پونتیاک ترانس ام سال تولید ۱۹۷۸

سیتروئن پالاس DC سال تولید ۱۹۷۴

شورلت کامارو SS سال تولید ۱۹۷۳

شورلت کامارو RS سال تولید ۱۹۶۹

موتورسیکلت BSA سال تولید ۱۹۵۰

دوچرخه موتوردار هامپر سال تولید ۱۹۳۰

مرسدس بنز SE کوبه سال تولید ۱۹۶۶

مازراتی SS سال تولید ۱۹۷۷

مرسدس بنز ۱۶۰ سال ۱۹۳۶

تریومف TR۶ سال تولید ۱۹۷۲

ام وی آگوستا اسپیلندر سال تولید ۱۹۷۰

چرا باید از صنعت خودروسازی حمایت کرد؟

صنایع خودروسازی تمام بخش‌های طراحی، توسعه، تولید، بازار و فروش لوازم نقلیه موتوری را در بر می‌گیرد. به مجموعه شرکت‌ها و کارخانه‌هایی که در طراحی، ساخت، بازاریابی و فروش وسایل نقلیه موتوری دخیل هستند، بخشی از این صنعت می‌باشند. امروز یکی از ارکان مهم کشور صنعت خودروسازی است و حتی آن روزی که برادران خیامی دیوارهای ایران‌ناسیونال را بالا می‌آوردند، شاید اصلا به ذهن آنها خطور نمی‌کرد که روزگاری صنعت خودرو به عنوان صنعتی پیش‌ساز در کشور شناخته شود. هم‌اکنون صنعت خودروسازی ایران با قرار داشتن در جایگاه هفدهم خودروسازان بزرگ دنیا، اهمیت بالایی در اقتصاد داخلی دارد و سهم قابل توجهی را در تولید ناخالص ملی و صادرات غیرنفتی به خود اختصاص داده است. این در حالی است که برخی از کارشناسان معتقد هستند، صنعت خودرو پس از انقلاب از لحاظ توسعه و پیشرفت قابل مقایسه با پیش از انقلاب نیست و خیلی پیشرفت کرده است، البته اگر ما بخواهیم صنعت خودروری کشورمان را با صنعت خودروسازی جهان و شرکت‌هایی چون جنرال موتورز، فورد، تویوتا، رنو، نیسان، فولکس و... مقایسه کنیم، باید بگوییم هنوز از آنها خیلی عقب هستیم، ولی اگر در صنعت خودمان بررسی کنیم، نسبت به صنایع دیگر باز هم صنعت خودروسازی ما پیشرفت چشمگیری داشته است. رهبر معظم انقلاب بارها از صنعت خودروسازی پشتیبانی و حمایت کرده‌اند که این نشان می‌دهد ما همگی باید از صنعت خودروسازی حمایت کنیم که برای بهبود شرایط در این حوزه نیاز به اتخاذ سیاست‌های حمایتی دولت و همکاری وزارتخانه‌های

صنایع خودروسازی تمام بخش‌های طراحی، توسعه، تولید، بازار و فروش لوازم نقلیه موتوری را در بر می‌گیرد. به مجموعه شرکت‌ها و کارخانه‌هایی که در طراحی، ساخت، بازاریابی و فروش وسایل نقلیه موتوری دخیل هستند، بخشی از این صنعت می‌باشند. امروز یکی از ارکان مهم کشور صنعت خودروسازی است و حتی آن روزی که برادران خیامی دیوارهای ایران‌ناسیونال را بالا می‌آوردند، شاید اصلا به ذهن آنها خطور نمی‌کرد که روزگاری صنعت خودرو به عنوان صنعتی پیش‌ساز در کشور شناخته شود. هم‌اکنون صنعت خودروسازی ایران با قرار داشتن در جایگاه هفدهم خودروسازان بزرگ دنیا، اهمیت بالایی در اقتصاد داخلی دارد و سهم قابل توجهی را در تولید ناخالص ملی و صادرات غیرنفتی به خود اختصاص داده است. این در حالی است که برخی از کارشناسان معتقد هستند، صنعت خودرو پس از انقلاب از لحاظ توسعه و پیشرفت قابل مقایسه با پیش از انقلاب نیست و خیلی پیشرفت کرده است، البته اگر ما بخواهیم صنعت خودروری کشورمان را با صنعت خودروسازی جهان و شرکت‌هایی چون جنرال موتورز، فورد، تویوتا، رنو، نیسان، فولکس و... مقایسه کنیم، باید بگوییم هنوز از آنها خیلی عقب هستیم، ولی اگر در صنعت خودمان بررسی کنیم، نسبت به صنایع دیگر باز هم صنعت خودروسازی ما پیشرفت چشمگیری داشته است. رهبر معظم انقلاب بارها از صنعت خودروسازی پشتیبانی و حمایت کرده‌اند که این نشان می‌دهد ما همگی باید از صنعت خودروسازی حمایت کنیم که برای بهبود شرایط در این حوزه نیاز به اتخاذ سیاست‌های حمایتی دولت و همکاری وزارتخانه‌های

در حالی است که به طور مثال قیمت شیر که با افزایش ۳۵ درصدی قیمت مواجه شده به‌دلیل قیمت پایین‌تر محصول، اصلا به چشم نمی‌آید؛ به‌طوری که ۳۵ درصد در این تراز از قیمت چیزی حدود ۴۰۰ تا ۵۰۰ تومان می‌شود و این موضوع از نگاه رسانه‌ها دور مانده است و دیگری که قصد پنهان کردن این نوع از افزایش قیمت‌ها را داشته‌اند از همین طریق سوءاستفاده کرده و با هجمه بر علیه صنعت خودروسازی و پرنرنگ جلوه دادن آن پرداخته تا بقیه افزایش قیمت‌ها از نگاه مردم دور بماند.

معدن در انضباط ۲۰ گرفت

حامدشایگان - گروه معدن: چند روز پیش سازمان توسعه و نوسازی معادن و صنایع معدنی (ایمیدرو) به مناسبت روز خبرنگار میزبان وزیر صنعت، معدن و تجارت و همچنین خبرنگاران بود. مهندس نعمت زاده با اشاره به اهمیت رسانه‌ها در بررسی و کارشناسی اقدامات دولتی ۲ سوال را مطرح کرد، یکی از سوالات این بود که مهم ترین مشکل و اشتباه وزارت در یک سال گذشته چه بوده است. از این رو ما در گفت‌وگو با کارشناسان، اقدامات دولت در یک سال گذشته و تاثیرات آن در حوزه معدن و صنایع معدنی را بررسی کردیم. در این رابطه برخی از کارشناسان معتقدند، وزارت صنعت، معدن و تجارت با حجم زیادی از پروانه‌های اکتشاف و بهره برداری در دولت قبل مواجه بود از این رو تلاش کرد تا با تدوین قوانین محدود کننده انضباط را بار دیگر به این بخش بازگرداند اما در خصوص نحوه اعمال حق الارض و حقوق دولتی کارشناسان معتقدند پرداخت نقدی حقوق دولتی باعث کاهش سرمایه‌گذاری در معدن می‌شود بنابراین اگر دولت این محدودیت را با ضمانت‌نامه‌های بانکی اعمال می‌کرد می‌توانست در راستای ایجاد انضباط، سرمایه‌گذاری در اکتشاف را افزایش دهد. گرچه ایمیدرو با تلاش برای راه اندازی و تکمیل پروژه‌های ناتمام خواب سرمایه‌گذاری دولت گذشته را کاهش داده و برنامه‌های فرآوری را به طور جدی دنبال می‌کند اما برای توسعه همه جانبه اقتصاد معادن دولت چاره‌ای به جز تعدیل قوانین در جذب سرمایه گذار خصوصی ندارد. از سوی دیگر برخی از کارشناسان انعطاف پذیری وزارت صنعت، معدن و تجارت را در حوزه معدن را تمجید کرده و معتقدند، دولت پس از وضع حقوق دولتی با اعتراض معدناران میزان حقوق دولتی را تعدیل کرد.

فرآوری نگاه مثبت یک سال گذشته
وزارت صنعت، معدن و تجارت در یک سال اخیر با وضع قوانین و برنامه‌های مدون تصمیم به هدایت بخش‌های معدنی در ایجاد ارزش افزوده کرد. عبد الوهاب سهل آبادی رئیس انجمن خانه صنعت و معدن در رابطه با برنامه‌های معدنی دولت یازدهم می‌گوید: توجه به فرآوری به طور جدی در یک سال گذشته پیگیری شد اقدامی که اگر اجرایی شود پویایی اقتصاد و اشتغال‌زایی را به ارمغان خواهد آورد. اما برای دستیابی به این هدف گذاری تسهیلات برای تهیه ماشین آلات و تجهیزات فرآوری الزامی است.

دبیر خانه معدن نیز با تایید این موضوع می‌گوید: در دولت اخیر تسهیلات خوبی برای معدنکاران در صندوق توسعه ملی و صندوق بیمه معدن در نظر گرفته شده هر چند هنوز این اعتبارات محقق نشده اما اجرایی شدن آن می‌تواند حرکت مثبتی برای ایجاد پویایی در معدن در نظر گرفته شود. غلامرضا حمیدی انارکی با اشاره به آنکه تسهیلات دولت باید در توسعه فرآوری صورت گیرد می‌افزاید: برای توسعه فرآوری دولت باید برای معدنکاران با عوارض صادراتی محدودیت ایجاد نکند چراکه معدنکار وظیفه اش که همان برداشت است را به نحو احسن انجام داده، اینجاست که دولت باید تدابیری برای فرآوری مواد برداشت شده بیندیشد.

تعدیل حقوق دولتی نشانه انعطاف وزارت
اعلام معیارهای جدید حقوق دولتی در نیمه دوم

سال گذشته تا حدودی به مذاق معدن داران خوش نیامده به همین دلیل پس از اعتراض آنها به میزان حقوق دولتی، وزارت صنعت، معدن و تجارت با کاهش ۵۰ درصدی آن موافقت کرد. این تعدیل به گفته رئیس خانه صنعت و معدن بسیار مثبت بود و نشانه انعطاف پذیری دولت و مصداق تعامل با بخش خصوصی بود. اما از نظر دبیر خانه معدن، مشخص نبودن سقف حقوق دولتی نسبت به میزان آن چالش برانگیزتر است، زیرا در قوانین جدید سقفی مشخص برای حقوق دولتی تعیین نشده که در آن ملاک‌های چون نوع ماده معدنی، میزان برداشت و محل برداشت تعیین کننده درصد حقوق دولتی باشد.

غلامرضا حمیدی انارکی با اشاره به آنکه تسهیلات دولت باید در توسعه فرآوری صورت گیرد می‌افزاید: برای توسعه فرآوری دولت باید برای معدنکاران با عوارض صادراتی محدودیت ایجاد نکند چراکه معدنکار وظیفه اش که همان برداشت است را به نحو احسن انجام داده، اینجاست که دولت باید تدابیری برای فرآوری مواد برداشت شده بیندیشد.

تعدیل حقوق دولتی نشانه انعطاف وزارت
اعلام معیارهای جدید حقوق دولتی در نیمه دوم

عبد الوهاب سهل آبادی
رئیس انجمن خانه صنعت و معدن: در دولت اخیر تسهیلات خوبی برای معدنکاران در صندوق توسعه ملی و صندوق بیمه معدن در نظر گرفته شده هر چند هنوز این اعتبارات محقق نشده اما اجرایی شدن آن می‌تواند حرکت مثبتی برای ایجاد پویایی در معدن در نظر گرفته شود.

دریچه
مثبت‌ترین اقدام معدنی؛ عوارض صادراتی برای فرآوری
سیدمحمد بیاتیان
عضو کمیسیون صنایع مجلس

برنامه‌های معدنی، وزارت صنعت، معدن و تجارت در وضع عوارض صادراتی موفقیت‌آمیز بود، حتی معتمد، این قانون باید زودتر از اینها وضع می‌شد، چراکه با خام‌فروشی، سرمایه‌ها از کشور خارج می‌شود، بنابراین برای کاهش آن نیازمند اعمال قوانین محدودیتی و مشوق‌های فرآوری هستیم.

با این حال با این گفته که وظیفه معدن‌دار تنها برداشت مواد معدنی است و نباید با وضع قوانین آنها را وادار به فرآوری کرد، کاملاً مخالف هستیم، چراکه یک سرمایه‌گذار اگر بخواهد به عرصه فرآوری وارد شود در گام نخست اعلام می‌کند که به یک معدن نیاز دارد پس شرکت‌های معدنی با تشکیل تعاونی می‌توانند در فرآوری و افزایش ارزش افزوده در محصولات فعال شوند.

پس از اعلام عوارض صادرات مواد معدنی خیلی از معدن‌داران اعتراض کردند که تا حدودی منطقی بود، زیرا پس از تغییر رویکرد ابتدا باید یک بازه زمانی برای آماده شدن معادن تعیین کرد تا آنها با شرایط جدید و وضعیت بازار همخوانی ایجاد کنند. برای نمونه در ابتدا وضع عوارض صادراتی خیلی از معادن سنگ آهن با چالش مواجه شدند، به طوری که قیمت نهایی محصول تولیدی بیشتر از نرخ جهانی آن بود، بنابراین در وضع قوانین باید از نظر معدن‌داران و کارشناسان این حوزه استفاده کرد.

در حقوق دولتی، نبود شفافیت در پروانه‌های صادر شده به‌ویژه در چند سال گذشته باعث شده بود که شرکت‌ها بیش از آنچه که در پروانه آنها اعلام شده بود، برداشت کنند و حتی تعدادی از معادن در پرداخت حقوق دولتی تعلل کنند. از سوی دیگر، میزان حقوق دولتی اعلام شده از سوی وزیر صنعت، معدن و تجارت مبلغ خیلی زیادی نیست، به همین دلیل انتظار می‌رود با کنترل سازمان‌های ذی‌ربط و متولی معدن، حقوق دولتی براساس قانون اخذ شود.

در رابطه با فراهم کردن شرایط حضور بخش‌های خصوصی معتمد، این دولت نیز هنوز نتوانسته خیلی موفق عمل کند، چراکه از بالا به بخش خصوصی نگاه می‌شود، در حالی که می‌توانیم در آسیب‌شناسی و حل مشکلات موجود از ظرفیت‌های بخش خصوصی عمل کنیم تا بتوانیم در معادن از توان بخش خصوصی بهره بگیریم.

در واقع معتمد، در اکثر کشورهای توسعه‌یافته یا در حال توسعه‌ای که توانسته‌اند در بخش معدن و صنایع معدنی موفق عمل کنند نگاه ویژه دولت به بخش خصوصی و حضور گسترده سرمایه‌گذاران بوده است به گونه‌ای که به عنوان مثال در ترکیه یا چین توسعه فولاد و سیمان آنها از همین حمایت‌های دولتی و حضور بخش خصوصی نشأت می‌گیرد.

حاصل نکرده بود حق الارض بالاتری محتمل شود تا بتوانیم در ابتدا از کاهش سرمایه‌گذاری جلوگیری کنیم از سوی دیگر اگر فرد نتوانست در اکتشاف موفق باشد بخشی از محدوددها را برای فعالیت سرمایه‌گذاران دیگر آزاد کند.

برنامه تکمیل پروژه‌های نیمه تمام دولتی مثبت است

یکی از مشکلاتی که دولت جدید با آن روبرو بود حجم زیاد پروژه‌های کلنگ خورده‌ای بود که هر کدام با ۲۰ تا ۳۰ درصد پیشرفت به حال خود رها شده بودند. همین عاملی بود که دولت در صنایع معدنی بخش خصوصی را زود تر از برنامه از پیش تعیین شده فعال کند تا با واگذاری این پروژه‌ها به بخش خصوصی کمبود اعتبارات دولت را جبران کند. به گفته دبیر خانه معدن، سازمان ایمیدرو در تکمیل و راه‌اندازی پروژه‌های ناتمام برنامه‌های خوبی دارد که اگر اجرایی شود یک امتیاز بزرگ برای دولت جدید محسوب می‌شود.

از آنجایی که رکود و تورم اقدامات اقتصادی دولت یک ساله گذشته را عقیم کرده بود با این حال کارشناسان معتقدند واگذاری زمین‌ها و محدوددهای اکتشافی برای سرمایه‌گذاری یک اقدام مثبت است اما باید بخش‌های معدنی را در استان‌های سراسر کشور فعال کرد. به گفته غلامرضا حمیدی انارکی دبیر خانه معدن در سال‌های گذشته معاونت معادن سازمان صنعت، معدن و تجارت استان‌ها بدون سرپرست بوده و این باعث شده فعالیت اصولی و نظارت بر معادن شهرستان‌ها کاهش یابد.

پروانه‌های اکتشافی و بهره برداری از سوی دولت قبلی بود. به همین دلیل با وضع حق الارض اکتشاف محدوددهای معدنی را به فعالیت افراد با صلاحیت محدود کرد. وحید صائب فر رئیس کمیته اکتشاف خانه معدن با تایید این موضوع که حق الارض عاملی در انضباط اکتشافات محدوددها بوده، گفت: این نکته را نمی‌توان کتمان کرد در دولت گذشته هر کسی که سرمایه‌ای داشت از آن برای ثبت محدودده معدنی استفاده می‌کرد و با تمهیدهای پی در پی محدودده بی استفاده باقی می‌ماند و در نهایت بلوکه می‌شد اما وضع حق الارض این مسئله را کاهش داده اما این نکته را نباید نادیده گرفت که سطح سرمایه‌گذاری کاهش خواهد یافت حتی از سوی افراد متخصص، چرا که سرمایه گذار باید برای محدودده‌ای ابهام‌دار هزینه پرداخت کند که ممکن است بازدهی نداشته و با مشکلاتی چون نبود دسترسی به امکانات زیرساختی، معارضات محلی و ... روبرو شود و نتواند موفق به بهره برداری شود. به همین دلیل دولت برای کنترل این مسئله و جلوگیری از بلوکه شدن محدودده‌های می‌توانست ضمانت‌نامه بانکی را جایگزین پول نقد کند از این طریق افراد نیز گزینش می‌شدند زیرا ضمانت نامه بانکی برای افراد حقوقی صادر می‌شود.

غلامرضا حمید انارکی دبیر خانه معدن معتقد است دریافت حق الارض به شکلی منطقی وضع نشده بلکه باید بصورت تصاعدی اجرا می‌شد به گونه‌ای که در ابتدا معدنکار مبلغ کمی را پرداخت کند و پس از سال اول اگر فرد طبق برنامه در پروژه پیشرفت

کرباسیان خبر داد:

پرونده «آلومینیوم المهدی» روی میز «بازرسی»

مورد این کارخانه صنعتی نیز سعی کردیم تجربه و تخصص در اولویت سطوح مدیریتی باشد. در واقع هم هیات‌مدیره و هم آیین‌نامه و مقررات را اصلاح کردیم. از سوی دیگر انضباط کاری را ابلاغ کردیم. نظارت‌ها بیشتر از گذشته شده است. البته متأسفانه تعداد اعضای هیات مدیره کارخانه آلومینیوم المهدی ناقص بود و ما آن را تکمیل کردیم. کرباسیان بیان کرد: در این میان برخی پرسنل، مدیران قبلی و برخی نمایندگان استان هرمزگان در مجلس نسبت به برخی موارد این کارخانه ناراضی‌هایی داشتند.

رئیس هیات عامل ایمیدرو از بررسی اسناد ماجرای آلومینیوم توسط تیمی از ایمیدرو خبر داد. مهدی کرباسیان درباره ایرادات وارده به واگذاری آلومینیوم المهدی گفت: سازمان بازرسی کل کشور به مسئله آلومینیوم المهدی ورود پیدا کرده و اسناد و مدارک در اختیار آنان قرار گرفته و ما منتظر نتیجه بررسی‌های آنان هستیم. اما اگر در نظرهای آنان بحث‌های مدیریتی هم باشد، به‌طور قطع تصمیمات لازم را می‌گیریم و تغییراتی را که در بیشتر واحدهای صنعتی اعمال کردیم در مورد این واحد هم اعمال خواهیم کرد.

ضمن آنکه روند تغییرات مدیریت در واحدهای صنعتی همچنان ادامه دارد. مهدی کرباسیان استفاده از تجربه، تخصص و تدبیر را موجب تحول و پیشرفت امور دانست و گفت: سیاست سازمان ایمیدرو نیز به همین ترتیب خواهد بود که از نیروهای نخبه و با تجربه و متخصص در سمت‌ها استفاده کند و البته تا به امروز نیز بخشی از این هدف محقق شده است. او افزود: بدیهی است امانتداری و تعهد یکی از شرط‌های مدیریت در همه واحدها و زیرمجموعه ایمیدرو است. بحث قدیمی استفاده نکردن از تجربه و تخصص متأسفانه در چند سال گذشته ضربه‌های هولناکی به اقتصاد کشور زده و ما این رویه را ادامه نمی‌دهیم.

مهدی کرباسیان استفاده از تجربه و دارای تخصص بود. رئیس هیات عامل توسعه و نوسازی معادن و صنایع معدنی ایران درباره مشکلات مدیریتی کارخانه آلومینیوم المهدی به تدبیر گفت: در

خلیج فارس
منطقه ویژه اقتصادی صنایع معدنی و فلزی
P.G.S.E.Z

آگهی مناقصه دو مرحله ای احداث جاده و فنس بخش جنوبی اراضی سایت توسعه شماره ۹۳/۳

- ۱- نام دستگاه مناقصه گزار: شرکت منطقه ویژه اقتصادی صنایع معدنی و فلزی خلیج فارس
- ۲- نشانی دستگاه مناقصه گزار: بندر عباس - کیلومتر ۱۳ بزرگراه شهید رجایی جنب پاسگاه نیروی انتظامی خونسرخ تلفن ۰۷۶۱-۵۱۱۲۲۰۱
- ۳- موضوع مناقصه: احداث جاده و فنس بخش جنوبی اراضی سایت توسعه
- ۴- شرح مختصری از کار: احداث خیابان به طول ۲۷۰۰۰ متر(عرض آسفالت ۷-۳۰ متر) - حصار کشی بتنی پیش ساخته بطول تقریبی ۲۷۰۰۰ متر - تعداد ۶۴ کالورت
- ۵-مبلغ و نوع تضمین شرکت در مناقصه: مبلغ ۵ میلیارد ریال به صورت فیش واریزی یا ضمانت نامه بانکی به نفع مناقصه گزار
- ۶- قیمت اسناد و شماره حساب: ارائه فیش واریزی به مبلغ ۵۰۰۰۰۰۰۰ ریال به حساب ۲۱۷۵۲۷۵۴۰۲۰۰۰ بانک ملی شعبه مرکزی
- ۷- مهلت فروش اسناد: از تاریخ ۹۳/۰۵/۲۰ لغایت پایان وقت اداری ۹۳/۰۵/۲۷
- ۸- مهلت تحویل اسناد: مهلت تکمیل و تحویل اسناد حداکثر تا پایان وقت اداری مورخ ۹۳/۰۶/۸
- ۹- مکان دریافت و تحویل اسناد: بندر عباس - کیلومتر ۱۳ بزرگراه شهید رجایی جنب پاسگاه نیروی انتظامی خونسرخ دبیرخانه کمیسیون معاملات
- ۱۰- زمان بازگشایی پاکات: پاکات الف و ب راس ساعت ۱۱ صبح مورخ ۹۳/۰۶/۹ و پاکات ج راس ساعت ۱۱ صبح مورخ ۹۳/۰۶/۱۲
- ۱۱- نشانی سایت شرکت: www.PGSEZ.ir

داشتن گواهینامه صلاحیت پیمانکاری حداقل رتبه ۲ در رشته راه و باند از معاونت راهبردی ریاست جمهوری الزامی می‌باشد.

وزارت صنعت، معدن و تجارت اعلام کرد: تولید سیمان طی ۴ ماهه نخست امسال به رقم بیش از ۲۳ میلیون و ۸۰۰ هزار تن رسید که حدود ۵/۷ میلیون تن بیش از ۳ ماهه نخست امسال است. به گزارش صمت، طی ۴ ماهه گذشته تولید کلینکر بالغ بر ۲۵ میلیون و ۴۶۵ هزار و ۳۵۱ تن بود. تولید سیمان و کلینکر در تیرماه امسال به ترتیب ۵ میلیون و ۷۲۱ هزار و ۹۵۰ تن و ۶ میلیون و ۲۳۹ هزار و ۱۲۶ تن ثبت شد. میزان توزیع سیمان به جامعه مصرفی در ۴ ماهه امسال بالغ بر ۱۸ میلیون و ۷۱۹ هزار و ۵۲۳ تن بود. مجموع سیمان تولیدی در سال گذشته افزون بر ۶۹ میلیون و ۴۶۸٫۴ هزار تن بود که نسبت به رقم بیش از ۷۰ میلیون و ۱۲۵٫۵ هزار تن سال ۹۱ کاهش ۰/۹ درصدی داشت. گفتنی است کلینکر تولیدی در سال ۹۲ به رقم ۷۱ میلیون و ۹۰۴ هزار و ۳۱۳ تن رسید. همچنین صادرات سیمان در نیمه نخست سال گذشته افزون بر ۹ میلیون و ۶۷۳ هزار تن بود که در مقایسه با مدت مشابه در سال ۹۱ رشد ۴۱ درصدی داشت. آمارهای رسمی نشان می‌دهد، سال ۱۳۹۱ بیش از ۱۳ میلیون و ۶۴۸ هزار تن سیمان و کلینکر به خارج از کشور صادر شد و سهم ۶۳ درصدی آن مربوط به عراق بود که بزرگ‌ترین بازار ایران در این زمینه است. میزان تولید سیمان در سال ۱۳۹۱ بالغ بر ۷۰ میلیون و ۲۵۵ هزار و ۴۸۹ تن بود که نسبت به سال ۹۰ رشد ۵/۷۴ درصدی داشت. صادرات سیمان در سال ۱۳۹۲ بالغ بر ۱۸ میلیون تن بود که کشورمان در صادرات سیمان رتبه اول منطقه خاورمیانه و رتبه سوم جهان را به خود اختصاص داد. حدود ۶ سال قبل میزان سیمان تولیدی ایران ۳۰ میلیون تن ثبت شد و امروز این مقدار به حدود ۸۰ میلیون تن رسیده است.

سرمایه‌گذاری

۵۰۰ میلیارد ریالی در مجتمع فولاد تربت‌حیدریه

مدیرعامل مجتمع فولاد تربت حیدریه گفت: این مجتمع بزرگ‌ترین پروژه صنعتی شرق کشور است که ظرفیت تولید یک میلیون و ۴۰۰ هزار تن ورق فولاد در سال را دارد.

به گزارش مابین‌نیوز، مجید رضوی اظهار کرد: اجرای عملیات پروژه مجتمع فولاد تربت‌حیدریه از سال ۸۶ به طور رسمی آغاز شده و تمام منابع مالی آن نیز از سوی سرمایه‌گذار بخش خصوصی تامین شده است.

وی اظهار کرد: برای اجرای این پروژه تاکنون ۵۰۰ میلیارد ریال از سوی سرمایه‌گذاران هزینه شده است.

مدیرعامل مجتمع فولاد تربت‌حیدریه پیش‌سرفت پروژه مجتمع فولاد تربت‌حیدریه را حدود ۲۷ درصد عنوان کرد و افزود: با راه‌اندازی این مجتمع برای ۲ هزار و ۸۰۰ نفر به‌طور مستقیم و ۱۵ هزار نفر به‌طور غیرمستقیم فرصت شغلی ایجاد می‌شود.

وی بیان کرد: احداث واحد فولادسازی تربت‌حیدریه با استفاده از گندله معدن سنگ آهن سنگان خوف که در فاصله ۱۰۰ کیلومتری جلگه رخ قرار دارد، انجام می‌گیرد و از شبکه سراسری گاز، ذخایر آب‌های زیرزمینی کافی، شبکه برق ۴۰۰ ولت بهره‌مند خواهد بود. مدیرعامل فولاد تربت‌حیدریه گفت: امسال با تمهیدات اندیشیده شده ۸۸۲ میلیون دلار از منابع فاینانس (قرارداد خارجی) به این پروژه اختصاص یافت. رضوی با اشاره به مشکلات پیش روی فولاد تربت‌حیدریه، افزود: برای جذب مبلغ یادشده از قرارداد خارجی، امیدواریم دولت در جهت رفع ال‌سی با این مجتمع عظیم فولاد همکاری کند.

مدیرعامل مجتمع فولاد تربت حیدریه بیان کرد: با بازگشایی I.C مجتمع فولاد بیش از ۲۳۰ شرکت مهندسی و فنی و خدماتی تجهیزات و عوامل کارگاهی خود را بلافاصله به این مجتمع منتقل می‌کنند تا با توجه به قراردادهای منعقد شده ظرف ۳۶ ماه این پروژه عظیم به بهره‌برداری برسد.

وی تحول اشتغالزایی در این منطقه را یکی از برکات دیگر مجتمع برشمرد و افزود بیش از ۴۰۰۰ نفر نیروی انسانی در تخصص‌های مختلف به‌کار گرفته خواهند شد که بخش عظیمی از معضل بیکاری منطقه برطرف می‌شود.

افزایش ۵۸ درصدی

صادرات سیمان از فارس

صادرات سیمان فارس امسال ۵۸ درصد افزایش یافته است. به گزارش دنیای معدن، مدیرکل گمرکات فارس گفت: از ابتدای امسال ۲۱۳ هزار و ۱۵۱ تن سیمان با ارزش ۹ میلیون و ۹۷۴ هزار و ۴۸۱ دلار از استان فارس صادر شده است. کشورهای عراق، عمان و حوزه خلیج فارس بیشترین میزان سیمان فارس را دریافت کردند. خانم سکیته سیاحی افزود: صادرات سیمان از فارس از نظر وزنی ۵۸ درصد و از نظر ارزشی حدود ۱۱ درصد افزایش داشته است. پارسال ۱۳۴ هزار و ۴۹۱ تن سیمان به ارزش ۱۲ میلیون دلار از فارس صادر شد.

تأثیر رخدادهای منطقه بر صادرات

داعش؛ فرصت یا تهدید برای بازار صنایع معدنی ایران

محبوبه ناطق - گروه معدن: عضو شورای تجارت و صنعت سلیمانیه عراق چندی پیش اعلام کرد، حجم مبادلات تجاری و گردشگری بین ایران و کردستان عراق از ابتدای ماه جولای تاکنون ۸۰ درصد کاهش یافته است. هر روز تقریباً ۱۸۰ کامیون کالا وارد منطقه کردستان عراق می‌شود که مقصد این محموله‌ها تنها به شهرهای کردستان عراق است نه ایالت‌های مرکزی و جنوبی. قبلاً روزانه ۹۰۰ کامیون وارد اقلیم کردستان عراق می‌شد.

از سوی دیگر، بازارهای عراق به شدت به کالاهای وارداتی از این گذرگاه‌ها و به‌خصوص گذرگاه‌های مرزی با ترکیه، سوریه و ایران وابسته هستند. اشغال موصل دسترسی به گذرگاه ابراهیم خلیل با ترکیه را کاهش داده است و ۳ گذرگاه مرزی در مناطق مرزی استان الانبار که عراق را به اردن و سوریه مرتبط می‌سازد، به دلیل عملیات گسترده ارتش عراق علیه تروریست‌ها در دسامبر ۲۰۱۴، غیرقابل استفاده شده است. در حال حاضر، گذرگاه مرزی موندیه‌ریه با ایران به دلیل قرار گرفتن در استان شیعه‌نشین و سیط، دور از دسترس تروریست‌ها قرار دارد.

به علاوه، دولت ایران ۲ گذرگاه مرزی دیگر را برای تسهیل واردات کالا به عراق ایجاد ساخته و دولت عراق فرآیند ورود کالا از طریق این گذرگاه‌ها را تسهیل کرده است.

به گفته هندوی، وزارت برنامه‌ریزی عراق هیچ آماری از حجم مبادلات تجاری بین ۲ کشور ندارد ولی ایران به مهم‌ترین منبع تامین کالای عراق تبدیل شده است.

با این حال گفته مسئولان مربوطه نشان می‌دهد حجم یکسری کالاهای ایرانی از جمله کالاهای وابسته به صنایع معدنی کاهش یافته و درگیری‌های داخلی عراق، دامن تجار ایرانی را در زمینه کالاهای پر حجم و سنگینی مانند کالاهای وابسته به صنایع معدنی را نیز گرفته است.

تأثیر درگیری‌های منطقه بر حجم مبادلات تجاری بین ۲ کشور عراق و ایران موضوع گزارش ماست.

مشکل عراق به‌زودی رفع می‌شود
نشست مشترک دکتر حسن روحانی و وزیر صنعت، معدن تجارت با اعضای کمیسیون صنایع و معادن به اضافه فعالان این عرصه با هدف بررسی لایحه جامع حمایت از تولید و خروج از رکود برگزار شد.

در این لایحه که دولت بار مالی آن را پذیرفته است علاوه بر صنایع معدنی و دیگر صنایع تولیدی، حمایت از سرمایه‌گذاری‌های خارجی، واردات و صادرات و تجارت نیز مورد توجه قرار گرفته است. حسین گروسی، عضو کمیسیون صنایع مجلس با بیان این مطلب به صمت از تلاش اعضای کمیسیون صنایع مجلس در این نشست مشترک برای حل مشکل تولیدکنندگان صنایع معدنی و تاجر در این حوزه که یکی از بازارهای مهم صادراتی خود را در جریان حمله و حضور گروه تروریستی داعش در عراق از دست

داده‌اند، عنوان کرده و می‌افزاید: رخدادهای سیاسی منطقه به‌خصوص حضور گروه تروریستی داعش و ایجاد ناامنی‌هایی در این منطقه بر مبادلات تجاری ما تأثیر منفی گذاشته است. وی با اشاره به اینکه عراق برای ما مهم است و ایران رابطه سیاسی و تجاری خوبی با این کشور دارد، اضافه می‌کند: اتفاقی که افتاده بین دولت‌های ۲ کشور نیست و مربوط به بحران‌های داخلی این کشور می‌شود که قطعاً بحران ادامه‌داری نیست و به‌زودی فروکش می‌کند.

گروسی ادامه داد: ما نیز آمادگی داریم به دولت عراق کمک کنیم که این بحران داخلی را از داخل مدیریت کند، چون این کشور برای ما مهم است و ما نمی‌خواهیم این فرصت را از دست بدهیم. در این رابطه اقداماتی نیز صورت گرفته و ما خوش‌بین هستیم به‌زودی این بحران و مشکل عراق کنترل شود.

وی با بیان اینکه در این رابطه قوانین و مصوبات خوبی وجود دارد و نیاز به تصویب قوانین جدیدی نیست، در خصوص ورود عراق به بحران داعش و ادعای مقابله با این گروه از سوی امریکا، اظهار می‌دارد: این یک ژست سیاسی و تبلیغاتی است و این بحران با چند بمباران هوایی از بین نمی‌رود، بلکه عراق باید از داخل و با مدیریت صحیح و رسیدن به ثبات سیاسی این مشکل را حل کند.

این عضو کمیسیون صنایع مجلس اضافه می‌کند:

اخباری که از داخل این کشور می‌شنویم و اقدامات و رایزنی‌های صورت گرفته نشان از یک تحرک خوب سیاسی و ساماندهی در منطقه می‌دهد و این انتظار برای تاجر به‌خصوص در زمینه سیمان و آهن و سایر صنایع معدنی وجود دارد که به‌زودی این مشکل حل شود. ضمن اینکه کشورهایی مثل ترکیه و عربستان که زمانی از این جریان تروریستی حمایت می‌کردند الان به این نتیجه رسیدند که منافع خودشان در جریان حضور داعش بیشتر لطمه دیده است.

نقش داعش بر کاهش حجم صادرات

رئیس کمیسیون تجارت اتاق بازرگانی نیز بر تأثیر نامطلوب رخدادهای سیاسی منطقه بر مبادلات تجاری ما به صمت می‌گوید: می‌توان گفت این جریان روی بحث کلان صادراتی ما به‌خصوص صادرات صنایع معدنی تأثیر منفی گذاشته مانند آهن و میلگرد، کاشی و سرامیک، آجر، سیمان و حتی قیر و مازوت که از عمده‌ترین اقلام صادراتی ما به این کشور است، چراکه عراق قصد بازسازی شهرهای خود را پس از جنگ‌های پایایی دارد. دکتر محسن بهرامی ارض اقدس اضافه می‌کند: این جریان در عراق روی بستر مبادلاتی کشورهای منطقه به‌خصوص ایران و ترکیه، تأثیر جدی گذاشته است. این تأثیرات روی یکی از بازارهای مهم منطقه و صادرات سیمان به این کشور و حتی واردات یک‌سری اقلام از ترکیه نیز بیشتر دیده می‌شود.

او ادامه می‌دهد: با این حال باید منتظر بود و دید

رونق بازار آهن و سیمان با اجرای پروژه‌های فاینانس چین

فاینانس درخواست شده که ایران به طرف چینی اعلام کرده است، طرح‌ها و پروژه‌هایی که به نظر منطقی می‌رسد باید هر چه سریع‌تر انتخاب شوند، وگرنه در صورت توافق ایران و گروه ۵+۱ و رفع تحریم‌ها، ایران می‌تواند از کشورهای اروپایی فاینانس دریافت کند.

وی با اشاره به اینکه چین تا زمان رفع تحریم‌ها تنها ۳ ماه وقت دارد تا پروژه‌ها را نهایی کند، تصریح کرد: تأکید آقای هاشمی‌رفسنجانی، بر سرعت بخشیدن به این روند است و البته طرف چینی نیز به این فکراست که این روند را سرعت ببخشد.

وی در پاسخ به اینکه دلیل اختصاص ندادن بودجه به پروژه‌های عمرانی بزرگ دولت از ابتدای سال تاکنون، انتظار برای دریافت فاینانس بوده، گفت: موقعیت اقتصادی جهان پیچیده است. زمانی می‌توانیم به نفع کشور در عرصه اقتصادی خوب بازی کنیم که تحریم‌ها حذف شود. وی با بیان اینکه در شرایط تحریم بیشترین روابط اقتصادی را با روسیه و چین داشتیم، اظهار کرد: باید از این تحریم‌ها فرصت برای خودمان بسازیم تا مجبور نباشیم مثلاً از چین خواهش کنیم، بلکه حق انتخاب بین بهترین فرصت‌های اقتصادی را داشته

گروه معدن: اخیراً رییس مجمع تشخیص مصلحت نظام نسبت به پرداخت تسهیلات به شهرک‌های صنعتی و واحدهای صنعتی کوچک شدیداً انتقاد داشتند و نایب‌رییس اتاق بازرگانی تهران نیز از موج توقیف اموال بنگاه‌های تولیدی توسط بانک‌ها شدیداً گلایه‌مند بودند.

آیت‌الله هاشمی‌رفسنجانی نیز در همایش ۵۰ سال تلاش سازمان صنایع، به ضرورت سرعت بخشیدن به روند دریافت فاینانس از چین اشاره داشتند و معتقد بودند، چین در دوران تحریم استفاده زیادی از ایران برده و ۲۲ میلیارد دلار ارز برای ایران در چین وجود دارد که چند برابر آن را باید به‌صورت فاینانس دریافت کنیم.

دکتر عدالتیان افزود: بحث فعلی بر سر سرعت بخشیدن برای مابقی رقم

که در آینده چه اتفاقاتی می‌افتد و چه مسائلی در حوزه کالاهای معدنی رخ می‌دهد در حال حاضر شکی نیست که رنکینگ مبادلات تجاری با عراق کاهش پیدا کرده و دلایلش گرفتاری‌های مربوط به داعش است.

مبادلات تجاری نیازمند امنیت کافی است

از طرف دیگر ایرج ندیمی، نماینده اقتصادی در مجلس شورای اسلامی نیز این امر را طبیعی می‌داند و ملاحظه داشتن مبادلات تجاری با یک کشور را داشتن امنیت کافی برای تاجر ما برمی‌شمارد و به صمت می‌گوید: تاجر ما باید تحلیل داشته باشند که میزان دادوستدهایشان چه بوده و با کدام کشور بیشترین مرادات اقتصادی را دارند و هزینه تمام شده حمل‌ونقل و مبادلات پولی و مالی چقدر می‌شود و براساس آن تصمیم بگیرند که کالایشان را به کدام کشور بفرستند. وی ادامه می‌دهد: برای تاجر فرقی نمی‌کند با کدام کشور تجارت می‌کند مهم منافع اوست که باید به آسان‌ترین و امن‌ترین شکل صورت بگیرد.

ندیمی با اشاره به اینکه یک صادرکننده باید توان تحلیل و بررسی بازارهای هدف خود را داشته باشد، می‌گوید: ما با کردهای عراق روابط اقتصادی داریم اگر در این ارتباط نوعی تجارت مرتبط با تولید و صنعت داشته باشیم قطعاً درگیری‌های آن منطقه بر مبادلات ما تأثیرگذار خواهد بود؛ شاید چاره تبدیل و جایگزین کردن بازارهای دیگر باشد.

داخل پراپتوز

اختصاص ۳۰۰ هکتار زمین

برای احداث کارخانه فولاد چابهار

رئیس هیات‌مدیره و مدیرعامل سازمان منطقه آزاد تجاری و صنعتی چابهار اظهار کرد: ۳۰۰ هکتار از اراضی منطقه آزاد چابهار در پیکره هشتم صنعتی به منظور احداث کارخانه تولید فولاد اختصاص یافت. به گزارش مابین‌نیوز، حامد علی مبارکی با بیان اینکه ۳۰۰ هکتار از اراضی منطقه آزاد چابهار برای احداث کارخانه تولید فولاد اختصاص یافته است، بیان کرد: در فاز نخست این پروژه امکان‌سنجی ایجاد ۳ میلیون تن ظرفیت تولید در چابهار انجام شده است.

وی اضافه کرد: مجتمع تولید فولاد مکران چابهار در زمینی به مساحت ۳۰۰ هکتار در پیکره ۸ ۳ هزار و ۶۰۰ میلیارد تومان است.

وی احداث این کارخانه را در فاز نخست با تولید ۳ میلیون تن در سال از رویکردهای اقتصادی دولت تدبیر و امید عنوان و بیان کرد: منطقه آزاد چابهار در حال گسترش و توسعه تجاری است و در این راستا تقویت زیرساخت‌های مهم از جمله حمل‌ونقل ترانزیت زمینی و دریایی با سایر کشورها در دستورکار قرار دارد.

وی با بیان اینکه اهمیت راهبردی چابهار بر هیچ شخصی پوشیده نیست، ادامه داد: احداث کارخانه فولاد و ایجاد صنایع پتروشیمی یکی از مهم‌ترین دستاوردهای دولت تدبیر و امید و اثرات مثبت سفر ریاست محترم جمهور به این منطقه است.

مبارکی بیان کرد: کسب سهم حداکثری از اقتصاد منطقه‌ای و گردش موتور توسعه استان و محور شرق به توسعه بندر و منطقه آزاد چابهار بستگی دارد.

جلوگیری از توقف فعالیت واحدهای صنعتی مینوبدیعی دبیرگروه گزارش

بار دیگر نام صنایع ایران بر قله‌های پیشرفت

کارخانه‌مان را خواندم و حالا در مسیر آخر راه هستیم...

در خود کارخانه به عمل آورده‌ایم، قدم به اتاقشان می‌گذارم و در همین شب هم مشکل‌هایشان را تا آنجا که بتوانم حل و فصل می‌کنم، البته همه اینها مربوط می‌شود به ده‌ها سال کار و فعالیت و کسب درآمد برای همه پروپژه‌های کارخانه، همه جا هم گفته‌ام این بچه‌های کوچک حاضر در خانواده کارگرهایم، جای نوه‌های من هستند، اما از یک ماه قبل دیگر توانم به پایان رسیده، وقتی در بازار شهر خودمان یک کفش تر و تمیز دیدم که البته به صورت صنعتی هم تهیه شده بود و به قیمت ۱۶ هزار تومان در اختیارم قرار گرفت، با یکی از سرکارگرهای کارخانه نشستیم به محاسبه و دیدیم، همین کفش با همه ظرفیت و زحمت‌هایش برایم ۲۵ هزار تومان خرج می‌طلبد، حساب کنیم مخارج توزیع و حق فروشنده و خوابیدن سرمایه که حداقل می‌رسد به ۳۵ هزار تا ۴۰ هزار تومان، بعد این کفش کار چین، با همه مخارج پیرامونش و آوردن از چین به ایران و دستمزدها و سود فروشنده به بهای ۱۶ هزار تومان به دست من مشتری می‌رسد، آن وقت کدام مصرف‌کننده حساب می‌کند که تولید من دستت است، کف کفش وارداتی کار ترکیه است، رویه کفش از چرم درجه یک ایرانی است با جعبه‌زنی و تولید و توزیع بطور می‌توان برابری کرد و مخارج و حقوق کارگرها را داد و زندگی نوه‌هایم را تامین کرد، باور کنید از همه چیز زده‌ام تا بتوانم کارگرها را اداره کنم، اما دیگر نمی‌توانم، قدرتش را ندارم، من همین کفش چینی ۱۶ هزار تومانی را پایم کرده‌ام و به همه‌شان نشان می‌دهم تا قبول کنند چاره‌ای جز تعطیل کردن ندارم، دیگر تحمل پرداخت اقساط وام‌ها را هم ندارم، بنابراین هر کدام از بچه‌ها را که صدا می‌کنیم تا نسبت به پرداخت حقوق و مزایا و دیگر مسائل اقدام کنیم، نمی‌توانم اشک‌هایم را پنهان کنم، سعی کرده‌ام برای هر کدام‌شان در حد خرید یک خودرو پرداخت داشته باشم و باز باور کنید حاضر به پذیرفتن نیستند، من ناچار شده‌ام با قرض و تهیه وام پول آنها را فراهم کنم تا بتوانم کل کارخانه را تعطیل کنم، من همان یک جفت کفش چینی را که به پا کردم فاتحه مرگ

محمدعلی عرفی‌نژاد - گروه گزارش: بسیاری از مردم نسل قبلی در چند دهه قبل به یاد دارند که هنگام ورود و خروج به جاده دوم کرج به تهران در مقابل هر کارخانه تازه‌تاسیسی علاوه بر نصب تابلوی کارخانه، یک پارچه نوشته شده بود و تابلوی دیگری هم چند برابر تابلوی اصلی به چشم می‌خورد که روی آن ضمن تشویق نیروهای کار برای استخدام، از بیمه و مسکن و ایاب و ذهاب و دیگر تسهیلات نام برده بودند، البته همین امر هم باعث شد تا گروه گروه افراد جوان از روستاها و شهرهای دور کوچک و بزرگ برای کار و زندگی بهتر راهی تهران شوند و تا آنجا که امکان داشت در خوابگاه‌های کارخانه و بعدها در خانه‌های استیجاری به شرط تملیک مستقر گردند، حتی برای جذب کارگران متاهل هم نخست خانه‌ها را در اختیار این گروه قرار می‌دادند. آن زمان گروه کارگران کارخانه‌های بزرگ مثل خودروسازی‌ها که به ساخت خودرو پیکان و ژیان و کمی بعد تولیدات یک کارخانه آمریکایی اشتغال داشتند و دیگر کارخانه‌ها مثل یخچال، تلویزیون و اجاق گاز و... غیر از حضور به موقع در محیط کار، از زمین بزرگ فوتبال و حتی سالن سینمای تابستانی و تئاتر هفتگی و ماهیانه و... بر خوردار بودند که در چنین چشم‌اندازی، با آینده‌سازی تحصیل برای فرزندان و حتی کار در خانه برای بانوان، دستمزد و حقوق هم طبق مقررات حاکم بر نیروی کار کارگران پرداخت می‌شد.

جمعیت کمتر از نصف جمعیت امروز و به‌طور خلاصه قانع بودن مردم و جمعیت ساکن شهرها و نبود قسط و وام و قرض بانکی، آرامش لازم را فراهم می‌کرد، برای مثال از افراد یک فامیل نزدیک به هم تنها یکی از خانواده‌ها تلویزیون داشت که شب هنگام دیگر افراد فامیل و خانواده با آوردن غذایی و میوه گوشه‌ای از اتاق یا سالن را در اختیار می‌گرفت که پس از تماشای فیلم با نمایش دلخواه هر کس راهی خانه خود می‌شد، رفت و آمد چندانی به تهران انجام نمی‌شد هم کارگر راضی بود و هم صاحب‌کارها و حتی افراد می‌توانستند پس‌اندازی هم در بانک داشته باشند.

در همین ۲،۳ دهه اخیر بسیاری از نیروهای کار که کار کرده‌اند ماه‌ها دستمزدشان پرداخت نشده، گلایه کرده‌اند و پیوسته از اینکه آینده‌شان نامعلوم است حرف زده‌اند و امیدوار به آینده نشده‌اند

بچه‌هاست و روزهای پیری و کوری خودم و عیال مربوطه...

در یک مورد وقتی با یکی از صاحبان کارخانه تولید کفش صحبت می‌کنم، حرف‌هایش تا حدی درست و جالب است.

کارگری، عروسی و پیری

من با ثروت پدیری و زحمت و مرارت شبانه‌روزی توانستم یکی از بزرگ‌ترین کارخانه‌های تولید کفش نیمه‌صنعتی را راه‌اندازی کنم، ۳ خط تولید داشتم با ۴ شیفت کاری، همه کارگرهای کارخانه را درست از روز پایان درس و مدرسه و گرفتن دیپلم مشغول کار کردم، باور کنید تا به حال سه‌چهارم آنها را زن داده‌ام و برای تهیه خانه‌شان برایشان وام تهیه کرده‌ام و بزرگ‌ترین خوشحالی‌ام این است که هر پنجشنبه شب، به خانه یکی از آنها می‌روم و با گلدان گلی که

محمدعلی عرفی‌نژاد - گروه گزارش: بسیاری از مردم نسل قبلی در چند دهه قبل به یاد دارند که هنگام ورود و خروج به جاده دوم کرج به تهران در مقابل هر کارخانه تازه‌تاسیسی علاوه بر نصب تابلوی کارخانه، یک پارچه نوشته شده بود و تابلوی دیگری هم چند برابر تابلوی اصلی به چشم می‌خورد که روی آن ضمن تشویق نیروهای کار برای استخدام، از بیمه و مسکن و ایاب و ذهاب و دیگر تسهیلات نام برده بودند، البته همین امر هم باعث شد تا گروه گروه افراد جوان از روستاها و شهرهای دور کوچک و بزرگ برای کار و زندگی بهتر راهی تهران شوند و تا آنجا که امکان داشت در خوابگاه‌های کارخانه و بعدها در خانه‌های استیجاری به شرط تملیک مستقر گردند، حتی برای جذب کارگران متاهل هم نخست خانه‌ها را در اختیار این گروه قرار می‌دادند. آن زمان گروه کارگران کارخانه‌های بزرگ مثل خودروسازی‌ها که به ساخت خودرو پیکان و ژیان و کمی بعد تولیدات یک کارخانه آمریکایی اشتغال داشتند و دیگر کارخانه‌ها مثل یخچال، تلویزیون و اجاق گاز و... غیر از حضور به موقع در محیط کار، از زمین بزرگ فوتبال و حتی سالن سینمای تابستانی و تئاتر هفتگی و ماهیانه و... بر خوردار بودند که در چنین چشم‌اندازی، با آینده‌سازی تحصیل برای فرزندان و حتی کار در خانه برای بانوان، دستمزد و حقوق هم طبق مقررات حاکم بر نیروی کار کارگران پرداخت می‌شد.

جمعیت کمتر از نصف جمعیت امروز و به‌طور خلاصه قانع بودن مردم و جمعیت ساکن شهرها و نبود قسط و وام و قرض بانکی، آرامش لازم را فراهم می‌کرد، برای مثال از افراد یک فامیل نزدیک به هم تنها یکی از خانواده‌ها تلویزیون داشت که شب هنگام دیگر افراد فامیل و خانواده با آوردن غذایی و میوه گوشه‌ای از اتاق یا سالن را در اختیار می‌گرفت که پس از تماشای فیلم با نمایش دلخواه هر کس راهی خانه خود می‌شد، رفت و آمد چندانی به تهران انجام نمی‌شد هم کارگر راضی بود و هم صاحب‌کارها و حتی افراد می‌توانستند پس‌اندازی هم در بانک داشته باشند.

مصرف‌زدگی و خرج بالا

در چنین اوضاع و احوالی که هر خانواده کارگر و کارمندی یک شب رفتن به سینما و تماشای فیلم دل خوش می‌داشت و طبق شعار معروف همان زمان که می‌گفت، اول ساندویچ، بعد سینما همه چیز به خیر و خوشی می‌گذشت و هیچ‌کس به فکر دریافت وام و قرض‌الحسنه نبود تا خانه و اتاق‌هایش را پر کند از کالاهای قسطی یک‌بار مصرف و پرداخت ماهانه تا ۵ سال اقساط همین کالاها، تا اینکه شعارهای جدیدی بر زبان‌ها جاری شد، مثل «به امید روزی که هر ایرانی یک پیکان داشته باشد» یا «از تولید به مصرف برای خرید هر چه بیشتر

کالاهایی مثل تلویزیون و پروژکتور نمایش فیلم و دستگاه‌های صفحه‌چرخان موسیقی و رادیوهای لامپی و دیجیتالی که تازه از راه می‌رسید که باز هم به صورت اقساط در اختیار مردان خانواده قرار می‌گرفت و کار به جایی کشید که هر نیروی کار هنگام دریافت حقوق و دستمزد برای ماه آینده مبلغی هم کم می‌آورد، ماجرایی که

کارخانه‌مان را خواندم و حالا در مسیر آخر راه هستیم...

نمی‌توانم بگویم پیرمرد، اما وقتی می‌گوید ۷۰ ساله است و ۵۰ سال کار کرده تا این کارخانه راه‌اندازی شده، می‌گویم حالا چگونه می‌خواهید روی پا بایستید...؟

و می‌گوید: - امیدم به خداست، اما همین خدا ناظر است این کشورهای خارجی چه بلایی سر ما آورده‌اند، بیشتر کارخانه‌های ما به دلیل نبود لوازم یدکی آمریکایی و اروپایی تعطیل شده و می‌شود، حالا هم حساب کرده‌ام با فروش کارخانه و ماشین‌ها نیم بیشتر بدهی را بپردازم و با بقیه پول برای خودم و پسرها و دخترها چند تا مغازه کفش‌فروشی راه بیندازیم و لابد کفش‌های چینی بفروشیم...

این حرف را که می‌زند، احساس می‌کنم بعضی اندام‌ها می‌لرزند، از گریه یا رفتن در خاطر‌ها.

منشی سن و سال‌دار کارخانه می‌گوید: - یکی از سرگرمی‌های من و بعضی خانم‌های دیگر این بود که بعد از ساعت کار چند ساعتی را به باغچه‌ها و گلدان‌ها می‌رسدیم و بر تعداد گلدان‌ها می‌افزودیم، و آخر سال حدود هزار تایی گلدان به گلخانه داشتیم، بعد همراه با حقوق و عیدی در تعداد افراد خانواده کارگرها به آنها گلدان گل و برگ سبز هدیه می‌کردیم، به‌طوری که همه‌شان می‌گویند، باغچه‌هایمان پر است از گل‌های شکل گرفته در کارخانه...

و صاحب کارخانه که به‌شدت از آوردن نامش در مصاحبه احتراز می‌کند، با خنده می‌گوید، به هر جای این کارخانه و دفترهای مرکزی نگاه می‌کنم، پر است از خاطره‌ها و یادگارهای ماندگار از این ۵۰ سال... ما که تعطیل کردیم، خدا کند با راه‌اندازی کارخانه‌های بزرگ‌تر و تولیدات پول‌سازتر همه نیروهای جوان سرکار بروند و دیگر امثال سرمایه‌داران و تولیدکنندگان چینی نتوانند با واردات‌شان، کارخانه‌داران ما را زمین بزنند...

خبر برگزاری همایش بزرگ خروج از رکود با حضور دکتر روحانی رییس‌جمهور روی همه خبرگزاری‌هاست و حرف‌های دیگر نیز که از زبان و بیان دیگر اقتصاددانان و کارشناسان بورس و پول و سرمایه شنیده می‌شود و در اطراف یکی به آرامی می‌گوید...

- حرف‌های امروز دکتر روحانی، به دل همه نشست، چاره‌ای جز همکاری نیست، نباید کوتاه بیاییم، جهان بار دیگر نام ایران را بر فراز قله‌های صنعت و تجارت و امنیت اقتصادی صدا می‌کند... به پژواک موفقیت و پیروزی فکر کنیم.

کارخانه‌ها و واحدهای صنعتی جزو حیاتی‌ترین شریان‌های اقتصادی کشور هستند. در عصر و دورانی که موسوم به دوران فرا صنعتی است واحدهای صنعتی موجود در کشور با مسائل متعددی از جمله بحران مالی، نداشتن قطعات و لوازم یدکی مورد نیاز، نداشتن سرمایه و بودجه به میزان کافی برای اجرای طرح‌های جدید و بهینه‌سازی و تعدیل نیروی انسانی و ... روبه رو هستند.

صنایع کوچک و بزرگ کشور که در تهران و دورترین نقاط کشور پراکنده هستند، هم اکنون منتظر اجرای طرح‌ها و سیاست‌های اقتصادی - صنعتی مشخصی برای خروج از رکود هستند .

براساس آمارهای رسمی هم اکنون ۹۱ درصد از صنایع موجود در حیطه صنایع کشور قرار می‌گیرند و برای رهایی آنها از بن بست رکود اخیرا سیاست و طرح‌های بنیادی از سوی دولت اعلام شده و یک برنامه اقتصادی مدون برای عبور از مشکلات ارائه شده است .

هم اکنون چشم و نگاه همه صنایع کوچک به اقدامات و طرح‌های تازه‌ای است که علاوه بر اینکه صنایع را از رکود و بن بست خارج کند زمینه توسعه، رشد و شکوفایی صنعت روبه زوال و فرسوده را فراهم نماید.

در دوران و عصر فراصنعتی و در شرایطی که هنوز تحریم‌های اقتصادی ادامه دارد باید امیدوار بود که مذاکرات هسته‌ای با دیدگاه برد- برد به پایان برسد و سدها و موانع تحریم شکسته شوند و زمینه گسترده‌ای برای پیشرفت و توسعه فراهم شود.

دیگر انبوه کارگران بیکار شده و با نیروی انسانی جویباری کار که سرگردان برای پیدا کردن کار و شغل دلخواه خود نیستند زبینه کشور نیست.

دیگر تعطیلی و توقف کار کارخانه‌ها و صنایع کوچک به دلیل رکود تومری قابل قبول نیست. کارخانه‌ها و صنایعی که با خون دل هزاران نفر از نیروی انسانی و مدیران سختکوش و مهندسان و متخصصان علاقه مند ایجاد شده‌اند دیگر قابل تحمل نیست که به ورشکستگی کشانده شود.

دیگر نمی‌توان نفت را استخراج و به شکل خام صادر کرد وپول نفت را به واردات انواع واقسام کالاها و محصولات اختصاص داد که کیفیت و مرغوبیت پائینی دارند.

واردات بی‌رویه انواع و اقسام کالاهای چینی توان صنعت کشور را از بین برده است. در بخش اقتصاد کشاورزی نیز در محصولاتی که ایران بی‌رقیب بود رقابتی جهانی حضور یافته‌اند و علاوه بر اینکه صادرات اقلامی مانند پسته و زعفران ایرانی با رکود بسیار مواجه است کشورهای دیگر رقیب بلامناع ایران در صادرات این اقلام شده‌اند. رکود اقتصاد کشور لطمه‌های جدی خود را حتی به صنعت دستیاب فرش هم زده است و آن را از برند خاص ایران خارج کرده و به کالاهای رقیب کشور ما تبدیل کرده است.

در بخش اقتصاد کشاورزی همچنین واردات انواع برنج، برنج ایرانی را در محظور جدی قرار داده است.

بنابراین به‌طور کلی می‌توان گفت به صدا درآمدن زنگ‌های سیاست‌های جدید اقتصادی برای خروج تورم علاوه بر اینکه نوید تازه‌ای برای صنعت کشور است درعین حال شرایطی را ایجاد می‌کند که بخش مهمی از نیروی انسانی که بیکار بوده یا اینکه فاقد کارثابت هستند و جزو نیروهای بیکاری پنهان به شمار می‌روند جلب و جذب صنایعی شوند که تاکنون دچار رکود بوده‌اند.

این نیروها به ویژه در سنین جوانی باید آموزش‌های فنی - حرفه‌ای لازم را برای فعالیت در بخش صنعت فراگیرند، علاوه بر جلب و جذب نیروهای جوان فارغ التحصیل دانشگاهی در رشته‌های گوناگون صنعت و معدن، روح و جان تازه‌ای به صنعت در حال نابودی کشور می‌دمد.

درکنار همه اینها باید از فعالیت‌های گسترده بازارهای دلالی که شبه بازارهای سیاه گذشته بوده‌اند و به شکل عملی یک عامل بسیار موثر در رواج گرانی و گرانیفروشی کالاها و محصولات هستند، جلوگیری کرد.

حمایت از تولیدکنندگان و صاحبان صنایع کوچک باید عزم جدی دولتی باشد که می‌خواهد برنامه‌های کلان اقتصادی را برای خروج از رکود به مرحله اجرا در بیاورد.

صاحبان صنایع کوچک و دارندگان سرمایه‌ها اندک باید تشویق شوند و در همان حال کسانی که سرمایه‌های اندکی دارند با حمایت از سرمایه‌های کوچک آنها به شکل تعاونی‌های تولیدی از آنها پشتیبانی کرد و این یک راه حل دیگر برای مقابله با رکود اقتصادی در بخش تولید صنعتی است.

گروه گزارش - فریبا جعفری: آمارها نگران‌کننده است در حالی که حجم رویش جنگل‌های بلوط زاگرس کمتر از یک متر مکعب در هکتار است، برخی روستاییان و عشایر، برابر این مقدار، چوب جنگلی برداشت می‌کنند. دلایل برداشت چوب متفاوت است و از قاچاق چوب، ساخت لوازم تا تهیه زغال را دربرمی‌گیرد. اما تبدیل درختان به زغال سبب شده که در فصول سرد سال، این پدیده جان گیرد و بازار آن در این برهه‌های زمانی داغ باشد. هرچند قانون ممنوعیت تولید زغال از درختان جنگلی در حال حاضر موجود است اما هنوز در اعماق جنگل، افرادی دست به این اقدام می‌زنند که چون بومی منطقه هستند و شناخت دقیقی از منطقه دارند، کمتر دستگیر می‌شوند. ماده ۳ از فصل دوم قانون حفاظت و بهره‌برداری از جنگل‌ها و مراتع که در ۱۳۴۶ مصوب شده است، به صراحت عنوان می‌کند: «بهره‌برداری از منابع مذکور در ماده ۲ توسط اشخاص حقیقی یا حقوقی به منظور استحصال چوب و هیزم و ذغال باید طبق طرحی به عمل آید که به تصویب سازمان جنگلبانی رسیده باشد و سازمان مزبور با رعایت مفاد طرح‌های مصوب پروانه بهره‌برداری صادر خواهد نمود.»

جنگل‌های ۵ منطقه بافت، اردل، لردگان، دوراهان و فلارد با ۳۰۷ هزار هکتار وسعت، کانون‌های عمده مناطق جنگلی در زاگرس است. ۹۸ درصد پوشش عمده جنگلی این مناطق را درخت بلوط تشکیل می‌دهد، اما مناطق جنگلی این استان در سال‌های اخیر با عوامل تخریب و تهدیدکننده‌ی روبه‌رو شده است. چندی پیش مدیرکل منابع طبیعی و آبخیزداری چهارمحال و بختیاری اعلام کرد که از ۱۹ هزار خانوار ساکن در ۳۷۰ روستای حاشیه جنگل، سالانه هزار هکتار از جنگل‌های استان، معادل ۴۴۷ هزار مترمکعب چوب درختان بلوط و بنه را به بهانه تامین سوخت و تولید زغال می‌سوزانند. این در حالی است که ارزش پولی درختان بلوط این منطقه ۴۰ کوادریوم تومان، یعنی یک ۴ و ۲۲ صفر است! کارشناسان می‌گویند که در کنار فعالیت وزارتخانه‌های توسعه‌ای، روستاییان عاملی دیگر برای تخریب جنگل‌های بلوط هستند. برخی از آنان برای گذران زندگی و برخی دیگر برای دستیابی به وضعیت مالی مطلوب‌تر دست به این اقدام می‌زنند.

یک فعال محیط زیست در این باره به صمت می‌گوید: «جنگل‌های زاگرس هر ساله، ۱/۱ درصد در سال تخریب می‌شوند، یعنی در زاگرس که دارای ۵ میلیون و ۴۰۰ هزار هکتار جنگل است، سالی ۵۹ هزار هکتار جنگل از بین می‌رود. متأسفانه اینکه حفاظت از جنگل‌ها دارای استاندارد است و کمترین استاندارد در لرستان برای هر ۵ هزار هکتار جنگل، یک جنگلبان است و تنها ۱۸ جنگلبان به کار گرفته شده، این در حالی است که ۲۴۰ جنگلبان نیاز داریم. در بخشی به نام «پای» که ۱۰۵ هزار هکتار جنگل وجود دارد، باید ۲۱ نفر جنگلبان داشته باشیم، در حالی که فقط ۲ جنگلبان وجود دارد.»

محمد قاسمی می‌گوید: «متأسفانه علل اصلی را می‌توان در ضعف مدیریت و بی‌کاری جوانان دید. طی ۸ سال گذشته با مشکلات اجرایی که وجود داشت بیشترین خسارت به جنگل‌های بلوط زده شد. از یک طرف، جوانان ما در روستاها بیکار بودند و فرصت‌های شغلی برای آنان وجود نداشت و از طرف دیگر مدیران نیز توانمند نبودند.» او با اشاره به اینکه جنگل‌ها یکی از اصلی‌ترین سرمایه‌های استان هستند، تأکید می‌کند که باید تلاش‌ها برای حفظ این جنگل‌ها باشد.

قاسمی می‌گوید: «آمارهای اعلام شده در ۱۰ سال پیش از سوی مراجع رسمی نشان می‌داد که یک میلیون و ۲۰۰ هزار هکتار جنگل در استان وجود دارد، ولی از سال ۸۳ تاکنون، سالی ۱۲ تا ۱۵ هزار هکتار از این جنگل‌ها تخریب شده، یعنی سالانه به میزان ۱۲ هزار زمین فوتبال، در استان، جنگل از بین رفته است.»

مریم نظری - گروه گزارش: بیشتر ایرانیان ارزش اقتصادی جنگل را به چوب درختانش می‌شناسند؛ اما نه کارشناسان اقتصادی با این تعریف موافقت و نه متخصصان محیط‌زیست. ارزش اقتصادی جنگل را نباید تنها با مقدار چوب سنجید. نفت، موهبتی است که بهره‌برداری از چاه‌های آن سرانجام روزی به پایان می‌رسد. اما منابعی چون جنگل‌های ایران را می‌شود با صیانت و بهسازی، همیشه آماده بهره‌برداری نگه داشت. جنگل‌ها از حفظ آب و خاک و ذخایر ژنتیکی گرفته تا پالایش هوا را برعهده دارند تا آنجا که ارزش اقتصادی جنگل‌های کشور ۳۰ هزار میلیارد تومان برآورد شده است. کسانی که اخبار مربوط به جنگل‌ها را دنبال می‌کنند هنوز جولان ماشین‌های راه‌سازی در مناطقی از جنگل، احداث کارگاه و کارخانه و حمله آتش به مناطقی وسیع از جنگل‌های شمال یا جنگل‌های زاگرس را فراموش نکرده‌اند. رخدادهایی که سبب شده از میزان جنگل‌های باارزش کشور کاسته شود. هر چند «جنگل‌ها را حفظ کنیم»، عبارتی تکراری است. شاید به تعداد سفرهایی که در کشور انجام می‌شود، این عبارت از روی دیوارها و تابلوها توسط هموطنان مان خوانده می‌شود اما کارشناسان همچنان تأکید می‌کنند که «جنگل‌ها را حفظ کنیم». وقوع سیل در سال‌های اخیر در برخی از استان‌ها حکایت غریبی است که بسیاری از صاحب‌نظران آن را به نبود صیانت از جنگل مربوط می‌دانند و عواملی چون قاچاق چوب را در این زمینه نام می‌برند. سال گذشته بود که در مازندران سیل به راه افتاد و داستان ادامه‌دار بی‌سرنهایی مردم به‌شهر ادامه یافت. ماجرای که سبب کشته و زخمی شدن ده‌ها هموطن شد و سایر ساکنان این منطقه را در اضطراب بروز دوباره سیل فرو برد. به گفته مصطفی نوری، کارشناس منابع طبیعی و آبخیزداری، «بیش از ۸۱ درصد از ارزش جنگل مربوط به ارزش‌های محیط‌زیستی است که به حفظ آب و خاک مربوط است.» او با اشاره به گزارش فائو در سال‌های گذشته ادامه می‌دهد: «تحقیقات انجام شده نشان داد که در جنگل و مرتع، علوفه تولیدی تنها یک‌چهارم ارزش عرصه‌های مرتعی و سه‌چهارم آن ارزش‌های اکولوژیکی و زیست‌محیطی است.»

ارزش اقتصادی جنگل تنها به چوب آن نیست

فواید فراموش شده جنگل

سلامت و شادابی در آن حاکم است کجا و جامعه‌ای که سرفه و سرطان در آن جولان می‌دهد کجا؟»

دکتر هادی کیادلیری، مدیر جامعه جنگلبانی نیز با اشاره به ضرورت اجرای طرح تنفس جنگل‌ها که پیش از این منفی اعلام شده بود، گفت: «دولت با در نظر گرفتن اعتباری معادل یک تیم فوتبال برای حفاظت از سرمایه‌های باستانی کشور باید هزینه‌های ناشی از کاهش تدریجی بهره‌برداری از جنگل‌های شمال کشور را جبران کند.»

او این طرح را طرحی خوب دانست اما بازدهی آن را به شرط اجرایی شدن آن به تدریج و طی ۱۰ سال عنوان کرد. رییس جامعه جنگلبانی ادامه داد: «برخی از مسئولان سازمان جنگل‌ها معتقدند که هزینه‌های سازمان از طریق برداشت چوب از جنگل تامین می‌شود اما کاهش سالانه ۱۰۰ هزار متر مکعب برداشت از جنگل‌ها نقش چندانی در کاهش درآمد سازمان جنگل‌ها نخواهد داشت.»

به گفته وی، همچنین هنگامی که دولت مدعی حفاظت از جنگل‌ها و مراتع به عنوان سرمایه‌های تاریخی و باستانی کشور است، هیچ اشکالی ندارد که سالانه به اندازه یک تیم فوتبال برای این سرمایه ملی هزینه کند، زیرا در صورتی که امروز برای حفاظت از جنگل‌ها هزینه نشود در آینده نزدیک ناچار می‌شویم میلیاردها دلار مانند برای جنگل‌های زاگرس پیش آمده، هزینه کنیم. رییس جامعه جنگلبانی یادآور شد: «مهم‌ترین مسئله‌ای که در طرح تنفس جنگل‌ها مطرح است توجه به دیگر کارکردهای جنگل‌ها غیر از بهره‌برداری از چوب درختان است. بر اساس ارزش‌گذاری یک توده جنگلی در یکی از کشورهای اروپایی مشخص شد که ارزش این توده از نظر ذخیره آب سالانه ۳۰۰ میلیون دلار، اکوتوریسم ۴۰ میلیون دلار و از بابت بهره‌برداری از چوب تنها ۲۰ میلیون دلار در سال است که این نشان می‌دهد چنانچه سایر کارکردهای جنگل‌ها در کشور ما نیز ارزش‌گذاری شوند، برداشت چوب اهمیت چندانی ندارد.» به گفته کیادلیری هر هکتار از جنگل‌ها می‌تواند تا ۲ هزار متر مکعب آب را در خود حفظ کند. همچنین تا ۷۰ تن گرد و غبار را هر هکتار از جنگل‌ها در خود جذب کرده و مناطقی که دارای پوشش گیاهی هستند علاوه بر اینکه مانع آلودگی هوا و سر و صدا می‌شوند ۴۰ برابر بیشتر آب را نفوذ می‌دهند. رییس جامعه جنگلبانی با اشاره به ارزش جذب کربن و تولید اکسیژن توسط جنگل‌ها گفت: «برخی کارشناسان که تخصص آنها بهره‌برداری از جنگل است به هیچ عنوان حاضر نیستند که توجه خود را به دیگر کارکردهای جنگل‌ها به غیر از برداشت چوب معطوف کنند.»

فضاهای سبز آرام بگیرند و صدای پرندگان را بشنوند. همچنین اثری که جنگل بر هنر دارد نیز از منظر اقتصادی قابل محاسبه است.» به گفته این متخصص محیط‌زیست، «جنگل‌ها در هکتار بین ۵۰۰ تا ۲۰۰۰ مترمکعب آب ذخیره می‌کنند. در جنگل‌های شمال کشور به طور متوسط در هر هکتار ۱۰۰۰ مترمکعب آب ذخیره شده است. این ذخیره سازی با ذخیره سازی در سدها متفاوت است. همچنین جنگل‌ها با فرسایش خاک مبارزه می‌کنند. برای یک سانتیمتر خاک، ۵۰ تا ۱۰ میلیون سال زمان لازم است. در فلات مرکزی که وزش باد داریم، میزان فرسایش بادی بالاست. در فرسایش آبی نیز وضع به همین صورت است. آب خاک را با خود به رودخانه‌ها، دریاها و سدها می‌برد و در آنجا تعادل اکولوژیکی را بر هم زده و باعث مرگ و میر آبزیان می‌شود.» او صحبت‌هایش را با ذکر مثالی ادامه می‌دهد: «ساخت سد وقتی اقتصادی است که حداقل ۱۰۰ سال بتوان از آن بهره‌برداری کرد اما اگر سد امیرکبیر یا سد سفیدرود را دیده باشید وسط سد جزیره‌ای به وجود آمده و گیاهان و درختانی هم بر آن سبز شده‌اند. این موضوع به دلیل فرسایش آبی خاک است. در چنین شرایطی یک سد به عنوان مثال به جای ۱۰۰ سال، ۴۰ سال عمر می‌کند که با این تفاسیر قطع درختان جنگل سبب کوتاه شدن عمر سدها می‌شود. این سد قرار، است آب آشامیدنی را تامین کند یا آب کشاورزی که در این صورت در این موارد زیان اقتصادی حاصل می‌شود که توسط متخصصان قابل محاسبه است.»

کار دیگر جنگل از نظر پروفیسور یخکشی شانه کردن هواست. او می‌گوید: «جنگل همه ذرات ریز و درشت گرد و غبار و گازهای آلاینده را از هوا جدا می‌کند. درخت با جذب دی‌اکسید کربن و آزاد کردن اکسیژن در پالایش هوا نقش دارد اما گازهایی چون SO₂ و NO₂ و NO₃ و CO و همه گازهایی که از لوله‌های ماشین‌ها یا دودکش کارخانه‌ها بیرون می‌آید را نیز پالایش می‌کند، یعنی آنها را جذب می‌کند. با کاهش این گازهای سمی بسیاری از خطرات و بیماری‌ها از انسان‌ها دفع می‌شود. تحقیقی انجام شده که نتایج آن نشان می‌دهد اگر در مناطق پرجمعیت فرهنگسازی شود عمر متوسط نوجوانان ۵ سال اضافه می‌شود. به این ترتیب بر شاخص بهداشت جامعه نیز اثر گذار خواهد بود.» او به تأثیر جنگل بر پویایی جامعه اشاره می‌کند: «که جامعه پویاست که علم و تولید در آن جان می‌گیرد. جامعه‌ای که

مقام چهل‌ونهم را داراست، همچنین سهم متوسط سرانه جنگل در دنیا ۰/۶۲ هکتار و این سهم در ایران ۰/۲ هکتار است. چندی پیش در پی آتش‌سوزی در جنگل‌های بلوط زاگرس، منابع رسمی اعلام کردند که نابودی ۲۰ میلیون درخت بلوط در جنگل‌های زاگرس برابر مرگ ۱۰۰ میلیون انسان است. در شرایطی که آلودگی هوا در کلانشهرهای کشور بیداد می‌کند آمارهای رسمی نشان می‌دهد، میزان تولید اکسیژن جنگل‌های کشور ۱/۵۴ تن در هکتار است که با تولید ۲۲ میلیون تن اکسیژن نیز ۹۰ میلیون ایرانی را تامین می‌کند. طبق گزارش‌های رسمی سازمان جنگلداری کشور، سهم تولید اکسیژن در جنگل‌های کشور متفاوت بوده به‌طوری که جنگل‌های بارانی با تولید ۲/۴ تن اکسیژن در هکتار بالاترین رتبه و جنگل‌های خلیجی با تولید ۰/۴۸ تن در هکتار در آخرین رتبه قرار دارند. فعالان محیط‌زیست با انتشار این اعداد و ارقام، عامل بروز چنین حوادث را عدم ارزش‌گذاری اقتصادی جنگل‌های کشور دانستند.

بررسی ارزش اقتصادی جنگل‌ها

به گفته پروفیسور علی یخکشی، فوق دکترای سیاست و مدیریت منابع طبیعی از دانشگاه گوتینگن آلمان و پایه‌گذار رشته محیط‌زیست در دانشگاه‌های ایران، جنگل‌ها ۱۷ فایده دارند که می‌توان آنها را در اقتصاد مدنظر قرار داد.

او در گفت‌وگو با صمت افزود: «متأسفانه نه تنها مردم بلکه بسیاری از کارشناسان، تولید چوب را تنها عامل بهره‌برداری از جنگل می‌دانند، گاهی نیز تعریف دام و چیدن میوه‌جات وحشی به آن اضافه می‌شود.» او ادامه می‌دهد: «در این زمینه فرهنگسازی نشده است. مثلاً در دانشگاه‌های ما اقتصاد جنگل تدریس می‌شود، اما اقتصاد جنگل، رشد سالانه درختان در هکتار، درختان سرپا در هکتار و ارزش زمین را تنها فواید اقتصادی جنگل می‌داند. به دلیل وجود همین نگاه است که دانشجویان فارغ‌التحصیل شده از چنین دانشگاهی نمی‌توانند در برابر سیاست‌ها و تصمیماتی که جنگل را تهدید می‌کند، مقاومت کنند.» علی یخکشی می‌گوید: «با چنین نگرشی یک هکتار جنگل حداکثر ۲۰۰ متر مکعب چوب دارد اما اگر جنگل را تسطیح کرده، چوب آن را بفروشند و از زمین آن به عنوان زمین کشاورزی استفاده کنند سود بیشتری عاید مردم می‌شود. با اینکه اگر در آن زمین مرغداری احداث کنند هم درآمد بالاتری دارد و هم کارآفرینی می‌شود. بر همین مبناست که جنگل، بی‌دفاع به وجود می‌آید. اما اگر سیستم آموزش عالی به جای اقتصاد کلاسیک، اقتصاد زیست‌محیطی را تدریس کند برای همه فارغ‌التحصیلان مسلح می‌شود که به جز

میزان چوب در هکتار، میزان درختان سرپا در هکتار و ارزش زمین، موارد دیگری هم در رابطه با جنگل ارزشمند است.» به گفته او، «بر این اساس ارزش خاک، تولید اکسیژن، جذب کربن و گازهای سمی، میوه‌جات، گیاهان دارویی و ذخیره آب‌های زیرزمینی نیز قابل محاسبه به ریال است.» پروفیسور یخکشی می‌گوید: «یکی از موارد دیگر بررسی جنگل به عنوان تفریحگاه است و همچنین کاهش میزان امواج صوتی به این معنا که تأثیری که جنگل بر روح و روان انسان می‌گذارد با هیچ قرص و دارویی قابل مقایسه نیست. الان در برخی از متدهای درمانی برای آرامش افراد، دیگر والیوم تجویز نمی‌کنند، بلکه افراد را به فضای سبز می‌برند تا در پارک‌ها

به گفته نوری، ارزش اقتصادی تولیدات چوب از جنگل‌های شمال کشور با در نظر گرفتن میزان موجودی چوب به میزان ۳۰۰ میلیون مترمکعب با میانگین نرخ پایه مترمکعبی ۱۰ هزار ریال به میلیاردها تومان می‌رسد. او با تأکید بر اشتغالزایی در حوزه جنگل ادامه می‌دهد: «اعداد و ارقام نشان می‌دهد که بیش از یک میلیون نفر در ارتباط با جنگل‌های شمال کشور امرار معاش می‌کنند و با انجام هر هکتار عملیات آبخیزداری به طور متوسط ۸/۲ نفر روز شغل موقت ایجاد می‌شود، یعنی در صورتی که فعالیت‌های آبخیزداری در سطح ۱۵ میلیون هکتار انجام شود، سالانه برای ۲۸ هزار نفر شغل ایجاد می‌شود و انجام عملیات پخش سیلاب و آبخیزداری نقش بسیار مهمی در بهبود شغل‌های موجود دارد.»

به گفته این کارشناس «متأسفانه از آنجا که این موضوع مدنظر مسئولان و تصمیم‌سازان قرار ندارد، خدمات این بخش، به طور کامل در بازارهای تجاری جذب نمی‌شوند یا آنطور که باید و شاید بر حسب اعداد و ارقام قابل مقایسه با خدمات اقتصادی و سرمایه‌های مصنوعی بیان نمی‌شوند و اهمیت بسیار کمی به آنها در تصمیم‌گیری‌ها داده می‌شود. این غفلت در نهایت موجب تخریب منابع طبیعی کشور و تهدید حیات همه ما خواهد بود.»

اقتصاد منابع طبیعی و توسعه پایدار

اقتصاد منابع طبیعی به عرضه، تقاضا و تخصیص منابع می‌پردازد. در واقع زیرشاخه‌ای از اقتصاد است که به بحث استخراج منابع می‌پردازد. هدف اصلی از اقتصاد منابع طبیعی شناخت نقش منابع در اقتصاد و بهره‌برداری بهینه از منابع در جهت توسعه پایدار است تا این منابع برای نسل‌های بعدی هم باقی بماند. توسعه پایدار، الگویی برای بهره‌برداری از منابع است، به‌طوری که علاوه بر بهره‌برداری از منابع، حفاظت از منابع را هم برعهده دارد تا این منابع برای نسل‌های آینده تضمین شود.

این علم به اثرات متقابل اقتصاد انسانی و اکوسیستم می‌پردازد. در زمینه همین علم است که کارشناسان می‌گویند چنانچه سطح جنگل‌های کشور کمتر از ۲۵ درصد خاک آن باشد، از نظر محیط‌زیست انسانی وضعیت بحرانی در آن کشور حاکم می‌شود. در حال حاضر سطح پوشش جنگل در ایران حدود ۱/۵ درصد مساحت کشور است، بنابراین گسترش فضای سبز و جنگل و نزدیک شدن به شاخص‌های جهانی امری اجتناب‌ناپذیر و ضروری است که به منظور دستیابی به این مهم و رسیدن به توسعه پایدار معیارهای زیادی برای مدیریت جنگل از جمله جنگلداری پایدار، برنامه ملی جنگل و برنامه ملی نهضت سبز ارائه شده است که برنامه ملی نهضت سبز با هدف جنگل‌کاری و توسعه فضای سبز در نقاط مستعد کشور به مرحله اجرا درمی‌آید. بسیاری از کارشناسان محیط‌زیست به طرح‌های این گونه انتقاد دارند.

مساحت جنگل‌های ایران

جنگل‌ها و مراتع از لحاظ حفظ آب و خاک، تعدیل آب و هوا، کاهش آلودگی‌ها، تولیدات، اکوتوریسم و حفظ ذخایر ژنتیک گیاهی و جانوری دارای اهمیت ویژه هستند. گزارش‌های منتشر شده نشان می‌دهند که ارزش اقتصادی حجم سرپای جنگل‌های کشور با متوسط موجودی حدود ۲۰۰ مترمکعب در هکتار ۲۰۰ هزار میلیارد ریال و ارزش اقتصادی حجم سرپای جنگل‌های خارج از شمال حدود ۲۰۰ میلیون مترمکعب است که در مجموع ارزش اقتصادی جنگل‌های کشور به رقم ۳۰۰ هزار میلیارد ریال می‌رسد. مجموع مساحت جنگل‌های کشور ۱۴/۲ میلیون هکتار است و به این ترتیب ایران بین ۵۶ کشور دارای جنگل در جهان

نگاه روز

تبصره ای که نادیده گرفته می‌شد

امیر مغنی‌باشی
مددکار اجتماعی

هر ساله شاهد طرح‌های مختلف جمع‌آوری یا ساماندهی معتادان کارتن خواب و بی‌خانمان بوده‌ایم. این طرح‌ها همگی پیرو ماده ۱۶ قانون اصلاحی مبارزه با موادمخدر بوده‌اند. بنا به ماده ۱۶ این قانون، نیروی انتظامی معتادان متجاهر را دستگیر و به مراکز از قبیل شفق و فشافویه منتقل می‌کند. همواره یکی از انتقاداتی که به اجرای طرح جمع‌آوری معتادان مشمول ماده ۱۶ شده است مربوط به این مسئله بود که با وجود صرف هزینه‌های هنگفت، افرادی که وارد این مراکز می‌شوند در پی گذراندن یک دوره ۱ تا ۳ ماهه، دوباره به همان محیط و وضعیت قبلی خود برمی‌گردند و مصرف را از سر می‌گیرند تا زمانیکه دوباره توسط نیروهای انتظامی دستگیر شوند.

اما در ماده ۱۶ تبصره‌ای ذکر شده که فرصت مجددی را برای فرد معتاد در نظر گرفته و به مقام قضایی مجوز داده معتاد را به مراکز زیرمجموعه ماده ۱۵ معرفی کند و مراکز درمانی نیز می‌بایست گزارشی از وضعیت معتادان به مقام قضائی یا نماینده وی ارائه دهند. این موارد که در تبصره ۲ ماده ۱۶ آورده شده تاکنون کمتر مورد توجه قرار گرفته بود اما امسال خوشبختانه این تبصره مورد توجه جدی قرار گرفته و ستاد مبارزه با موادمخدر طرح درمان و بازپروری معتادان متجاهر را با استفاده از ظرفیت تبصره ۲ ماده ۱۶ در دستور کار خود قرار داده است.

امسال به واسطه این تبصره، با مشکلاتی از قبیل ازدحام معتادان، نبود نظارت مناسب از وضعیت بهداشتی، غذایی و درمانی در مراکز کمتر مواجه هستیم. همچنین در زمان اجرای این طرح همزمان یک اتفاق دیگر رخ داد که به نوعی می‌توان این اقدام را جهشی در برنامه‌های ساماندهی معتادان ماده ۱۶ محسوب کرد. این جهش مربوط به استفاده از ظرفیت مددکاران اجتماعی در طول اجرای این طرح است. واژه جهش را از این جهت مناسب دیدم چرا که مددکاران اجتماعی به واسطه اصول و ارزش‌ها، مهارت‌ها، دانش و آموزش‌هایی که دیده‌اند به خوبی می‌توانند ارتباط انسان مدارانه‌ای با بیماران (معتادان) برقرار کنند. از یکسو مددکاران اجتماعی ارزش و احترام به مقام و منزلت انسانی را اولویت حرفه‌ای خود می‌دانند و از این جهت به دلیل اینکه معتادان ماده ۱۶ قدرت دفاع از خود را ندارند این نکته از اهمیت بسیار بالایی برخوردار است. از سویی دیگر یکی از مشکلات اصلی معتادان ماده ۱۶ قطع ارتباط و یا با خبر نبودن خانواده از آنهاست. در واقع یکی از نقش‌های اصلی مددکاران اجتماعی در این طرح، ترمیم یا حداقل تلاش برای وصل کردن معتادان به خانواده‌هایشان که از حمایت‌های اجتماعی (social support) محسوب می‌شود است. البته شکی در این مسئله نیست که کار مددکاران اجتماعی در این بخش بسیار مشکل خواهد بود اما به طور قطع استمرار حضور آنها به کاهش آسیب‌ها و مشکلات فردی و خانوادگی معتادان ماده ۱۶ منجر خواهد شد. در عین حال استفاده از ظرفیت قانونی تبصره ۲ ماده ۱۶ به نفع معتادان یک گام به جلو است و ضرورت دارد این برنامه تداوم یابد.

خب

جشنواره ایده‌های برتر در حوزه اعتیاد

مدیرکل دفتر توسعه مشارکت‌های مردمی و سازمان‌های مردم‌نهاد ستاد مبارزه با موادمخدر از برگزاری جشنواره ایده‌های برتر در حوزه مبارزه با موادمخدر در ۵ استان کشور خبر داد.

به گزارش ستاد مبارزه با موادمخدر؛ حسن موسوی‌چلک در این رابطه گفت: یکی از ویژگی‌های پدیده‌های اجتماعی، تنوع‌پذیری و سیال بودن آنهاست، ضمن اینکه توجه به ویژگی شرایط بومی و محلی می‌تواند آثار و نتایج مثبت برنامه‌ها را بیش از پیش مشخص کند.

وی تصریح کرد: به همین منظور و با هدف ایجاد فرصت برای خلاقیت و نوآوری در عرصه مبارزه با موادمخدر در حوزه مشارکت‌های اجتماعی و سازمان‌های غیردولتی امسال جشنواره ایده‌های برتر در ۵ استان کشور برگزار خواهد شد و در صورتی که آثار و نتایج این جشنواره مطلوب باشد در سال آتی نیز در مابقی استان‌ها برگزار می‌شود.

موسوی، خراسان رضوی، آذربایجان شرقی، کردستان، فارس و گلستان را از جمله استان‌هایی برشمرد که موافقت خود را در برگزاری جشنواره‌های برتر اعلام کرده‌اند و گفت: امروز جلسه هماهنگی نهایی برای چگونگی اجرای این جشنواره در هر استان تشکیل شد که مقرر است از آبان تا آذرماه سال جاری، به فاصله هر ۱۰ روز در هر کدام از این استان‌ها این جشنواره برگزار شود.

هزینه‌های میلیونی که بر دوش وزارت بهداشت و ستاد مبارزه با موادمخدر است

تولد نوزادانی با درد

نوزادان معتاد وجود داشت: من زمانی که در ستاد مبارزه با موادمخدر بودم بیمارستان امام خمینی بخش ویژه‌ای برای نگهداری از این نوزادان داشتم. مادری که معتاد بود و فرزندی به دنیا می‌آورد آنجا تحت درمان و مراقبت بودند. حالا نمی‌دانم و اطلاع دقیقی ندارم که این مرکز هنوز هم فعال باشد. کاری که برای این نوزادان انجام می‌شد این بود که به آنها شربت پاراگوریک خورانده می‌شد چراکه این نوزادان دچار سندروم محرومیت بودند و برای ترک دادن بدن آنها از مواد باید به آنها دارو داده می‌شد. البته این

موضوع باید با هماهنگی وزارت بهداشت و ستاد مبارزه با موادمخدر باشد اما هنوز نیازمند یک پی‌نویس است که نگاشته شود. او به گروه آینه می‌گوید: افراد زیادی در کشور هستند که هم زن و هم مرد معتاد می‌باشند. گفته می‌شود ۱ میلیون معتاد در کشور ۶۰۰ هزار نفر از آنها صدرصد خانم‌هایی هستند که باردارند و نوزادانی معتاد به دنیا می‌آورند.

او زمانی را به یاد می‌آورد که در ستاد مبارزه با موادمخدر به عنوان معاون درمان مشغول به کار بود و در بیمارستان امام خمینی هم بخشی برای نگهداری از

آسیب‌شناسی نوزادان معتاد

دکتر سعید خراط‌ها - آسیب‌شناس اجتماعی: پیامدهای سوء مصرف موادمخدر در خانواده را از جنبه‌های مختلفی می‌توان مورد بررسی قرار داد. سوء اثر مصرف موادمخدر در خانواده‌ها بر وضعیت بهداشت، درمان، آموزش، تربیت، تغذیه و در مجموع بر فرهنگ، اقتصاد، وضعیت روانی، سلامت جسمانی و شاخص‌های سلامت اجتماعی اثبات شده است. نمونه‌های فراوانی از کودک آزاری، سالمندآزاری، ضرب و شتم، خودکشی، قتل، سرقت، اختلالات روانی، فرار از خانه، طلاق و... تحت تاثیر اعتیاد به موادمخدر در خانواده‌های معتادین گزارش شده است. اما تمام آنچه که تحت تاثیر سوءمصرف موادمخدر بروز می‌کند، معطوف به آسیب‌های اجتماعی و کنش‌های مجرمانه نیست بلکه یکی از مهم‌ترین پیامدهای سوءمصرف موادمخدر در خانواده‌ها - شکل‌گیری و حاکمیت فرهنگ اعتیاد - در خانواده است. مصرف هر یک از موادمخدر (اعم از صنعتی یا سنتی) علاوه بر اثرات خاص جسمانی و روانی که بر فرد معتاد می‌گذارد، موجب شکل‌گیری خلق و خوی ویژه‌ای در فرد یا افراد معتاد شده و این خلق و خوی خاص در بستر خانواده تبدیل به حاکمیت فرهنگ اعتیاد بر خانواده می‌شود. اثرات سوءمصرف موادمخدر بر فرهنگ خانواده از عواملی همچون جایگاه معتادین در خانواده (سرپرست خانواده، مادر، فرزندان یا ...)، نوع مواد مصرفی (تریاک، شیره، شیشه، کراک، حبشیش و...)، وضعیت اقتصادی و اجتماعی در خانواده (شغل، تحصیلات، درآمد و...) تبعیت می‌کند. در مجموع باید گفت که با مصرف موادمخدر در خانواده‌ها گونه‌ای از فرهنگ اعتیاد با ویژگی‌های قابل تشخیص شکل می‌گیرد. این ویژگی‌ها شامل سطوحی از توهم، خشونت و پرخاشگری، حاکمیت فرهنگ خیابان، خماری و نشنگی، اختلالات ادراکی، ضعف‌های جسمانی، انزوا و گسست اجتماعی، تزلزل در وضعیت اشتغال و مسکن و روابط اجتماعی و ... است. در این خانواده‌ها نیز مانند سایر خانواده‌ها و البته با نظارت و کنترل کمتری بر تعداد مولید و تنظیم خانواده، زاد و ولد صورت می‌گیرد و انسانی خیابانی و اعتیاد زده در خانواده‌ای که فرهنگ اعتیاد بر آن حاکم است، متولد می‌شود. ساختار فیزیولوژیکی این نوزادان تحت تاثیر اعتیاد والدین، آلوده به موادمخدر بوده و در واقع معتاد متولد می‌شوند و به همین دلیل با کاسته شدن از حجم موادمخدر مورد نیاز در این کودکان، آثار بی‌قراری و خماری در آنها بروز می‌کند و این خود زمینه‌ای برای تنبیه و آزار این کودکان در خانواده‌های معتادین می‌شود. توجهات موجود و جاری در خانواده معتاد برای فواید مصرف موادمخدر موجب می‌شود تا از موادمخدر به عنوان داروی آرام‌بخش و تسکین‌دهنده آلام کودک استفاده شود و در نهایت، حاکمیت فرهنگ اعتیاد بر کودک موجب تداوم و باز تولید فرهنگ اعتیاد و پایداری فرهنگ خیابان در خانواده می‌شود. با توجه به رقم بالای اعتیاد در جامعه امروز ایران و نسبت بالای معتادان متاهل و سیاست‌های تشویقی برای افزایش مولید در جامعه، شمار نوزادان معتاد نگران‌کننده است.

کمتر از ۱۰ روز پیش بود که زنی در خرابه‌های زیر پل در یکی از مترو که‌های پایتخت نوزادی به دنیا آورد. این زن به همراه شوهرش با لیچند نوزادی را رو به لنز دوربین عکاسان می‌گیرند که وضعیت ظاهرشان نشان می‌داد هر ۲ کارتن خواب‌اند و از اعتیاد رنج می‌برند. هیچ‌کس اما نپرسید که نوزاد معتاد از چه رنج می‌برد؟ با دردی که به همراهش متولد شده چطور بزرگ می‌شود؟

وزارت بهداشت باید وارد شود

در کشوری به وسعتی که برای مقابله با بحران‌های موادمخدر گسترده است اما هنوز برای کودکانی که ممکن است از دل زانی که خواسته و ناخواسته به ورطه اعتیاد کشیده شده‌اند برنامه‌ای در دست نیست. به گفته سعید صفاتیان، کارشناس موادمخدر ساماندهی این

نظارت بر «همشهری» وظیفه شورا است

محمد حقانی -عضو شورای شهر تهران و رییس اسبق مجمع روزنامه «همشهری» در روزهای اخیر بحث نظارت بر موسسه همشهری مطرح و شورای شهر تهران یک فوریت این نظارت را به تصویب رسانده است. همزمان با مطرح شدن این بحث و تصویب یک فوریت آن

طیعی از اعضای شورای شهر تهران به این مسئله اعتراض کرده و کار اعضای شورای شهر را «سیاسی کار» توصیف کرده‌اند. واقعیت این است که مجموعه بزرگ همشهری باید از ابعاد مختلف مورد نظارت قرار گیرد. نظارت مطرح شده می‌تواند نظارت بر عملکرد محتوایی، تبلیغاتی و اقتصادی این موسسه باشد. با وجود این، چنین نظارتی به معنای این نیست که اعضای شورا به شورای تیترو روزنامه همشهری بروند و تیترو فردا را مشخص کنند. بیش از نیمی از تبلیغات شهر تهران به کمک موسسه همشهری انجام می‌شود. این موسسه اکنون به یک بنگاه عظیم اقتصادی تبدیل شده و لازم است درآمدها و هزینه‌های آن مورد حسابرسی قرار گیرد. باید عنوان کرد نه‌تنها این کار جدیدی نیست که به لحاظ وظایفی که قانون بر عهده شورای شهر تهران قرار داده، لازم است چنین نظارتی انجام شود. شورای شهر اکنون در اکثر زیرمجموعه‌های شهرداری عضو ناظر دارد. وقتی مادر سازمان پسماند ناظر داریم چرا نباید در موسسه همشهری که اهمیت آن ذکر شد نماینده‌ای وجود داشته باشد؟ بسیاری از کسانی که اکنون به نظارت بر موسسه همشهری انتقاد و موافقتی مانند ما را متهم به کار سیاسی و جناحی می‌کنند، خود در شورای قیل بوده‌اند که از میان ۱۵ نماینده ۳ عضو ناظر بر موسسه همشهری وجود داشت. وقتی نظارت شفاف و کافی وجود داشته باشد، مسائلی که پیرامون موسسه همشهری وجود دارد و در بسیاری موارد غیرشفاف

کم یا زیاد نظارتی بر این مسئله وجود داشته است. اگر شهرداری تهران، موسسه همشهری و منتقدان نظارت بر این موسسه بزرگ اعتقاد دارند رویه‌هایی که در این موسسه وجود دارد درست و شفاف است باید از این نظارت استقبال کنند. واقعیت این است که مطرح‌کنندگان نظارت عمل خود را در راستای بهبود کار این موسسه ارزیابی می‌کنند. سلفه تشکیل شورای شهر استفاده از خرد جمعی و نظرات مختلف است. همواره در کاری که به صورت گروهی یا حداقل با نظرخواهی از افراد مختلف انجام می‌شود احتمال موفقیت بیشتر است. بنای شورای شهر چهارم نیز همین است، هر چند باید این نکته مورد تأکید قرار گیرد که یکی از وظایف استراتژیک شورا نظارت بر عملکردهاست، باید به سمت مدیریت یکپارچه شهری رفت به گونه‌ای که در مباحث مختلف اختلاف سلیقه‌ها باعث کارهای متفاوت و گاه متناقض نشود. یکی از تفاوت‌ها و تناقض‌ها در شهر تهران در زمینه تبلیغات نمود پیدا می‌کند. همانطور که عنوان شد، نیمی از وظیفه تبلیغاتی شهرداری بر دوش موسسه همشهری است. نظارت می‌تواند در این زمینه وحدت رویه به وجود بیاورد.

و در حد حدسیات است، رفع خواهد شد. ما در سال‌های اخیر شاهد انتشار این خبر بوده‌ایم که موسسه همشهری در ۲ سال متوالی زیانده بوده است. وقتی درآمد میلیاردی این موسسه را در نظر می‌گیریم، زیانده بودن آن عجیب و غریب و تا حدی هشداردهنده است. با وجود این، من اکنون به یقین نمی‌توانم عنوان کنم همشهری زیانده بوده است. باید قضاوت‌ها در این مورد را به زمانی موکول کرد که حسابرسی‌های دقیقی انجام شود اما من اکنون می‌توانم فقط از تجربه سال‌های گذشته خود در مجمع روزنامه همشهری سخن بگویم. از بدو انتشار این روزنامه تا سال ۸۲ که بازنشست شدم ریاست این مجمع را بر عهده داشتم. در آخرین سال یعنی سال ۹۲ موسسه همشهری ۲۲ تا ۲۳ میلیارد تومان درآمد خالص داشت. این نوع حسابرسی اکنون انجام نمی‌شود یا شفافیت قابل قبولی ندارد. باید دید درآمدها و هزینه‌هایی که موسسه همشهری در سال انجام داده چیست و چقدر است و اگر واقعا ضرر و زیان میلیاردی وجود داشته، باید بررسی شود این ضرر و زیان ناشی از چیست، همه این مسائل منوط به این است که شورای شهر تهران وظیفه نظارتی خود بر موسسه همشهری را به درستی انجام دهد. مخالفان این نظارت ما را سیاسی کار می‌دانند در مقابل، ما نیز می‌توانیم همین برچسب را به آنها بزنیم. به نظر می‌رسد بخش مهمی از مخالفت ناشی از دید سیاسی است یا اینکه افرادی از این شرایط غیرشفاف عوایدی دارند. نگاه شورای شهر چهارم به شهرداری و زیرمجموعه‌های آن مانند موسسه همشهری در راستای بهبود شرایط شهر تهران است. نقشی که روزنامه همشهری در اطلاع‌رسانی، فرهنگ‌سازی و جهت‌دهی به افکار عمومی در شهر تهران دارد نقش انکارناپذیری است. ناگفته پیداست که شورای شهر نمی‌تواند نسبت به این مسئله بی‌تفاوت باشد همانطور که پیش از این، شورا‌های دیگر نیز بی‌تفاوت نبوده‌اند و

پای صحبت یک کاسب بازنشسته

روزگاری کاسب حیب خدا بود

محمد آقازاده - روزنامه نگار: غروب که سایه می‌اندازد بر شهر، پارک لاله پر از ازدحام ورزشکاران آماتور می‌شود،

جوان‌ترها و بزرگ‌ترها کنار هم، خیلی‌ها والیبال بازی می‌کنند، بعضی‌ها بدمینتون و خیلی‌ها هم تریچ می‌دهند به‌صورت انفرادی عضلات و ماهیچه‌های‌شان را تقویت بکنند، در این میان موسفیدها جای خود را دارند، بازنشسته‌هایی که روزگاری در حرفه خود کسی بودند این روزها تنها می‌توانند در پارک دور هم جمع شوند برای هزارمین بار خاطرات‌شان را با هم مرور کنند. پیرمردی در نیمکت نشسته و به فواره خیره مانده است، اجازه می‌گیرد تا کنارش بنشینم. وقتی می‌فهمد گزارشگر کم و در مورد نقش با تجربه‌ها در توسعه کشور، آهی می‌کشد و می‌گوید: روزگار مثل همین فواره است، بالا می‌روی و به نوک قله که می‌رسی بعد نوبت سرنگونی‌ات می‌رسد، دیگر دوره ما گذشت، یک گوشه کز کرده‌ایم و منتظریم ببینیم کی نوبت مرگ‌مان می‌رسد. روزگاری برای خودمان کسی بودیم، من بازار حجره داشتیم، یک ریال یک ریال بر هم گذاشتیم، خدا را شکر بچه‌ها را از آب و گل در آوردم و امروز در آمریکا برای خودشان کسی شده‌اند.

گوشه چشم پیرمرد خیس است، با بغض می‌گوید وقتی رزم در تصادف رفت، سهم بچه‌ها را دادم، برای خودم یک حساب بانکی باز کرده ام که با سودش زندگی‌ام را می‌چرخانم و یک آپارتمان، هر روز پارکی می‌روم صبح را شب می‌کنم حوصله ندارم بنشینم کی مدام با پیرمردها حرف بزنم، حرف‌هایمان تمام شده است، ما متعلق به عصر چرتکه‌ایم، دیگر زبان کامپیوتر

را نمی‌شناسیم، وقتی به بچه‌ها گلابه می‌کنم چرا کم سراغ پدر تنهای‌شان را می‌گیرند متک می‌اندازند و می‌گویند تو نه اهل واپیری، نه اسکایب، یک لب‌تاب داشتیم، آنقدر نتوانستیم استفاده‌اش بکنم دادم به جوانی که می‌گفت دانشجوی کامپیوتر است.

سعی می‌کنم فضای بحث را عوض کنم می‌پرسم کاسبی در دوره شما با امروز چه فرقی کرده است، لحن‌اش تغییر می‌کند و با جدیت می‌گوید: بی‌تعارف می‌گویم اصلا شباهتی با هم ندارند، در دوره ما همه

بیمه حضرت ابوالفضل می‌کردیم و می‌گذاشتیم در دخل، ولی الان مردم اصلا پول را نمی‌بینند، کارت به کارت می‌کنند، کسی لذت شمردن پول را حس نمی‌کند، من که برای خرید می‌روم ترجیح می‌دهم پول همراهم باشد، مدتی رفتم آمریکا، گیج بودم، نوه‌ها نبودند از پس یک خرید ساده بر نمی‌آمدم، خوب بود آنها می‌گذاشتند به حساب زبان بلد نبودنم، اصلا از داشتن عابریانک بدم می‌آید. ماه به ماه می‌روم بانک کارت ملی‌ام را نشان می‌دهم و به اندازه خرج یک ماه را می‌گیرم و می‌گذارم جیبم. خدا را شکر دوستم پزشک است و وقتی سر و کارم به بیمارستان می‌افتد کارت را می‌دهم دست او و بقیه‌اش را می‌سپارم به خدا.

ناگهان به خنده می‌افتد، پسر کم که برای خودش متخصص کامپیوتر است و درآمدش هم به گفته خودش عالی، به من می‌گفت جهان مجازی شده است، راست می‌گوید خیلی کاسب‌های این دوره نه پول را می‌بینند و نه کالایشان را، هیچ نمی‌بینند، تازه حرف‌شان را یا با تلفن می‌زنند و یا با... نگاهی پرسشگرانه به من می‌اندازد و من زیر لب می‌گویم ایمیل، با شادی می‌گوید همین است. آقا بروید فروشگاه‌های بزرگ، مردم می‌روند داخل فروشگاه، یک چرخ برمی‌دارند و بعد می‌روند جنس مورد نیازشان را بر می‌دارند و بعد می‌روند پای صندوق، فروشنده حساب می‌کند، کارت را می‌کشد و تنها از آنها شماره رمزشان را می‌پرسد و دیگر هیچ، اصلا کاسبی لذت‌اش در گپ زدن است. دوره ما یک ساعت گپ می‌زدیم دو دقیقه معامله می‌کردیم، ما که سرمان را بگذاریم و بمیریم هیچکس نخواهد فهمید روزگار ما کاسبی چه معنایی داشت.

همه عاشق مردمان با اخلاقند

ما می‌دانیم که خداوند متعال غنی بالذات است و به هیچ چیز و هیچ کس نیازی ندارد، غرض از خلقت انسان رساندن انسان به کمال و سعادت نهایی است و این کمال و سعادت جز با رسیدن انسان به صفات عالی انسان و کمالات اخلاقی که همان مکارم اخلاقی است تامین نمی‌شود فلذا پیامبر اکرم(ص) فرمودند: «لَمَّا بُعِثْتُ لِاتِّمَمِّ مَكَارِمِ الْاِخْلَاقِ»، این است و غیر از این نیست که من به‌منظور تکمیل و تکمیل مکارم اخلاقی در جامعه انسانی مبعوث شده‌ام» پایان برای تأکید بر مبحث چند حدیث می‌آورم.

امام حسن مجتبی علیه السلام که خود تجسم خوبی‌ها بودند فرموده‌اند: اِنَّ اَحْسَنَ الْحَسَنِ الْخُلُقِ الْحَسَنِ، همانا بهترین نیکی اخلاق نیک است.

رسول اکرم اسلام(ص) فرمودند: «حَسَنُ الْخُلُقِ نِصْفُ الدِّينِ» اخلاق خوب نیمی از دین است.

مولا علی علیه‌السلام فرمودند: «فِي سَعَةِ اخْلَاقٍ كُنُوزٌ الازْزَاقِ»، در نیک‌خویی و ظرفیت اخلاق گنج‌های روزی نهفته است.

امام سجاد علیه‌السلام فرمودند: «الْقَوْلُ الْحَسَنُ يَثْرِي الْمَالَ وَ تَيْمِي الرِّزْقَ وَ يَنْسِيءُ فِي الْاَجْلِ وَ يَحِبُّ اِلَى الْاَهْلِ وَ يَدْخُلُ الْجَنَّةَ» سخن خوب و از روی ادب و نزاکت باعث از زیاد روزی و فراوانی مال می‌شود، اجل را تأخیر می‌اندازد و باعث طول عمر می‌گردد، انسان را نزد اهل و اطرافیش محبوب می‌سازد و در نهایت انسان را به بهشت می‌برد.

آری یک صفت بیش از این چه کار کند

مردی به‌نام علی اسکافی می‌گوید: من منشی امیر بغداد بودم، نگاه امیر به‌علتی به من بدبین شد و دستور داد تمام اموال‌م را ضبط کنند و مرا از مقام خلع نموده و به زندان بردند. من از این همه ذلت و خواری رنج می‌بردم، کم‌کم از نجات خود دست شسته و دچار یاس و ناامیدی شدم، تا اینکه روزی مأمور زندان آمد و به من گفت، اسحق بن ابراهیم طاهری رئیس شهرانی به زندان آمده و تو را احضار نموده است؛ من سخت نگران شدم و بر جان خود

سید علی گرامیان - مشاور وزیر صنعت، معدن و تجارت: اگر مردم جهان در هر چیز اختلاف داشته باشند، در یک چیز اتفاق نظر دارند و آن اینکه اخلاق و تربیت بزرگترین عامل سعادت و موفقیت است، و بدون آن خوشبختی و موفقیت وجود نخواهد داشت، چه آنکه ادب و تربیت نخستین زبان همگانی و زنده دنیاست که برای همه مردم از هر زبان و نژاد و ملتی قابل فهم است.

اخلاق یکی از بزرگ‌ترین نیروهای محرکه عالم بشریت است که جلوه‌های درخشان فطرت پاک انسانی را در عالی‌ترین مظاهر آن مجسم می‌سازد، اخلاق معرف انسانیت حقیقی است.

مردم با اخلاق احترام انسان‌ها را به خود جلب می‌کنند، و آنان را مجذوب خود می‌سازند.

مردم به نوازع و دانشمندان احترام می‌گذارند، ولی به صاحبان اخلاق عشق می‌ورزند و از آنان پیروی می‌کنند.

صاحبان اخلاق به‌منزله روح و وجدان جامعه هستند، اگر مردم با اخلاق و فضیلت در این دنیا نباشند، این جهان قابل زیستن نخواهد بود. افتخار و سعادت یک کشور نه مربوط به میزان درآمد و نه وابسته به عظمت بناهای آن است، بلکه سعادت و برتری هر قوم به تعداد انسان‌های عالم و با اخلاق آنها بستگی دارد. به‌یاد دارم یکی از شخصیت‌های روحانی و مبارز در یکی از کشورهای اسلامی وقتی از دنیا رفت مردم آنجا عم از شیعه و سنی در مرگش قیامتی به پا کردند، من در زمان حیاتش، یک بار ایشان را در مشهد ملاقات کرده بودم، اخلاق فوق‌العاده و جاذبه عجیبی داشت.

پس از مرگش روزنامه‌های آن کشور، مطالبی در تجلیل از او نوشته بودند، من یکی از آن روزنامه‌ها را دیدم که عکس بزرگی از ایشان در صفحه اول چاپ کرده بود و در سر مقاله نوشته بود او چرا اینقدر بزرگ شد؟ به‌خاطر علم زیادش؟ البته او عالم بزرگی بود ولی نه آنقدر که سزوار این همه تجلیل شود، به‌خاطر قدرت سخنوری‌اش؟ البته او سخنور نیرومندی بود ولی نه آنقدر که ... در پایان نتیجه‌گیری کرده و یک شعر جالب آورده بود که می‌تواند شاهد ما در این مبحث باشد و آن شعر جالب این بود:

«خلق خوش خلق را شاکر کند، یک صفت بیش از این چه کار کند»
دین مقدس اسلام برای اخلاق اهمیت فوق‌العاده‌ای قائل شده و آن را اساس نجات و رستگاری انسان معرفی کرده است، قرآن کریم در سوره مبارکه شمس بعد از ۱۱ قسم بسیار مهم و پیاپی با تأکید می‌فرماید: قَدْ افْلَحَ مَنْ رَكِبَهَا وَ قَدْ حَآبَ مَنْ دَسَّهَا همانا رستگار شد کسی که دل و جان خود را از بدی‌ها پاک کرد و بدبخت شد آنکه روح و جان خود را در زشتی‌ها و رذائل اخلاقی رها ساخت، این مهم است که بدانیم علت و انگیزه اساسی بعثت انبیا و همچنین پیامبر اکرم اسلام صلی‌الله علیه و آله و سلم، تعلیم و تربیت و تزکیه نفس انسان و آموزش حکمت بوده است، قرآن شریف راجع به حضرت ابراهیم ابوالانمه والانبیا آنجا که ابراهیم در مقام دعا از خداوند درخواست کرد، می‌فرماید: «رَبِّنَا وَ بَعَثْ فِيهِمْ رَسُوْلًا مِنْهُمْ يَتْلُو عَلَيْهِمْ اٰیَاتِكَ وَ يُعَلِّمُهُمُ الْكِتٰبَ وَ الْحِكْمَةَ وَ يَزَكِّيهِمْ، اِنَّكَ اَنْتَ الْعَزِيْزُ الْحَكِيْمُ، پروردگارا در میان مردم پیامبری از جنش خودشان مبعوث فرما که آیات را بر آنان بخواند. به آنان کتاب و حکمت بیاموزد و آنان را از بدی‌های رفتاری و زشتی‌های اخلاقی پاک کند همانا تو عزیز و حکیم هستی» (سوره بقره آیه ۱۲۹)

و نظیر همین آیه در مورد پیامبر اسلام می‌فرماید: لَقَدْ مَنَّ اللهُ عَلَى الْمُؤْمِنِيْنَ اِذْ بَعَثَ رَسُوْلًا مِنْ اَنْفُسِهِمْ يَتْلُو عَلَيْهِمْ اٰیٰتِهٖ وَ يَزَكِّيهِمْ وَ يُعَلِّمُهُمُ الْكِتٰبَ وَ الْحِكْمَةَ اِنَّ كٰتُوْبًا مِنْ قَبْلِ لَفِي ضَلٰلٍ مُّبِيْنٍ، و خداوند منت گذارد بر مؤمنین که از جنس خودشان پیامبری فرستاد تا آیات آسمانی را بر آنان بخواند و آنها را از پلیدی‌ها و زشتی‌ها پاک سازد. به آنان کتاب و حکمت بیاموزد و آنها قیلا در گمراهی آشکار بودند. معلوم می‌شود اساس گمراهی و ضلالت انسان در نا آگاهی از دین خدا و حقیقت شناسی و رذائل اخلاقی است. پیامبر(ص) خود نیز فرمودند: من برای تعالی و تکمیل مکارم اخلاقی مردم مبعوث شده‌ام.

شرکت تعاونی مصرف

فرهنگیان استان

تهران را دریا بید

مهدی بهلولی

عضو کانون صنفی معلمان ایران

شرکت تعاونی مصرف فرهنگیان استان تهران، با بیش از نیم سده پیشینه و ۱۸۰ هزار عضو، یکی از تعاونی‌های قدیمی و بزرگ ایران به شمار می‌رود با این رو در جذب رضایت فرهنگیان تهران، بی‌گمان، کامیاب نبوده و نیست. واپسین مجمع عمومی سالانه این تعاونی در تاریخ ۱۶ مرداد ۹۳ برگزار شد که به دلیل اختلاف بسیار در رای‌های اصلی و افراد حاضر در نشست (حدود ۳۰۰ رای اصلی و ۱۵۰ نفر حاضر در نشست) نیمه کاره باقی ماند و به مدت یک هفته به تعویق افتاد. اما این تعاونی، سال‌هاست با دشواری‌های اقتصادی بزرگی دست به گریبان است. در سال گذشته و برابر گزارش هیات رئیسه این تعاونی به مجمع عمومی (در تاریخ ۲۸ آذر ۹۲) تعاونی در سال ۸۶ وامی به مبلغ ۱۵ میلیارد تومان دریافت کرده که آن را بازپرداخت نکرده است. «صل این وام به میزان ۱۵۰ میلیارد ریال بوده است که در سال ۸۶ از بانک ملی اخذ شد و به دلیل عدم پرداخت به موقع اقساط در سال‌های گذشته، با احتساب جرائم به میزان ۲۰۰ میلیارد ریال رسید.» هیات‌مدیره شرکت تعاونی، ۳ ساله است پس در واقع این وام در دوره هیات‌مدیره پیشین گرفته شده و بازپرداخت نشده است سال‌های ۸۶ تا ۸۹ نخستین پرسش این است که این وام ۱۵ میلیارد تومانی، صرف چه کاری شده است؟ و دوم این که چرا هنگامی که بازپرداخت نشده از سوی هیات‌مدیره بعدی ۸۹ تا ۹۲ مورد پیگیری حقوقی و قضایی قرار نگرفته است؟

برابر گزارش موسسه حسابرسی «بهنام مشار» و همچنین گزارش بازرس شرکت که در نشست عمومی ۲۸ آذر ۹۲ خوانده شد شرکت تعاونی در سال‌های گذشته و در چندین سال پیاپی، زیان‌ده بوده که برابر قانون یا باید منحل می‌شده یا باید افزایش سهام و سرمایه می‌داده که هیچ کدام از این دو کار را انجام نداده است. در گزارش مالی امسال هم جمع کل بدهی‌ها بیش از ۲۴ میلیارد تومان و جمع زیان خالص امسال ۶۲۰ میلیون تومان و جمع زیان خالص سال گذشته بیش از یک میلیارد و ۲۰۰ میلیون تومان گزارش شده است؛ یعنی یک ورشکستگی کامل! این نگارنده در نشست سال ۸۹، شرکت نیز حضور داشت. در گزارش مالی آن سال، سود این شرکت بزرگ با ۱۹ شعبه در تهران و برخی شهرستان‌های آن، تنها ۱۸ میلیون تومان اعلام شد. در نشست سال بعد اما، بازرس شرکت در گزارش خود به مجمع عمومی، اعلام کرد که همان ۱۸ میلیون تومان هم، «آمارسازی» شده و شرکت در سال‌های گذشته، زیان‌ده بوده است.

اما یکی از بزرگ‌ترین دشواری‌های این تعاونی را می‌توان خالی شدن از مفهوم تعاونی دانست، یعنی از یک سو شرکت نیافتن درصد بسیار بالایی از عضوهای آن در مجمع‌های عادی سالانه برای تأیید ترازهای مالی و برگزاری هیات‌مدیره و بازرس و از سوی دیگر کم خریدنکردن یا خرید کردن فرهنگیان عضو از آن و کمابیش بریده شدن پیوند آنها با تعاونی. موضوع شرکت شمار ناچیزی از عضوهای شرکت در مجمع‌های سالانه، البته مایه‌ای برای سخن‌های فراوان در درستی و اعتبار انتخابات این تعاونی شد. نشست امسال با شمار تنها حدود ۹۰ نفر از ۱۸۰ هزار نفر عضو آغاز شد. در پایان باید بگویم که درباره این شرکت تعاونی، سخن بسیار است، اما برای به درازا نکشیدن بیش از پیش، این یادداشت کوتاه را در همین جا به خاتمه می‌رسانم ولی ۲ نکته پایانی اینکه این نگارنده به عنوان یک عضو، درخواستم از هیات‌مدیره جدید، که سال گذشته برگزیده شدند این است که رخدادهای گذشته تعاونی را پیگیری جدی و حقوقی و قضایی کنند. از کار به درستان آموزش و پرورش دولت یازدهم هم می‌خواهم با تعیین بازرسانی مستقل و آشنا به موضوع، آنچه که در سال‌های گذشته بر تعاونی رفته را بررسی و به راستی در پی احقاق حقوق از دست رفته عضوهای آن برآید.

یک نکته

اخلاق پدیده‌ای عام است و همه زندگی را منسوب به خود کرده است و اگر شیرازه اخلاق دچار گسسل شود همه زندگی دچار اخلال خواهد شد، تاریخ ما گنجینه‌ای از رموز اخلاق را در اختیار ما قرار می‌دهد، ولی زندگی مدرن خلأهایی ایجاد کرده است که در مورد آن کمتر صحبت می‌شود.

اخلاق مدرن بسیار متکثر است و جنبه‌های مختلف دارد، اخلاق شهرنشینی، اخلاق ترفیقی، اخلاق صنعتی و بی‌شمار اخلاق‌های دیگر که نه در عمل به آنها متعهدیم و نه نسبت به آن شناخت داریم. باید سعی کنیم در گام اول سخن گفتن در موردشان را جدی کنیم و بعد در آینه این سخن‌ها رفتار خود را مورد واری قرار دهیم. اگر این چنین کنیم، بحران‌ها از جامعه رخت برمی‌نندند.

رییس شورای اسلامی شهر تهران: انتقال فرودگاه مهرآباد از تهران در دستور کار قرار گیرد

ایلنا: مسجدجامعی از کمیسیون سلامت و شهرداری شورا خواست تا گزارشی از شرایط، نحوه و انتقال فرودگاه مهرآباد تهیه کنند تا با همکاری دولت مجموعه فرودگاه‌های مهرآباد منتقل و محدوده اطراف آن از آسیب خلاص شوند.

رییس شورای اسلامی شهر تهران با اشاره به اینکه فرودگاه مهرآباد نباید در مرکز شهر قرار داشته باشد، گفت: موضوع انتقال این فرودگاه مهم‌ترین موضوع شهر تهران است و باید به عنوان طرح‌های اصلی شورای چهارم در دستور کار قرار گیرد.

مسجدجامعی اظهار کرد: به لحاظ قواعد بین‌المللی فرودگاه‌ها نباید در مرکز شهر باشند و فرودگاه مهرآباد حدود هفتاد سال پیش در حاشیه شهر قرار داشت.

وی افزود: در حال حاضر هر روز بیش از ۲۰۰ پرواز در فرودگاه مهرآباد صورت می‌گیرد که هر هواپیما معادل ۳ هزار وسیله نقلیه باعث ایجاد آلودگی می‌شود.

مسجدجامعی با اشاره به ۶۰۷ مورد سقوط هواپیما اظهار کرد: یکی از این سقوطها هم برخورد هواپیما به برجی در تهران بود که موجب از دست رفتن جمعی از خبرنگاران نیز شد.

وی خاطر نشان کرد: ما فرودگاه امام خمینی را داریم که پروازهای خارجی را پشتیبانی می‌کند که پیشنهاد می‌کنیم، پروازهای داخلی نیز در زمینی در نزدیکی آن صورت بگیرد.

بدین ترتیب زمین فرودگاه مهرآباد نیز می‌تواند برای اجرای طرح‌های مربوط به مناطق محروم شهر قرار بگیرد.

مسجدجامعی از کمیسیون سلامت و شهرداری شورا خواست تا گزارشی از شرایط، نحوه و انتقال فرودگاه مهرآباد تهیه کنند تا با همکاری دولت مجموعه فرودگاه‌های مهرآباد منتقل و محدوده اطراف آن از آسیب خلاص شوند.

وی با تأکید بر اینکه موضوع انتقال فرودگاه مهرآباد به عنوان یکی از مهم‌ترین و اصلی‌ترین طرح‌های شورا در دستور کار قرار بگیرد، گفت: آنچه شورای چهارم را متمایز می‌کند دادن ایده‌های بلند مدت است و این مهم‌ترین موضوع شهر تهران محسوب می‌شود.

کمبود ۷۰۰۰ نیروی انسانی در اورژانس پیش بیمارستانی

ایسنا: رییس مرکز مدیریت حوادث و فوریت‌های پزشکی کشور ضمن اشاره به تعطیل شدن ۳ پایگاه اورژانس دریایی از انجام مکاتبات اولیه برای تکمیل کردن اورژانس دریایی کشور خبر داد.

امین صابری‌نیا گفت: پیش از این ۴ اورژانس دریایی فعال بودند که به دلیل تحریم‌ها و همچنین مشکلات آمبولانس‌های دریایی، اکنون تنها یک پایگاه اورژانس دریایی در کشور فعال است. البته تلاش‌ها در حال انجام است که سه پایگاه دیگر نیز به فعالیت بازگردند.

وی همچنین درباره کمبود نیروی انسانی در اورژانس پیش بیمارستانی گفت: در حال حاضر با ۷۰۰۰ کمبود نیروی انسانی در بخش اورژانس پیش بیمارستانی مواجهیم و در تلاش هستیم که با همکاری معاونت برنامه‌ریزی و نظارت راهبردی ریاست‌جمهوری کمبود کسری‌ها را به صورت قراردادی جبران کنیم.

وی تأکید کرد: بی‌تردید راه‌اندازی اورژانس هوایی پوشش مسیرهای صعب‌العبور و کاهش زمان رسیدن اورژانس بر بالین بیماران و مصدومان را به دنبال خواهد داشت.

آتش در گلستان مهار شد اما آتش سوزی ادامه دارد

خسارت هر ایرانی؛ ۴۲ هزار تومان

گروه آینه - محمدجواد صابری: «پیشروی آتش پارک ملی گلستان متوقف شده است، اما برای جلوگیری از شعله‌ور شدن مجدد آتش در پارک، محیط‌بانان همچنان در عرصه‌های جنگلی پارک حضور دارند.» روز گذشته اسماعیل مهاجر، مدیر کل حفاظت محیط‌زیست گلستان در حالی این خبر را اعلام کرد که تعداد آتش سوزی در جنگل‌های ایران به کابوس دوستداران محیط‌زیست و شهروندان تبدیل شده است. آتش سوزی وسیعی از عصر یکشنبه بخش‌هایی از قلب پارک ملی گلستان را در بر گرفت. آن‌طور که منابع خبری اعلام کرده‌اند، در این آتش سوزی بیش از ۲۰۰ هکتار از جنگل‌های پارک

آتش سوزی در پارک ملی گلستان که تعداد آن به بیش از ۵ مورد آتش سوزی گسترده می‌رسد باید حداقل به همین میزان جنگل‌ها را تخریب کرده باشد. اگر در نظر بگیریم در سایر مناطق نیز ۴۰۰۰ هکتار از جنگل‌ها سوخته‌اند، در تخمینی خوش‌بینانه در ماه‌های سپری شده از امسال حداقل ۱۰ هزار هکتار از جنگل‌های کشور سوخته‌اند.

خسارت ۳ هزار میلیاردی آتش سوزی

تعیین ارزش اقتصادی برای هر هکتار جنگل حتی سخت‌تر از پیدا کردن آمار تخریب جنگل‌ها بر اثر آتش سوزی است. جنگل کارکردهای شناخته شده و ناشناخته‌ای دارد که ترجمه این ارزش‌ها به عدد و رقم ریبال و دلار را مشکل می‌کند. با وجود این، برآوردهای اقتصادی انجام شده در سال ۹۰ درباره ارزش اقتصادی هر هکتار از جنگل‌های شمال با در نظر گرفتن بهای پایه ۱۰ هزار ریالی برای هر مترمکعب چوب و لحاظ کردن موجودی ۳۰۰ مترمکعبی، حدود ۳ میلیارد ریال برآورد شده است.

اگر این عدد و رقم را بپذیریم با فرض اینکه امسال تنها ۱۰ هزار هکتار از جنگل‌ها و مراتع کشور سوخته باشد، ۳۰۰ میلیارد تومان ضرر آتش سوزی جنگل‌ها بوده است. اختلاف ۳۰۰ میلیاردی رسانه‌ها را بر این داشت که تا محاسباتی در این زمینه داشته باشند که با این پول چه کار می‌شود کرد؟ در همان سال ۹۰ که سال فرضی برای این محاسبه بوده، سایت شفاف نوشته است: ۳۰۰ میلیارد تومان یعنی اگر ساخت هر مسجد یک میلیارد تومان هزینه داشته باشد می‌توان با آن ۳۰۰ مسجد ساخت!

۳۰۰ میلیارد تومان یعنی اگر ساخت هر کتابخانه ۵۰۰ میلیون تومان هزینه داشته باشد می‌توان با آن ۶ هزار کتابخانه ساخت! ۳۰۰ میلیارد تومان یعنی اگر ساخت هر کتابخانه ۳۰۰ میلیون تومان هزینه داشته باشد می‌توان با آن ۱۰۰۰ اتوبوس لوکس و پیشرفته شهری! ۳۰۰ میلیارد تومان یعنی اداره ۶ ماهه تهران بدون دغدغه!

۳۰۰ میلیارد تومان یعنی هدیه ۳ میلیون تومانی به ۱ میلیون زوج جوان! ۳۰۰ میلیارد تومان یعنی هدیه مسکن ۱۰۰ میلیونی به ۳۰۰۰ خانوار! ۳۰۰ میلیارد تومان یعنی هدیه مسکن ۲۰۰ میلیونی تومانی به ۱۵۰۰۰ خانوار! ۳۰۰ میلیارد تومان یعنی پرداخت ۳۰۰ هزار تومان

۱۵ میلیارد تومان هزینه داشته باشد می‌توان با آن ۲۰۰ دانشگاه مدرن در کشور ساخت! ۳۰۰ میلیارد تومان یعنی اگر ساخت هر بیمارستان ۱۰ میلیارد تومان هزینه داشته باشد می‌توان با آن ۳۰۰ بیمارستان مجهز ساخت! (یعنی در هر استان قریب ۱۰ بیمارستان)

۱۵ میلیارد تومان هزینه داشته باشد می‌توان با آن ۲۰۰ دانشگاه مدرن در کشور ساخت! ۳۰۰ میلیارد تومان یعنی اگر ساخت هر بیمارستان ۱۰ میلیارد تومان هزینه داشته باشد می‌توان با آن ۳۰۰ بیمارستان مجهز ساخت! (یعنی در هر استان قریب ۱۰ بیمارستان)

۳۰۰ میلیارد تومان یعنی ساخت ۱۰ تونل توچید!

۳۰۰ میلیارد تومان یعنی خرید بیش از ۱۰۰۰۰ اتوبوس لوکس و پیشرفته شهری! ۳۰۰ میلیارد تومان یعنی اداره ۶ ماهه تهران بدون دغدغه! ۳۰۰ میلیارد تومان یعنی هدیه ۳ میلیون تومانی به ۱ میلیون زوج جوان! ۳۰۰ میلیارد تومان یعنی هدیه مسکن ۱۰۰ میلیونی به ۳۰۰۰ خانوار! ۳۰۰ میلیارد تومان یعنی هدیه مسکن ۲۰۰ میلیونی تومانی به ۱۵۰۰۰ خانوار! ۳۰۰ میلیارد تومان یعنی پرداخت ۳۰۰ هزار تومان

۳۰۰ میلیارد تومان یعنی هدیه ۳ میلیون تومانی به ۱ میلیون زوج جوان! ۳۰۰ میلیارد تومان یعنی هدیه مسکن ۱۰۰ میلیونی به ۳۰۰۰ خانوار! ۳۰۰ میلیارد تومان یعنی هدیه مسکن ۲۰۰ میلیونی تومانی به ۱۵۰۰۰ خانوار! ۳۰۰ میلیارد تومان یعنی پرداخت ۳۰۰ هزار تومان

چرا جنگل‌ها می‌سوزند؟

در حالی که آخرین اخبار از کنترل آتش سوزی جنگل‌های گلستان حکایت دارد اما، گمانه‌هایی که در ماه‌های اخیر درباره علت آتش سوزی جنگل‌ها مطرح شده است، احتمال تکرار آن را قوی می‌کند. عمدی بودن آتش سوزی جنگل‌های گلستان یکی از جنجالی‌ترین گمانه‌های مطرح شده در این زمینه است. یک ماه پیش مشاور سازمان حفاظت محیط‌زیست در امور محیط طبیعی اظهار کرد: بر اساس شواهد به دست آمده، آتش سوزی جنگل گلستان عمدی بوده و به دست شکارچیان صورت گرفته است. اسماعیل کهرم، ادامه داد: آتش سوزی‌های جنگل گلستان به طور قطع عمدی بوده و به دلیل عوامل انسانی رخ داده است. او افزود: بر اساس تحقیقات انجام شده، در ساعت یک و نیم شب چند نفر از شکارچیان مشهور روستاهای اطراف که برخی از آنها پرونده‌های مختلفی نیز در دادگاه دارند، جنگل را آتش می‌زند تا محیط‌بانان را به این آتش سوزی مشغول کنند و به شکار بپردازند. مشاور سازمان حفاظت محیط‌زیست در امور محیط طبیعی ادامه داد: پس از بررسی‌های انجام شده و بازرسی از خانه شکارچیان مظنون، تعدادی لاشه جدید شکار پیدا شده است. کهرم اظهار کرد: این افراد بنا بر گفته خودشان این تفکر را دارند که پارک ملی گلستان سرزمین آبا و اجدادی و وارثیه پدری آنهاست و سازمان محیط‌زیست این جنگل را از تسلط آنان خارج کرده، بنابراین در صدد قانون شکنی و مقابله با این سازمان برمی‌آیند. این اظهارات و اظهاراتی از این دست باعث شد معصومه ابتکار، معاون رییس‌جمهور و رییس سازمان حفاظت محیط‌زیست نیز بر عمدی بودن آتش سوزی در گلستان صحنه گذاشته و وعده پیگیری قضایی ماجرا را بدهد. به هر حال آتشی که به جان جنگل‌های ایران افتاده وضعیت هشدار دهنده‌ای را به وجود آورده است. این در حالی است که کارشناسان عنوان می‌کنند ناوگان و تجهیزات لازم برای مهار آتش سوزی وجود ندارد. برخی اخبار حاکی از اطفای آتش با بیل و دبه‌های آب است و مسئولان محلی می‌گویند تا رسیدن تجهیزات مانده هلی کوپتر مساحت زیادی از جنگل‌ها می‌سوزد و خاکستر می‌شود.

معصومه آباد افزود: وقتی به عقب برمی‌گردیم متوجه می‌شویم همه در حوادث پیش از وقوع واحدها از شهرداری اخطار گرفته‌اند اما هیچ فعالیتی برای ایمن‌سازی صورت نگرفته است. وی با اشاره به وجود قانونی مبنی بر اینکه سازمان ایمنی و آتش‌نشانی اختیار دارد ساختمان غیرایمن را ایمن‌سازی کند و ۱۵ درصد از هزینه ایمن‌سازی از آن ساختمان گرفته شود، تصریح کرد: به علت موازی کاری‌های موجود این اقدام صورت نمی‌گیرد اما باید قانونی وجود داشته باشد که شهرداری بتواند اگر ساختمانی ناایمن است اجازه فعالیت به آن ندهد.

همچنین، رئیس کمیسیون عمران و حمل‌ونقل شورای شهر نیز با ارائه گزارشی از حادثه آتش سوزی در پاساژ آهن با بیان اینکه نیروهای آتش‌نشانی دیر به سر صحنه آتش سوزی خیابان پانامار رسیده‌اند، گفت: زمان رسیدن نیروهای آتش‌نشانی به محل حادثه ۶ دقیقه و ۲۹ ثانیه بوده است و افزود: زمان اوج ترافیک، وجود وانت‌های تخلیه بار و چرخ‌های دستی و موتورسوارها در محدوده بازار و همچنین موقعیت فیزیکی محل، پیاده راه و تراکم جمعیت از موانع و چالش‌های موجود بوده است.

به گفته احمد دنیامالی، آتش سوزی روز دوشنبه در پاساژ آهن در پانامار رخ داده که نوع کاربری آن تجاری است و این در حالی است که از ۸۵ واحد تجاری تنها ۱۱ واحد آن فعال هستند.

در پی آتش سوزی در بازار تهران رخ داد:

۲ کشته، ۱۰ مصدوم و ۱۰۰ میلیون تومان خسارت

گفت: باید برای این قبیل ساختمان‌ها چاره‌ای اندیشید یا اینکه پلمب شوند یا به نحوی ایمن‌سازی آنها انجام شود که ما تصمیم داریم بعد از گزارش حادثه آتش سوزی در خیابان جمهوری که در صحن شورا قرائت شد، در خصوص وضعیت این قبیل ساختمان‌ها تصمیم‌گیری کنیم.

با این حال، پس از آن حادثه، از موارد آتش سوزی در این مراکز کاسته و اقدامی برای ایمنی آنها انجام نشد. ناگهانی کوتاه به حوادث پس از ۲۹ دی که افکار عمومی را جریحه‌دار کرد، می‌توان به این نتیجه رسید که تب و تاب واکنش هانسیب به این رویدادها هر بار فرو می‌نشیند و با رویداد بعدی شعله‌ور می‌شود و دوباره به فراموشی سپرده می‌شود؛ چرخ‌های که نه تنها مسئولان را به اقدام عملی برای ایمن‌سازی این اماکن مستلزم نمی‌کند، بلکه تنها بر تعداد قربانیان می‌افزاید. همچنین یک هفته پیش نیز آتش سوزی یک ساختمان ۳ طبقه در چهار سوق بازار بزرگ تهران رخ داد. پیش از آن در ۲۹ تیر، یک مورد آتش سوزی در یک پاساژ ۴ طبقه واقع در خیابان ۱۵ خرداد بعد از پله نوروز خان به سازمان آتش‌نشانی اطلاع داده شد.

به گفته رئیس کمیته ایمنی شورای شهر تهران؛ از ۱۰۰ مورد حریق در شهر، ۲۹ مورد آن در منطقه ۱۲ به خصوص محدوده بازار رخ می‌دهد و ادامه داد: در حادثه روز دوشنبه از ۲۰۰ مغازه اطراف محل حریق یک کپسول آتش‌نشانی هم نداشتند.

گروه آینه: باز هم آتش و باز هم در بازار تهران، مکانی که مانند دیگر مراکز تجاری و کارگاه‌های تولیدی از ایمنی در آن خبری نیست و هر بار قربانیان جدیدی می‌گیرد.

دوشنبه ۲۰ مرداد، در پی حریق در پاساژ آهن واقع در تقاطع خیابان ۱۵ خرداد و خیابان پانامار ۲ مرد ۵۰ و ۶۰ ساله جان خود را از دست دادند و ۱ میلیارد ریال خسارت بر جای ماند. این در حالی است که ۲۹ دی سال گذشته آتش سوزی در یک کارگاه تولیدی در خیابان جمهوری ۲ قربانی بر جای گذاشت و صدها بلند شد که این مراکز از حداقل ایمنی برخوردار نیستند. رحمت‌الله حافظی، رئیس کمیسیون سلامت شورای شهر تهران در رابطه با حادثه خیابان جمهوری گفته بود: بر اساس گزارش آتش‌نشانی به مالکان این ساختمان که ۶ ماه قبل به آنها اخطار کتبی و تذکر داده شده بود، نکات ایمنی این ساختمان را تا مین کنند متأسفانه بعد از گذشت این مدت هیچ اتفاقی در زمینه ایمن‌سازی این ساختمان انجام نشده است. حافظی با بیان اینکه ساختمان‌های زیادی در شهر تهران به خصوص نقاط مرکزی و بازار وجود دارند که ایمن نیستند، افزود: تذکرات لازم در این زمینه به مالکان چنین ساختمان‌هایی داده شده، منتها تاکنون ترتیب اثری از سوی مالکان مشاهده نشده است. رئیس کمیسیون سلامت شورای شهر تهران، ضمن ابراز نگرانی از بروز حوادث مشابه در این قبیل ساختمان‌های پایتخت که ایمن نیستند،

پیشرفت فناوری‌های نوین ارتباطی

مهری ساحلی - گروه گزارش: با ۲۰ساله شدن واگذاری تلفن همراه به فناوری‌های نوین ارتباطی، نقش تازه ارتباطات در گسترش پیوند بین‌الملل مختلف نه تنها عمیق‌تر و ژرف‌تر، بلکه صنایع ارتباطی روز به روز پیشرفت برق‌آسایی می‌کنند.

در دنیای امروز صنایع نوین ارتباطی به شدت در حال توسعه و گسترش هستند و بسیاری از سرمایه‌ها به سمت و سوی فناوری‌های نوین گرایش پیدا می‌کنند.

بررسی‌ها حاکی از آن است که در دنیای معاصر، سرمایه‌های مالی به نحو گسترده‌ای به سوی فناوری‌های ارتباطی گرایش پیدا کرده است، تحقیقات و پژوهش‌های ارتباطی و مخابراتی بیانگر آن است که آن‌گونه سرمایه‌های انباشته شده در بخش فناوری‌های نوین انباشته‌شده، به‌طوری‌که استعمار الکترونیکی و سرمایه‌داری اطلاعاتی را به‌وجود آورده‌اند.

درهمان حال فناوری‌های نوین ارتباطی موجب پیشرفت روزافزون صنایع ارتباطی و اطلاعاتی شده به گونه‌ای که جنگ نرم یا جنگ ابزارهای الکترونیک به‌عنوان یک فرآیند بسیار مهم مطرح شده است.

درحال حاضر جنگ نابرابری از نظر فناوری‌های ارتباطی بین کشورهای در حال توسعه و ممالک عقب نگاهداشته شده وجود دارد.

ایجاد و توسعه شبکه جهانی اطلاعات و بزرگراه‌های اطلاعاتی با هدف عمده گستردن بازارهای اقتصادی جدید در سراسر جهان صورت می‌گیرد.

اما مسئله اقتصادی تنها نتیجه پیشرفت فناوری‌های روز دنیا نیست، بلکه تأثیرات فرهنگی از جمله اهداف مهمی است که در این زمینه دنبال می‌شود.

در این ارتباط باید خاطر‌نشان کرد که نفوذ بر افکار عمومی مردم جهان و استحاله فرهنگی آنها از سوی یک فرهنگ واحد جهانی که حامی و پشتیبان نظام سرمایه‌داری جهانی است یکی از اهداف عمده توسعه صنایع فناوری‌های نوین ارتباطی است.

این کار بزرگ از دیدگاه امپریالیسم در حقیقت نه تنها با تغییر شکل مالکیت وسائل ارتباط جمعی در دنیا انجام می‌شود، بلکه تقویت کارتل‌های بزرگ ارتباطی و اطلاعاتی که در دنیای امروز انحصار تولید، توزیع و پخش همه رویدادهای مهم خبری و غیرخبری را برعهده دارند و انحصار صنایع الکترونیکی و تولیدات و صنایع ارتباطی از جمله کار گسترده‌ای است که کشورهای قدرتمند دنیا دنبال می‌کنند. از دیدگاه کارشناسان ارتباطات ۳ ویژگی عمده فناوری‌های ارتباطی و اطلاعاتی شامل تعاملی یا دوسویه بودن و جمع‌زدایی و ناهمزمانی است.

متأسفانه کشور ما نه تنها در برنامه‌ریزی‌های مربوط به صنایع الکترونیکی و ارتباطی نتوانسته با غرب رقابت کند، بلکه در زمینه‌های فرهنگی هم ناتوان بوده و تنها با ذکر جنبه‌های سودمند و مفید استفاده از این فناوری‌ها بر روی معایب و مضرات آنها سرپوش گذاشته شده و اقدامات پیشگیرانه مناسب صورت نگرفته است.

حوزه مسائل ارتباط جمعی از مسائل کلی فرهنگی جدا نیست. اروپاییان برای مقابله با سلطه‌جویی فرهنگی آمریکا ۲ سند مهم را در سال ۱۹۸۹ به تصویب رسانده‌اند. یکی «عهدنامه فرامرز» است که براساس آن باید بین کشورهای اروپایی برای استفاده از تلویزیون‌های منطقه‌ای، ماهواره‌ای و کابلی همخوانی باشد تا بتوانند در عمل با جهانی شدن فرهنگ آمریکایی مقابله کنند.

درحال حاضر گسترش فضای ارتباطی و بهره‌گیری از فناوری‌های نوین باعث شده است که در سطح جهان اقدامات خاصی صورت بگیرد.

امروزه بسیاری از اندیشمندان کشورهای جهان به عمق خطر یکدست شدن فرهنگ جهان با یک فرهنگ آمریکایی پی برده‌اند و سعی دارند از طریق سیاست‌گذاری منطقه‌ای و ملی با این وضعیت مبارزه کنند. در زمینه مسائل آموزشی، مسائل روابط خانوادگی و رفتارهای جنسی، فرهنگ جهانی متأثر از رفتاری است که با فرهنگ سرمایه‌داری تبلیغ می‌شود و لذا ضرورت دارد سیاست‌گذاری لازم برای مقابله با چنین شرایطی هرچه زودتر صورت پذیرد.

بنابراین علاوه بر اینکه در زمینه بهره‌گیری از فناوری‌های نوین ارتباطی گام‌های موثری برداشته می‌شود بهتر است که سیاست‌های خاصی برای جلوگیری از ترویج و اشاعه فرهنگ ناشی از حضور وسایل نوین ارتباطی انجام شود. عملکرد وسایل ارتباط جمعی ما جهت مشخصی ندارد و سیاست دقیقی در زمینه مقابله با فرهنگ حاکم جهانی و تقویت ویژگی‌های هویت فرهنگی خودمان نداریم. وسایل ارتباط جمعی برای هدایت ویژگی‌های جامعه فعلی بشری، مختصات یک جامعه در حال گذار است. ما باید مختصات جامعه‌گذار را دریافته و در این زمینه حرکت‌های بنیادی را انجام دهیم.

۴ سال توقف در حوزه ارتباطی کشور

فرستنده، متناسب با ویژگی‌های مخاطب طراحی شود. بر این اساس، برنامه‌ریزان ارتباطی روابط عمومی باید دسته‌بندی درستی از مخاطبان داشته باشند، ویژگی‌های آنان را بدانند و در زمان و مکان مناسب، پیام مناسب را برای آنها ارسال نمایند. گاهی اوقات در طراحی و ارسال پیام، رسانه نه خود مخاطب مورد دسته‌بندی قرار می‌گیرد. ارتباطگر ممکن است به دلایل مختلف مجبور باشد از رسانه خاصی استفاده کند، بنابراین می‌توان مخاطبان را به خواننده روزنامه کثیرالانتشار، خواننده روزنامه محله، شنونده رادیو و اینترنت تلویزیون تقسیم‌بندی کرد.

● چه عواملی را مربوط به مخاطب و چه عواملی را مربوط به رسانه می‌دانید؟

عوامل مربوط به مخاطب پس زمینه و محیط اجتماعی، به ویژه طبقه اجتماعی، تحصیلات، مذهب، فرهنگ سیاست، محیط خانوادگی و عوامل بسیار دیگر، مشخصه‌های فردی شامل سن، جنس، شغل، درآمد، شیوه زندگی، سلیقه‌ها، نگرش‌ها، رفتارها و عادت‌های عمومی مربوط به استفاده از رسانه در اوقات فراغت. عواملی نیز مربوط به رسانه‌هاست مانند سیستم رسانه‌ای، ساختار و تدارکات رسانه‌ای، گزینه‌های محتوایی قابل دسترسی، شهرت رسانه‌ها، زمانبندی و نحوه ارائه پیام. امیدوارم با شناخت مخاطب و دسته‌بندی مخاطبان براساس ویژگی‌های گفته شده، روابط عمومی‌ها بتوانند در اثربخشی پیام‌ها با موفقیت‌ترین باشند.

● رهبران فکری به دنبال چه تأثیری هستند و نقش رهبران فکری در حوزه تجاری و سیاسی چگونه است؟

نشر ایده جدید، کالای جدید را معرفی می‌کند یا دادوستدهای معمولی است و باعث نشر آن می‌شود. همچنین مشروعیت دادن به کالاهای که در کنار نشر نوآوری رهبران فکری می‌توانند به کالایی مشروعیت بدهند. مانند تبلیغات تجاری با عکس هنرمندان، فوتبالیست‌ها و... در حوزه سیاست، بحث پذیرش از طریق رهبران فکری زیاد است و معمولاً رهبران فکری الگو می‌شوند. در انتخابات نقش رهبران فکری بالاست.

● تبلیغات در علم ارتباط و در جهان کنونی تا چه حد موثر است؟

مطالعات گوناگون در زمینه تبلیغات نشان می‌دهد که مکانیسم روانی در زمینه تبلیغات تجاری، سیاسی، عقیدتی و روابط عمومی متفاوتند، زیرا تبلیغ یک کالا به مراتب ساده‌تر از تبلیغ یک فکر یا اندیشه است و به همان نسبت، روش‌های مورد استفاده در آنها نیز می‌تواند با یکدیگر متفاوت باشد. هدف اصلی تبلیغات، نفوذ در رفتار افراد است. برای دستیابی به چنین هدف‌هایی، تبلیغات‌چی باید عوامل مؤثر در طرز رفتار افراد را بشناسد، از این رو باید از عواملی استفاده کند که ظاهری آبرومند و مورد قبول داشته باشد و در صورت عدم شناخت مخاطبان و نمادهای فرهنگی آنها، تبلیغات می‌تواند اثر نامطلوبی بر جای گذارد. لذا شناخت عوامل محلی و آشنایی با فرهنگ محلی مخاطبان اجتناب‌ناپذیر است. تبلیغات بیشتر مخاطبانی را برمی‌انگیزاند که با پیام‌های مبلغ هماهنگ باشند. افراد خنثی یا مخالف حتی در شرایطی که تبلیغات بسیار شدید و متمرکز است، چندان تحت تأثیر قرار نمی‌گیرند. به همین دلیل، شرایط اجتماعی، اقتصادی و سیاسی مخاطب در پذیرش پیام‌های تبلیغاتی نقش عمده‌ای دارد. تبلیغات در مجموع برای اثر گذاردن بر مخاطب از هنرهای نظیر نقاشی، سینما، ادبیات و موسیقی و همچنین دانش جامعه‌شناسی و روان‌شناسی و مردم‌شناسی نیز بهره می‌گیرد.

می‌شود و اکنون به وسیله‌ای تبدیل شده که تمامی مردم ترجیح می‌دهند که خیلی از وسیله‌ها را نداشته باشند اما مالک تلفن همراه باشند. این فناوری با طی کردن مسیر خود وارد بسیاری از حوزه‌ها شد. مانند حوزه اطلاع‌رسانی، بانکداری الکترونیک، حوزه خبر و خبررسانی و امنیت اجتماعی، مدیریت بحران‌ها، فرهنگ، اقتصاد و حوزه‌های دیگر. در این زمان شرایط به گونه‌ای رقم خورده است که افراد نمی‌توانند از این وسیله جدا شوند و استفاده تمام‌وقت از آن بر همه حوزه‌ها تأثیر بسزایی گذاشت و خود این حوزه نیز دچار دگرگونی‌هایی شد. سال ۷۲ سیمکارت وارد ایران شد. سال ۸۲ پیامک آمد و اواخر دهه ۸۰ GPRS وارد کشور شد و اکنون هر روز در حال توسعه ملی باشد و در نتیجه نفوذ پارادایم‌های تجاری

مهم‌ترین وظیفه روابط عمومی در هر سازمان و رسانه‌ای برقراری ارتباط در داخل و خارج از سازمان با مخاطبان انبوه و متفاوت است؛ در اجرای این وظیفه واحدهای روابط عمومی با ابزارهای مختلف اقدام به برقراری ارتباط می‌کنند

گسترش این فناوری هستیم. ● در این حوزه شاهدیم که فناوری مخابراتی و ارتباطی در ایران نسل سوم خود را پشت سر می‌گذارد در حالی که در دیگر نقاط جهان نسل پنجم خود را طی می‌کند. علت این عقب‌افتادگی در ایران چه می‌تواند باشد؟

● در حوزه رسانه و مخصوصاً روزنامه‌های تخصصی باید به چه نکات ارتباطی توجه کرد؟

مهم‌ترین وظیفه روابط عمومی در هر سازمان و رسانه‌ای برقراری ارتباط در داخل و خارج از سازمان با مخاطبان انبوه و متفاوت است؛ در اجرای این وظیفه واحدهای روابط عمومی با استفاده از ابزارهای مختلف اقدام به برقراری ارتباط می‌کنند، لیکن اگر این عملکرد به نحو علمی و کارشناسی ارزیابی شود، اثربخشی همه‌این فعالیت‌ها با تردید مواجه است چراکه به عناصر ارتباطی در فراگرد انتقال پیام توجه کافی نشده است. ارتباط به هر شکلی که برقرار شود، حداقل ۳ عنصر را در خود دارد. فرستنده، پیام، گیرنده. هر ۳ عنصر ویژگی‌هایی دارد که اگر مورد توجه قرار نگیرد به‌عنوان موانع ارتباط از اثربخشی آن می‌کاهد به نحوی که در بسیاری موارد، اثربخشی یک پیام به صفر می‌رسد.

● در مرحله اول مخاطب چگونه به یک رسانه جذب می‌شود و این روند چگونه طی می‌شود که یک مخاطب جذب رسانه‌ای خاص شود؟

دلایل متعددی برای مخاطب شدن از جانب مردم وجود دارد. به عبارتی مردم به دلایل مختلف از رسانه‌ها استفاده می‌کنند. تفریح و سرگرمی و شادی‌های عاطفی، نیازهای اطلاعاتی و شناسختی، نیازهای اجتماعی، هویت و گفت‌وگو با دیگران، نیازهای غیراجتماعی، نیازهای مربوط به خود رسانه‌ها، مثل زمانی که تبلیغات پخش می‌شود از جمله مواردی است که مردم به رسانه‌ها جذب می‌شوند. ارتباط مؤثر زمانی برقرار می‌شود که پیام

پرستو بیرانوند - گروه گزارش: «دولت گذشته مانع از توسعه نسل سوم و چهارم فناوری ارتباطات در ایران شد». این را داوود زارعیان می‌گوید. دکتر داوود زارعیان در سال ۱۳۴۴ در شهرستان دامغان به دنیا آمد. وی مدرک کارشناسی خود را در سال ۱۳۶۷ در رشته علوم اجتماعی با گرایش علوم ارتباطات، روزنامه‌نگاری و روابط عمومی از دانشگاه علامه طباطبایی و سپس در سال ۱۳۷۵ کارشناسی‌ارشد رشته علوم ارتباطات و در سال ۱۳۸۱ دکترای علوم ارتباطات خود را از دانشگاه علامه طباطبایی اخذ کرد. وی اکنون استاد دانشگاه واحد علوم و تحقیقات دانشگاه آزاد و مدیرکل روابط عمومی وزارت ارتباطات و فناوری اطلاعات است. گفت‌وگو با وی را در ادامه می‌خوانید:

● بخش اقتصادی آن را چگونه ارزیابی می‌کنید؟

اقتصاددانان به شکل اصولی توسعه را در واژه‌های رشد اقتصادی و افزایش درآمد سرانه تعریف می‌کنند. اگرچه ما رشد اقتصادی را فقط به‌عنوان یکی از بنیادی‌ترین عناصر توسعه ملاحظه می‌کنیم، برای توزیع عادلانه‌تر مشاغل و آثار درآمد به‌عنوان یک عنصر مهم توسعه ملی تلاش کمی کنیم. بنابراین در بخش اقتصادی، سیاستگذاری و ارتباطات یک وظیفه مهم و عمده دارد؛ بدین معنی که با یک سیاست‌گذاری مناسب می‌توان گروه‌هایی پدید آورد که پذیرای تغییر شرایط محیط باشند و از این راه گرایش‌های مثبت در جهت این تغییر اجتماعی اقتصادی ایجاد کرد. یک برنامه اطلاعاتی جامع می‌تواند پشتیبانی و انگیزه برای طرح‌های توسعه در میان مردم ایجاد کند. اطلاعات می‌تواند نگرش‌های سنتی و محافظه‌کارانه ریشه‌دهنده را به سوی اشخاص جدید هدایت کند به گونه‌ای که بخش کشاورزی خود را تولیدی‌تر کند، مهاجرت به سوی شهرها تقلیل یابد و همچنین شکاف میان شهر و حومه شهر از بین برود. تأکید بر توسعه متکی به خود، همچنین به معنی آن است که مجموعه سیاست‌های ارتباطی مردم را از توانایی‌ها و فایده‌مندی‌های خودشان مطلع سازد و بر اهمیت تولید غذای خود و خودتولیدی تأکید شود. همچنین وسایل ارتباط جمعی باید یک پارادایم تولید و مصرف را انعکاس دهند که موافق با راهبرد توسعه ملی باشد و در نتیجه نفوذ پارادایم‌های تجاری

امروزه ارتباطات دور، قدرت فوق‌العاده‌ای در تغییر فرهنگ‌ها یا به عبارتی اثرگذاری بر فرهنگ‌ها دارد. این قدرت ناشی از ویژگی‌های زیرساخت الکترونیکی مخابرات است. این ویژگی‌ها که به کلیدهای ۶گانه معروفند (کنش‌پذیری، تحرک، تبدیل‌پذیری، اتصال‌پذیری، حضور در همه جا و جهانی شدن) هر گاه با هم ترکیب شوند، به دگرگونی تمام‌عیار فرهنگی، اقتصادی، سیاسی و اجتماعی منجر می‌شوند. اساس تغییر در سایر بخش‌ها نیز در فرهنگ نهفته است. سیستم‌های جدید ویدئو کنفرانس، تله کنفرانس و روش چند رسانه‌ای، نمونه‌هایی از ابزارهای جدید مخابراتی است که در خدمت توسعه فرهنگ و آموزش جوامع قرار گرفته است. فناوری در بانک‌ها، فناوری پردازش، ثبت، نگهداری، تغذیه و تبادل اطلاعات مشتریان است که این فناوری در دوره‌های چهارگانه‌ای به تکامل رسیده است. در هر دوره تا حدی رایانه و نرم افزار جایگزین انسان‌ها و کاغذها شده‌اند.

● تلفن همراه از مهم‌ترین وسایل ارتباطی در کشور ما محسوب می‌شود که چند روز پیش سیمکارت در کشور ما ۲۰ ساله شد. روند ورود این وسیله ارتباطی در کشور چگونه بود؟

همان‌طور که گفتید سیمکارت ۲۰ سال پیش وارد کشور شد. سیمکارت‌های اولیه به ۴ نفر از اعضای هیات دولت داده شد. این موضوع در زمان وزارت مهندس غرضی در مجلس مطرح شد اما خیلی مورد استقبال واقع نشد و در نهایت امکانات و تجهیزات برای ۱۰ هزار شماره تنها در تهران برپا شد. برای اولین بار ۱۰ هزار شماره در تهران واگذار شد و آنتن‌هایی در تهران برای سرویس‌دهی راه‌اندازی شد. اما فروش سیمکارت‌ها به صورت ثبت‌نام نبود و گروه‌هایی به‌عنوان بازارباز در شرکت پست و مخابرات برای اینکه سیمکارت‌ها را به فروش برسانند مشغول به فعالیت بودند. باوجود اینکه در ایران آنچنان مشتری و متقاضی برای آن وجود نداشت اما اولین موبایل در تهران روشن شد و چند سیمکارت و گوشی تلفن همراه به مسئولان وزارتخانه و معاونین وزیر و نهاد ریاست‌جمهوری داده شد.

● سیر تحول سیمکارت و گسترش یافتن این پدیده چگونه پیش رفته است؟

تلفن همراه زمانی که به ایران وارد شد به‌عنوان یک وسیله لوکس و فانتزی در کشور وجود داشت اما یکسال که گذشت به‌عنوان یک وسیله ارتباطی برای افراد ثروتمند در نظر گرفته شد و یکسال بعد از آن به‌عنوان یک وسیله ارتباطی ضروری برای افراد مهم مطرح شد. ۲ سال بعد به‌عنوان وسیله‌ای مهم برای همه مردم مورد توجه قرار گرفت و چند سال بعد به‌عنوان وسیله‌ای که امنیت افراد را تامین می‌کند و ضروری است بیان شد که نیاز اولیه هر فرد محسوب

● با توجه به اینکه زندگی انسان هر روز نسبت به گذشته درگیر فناوری‌های ارتباطی می‌شود، تأثیرات این حوزه را بر روی زندگی انسان‌ها چگونه می‌بینید؟

باور عمومی این است که رسانه‌ها مهم‌ترین عامل شکل‌دهی به افکار عمومی هستند. اما در این دیدگاه مناقشه زیاد است. برخی نقش رسانه‌ها را به‌طور افراطی بالا می‌برند و برخی نیز هیچ نقشی برای آنها قابل نیستند. از این‌رو باید تأثیر رسانه‌ها را از لحاظ جامعه‌شناسی مورد توجه قرار داد. ۳ نظریه اساسی وجود دارد. تأثیر نامحدود: رسانه‌ها می‌توانند مخاطبان را به هر شکلی درآورند. تأثیر محدود: رسانه‌ها خیلی قدرتمند نیستند. عقاید موجود را تقویت می‌کنند. دوره جدید، نظریات انتقادی: رسانه‌ها را در خدمت سرمایه‌داری می‌داند و تأثیر آن را پیچیده ارزیابی می‌کند. فناوری ارتباطات با ۴ ویژگی تعاملی بودن، ارتباط دوسویه، جمع‌زدایی و ناهمزمانی، جزئی تفکیک‌ناپذیر از محتوای فرهنگ صنعتی اطلاعات، سرگرمی‌ها و آموزش است. آگاهی درباره دیگران و اینکه آنها درباره خود و دیگران چگونه می‌اندیشند و چه آداب و رسوم دارند، به کمک این وسیله ارتباطی میسر است. مخابرات با فضای آزادی که برای بشر فراهم آورده است، موجب کوتاه‌تر شدن فاصله‌ها شده و با تدارک وسایل فنی، آنها را در فرهنگ ملل سهیم کرده است. مخابرات متعلق به تمامی فرهنگ‌هاست و می‌تواند موجب محافظت و گسترش تمامی فرهنگ‌ها باشد. امروزه ارتباطات دور، قدرت فوق‌العاده‌ای در تغییر فرهنگ‌ها یا به عبارتی اثرگذاری بر فرهنگ‌ها دارد. این قدرت ناشی از ویژگی‌های زیرساخت الکترونیکی مخابرات است. این ویژگی‌ها که به کلیدهای ۶گانه معروفند (کنش‌پذیری، تحرک، تبدیل‌پذیری، اتصال‌پذیری، حضور در همه جا و جهانی شدن) هر گاه با هم ترکیب شوند، به دگرگونی تمام‌عیار فرهنگی، اقتصادی، سیاسی و اجتماعی منجر می‌شوند. اساس تغییر در سایر بخش‌ها نیز در فرهنگ نهفته است. سیستم‌های جدید ویدئو کنفرانس، تله کنفرانس و روش چند رسانه‌ای، نمونه‌هایی از ابزارهای جدید مخابراتی است که در خدمت توسعه فرهنگ و آموزش جوامع قرار گرفته است. فناوری در بانک‌ها، فناوری پردازش، ثبت، نگهداری، تغذیه و تبادل اطلاعات مشتریان است که این فناوری در دوره‌های چهارگانه‌ای به تکامل رسیده است. در هر دوره تا حدی رایانه و نرم افزار جایگزین انسان‌ها و کاغذها شده‌اند.

در بخش اقتصادی، سیاستگذاری و ارتباطات یک وظیفه مهم و عمده دارد؛ بدین معنی که با یک سیاست‌گذاری مناسب می‌توان گروه‌هایی پدید آورد که پذیرای تغییر شرایط محیط باشند

● جدا از بحث مردمی، ارتباطات را در سیاست و حکومت‌ها و ارتباط آن را با مردم چگونه می‌بینید؟

امکانات و خدمات مخابراتی و ارتباطی در بخش سیاسی جوامع به طور نسبی توسعه‌یافته، آشکارتر از سایر بخش‌هاست؛ چراکه حضور بافت سیاسی جامعه و حضور ساخت حکومت و ارگان‌های سیاسی در همه شئون و اجزای جامعه، از ضروریات اولیه حکومت است. ارتباطات دور از نظر سیاسی، اشراف حکومت و دولت را به مردم، تشکل‌های سیاسی، گروه‌های فشار، احزاب و انجمن‌ها تحقق می‌بخشد و از طرفی، به فرهنگ سیاسی جامعه و ارتقای سطح کیفی آن کمک می‌کند.

نقش مخابرات را در رابطه با استحکام روابط ملل و اشاعه فرهنگ و آگاهی یک جامعه و ارتباط آن با سایر ملل می‌توان بررسی کرد. همچنین مخابرات به‌عنوان یکی از مجریان حکومت، در پاسخگویی بخشی از نیازهای اجتماع نقش اساسی دارد.

● می‌دانیم که در این سال‌ها علم و ابزارهای ارتباطی به تمامی حوزه‌ها وارد شده است. در

بسته‌بندی اسپتیک شیوه‌های جدید برای نگهداری محصولات غذایی در مدت زمان طولانی و خارج از یخچال است که تا زمان باز کردن بسته تازگی محصول را حفظ خواهد کرد. وقتی که برای اولین بار شیر و آبیوه به شیوه اسپتیک در قفسه‌ها و یخچال‌های مغازه‌ها عرضه شدند با نداشتن مصرف‌کنندگان روبه‌رو گشتند. در واقع این پرسش در اذهان عمومی شکل گرفت که چگونه ممکن است مواد غذایی فاسد شدنی ماه‌ها در قفسه‌های مغازه‌ها و بدون نگهداری در یخچال تازه بمانند؟ حتما باید به آنها مواد نگهدارنده افزوده شده باشد. اما در واقع مواد غذایی که در داخل بسته‌های اسپتیک پر می‌شوند هیچ نیازی به افزودن مواد نگهدارنده ندارند؛ چراکه یک روش با ماندگاری طولانی‌مدت، محصولات لبنی مایع را در دمای ۱۳۷ درجه سانتیگراد به مدت ۴ ثانیه حرارت داده و بلافاصله در بسته‌های استریل پر می‌کنند.

در مورد آبیوه (محصولات با اسید بالا) محصول را در دمای ۹۵-۸۰ درجه سانتیگراد به مدت ۳۰-۱۵ ثانیه حرارت می‌دهند و سپس به صورت اسپتیک پر می‌کنند. هر ۲ روش به نحوی طراحی شده است که تنها مقدار کمی از ویتامین‌ها و اصلاح معدنی از بین بروند. این فرایندها زمان نگهداری محصول را به مدت چندین ماه خارج از محیط یخچال افزایش می‌دهد. پس از باز شدن بسته، محصول باید در یخچال نگهداری شود. در روش دیگری که برای ماندگاری کوتاه‌مدت است محصولات لبنی مایع (شیر) را در دمای ۷۲ درجه سانتیگراد به مدت ۱۵ ثانیه حرارت داده تا میکروب‌های بیماری‌زای موجود در آن که باعث فاسد شدن می‌شوند، از بین بروند. این فرایند زمان نگهداری محصول را به مدت یک هفته در یخچال افزایش می‌دهد. مواد غذایی با بسته‌بندی اسپتیک در مقایسه با کنسروها و یا مواد غذایی (پاستوریزه) که فرآیند آنها در دمای بالا و مدت زمان طولانی انجام شده است از طعم و رنگ بهتری برخوردار هستند؛ چراکه اثرات جانبی بسته‌بندی با قوطی را که نتیجه واکنش اکسیژن با فلز قوطی است، ندارند. امروزه در بازارهای جهانی به جز بسته‌های اولیه آجری شکل، می‌توان انواع بسته‌های اسپتیک را در اندازه و شکل‌های مختلف با درهایی که قابلیت باز و بسته شدن آسان را دارند، یافت.

در حال حاضر تنوع کالای بسیاری در بسته‌های اسپتیک وجود دارد و در کشورهای مختلف جهان محصولات چوب شیر، خامه، آبیوه، سوپ، رب گوجه‌فرنگی، انواع دسر، شربت و نوشیدنی‌هایی که از سویا تهیه می‌شوند و همچنین نوشیدنی‌هایی که مکمل غذایی به‌شمار رفته و انرژی‌زا هستند و حتی تخم‌مرغ مایع در بسته‌های اسپتیک عرضه می‌شوند. فناوری فرآیند اسپتیک که از ۲۵ سال گذشته به صورت تجاری رواج پیدا کرده است چنان تاثیر جهانی روی صنعت مواد غذایی گذاشته است که انجمن بین‌المللی مهندسان صنایع غذایی در سال ۱۹۸۹ میلادی از آن به‌عنوان مهم‌ترین پیشرفت صنعت مواد غذایی در قرن بیستم نام برد.

بررسی تاریخی بسته‌بندی محصولات صنعتی

بسته‌بندی شیر و محصولات لبنی

گروه گزارش: بسته‌بندی همه کالاها و محصولات صنعتی به‌ویژه صنایع غذایی از اهمیت بسزایی برخوردار است. در عصر فراصنعتی با تولید انواع و اقسام کالاها و محصولات، بسته‌بندی کالاها اهمیت مضاعفی یافته است. بسته‌بندی شیر و محصولات لبنی نیز آنقدر مهم است که بسیاری از مردم و خانواده‌ها حتی این محصول را به خاطر نوع بسته‌بندی و ظروفش خریداری می‌کنند.

در این گزارش، به داستان بسته‌بندی شیر و لبنیات پرداخته شده است. در دوران اولیه تاریخ وقتی بشر غذایی را به دست می‌آورد بلافاصله آن را به مصرف می‌رساند. خانواده‌ها و روستاییان آنچه را که تولید می‌کردند یا به دست می‌آوردند خود مورد استفاده قرار می‌دادند. آنها چون خودکفا بودند بنابراین نیاز کمتری به بسته‌بندی غذا یا نگهداری و نقل و انتقال آن وجود داشت. زمانی که نیاز به ظروف احساس شد، طبیعت پاره‌ای مواد نظیر لافاف و پوسته در اختیار بشر می‌گذاشت تا نیازهای خود را برطرف کند.

بعدها ظروف تهیه شده شکل تکامل یافته‌ای به خود گرفت و از مواد طبیعی چون چوب کنده‌کاری شده، گیاهان بافته شده و استخوان حیوانات ساخته می‌شد. از زمانی که مواد معدنی و شیمیایی کشف شد، فلزسازی و سفالگری توسعه پیدا کرد که در

نگاهی به تولید صنعت غذایی شیر و لبنیات درکشور

تولیدشیر، از سنتی به صنعتی

حسن فرازمنند - گروه گزارش: مسئله آلودگی انواع ماست به روغن پالم که بسیاری از کارخانه‌های موجود لبنیات برای پرچرب کردن آن از این ماده استفاده می‌کنند، توجه افکار عمومی جامعه را متوجه نحوه تولید شیر صنعتی و عرضه آن به جامعه کرده است. در حال حاضر، بسیاری از مردم و خانواده‌ها با اعلام اینکه این روغن‌ها به چنین ماده مضر آغشته‌اند نسبت به سلامت خود و دیگر افراد جامعه احساس خطر می‌کنند.

در گذشته تولید ماست صنعتی نبود و این مسائل را دربرداشت و بسیاری از مغازه‌های لبنیاتی که به شکل سنتی اقدام به تولید ماست می‌نمودند به روش سنتی ماست‌زنی، از شیر ماست تهیه می‌کردند. این گزارش نگاهی به تاریخچه تولید شیر در ایران دارد که یکی از اصلی‌ترین صنایع مهم غذایی در کشور است.

تولید شیر ایران

آمارها نشان می‌دهند که هم‌اکنون کارخانه لبنیات پاستوریزه با ظرفیت اسمی روزانه ۲۰۰ تن، لبنیات مادی (می‌ماس) با ۱۰۰ تن، شیر پاستوریزه و استریلیزه اراک با ۱۵۰ تن، شیر پاستوریزه باخران با ۵۰ تن، شیر پاستوریزه ارومیه با ۵۰ تن، شیر پاستوریزه اهواز با ۳۰ تن، بنیر سراب با ۱۰ تن، شیر پاستوریزه مازندران با ۱۵ تن و کارخانه لبنیات کشت و صنعت مغان با ۲۰۰ تن از جمله واحدهای تولید شیر و لبنیات بخش خصوصی هستند که در جمع با ظرفیت اسمی روزانه ۸۰۵ تن در کشور فعال می‌باشند.

البته جدول دیگری هم حکایت از آن دارد که کارخانه شیر تهران با ۷۵۰ تن، شیراز با ۱۵۰ تن، مشهد با ۱۵۰ تن، اصفهان با ۱۵۰ تن، تبریز با ۱۵۰ تن، کرمان با ۷۵ تن، پنیر گلپایگان با ۲۰ تن، لبنیات مشهد با ۳۰ تن، زنجان با ۷۵ تن، گسرگان با ۱۵۰ تن، همدان با ۱۰۰ تن، رشت با ۵۰ تن و کارخانه شیر خوزستان با ۱۵۰ تن از جمله واحدهایی هستند که زیر نظر شرکت صنایع شیر ایران فعال هستند که جمع ظرفیت اسمی آنها روزانه ۲۰۰۰ تن است.

نخستین کارخانه شیر پاستوریزه

نخستین کارخانه شیر پاستوریزه ایران در سال ۱۳۳۰ در بیابان‌های اطراف جاده قدیم کرج و در منطقه‌ای موسوم به سرآسیاب از توابع دهستان یافت‌آباد احداث شده است که اکنون بزرگراه فتح (با بزرگراه جاده قدیم کرج) از مقابل آن عبور می‌کند. جایی که تا همین چند سال پیش به همین دلیل به آن میدان پاستوریزه می‌گفتند و اکنون در محدوده منطقه ۹ تهران قرار دارد و توسط سازمان عمران شهرداری تهران، پل پاستوریزه جایگزین میدان قدیمی پاستوریزه شده است، اما هنوز مسافران به رانندگان تاکسی‌ها و اتوبوس‌ها و مینی‌بوس‌ها می‌گویند آقا میدان پاستوریزه نگه دارید! البته احداث نخستین کارخانه شیر پاستوریزه مدعیان دیگری هم دارد و مسجد سلیمانی‌ها معتقدند که نخستین کارخانه شیر پاستوریزه کشور در آن شهر ساخته شده که البته گویا بعد از کارخانه شیر پاستوریزه تهران بوده است و تبریزی‌ها هم مدعی هستند که نخستین کارخانه شیر پاستوریزه ایران در تبریز بنا شده که اشاره آنها به کارخانه شیر پاستوریزه عدل است که توسط مهندس غلامرضا عدل در سال ۱۳۳۹ در تبریز تاسیس شد و هنوز هم فعال است و به میدان نزدیک این کارخانه هم میدان عدل می‌گویند. مهندس غلامرضا عدل که برادر دکتر یحیی عدل پدر جراحی نوین ایران است، در خانواده‌ای متمکن از اعیان تبریز به دنیا آمد، برای تحصیل روانه اروپا

از دیگر واحدهایی که پس از آن در زمینه تولید شیر و لبنیات در ایران فعال شدند، می‌توان از کارخانه میکی‌ماست و لارک اسم برد. مهندس علیرضا محمدیه، کارشناس رشته لبنیات در یک پروژه تحقیقاتی مفصل در این باره می‌گوید: میکی‌ماست و لارک که هر یک به نوبه خود خدماتی را در عرضه فرآورده‌های شیری بهداشتی انجام دادند، اما در سال ۱۳۳۳ طرح تاسیس «کارخانه شیر پاستوریزه تهران» با اقدامات وزارت بهداشتی سازمان برنامه و موسسه یونیسف (وابسته به

سازمان ملل متحد) آماده شد و براساس این طرح مقرر شد که ساختمان و سرمایه لازم توسط سازمان برنامه از محل اعتبارات عمرانی کشور تامین و ماشین‌آلات مورد نیاز نیز به‌وسیله یونیسف به ایران اهدا شود. در مقابل، دولت ایران تعهد کرد که معادل یک برابر و نیم ارزش ماشین‌آلات (معادل ۴۳۰ هزار دلار) برای مدت ۷ سال قسمتی از شیر تولیدی کارخانه شیر پاستوریزه تهران را برای تغذیه کودکان نیازمند اختصاص دهد تا به این ترتیب بهبود چشمگیری در تغذیه این طبقه از جمعیت ایران، حاصل شود.

پس از امضای قرارداد کارهای ساختمانی و نصب ماشین‌آلات شروع و در آبان‌ماه ۱۳۳۶ کارخانه شیر پاستوریزه تهران با ظرفیت اولیه ۴۵ تن در روز گشایش یافت. احداث کارخانه شیر پاستوریزه تهران و استقبالی که مردم از محصولات آن به عمل آوردند، باعث رونق و ایجاد دامداری‌های متعدد شد.

این دامداری‌ها که جدا از سنت دیرین و قدیمی دامداری ایران تاسیس شده بودند از مدرن‌ترین وسایل موجود در این راه مدد گرفته و با امکانات نوینی که بدست آورده بودند، تهیه شیر به‌صورتی کاملا بهداشتی انجام پذیرفت و رونق دامداری‌ها باعث ازدیاد محصولات تولیدی کارخانه شیر پاستوریزه و در نتیجه موجب تضمین هر چه بیشتر بهداشت و سلامتی مردم تهران شد.

بنابراین در سال‌های ۱۳۵۱ تا ۱۳۵۶ واحدهای تولیدی شیر در کشت و صنعت اراک و مادی دبری (می‌ماس) از طریق بخش خصوصی و شرکت تهیه و توزیع شیر ایران وابسته به بانک توسعه کشاورزی و بانک توسعه صنعتی و معدنی ایران برای تامین شیر و تغذیه رایگان دانش‌آموزان مدارس ابتدایی و راهنمایی تاسیس شدند و موسسه‌ای به نام «شرکت تهیه و توزیع شیر ایران» ماموریت یافت ۱۱ کارخانه برای تولید شیر پاستوریزه و ۷۵ تن در روز، در مراکز - استریلیزه و سایر فرآورده‌های شیری با ظرفیت تا ۱۵۰ تن در استان‌ها ایجاد کند و تحت پوشش خود قرار دهد.

با توجه به این که تامین شیرخام با ظرفیت‌های یاد شده در شهرستان‌ها غیرممکن بود، پیش‌بینی شد در بدو کار، کارخانجات با یک‌سوم ظرفیت از شیرخام و دوسوم ظرفیت از شیر باز ساخته استفاده کنند ولی به‌تدریج که تولید شیر خام در شهرستان‌ها افزایش یافت از تولید شیر بازساخته کاسته شود.

کارهای ساختمانی و نصب ماشین‌آلات ۴ کارخانه ۱۱ کارخانه براساس کارخانجات شیر پاستوریزه و استریلیزه در مناطق آذربایجان، خراسان، اصفهان و فارس در اوایل سال ۱۳۵۷ به اتمام رسید و مورد بهره‌برداری قرار گرفت و در اواخر ۱۳۵۸ طبق تصمیمات شورای انقلاب اسلامی ایران، شرکت تهیه و توزیع شیر ایران در شرکت سهامی صنایع شیر ایران ادغام شد و فعالیت شرکت‌ها به صورت یکپارچه درآمد. در بهمن‌ماه ۱۳۶۱ کارخانه شیر پاستوریزه و استریلیزه کرمان مورد بهره‌برداری قرار گرفت؛ ضمناً کارخانجات شیر پاستوریزه و استریلیزه مناطق گیلان، گرگان، زنجان، همدان، لرستان و خوزستان از سال ۱۳۶۰ به بعد مورد بهره‌برداری قرار گرفتند.

پس از پیروزی انقلاب اسلامی و با تصویب ماده مصوب سال ۱۳۵۸ شورای انقلاب اسلامی، شرکت تهیه و توزیع شیر ایران با شرکت‌های دیگر شیر پاستوریزه در مراکز استان‌ها ادغام شد و شرکت سهامی شیر ایران به وجود آمد و در فاصله سال‌های ۵۸ تا ۶۲ به دلیل راهاندازی واحدهای جدید و تعطیلی بعضی از دامداری‌های صنعتی و نیز جنگ تحمیلی، افت شدیدی در میزان تولید کارخانه ایجاد شد، به نحوی که در سال ۱۳۶۲ به ۲۲۰ تن در روز نقصان یافت. از سال ۶۲ به بعد تولید فقط همین کارخانه به حمایت از تولید مجدد دریافت شیر رشد ثابت و ملایمی داشته تا تولید روزانه در سال ۱۳۶۸ به ۲۳۶ تن در روز رسید. از سال ۱۳۶۸ دریافت این کارخانه روند صعودی مضاعفی به خود گرفت، به طوری که تولید آن در سال ۱۳۷۰ به ۴۹۶ تن در روز افزایش یافت و در سال ۱۳۷۵ از مرز ۷۰۰ تن گذشت و در سال ۱۳۸۰ بیش از ۹۰۰ تن شیر خام دریافت و محصولات لبنی متنوعی فرآوری می‌شد.

آن حرارت داده می‌شد. از زمان کشف این روش ترکیب و عناصر ساخت شیشه کمترین تغییر را داشته‌اند اما فناوری و شکل دادن به آن پیشرفت بسیاری پیدا کرده است. شکل‌دهی به شیشه که در قرون ۱۷ و ۱۸ توسعه پیدا کرده بود امکان بیشتری برای تولید اشکال مختلف و دکوری فراهم کرد. نام سازنده و نوع شیشه می‌توانست روی آن حک شود که به نوعی بیانگر هویت کارخانه نیز بود. با توسعه فناوری‌ها در قرون ۱۸، ۱۹ قیمت انواع محصولات شیشه‌ای رو به کاهش گذاشت. «اونز» اولین ماشین چرخشی تولید بطری شیشه‌ای را در سال ۱۸۸۹ اختراع کرد.

بلافاصله بطری‌های شیشه‌ای در شکل‌های متنوع و اندازه‌های مختلف به جذابیت اقتصادی برای محصولات مصرفی تبدیل شد و از اوایل قرن ۱۹ تا دهه ۱۹۶۰ بطری‌های شیشه‌ای بازار محصولات مایع را در اختیار گرفتند. یک ماشین مدرن به‌عنوان نمونه روزانه ۲۰ هزار بطری در روز تولید می‌کند. زمانی که سایر بسته‌بندی‌ها نظیر فلزات و پلاستیک در دهه ۱۹۷۰ عمومیت پیدا کردند بسته‌بندی شیشه‌ای برای محصولات با ارزش بالا مورد استفاده قرار می‌گیرد. امروزه از شیشه به‌عنوان یک بسته‌بندی سخت استفاده‌های متنوعی صورت می‌گیرد. وزن، شکنندگی و قیمت آن در مقایسه با محصولات فلزی و پلاستیکی بازار بسته‌بندی شیشه‌ای را کم‌رونق کرده است، اما برای محصولات با چشم‌انداز کیفیت بالا و نگهداری بهتر و بیشتر شیشه هنوز یک محصول بسته‌بندی موثر است.

امروز مورد استفاده قرار می‌گیرند. در سال ۱۹۰۵ تولید ماشینی پاکت‌های کاغذی چاپی به صورت اتوماتیک درآمد. دیگر استفاده مهم از کاغذ، ساخت جعبه مقوایی بود که از آن برای بسته‌بندی حیوانات استفاده می‌شد. نخستین کارتن کاغذی-اغلب به‌عنوان بسته کاغذی نازک نامیده می‌شد- در سال ۱۸۱۷ در انگلستان و ۲۰۰ سال پس از چینی‌ها که جعبه کاغذی یا مقوایی را اختراع کردند به تولید رسید.

بسته‌بندی پلاستیکی

استفاده از کاغذ و جعبه‌های مقوایی در طول قرن ۲۰ گسترش عام یافت. با ظهور پلاستیک به‌عنوان یک پوشش بسته‌بندی با ارزش (اواخر دهه ۱۹۷۰ و اوایل دهه ۱۹۸۰) این ماده جانسین کاغذ شد و اخیراً مدافعان محیط‌زیست تبلیغات گسترده‌ای را آغاز کرده‌اند که پلاستیک از نظر زیست‌محیطی محصول نامناسبی است. حقیقت این است که امروزه کاهش میزان استفاده از مواد در بسته‌بندی معمولاً مهم‌تر است تا ساخت بسته‌هایی که از نظر مواد با محیط‌زیست سازگاری بیشتری دارند.

شیشه

شیشه یکی دیگر از موادی است که بیشتر برای بسته‌بندی مایعات مورد استفاده قرار می‌گیرد. اگرچه ساخت شیشه از ۷۰۰۰ سال پیش از میلاد باب شد ولی تولید صنعتی آن از ۱۵۰۰ سال پیش از میلاد در مصر آغاز شد. برای ساخت شیشه از موادی نظیر سنگ‌آهک، شن و سیلیکات که به مقدار زیادی در دسترس بود استفاده می‌شد. همه این مواد به شکل ساده‌ای با هم مخلوط و سپس به

نخستین‌بار با تولید پاکت برداشته شد. پاکت‌های کاغذی تجاری برای اولین‌بار در سال ۱۸۴۴ در بریستول انگلستان به تولید انبوه رسید. در سال ۱۸۵۴ «فرانسیس وول» ماشین ساخت پاکت را در آمریکا اختراع کرد. پیشرفت‌های بیشتر در دهه ۱۸۷۰ رخ داد که شامل تولید پاکت‌های کاغذی چسبی و تاشو در انواع مختلف می‌شد که تا به

قیمت محصولات معدنی در بازار جهانی واقعی نیست
ابراهیم جمیلی
رئیس خانه اقتصاد ایران

برخی از اقتصاددانان فعال در حوزه تجارت بین الملل دهه ۷۰ میلادی به بعد معتقدند که مبادلات تجاری دنیا به ضرر کشورهای صاحب منابع طبیعی است، به گونه‌ای که کشورهای توسعه‌یافته، تجارت جهانی را به سمتی هدایت می‌کنند که معمولاً قیمت کالاهای آنها، بیش از کشورهای درحال توسعه، رشد پیدا کند. بررسی قیمت نفت در بازه زمانی که تورم و رکود اقتصادی بر جهان سایه افکنده نشان می‌دهد کشورهای توسعه‌یافته در تلاش بوده‌اند تا قیمت نفت کمتر از میزان واقعی آن تعیین شود، این کار باعث می‌شود دائماً درآمد نسبی و واقعی حاصل از صادرات کشورهای صاحب منابع طبیعی هستند، کاهش پیدا کند. این در حالی است که شورایی همچون ترکیه که از منابع طبیعی برخوردار نبوده با تکیه بر توانمندی‌های موجود توانسته‌اند خود را هم ردیف کشورهای آسیایی و اروپایی قرار دهند.

در حال حاضر ایران با دارا بودن موقعیت جغرافیایی بسیار مناسب و همچنین منابع عظیم نفتی و غیرنفتی نسبت به سایر کشورهای منطقه از ظرفیت‌ها و مزایای بالای صادراتی برخوردار است، به گونه‌ای که می‌تواند با بررسی‌ها و شناسایی نیاز بازارهای کشورهای حوزه خلیج فارس و آسیای میانه با افزایش سرمایه‌گذاری‌ها در جهت تولید باکیفیت این محصولات، ارزش صادراتی و همچنین ارزش‌افزوده بالایی به ارمغان آورد.

البته اولویت‌های صادراتی در ابتدای امر شامل کشورهای همسایه نزدیک ایران از جمله آذربایجان، ارمنستان، ترکیه، تاجیکستان، عراق، افغانستان و... می‌شود، به گونه‌ای که برای کاهش فشارهای تحریم می‌تواند از مزیت حمل‌ونقل کالاهای بهره کافی برده و میزان مبادلات را با این کشورها افزایش دهد.

در واقع یکی دیگر از کالاهای مزیت‌دار برای صادرات به بازارهای جهانی، در حوزه معدن و صنایع معدنی است که می‌تواند بعد از نفت به عنوان منبع درآمدی با ارزش‌افزوده بالا برای کشور محسوب شود. در حال حاضر کشور ما در بحث معدن و صنایع معدنی از امکانات و ذخایر خوبی برخوردار بوده، اما در بحث فرآوری مواد به سرمایه‌گذاری‌های جدید داخلی و خارجی وابسته هستیم، به طوری که با افزایش سرمایه‌گذاری‌ها در این حوزه می‌تواند مواد معدنی تولیدشده را با ارزش بالایی صادر کرد.

این در حالی است که برای توسعه بخش معدن و صنایع معدنی باید مناطق دارای ذخایر را شناسایی و با ارائه طرح‌ها و راهکارهای کارشناسی شده با بهره‌گیری از فناوری و ماشین‌آلات معدنی روز تحقق یابد.

در حال حاضر سهم صادرات صنایع معدنی از تولید ناخالص ملی بسیار اندک بوده که می‌تواند به بیش از این مقدار ارتقا یابد که البته کشور به دلیل تحریم از توانایی‌های بالقوه خود دور مانده که مطمئناً با رفع تحریم‌ها استقبال خارجی‌ها از حضور در کشور و سرمایه‌گذاری در طرح‌های معدن و صنایع معدنی افزایش خواهد یافت.

قیمت روز

شاخص	قیمت روز (دلار)	درصد تغییرات
پلاتین	۱۴۶۲	-۲
نقره	۱۹/۹۶	+۰/۰۲
پالادیوم	۸۷۱	+۱
آلمینیوم	۲۰۳۲	+۲۵
فولاد	۴۲۰	+۱۰
مس	۷۰۱۰	-۱۰
نیکل	۱۸۴۹۵	-۱۲۵
قلع	۲۲۳۲۰	+۲۰
سرب	۲۲۴۸	+۱۱
روی	۲۳۰۹	+۵
طلا	۱۳۰۷	-۲

رکود اقتصادی جهان فرصتی برای کسب درآمد

فروش این تولیدکنندگان در حالی تحت تاثیر رشد قیمت‌های جهانی افزایش یافته که در مقابل آن بهای تمام شده تولید محصولات چندان متاثر از روند افزایشی قیمت‌های جهانی نبوده و از این رو، برآیند درآمدها و هزینه‌های شرکت‌های تولیدکننده روند رو به رشدی را برای سود رقم زده است.

وی افزود: بسیاری از تولیدکنندگان در حالی نرخ LME فلز روی را در محدوده ۲۰۰۰ دلار و حتی کمتر از آن در بودجه سال جاری خود لحاظ کرده‌اند که مقدار فروش محصولات طی ۳ ماهه اول امسال چندان قابل توجه نبوده و انتظار می‌رود تا آثار مثبت ناشی از روند افزایشی قیمت‌های جهانی روی در عملکرد ۶ ماهه اول امسال آنها نمود پیدا کند. اگرچه مقدار این تعدیل مثبت در شرکت‌های مختلف متفاوت است، اما به طور قطع اعلام تعدیل مثبت سود پیش‌بینی شده برخی شرکت‌ها با اهمیت خواهد بود و موجب توقف نماد معاملاتی آنها خواهد شد؛ چرا که در حال حاضر نرخ جهانی فلز روی بیش از ۱۵ درصد قیمت فروش اعمال شده آن در بودجه سال جاری شرکت‌هاست.

رکود اقتصادی فرصتی برای مزیت‌دارها

احمد میرمطهری، کارشناس اقتصادی در خصوص بازارهای صادراتی سرب و روی به **صنعت** می‌گوید:

اغلب این بازارها متاثر از وضعیت میزان عرضه و تقاضا بوده که تعادل این شاخص‌ها روند قیمتی فلزات در بازارهای جهانی را رقم می‌زند.

وی افزود: در حال حاضر بهترین بازارها برای ورود صادرکنندگان ایرانی بازارهای کشورهای آسیای میانه و حوزه خلیج فارس است که در صورت افزایش تولید و عرضه به موقع آن در بازار می‌توان فرصت‌های بسیار خوبی در زمینه کسب سود بیشتر و همچنین ارتقای جایگاه صادراتی به دست آورد.

این کارشناس اقتصادی با بیان اینکه وضعیت بازارها به وضعیت جهانی بستگی دارد، تصریح کرد: در شرایط فعلی و ایجاد رکود اقتصادی در جهان فرصت مناسبی برای کشورهای دارای مزیت رقابتی بالا ایجاد کرده تا تا تدوین یک برنامه استراتژیک و منسجم اکثر رقابای خود را کنار گذاشته و سودآوری بالایی را از طریق افزایش صادرات کسب کنند.

وی ادامه داد: با توجه به تولید ۱۵۰ هزار تن روی در کشور فقط ۸۰ تا ۹۰ هزار تن آن به سایر کشورهای جهان صادر می‌شود و به نوعی می‌توان گفت که با مصرف داخلی ۵۰ هزار تنی روی حدود ۱۰۰ هزار تن از این فلز در انبارها انباشته شده است.

رئیس کمیته سرب و روی خانه معدن ایران گفت: بزرگترین تولیدکننده فلزات در جهان آمریکا و چین هستند اما استرالیا نیز به دلیل دارا بودن ذخایر عظیم معدنی یکی از کشورهای مطرح در حوزه صادرات فلزات به شمار می‌آید.

وی افزود: بیشتر صادرات سرب و روی تولید شده کشور به ترتیب شامل کشورهای چین و ترکیه می‌شود.

تداوم روند صعودی قیمت جهانی روی

علی نصیری، کارشناس بازار سرمایه در تحلیل خود از بازارهای جهانی در خصوص وضعیت فلزات سرب و روی گفته بود: کاهش ذخایر انبارهای جهانی در حال حاضر اصلی‌ترین عامل افزایش قیمت فلز روی به شمار می‌رود که این امر نیز از عوامل مختلفی نشأت می‌گیرد.

وی می‌افزاید: ذخایر جهانی فلز روی در حالی به کمترین مقدار خود طی ۲ سال اخیر رسیده است که افزایش تقاضا برای این محصول و در مقابل آن کاهش عیار خاک مصرفی موجبات بالا رفتن هزینه تمام شده و در نتیجه افزایش قیمت را فراهم آورده است.

وی به تداوم روند صعودی شکل گرفته قیمت‌های جهانی اشاره کرده و گفته است: سهم اندک میزان تولید و مصرف کشور موجب شده تا تحلیل‌های کارشناسان داخلی تحت تاثیر تحلیل کارشناسان خارجی قرار گیرد.

این کارشناس صنعت روی اضافه کرد: با توجه به متفاوت بودن تحلیل‌ها و برآوردهای کارشناسان این حوزه نمی‌توان با قطعیت درخصوص بازه زمانی تداوم این روند و حداکثر قیمت جهانی این فلز اظهار نظر کرد. این در حالی است که در حال حاضر تحلیل و نظرات متفاوتی درباره چگونگی روند آتی قیمت‌ها رایج می‌شود، اما اغلب کارشناسان بر تداوم این روند و نیز نوسان قیمت‌ها در محدوده ۲۶۰۰ تا ۲۷۰۰ دلار معتقدند.

نصیری به پتانسیل شرکت‌های تولیدکننده روی برای اعلام تعدیل مثبت سود از محل افزایش قیمت‌های جهانی این فلز اشاره کرد و گفت: درآمد

زمینه افزایش یابد و هم عمق‌های استخراج این مواد به بیش از ۳۰۰ متر از سطح زمین ارتقا یابد.

حسینقلی همچنین درخصوص میزان عرضه و تقاضای سرب و روی در جهان اظهار کرد: تعادل در میزان عرضه و تقاضای این فلزات در دنیا بیشتر به شاخص‌های قیمت در بورس LME بستگی داشته که در چند روز اخیر شاهد افزایش قیمت ۵۰ دلاری روی نسبت به قیمت سرب در بازارهای دنیا هستیم.

وی افزود: با توجه به عرضه و تقاضای جهانی فلزات سرب و روی میزان مصرف روی در جهان حدود ۱۱ تا ۱۲ میلیون تن و میزان مصرف سرب ۱۳ تا ۱۴ میلیون تن برآورد شده است.

رئیس کمیته سرب و روی خانه معدن ایران با بیان اینکه ۹۰ درصد معادن سرب و روی در دنیا با هم مشترک است، گفت: در دنیا بیشتر معادن این فلزات با یکدیگر مشترک بوده که بعد از استخراج در کارخانه‌های فرآوری این فلزات از یکدیگر جداسازی می‌شوند که در ایران فقط معدن روی وجود داشته و تنها کارخانه تولیدکننده سرب کشور به دلیل محیط زیستی تعطیل شده است.

حسینقلی تصریح کرد: در حال حاضر تولید کنسانتره سرب در کشور حدود ۵۰ هزار تن و تولید کنسانتره روی ۱۵۰ هزار تن است اما این میزان سرب تولیدی نیز از باتری‌های فرسوده تامین می‌شود که حدود ۷ تا ۸ درصد صادرات را به خود اختصاص داده است.

حسن ساعدی - گروه معدن: براساس آمار موسسه مطالعات بین‌المللی صنعت سرب و روی (ILZSG) با افزایش

تقاضای جهانی روی در بازارهای جهانی تعادل در عرضه و تقاضای این فلز بر هم خورده و موجبات افزایش قیمت آن را در این بازارها فراهم آورده است به گونه‌ای که قیمت این فلز در بازار بورس جهانی LME با افزایش ۵۰ دلاری همراه بوده است. در این رابطه برخی از کارشناسان حوزه سرب و روی کشور بر این باورند که ایران با دارا بودن ۸ درصد از ذخایر روی و ۳ درصد از ذخایر سرب جهان فقط درصد ناچیزی از صادرات این فلزات را به خود اختصاص داده است. البته این کارشناسان دلایل پایین بودن صادرات این فلزات را کم بودن اکتشافات صورت گرفته و به تبع آن کاهش تولیدی عنوان کرده‌اند که به اعتقاد آنها تنها از ۷ درصد معادن موجود سرب و روی در ایران مورد عملیات اکتشاف قرار گرفته است. همچنین یکی از دیگر دلایل، استخراج این فلز تا عمق ۱۵۰ متری بوده که لازم است در جهت افزایش تولید عمق فعالیت‌های اکتشافی به بیش از ۳۰۰ متر افزایش یابد. این در حالیست که در اکثر کشورهای تولیدکننده سرب و روی در جهان فعالیت‌های استخراجی بیشتر در عمق‌های بالای ۱۲۰۰ متر صورت می‌گیرد. حسن حسینقلی، رئیس کمیته سرب و روی خانه معدن ایران در رابطه با وضعیت بازارهای سرب و روی در ایران و جهان به صمت می‌گوید: برای بررسی وضعیت بازار باید این ۲ فلز را از یکدیگر تفکیک کرده و به هیچ عنوان نباید تولید فلز سرب و روی را با یکدیگر ادغام کرد چرا که این ۲ فلز شاید از لحاظ استخراج از معادن تفکیک نشوند اما از لحاظ میزان ذخایر و عیار تولیدی بسیار متفاوت از یکدیگر هستند.

وی افزود: این ۲ فلز را می‌توان از لحاظ میزان ذخیره و تولید مورد ارزیابی قرار داد که در حال حاضر ایران از لحاظ میزان ذخایر سرب و روی مقام ۱۳ جهان را به خود اختصاص داده است.

رئیس کمیته سرب و روی خانه معدن ایران با بیان اینکه فقط ۷ درصد از معادن سرب و روی کشور اکتشاف شده و اکثر اکتشافات تا عمق ۲۰۰ تا ۳۰۰ متر است، گفت: معادن سرب و روی در دنیا اکثراً تا عمق ۵۰۰ تا ۱۰۰۰ متر به صورت زیرزمینی گسترش یافته‌اند به گونه‌ای که فعالیت فعلی کشورهای کانادا و استرالیا در این معادن در عمق‌های بیش از ۱۰۰۰ تا ۱۲۰۰ متر انجام می‌شود.

وی ادامه داد: برای افزایش تولید این فلزات استراتژیک باید هم اکتشافات صورت گرفته در این

علی نصیری کارشناس بازار سرمایه: ذخایر جهانی فلز روی در حالی به کمترین مقدار خود طی ۲ سال اخیر رسیده است که افزایش تقاضا برای این محصول و در مقابل آن کاهش عیار خاک مصرفی موجبات بالا رفتن هزینه تمام شده و در نتیجه افزایش قیمت را فراهم آورده است.

حسن حسینقلی رئیس کمیته سرب و روی ایران: در حال حاضر تولیدکنندگان سرب در کشور حدود ۵۰ هزار تن و تولیدکنندگان روی ۱۵۰ هزار تن است اما این میزان سرب تولیدی نیز از باتری‌های فرسوده تامین می‌شود که سهم صادرات این محصولات بسیار ناچیز است

افزایش صادرات سنگ آهن برزیل به چین

گروه معدن: شرکت معدنی واله قصد دارد صادرات سنگ آهن به چین را تا سال ۲۰۱۹ دوبرابر کند و به ۳۰۰ میلیون تن برساند. سال ۲۰۱۳ این شرکت معدنی ۱۴۵ میلیون و ۸۰۰ هزار تن سنگ آهن به چین صادر کرد که معادل ۶/۳۸ درصد از ۴۸ میلیارد و ۹۰۰ میلیون دلار درآمد آن را در بر داشت. افزایش صادرات به این دلیل پیش‌بینی شده چون واله معتقد است؛ کیفیت کالای پیشنهادی و قیمت آن رقابتی است. قابل ذکر است، این شرکت معدنی تولید سنگ آهن را از ۳۰۶ میلیون تن در سال گذشته را به ۴۵۰ میلیون تن تا سال ۲۰۱۸ افزایش خواهد داد. سال گذشته برزیل ۳۲۹ میلیون و ۶۰۰ هزار تن سنگ آهن صادر کرد که چین ۵۲ درصد آن را در بر داشت.

صنعت فولاد آلمان در آستانه ورشکستگی

گروه معدن: به گزارش یورونیوز؛ به دلیل بحران در اتحادیه اروپا و به ویژه در منطقه یورو، سفارشات صنعتی آلمان در مقایسه با سال‌های گذشته دچار رکود شدید شده است. علاوه بر اتحادیه اروپا باید بحران اوکراین را هم دلیل این امر دانست، چراکه اوکراین رابطه اقتصادی قوی با آلمان دارد. آخرین آمار وزارت اقتصاد آلمان نشان می‌دهد: این رکود اقتصادی کاهش ۲/۳ درصدی تولید ناخالص داخلی را در اروپا سبب شده و تراز تجاری آلمان ۴/۱۰ درصد سقوط کرده است. گفتنی است، روند رکود اقتصادی در آلمان از سال ۲۰۱۱ شروع شده و تا به امروز ادامه دارد.

افزایش تولید مس بی‌اچ پی

گروه معدن: تولید مس بی‌اچ پی بیلیتون در نتیجه بهبود نتایج در معدن اسکوندیدای این شرکت در شیلی ۸/۱ درصد در ۳ ماهه اخیر رشد کرد و به ۴۷۰ هزار تن در مقایسه با ۴۶۱ هزار تن در مدت مشابه سال گذشته رسید. بی‌اچ پی بیلیتون در گزارش ۳ ماهه خود خاطر نشان کرد؛ بهبودهای صورت گرفته در سنگ‌شکنی معدن و استفاده کنسانتراتور، کاهش عیار سنگ در این معدن که بزرگ‌ترین معدن مس جهان است را جبران کرد. طبق اعلام بی‌اچ پی، این معدن در مسیر دستیابی به هدف تولید ۲۷/۱ میلیون تن مس در سال مالی ۲۰۱۵ است با این همه مشکلات ناشی از قطعی برق و تعمیرات کنسانتراتور «لاگونا سکا»، بر تولید تاثیر می‌گذارد.

تفاوتی در بیمه کارگران معدنی و سایر مشاغل وجود ندارد

سید مسعود حسینی
مدیرعامل شرکت سرب و روی مهدی آباد

در دنیای صنعتی امروز مشاغل وجود دارند که به دلیل شرایط ویژه در حین انجام کار از آنها به عنوان سخت ترین شغل های دنیا یاد می شود. یکی از این مشاغل سخت، کار در معدن است. استخراج انواع مواد معدنی از سنگ تا پوک های معدنی از درون زمین با سختی ها و مشکلات فراوانی همراه است، اما با این حال افراد زیادی وجود دارند که سختی و خطرات این کار را به جان خریدند و برای کمک به توسعه و پیشرفت صنعت کشور در معدن فعالیت می کنند.

ایران نیز از ذخایر معدنی فراوان و همچنین منابع طبیعی خدادادی بهره می برد. با توجه به این نکته که کشور ما یکی از کشورهای در حال توسعه است تلاش فراوانی را در جهت پیشرفت اقتصادی انجام داده است. معدن ایران نیز که به عنوان یکی از ثروت های ملی به شمار می آید نقش بسزایی در رسیدن به این مهم بر عهده دارند.

اما از آنجایی که کار در معدن شرایطی خاص داشته و خطر در کمین کارگران معدن بوده لازم است تا با محیا کردن شرایط مناسب و ایجاد اطمینان خاطر از آینده کار در معدن آنها رابه فعالیت در معدن تشویق کند.

یکی از راه های به وجود آوردن این اطمینان بیمه کردن کارگران معدن است. از بیمه هایی که برای این قشر زحمتکش در نظر گرفته شده است می توان به بیمه مسئولیت کارفرما (حوادث)، بیمه تکمیلی و همچنین بیمه تامین اجتماعی اشاره کرد.

کارگران معدن به دلیل شرایط سخت کاری چنانچه بر اثر حادثه دچار قطع عضو یا فوت شوند با داشتن بیمه مسئولیت کارفرما، میزان زیادی از خسارت جانی وارد شده بر آنها توسط شرکت بیمه به خانواده های آنها پرداخت خواهد شد. این در حالیست که حق بیمه برای بیمه های تکمیلی و مسئولیت کارفرما توسط شرکت مربوطه پرداخت شده و معدنکار پولی پرداخت نمی کند.

یکی دیگر از بیمه هایی که کارگران معدن می توانند از آن بهره مند شوند بیمه عمر بوده با این تفاوت که حق بیمه باید توسط معدنکار پرداخت شود و از آنجایی که حقوق این قشر پایین بوده تمایلی به انجام آن ندارند. با توجه به این امر که معدنکاری یکی از مشاغل سخت در دنیاست، کارگران مشمول سختی کار شده و با تکیه بر این قانون می توانند پیش از موعد بازنشسته شوند. البته باید توجه داشت معدنکاران در حالی بیمه می شوند که با وجود سختی کار و خطراتی که در این شغل وجود دارد بیمه کارگران معدنی تفاوت چندانی به جز بازنشستگی پیش از موعد نداشته و این در حالیست که این بیمه هم تنها از سوی شرکتهای معدنی بزرگ و دولتی صورت می گیرد و در بسیاری از معدن کوچک مقیاس شاهد به کارگیری کارگران به صورت قرار دادی و بدون پرداخت حقوق بیمه ای هستیم. بنابراین به نظر می رسد در بخش معدن نیازمند بازنگری در قوانین بیمه ای هستیم؛ قوانینی که با وجود تصویب و بررسی از ۴ سال پیش در مجلس هنوز هم به طور کامل مشکلات مالی، بهداشت روانی و جسمی کارگران را پوشش نداده به گونه ای که در حوادث معدنی مشکلات عدیده ای را برای معدنکاران و خانواده آنها شاهد هستیم.

دیدگاه

گروه معدن: تولید فولاد خام دنیا در سال ۲۰۱۳ حدود ۱۶۰۶ میلیون تن بوده که حدود ۱۲/۵ درصد آن در تولید انواع خودرو، ۱۴/۵ درصد در صنایع مکانیکی و ماشین سازی، ۱۲ درصد در صنایع فلزی، حدود ۵/۱ درصد در صنایع کشتی سازی، حدود ۳ درصد در صنایع برقی، حدود ۲ درصد در تجهیزات خانگی و حدود ۵/۹ درصد در صنایع ساختمانی و سایر فعالیت های عمرانی مانند جاده سازی، پل و... مصرف شده است.

داخل پراتنز

با سرمایه گذاری ۳ میلیارد دلاری هند صورت خواهد گرفت؛ ساخت مجتمع گداخت آلومینیوم

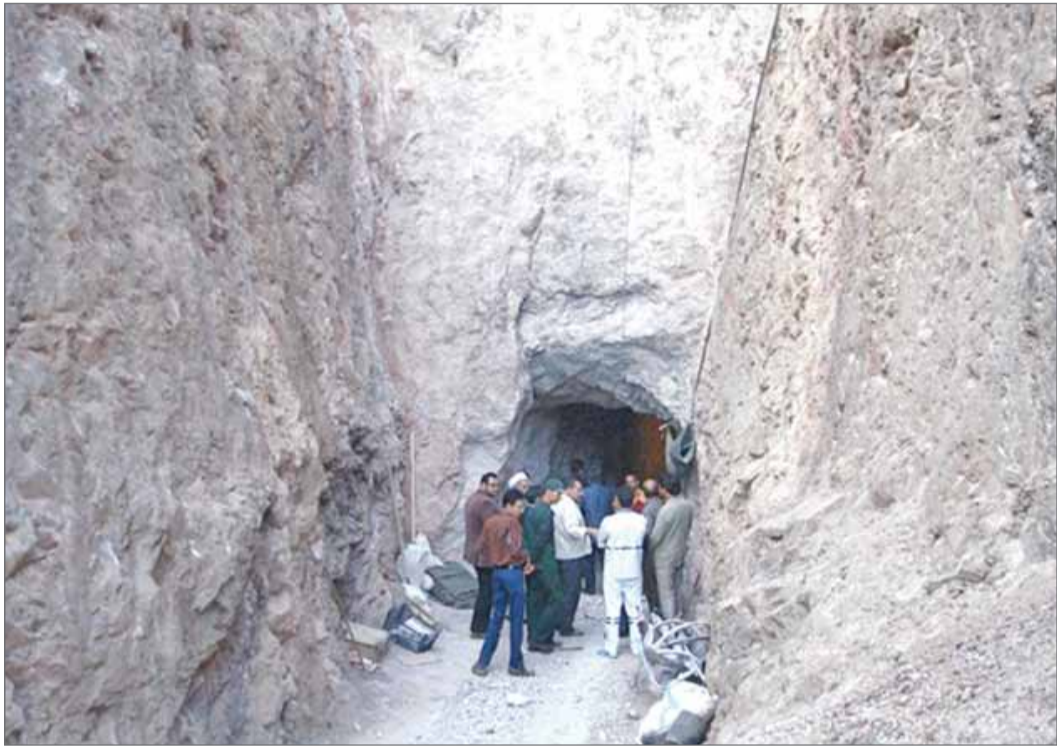
گروه معدن: در حالی که هند با کمبود زغال سنگ مواجه است رئیس شرکت آلومینیوم این کشور از تلاش هند برای ساخت یک مجتمع گداخت ۳ میلیارد دلاری آلومینیوم در خارج و احتمالاً در ایران خبر داد. به گزارش پایگاه خبری بلومبرگ، کمبود زغال سنگ در هند، شرکت ملی آلومینیوم این کشور را وادار کرده است تا برای ساخت یک مجتمع گداخت ۳ میلیارد دلاری در خارج از کشور و احتمالاً در ایران برنامه ریزی کند.

وی هیچ اشاره ای به زمان اجرای این پروژه که محصولات آن در ساخت همه چیز از فوطی های نوشابه گرفته تا هواپیما و خودرو به کار می رود، نکرد. وی افزود: ما با یک چالش عظیم انرژی در هند مواجه ایم... به همین دلیل است که ما به دنبال ایجاد این مجتمع ها در این کشورها هستیم که دارای منابع غنی انرژی می باشند.

داس در ادامه گفت: استفاده از واردات برای جبران کمبود تولید زغال سنگ داخلی بسیار پرهزینه است. هر چند دولت نازندرا مودی، نخست وزیر وعده داده که در طول زمان مشکلات انرژی هند را حل کند. کنت هافمن، تحلیلگر بلومبرگ می گوید: اگر مذاکرات به نتیجه برسد، ایران ممکن است میزان تولید برق خود از طریق سوزاندن گاز طبیعی و انرژی هسته ای را افزایش دهد و این کشور را به یک مقصد مهم برای گداخت آلومینیوم تبدیل کند.

در گفت و گوی معدنی با کارشناسان مطرح شد:

جذب گردشگر از طریق معادن متروکه

مژگان بابایی - گروه معدن: سال هاست که بخش معدن زیر سایه حساس بخش محیط زیست فعالیت می کند و گاه و بی گاه متهم به تخریب منابع طبیعی می شود، اما این بار داستان از قرار دیگری است و پای بخش معدن به آلودگی هوای شهر تهران به میان آمده که بیش از ۲ دهه مردم این کلانشهر را با خود درگیر کرده است. در این رابطه محمد حقانی، رییس کمیته محیط زیست شورای شهر تهران معتقد است، بهره برداری از معادن اطراف تهران در افزایش ریزگردها نقش داشته و عامل اصلی در آلودگی چند وقت اخیر شهر تهران است. وی می گوید: در رابطه با منشا ریزگردها می توان ۲ منشا را موثر دانست. یکی ریزگردهایی است که از طریق فعالیت معادن اطراف وارد شهر شده و دیگری ریزگردهایی است که به واسطه توجه نکردن کشورهای همسایه از مناطق کویری به پایتخت می رسد.

اما اینکه واقعا این معادن نقشی در آلودگی هوا دارند یا خیر سوالی بود که باعث شد به سراغ مسئولان سازمان حفاظت محیط زیست برویم. براساس ماده ۲۱ قانون حفاظت محیط زیست در مواردی که سازمان محیط زیست تشخیص دهد که انتقال یا تعطیلی صنایع در کاهش آلودگی هوا موثرند، می تواند در این باره اقدامات لازم را انجام دهد. البته در این میان ماهیت برخی کارخانه ها و صنایع مانند کارخانه سیمان یا آلودگی همراه است حتی این آلودگی ها با رعایت استانداردها نیز رفع نخواهد شد.

ناگفته نماند که برخی از معادن استراتژیک بوده و نمی توان به راحتی برای تعطیل شدن آنها تصمیم گیری کرد، اما معادنی مانند شن و ماسه که در طبقه ۱ قانون معدن قرار دارند، می توانند در خیلی از مناطق یافت شوند پس بهتر است در مناطقی با آلودگی هوای کمتر به دنبال آنها بود. حال با وجود اینکه برخی مسئولان شهری تصمیم بر تعطیلی معادنی را دارند که در آلودگی هوا تاثیر گذارند باید برای ایجاد اشتغال افراد فعال در این حوزه نیز تصمیمی گرفته شود.

به گفته مسئولان، محیط زیست شهر تهران، معدن روباز شن و ماسه در اطراف تهران به خصوص در منطقه ۱۸ (رباط کریم و شهریار) تاثیر مهمی در ایجاد ریزگردها دارند، ورزش بادهای

تنها به تصمیم هیات دولت باز می گردد اما باید این نکته را در نظر داشت که در اجرای چنین تصمیماتی تمامی موارد جز به جز مورد بررسی قرار می گیرد. در حال حاضر طرح مشارکتی با حضور معدن داران این منطقه، شهرداری و سازمان نظام مهندسی معدن برای ۵ گودال بزرگ در مراحل ابتدایی اجرا قرار دارد.

جالب است بدانید در این طرح معدن داران خود خواهان تعطیل شدن معادن هستند و برای اجرای این طرح نهایت همکاری های لازم را دارند. بر اساس این طرح، گودال های بزرگ معدنی و معادن متروکه به مراکز تجاری و گردشگری تبدیل می شود که از لحاظ اشتغال نیز می تواند تاثیر ویژه ای داشته باشد. اما برای بررسی بهتر این موضوع به سراغ فعالان معدنی می رویم تا نظر

تنها به تصمیم هیات دولت باز می گردد اما باید این نکته را در نظر داشت که در اجرای چنین تصمیماتی تمامی موارد جز به جز مورد بررسی قرار می گیرد. در حال حاضر طرح مشارکتی با حضور معدن داران این منطقه، شهرداری و سازمان نظام مهندسی معدن برای ۵ گودال بزرگ در مراحل ابتدایی اجرا قرار دارد.

برخی معادن اگر بلااستفاده باقی بمانند آلودگی بیشتری برای محیط زیست ایجاد خواهند کرد پس بهتر است با اجرای چنین طرح هایی علاوه بر ایجاد درآمد از آلودگی محیط زیست نیز جلوگیری شود

دیدگاه

تولید ۲۵ درصد از آهن اسفنجی جهان در ایران

اسفنجی دنیا خواهد بود. همچنین پیش بینی می شود تا ۳ سال دیگر حدود ۲۵ درصد آهن اسفنجی دنیا از نظر کمیت در ایران تولید گردد. با توجه به درآمدهای بالای حاصل از صادرات نفتی ایران در ۸ ساله حکومت دولت ۹ و ۱۰، سیاست های ناخردانه جهانی در این سال ها و سیاست های استعماری آمریکا سبب شد که ایران نتواند برای بهره برداری بیشتر از ذخایر خدادادی گاز خود سرمایه گذاری واقعی انجام داده و از درآمد صادرات گاز و محصولات پتروشیمی تولیدی برای پیشرفت توسعه اقتصادی و صنعتی و تامین رفاه نسبی ملت ایران استفاده کند. در سال ۲۰۱۳ در ایران حدود ۲ میلیون تن آهن خام مذاب و حدود ۱۴/۵ میلیون تن آهن اسفنجی تولید شد و با تبدیل آهن خام و آهن تولیدی ایران در سال ۲۰۱۳ حدود ۱۵/۴ میلیون تن فولاد خام در ایران تولید شد. پیش بینی می شود تولید آهن اسفنجی ایران در سال ۲۰۱۴ حدود ۱۶ میلیون تن باشد. به عبارت دیگر تولید آهن اسفنجی ایران بیش از ۲۰ درصد تولید کل دیگر تولید آهن اسفنجی دنیا خواهد بود. همچنین پیش بینی می شود تا ۳ سال دیگر از نظر کمیت، حدود ۲۵ درصد آهن اسفنجی دنیا در ایران تولید شود.

در ارتباط با تامین قطعات یدکی، تعمیرات اساسی و بهره برداری از واحدهای تولید آهن اسفنجی، مشکلات عمده ای هم اکنون در ایران وجود ندارد. ادامه تولید آهن اسفنجی و افزایش آن در ایران به واردات چندان وابستگی نخواهد داشت مگر برای انجام تعمیرات اساسی کوره های بلند ذوب آهن اسفهان که متاسفانه به واردات مواد دیرگاز و ... از خارج نیاز داریم.

با توجه به اینکه کشورهایی که ذخایر نفت و گاز فراوان در اختیار دارند فاقد ذخایر کافی ذغال سنگ برای تولید فولاد با استفاده از کوره بلند و کوره ترومی هستند، از این رو کشورهای صنعتی کوشش کردند روش های متعدد احیای اکسید آهن در خارج از کوره بلند که تا آن زمان حداکثر در رتبه آزمایشی انجام می شد را مورد بررسی قرار دهند. حالا این کشورها تجهیزات تولید آهن اسفنجی را که گاه تا بیش از ۹۰ درصد وزن آنها را انواع فولادها تشکیل می دهند به قیمتی حتی تا ۱۰ برابر فولاد معمولی ساختمانی به ایران و سایر کشورها می فروشند.

کشورهای در حال توسعه به دلیل سیاست گذاری های نادرست اقدام به صادرات نفت خام با قیمت پایین کرده و در مقابل اقدام به واردات فرآورده های نفتی با چند برابر قیمت نفت خام از کشورهای صنعتی می کنند. در سال ۲۰۱۳ ایران حدود ۲ میلیون تن آهن خام مذاب و حدود ۱۴/۵ میلیون تن آهن اسفنجی تولید و با تبدیل آهن خام و آهن تولیدی ایران در سال ۲۰۱۳ حدود ۱۵/۴ میلیون تن فولاد خام در ایران تولید شد.

پیش بینی می شود تولید آهن اسفنجی ایران در سال ۲۰۱۴ حدود ۱۶ میلیون تن باشد. به عبارت دیگر تولید آهن اسفنجی ایران بیش از ۲۰ درصد تولید کل آهن

دیدگاه

تولید ۲۵ درصد از آهن اسفنجی جهان در ایران

زیادی را برای اکتشاف نفت، گاز، ذغال سنگ در محدوده جغرافیایی خود در ۳ دهه اخیر انجام داده اند و تقریباً به ۱۰۰ درصد منابع موجود در زیر زمین خود دسترسی پیدا کرده اند، امکان افزایش ذخیره این کشورها در سال های آینده ناچیز خواهد بود. هم اکنون اکتشافات تکمیلی تقریباً برای حدود ۳۰ درصد خاک ایران انجام گرفته، لذا در سالهای آینده همان طوری که در ۳ سال گذشته ذخایر شناخته شده گاز ایران به طور چشمگیر افزایش یافته در آینده می توانیم با سرمایه گذاری درست، انتظار افزایش شناسایی بیشتر ذخایر قابل بهره برداری نفت و گاز ایران را داشته باشیم.

کشورهای در حال توسعه به دلیل سیاست گذاری های نادرست اقدام به صادرات نفت خام با قیمت پایین کرده و در مقابل اقدام به واردات فرآورده های نفتی با چند برابر قیمت نفت خام از کشورهای صنعتی می کنند. در سال ۲۰۱۳ ایران حدود ۲ میلیون تن آهن خام مذاب و حدود ۱۴/۵ میلیون تن آهن اسفنجی تولید و با تبدیل آهن خام و آهن تولیدی ایران در سال ۲۰۱۳ حدود ۱۵/۴ میلیون تن فولاد خام در ایران تولید شد.

پیش بینی می شود تولید آهن اسفنجی ایران در سال ۲۰۱۴ حدود ۱۶ میلیون تن باشد. به عبارت دیگر تولید آهن اسفنجی ایران بیش از ۲۰ درصد تولید کل آهن

تولید آهن اسفنجی ایران بیش از ۲۰ درصد تولید کل آهن

دیدگاه

تولید ۲۵ درصد از آهن اسفنجی جهان در ایران

زیادی را برای اکتشاف نفت، گاز، ذغال سنگ در محدوده جغرافیایی خود در ۳ دهه اخیر انجام داده اند و تقریباً به ۱۰۰ درصد منابع موجود در زیر زمین خود دسترسی پیدا کرده اند، امکان افزایش ذخیره این کشورها در سال های آینده ناچیز خواهد بود. هم اکنون اکتشافات تکمیلی تقریباً برای حدود ۳۰ درصد خاک ایران انجام گرفته، لذا در سالهای آینده همان طوری که در ۳ سال گذشته ذخایر شناخته شده گاز ایران به طور چشمگیر افزایش یافته در آینده می توانیم با سرمایه گذاری درست، انتظار افزایش شناسایی بیشتر ذخایر قابل بهره برداری نفت و گاز ایران را داشته باشیم.

کشورهای در حال توسعه به دلیل سیاست گذاری های نادرست اقدام به صادرات نفت خام با قیمت پایین کرده و در مقابل اقدام به واردات فرآورده های نفتی با چند برابر قیمت نفت خام از کشورهای صنعتی می کنند. در سال ۲۰۱۳ ایران حدود ۲ میلیون تن آهن خام مذاب و حدود ۱۴/۵ میلیون تن آهن اسفنجی تولید و با تبدیل آهن خام و آهن تولیدی ایران در سال ۲۰۱۳ حدود ۱۵/۴ میلیون تن فولاد خام در ایران تولید شد.

پیش بینی می شود تولید آهن اسفنجی ایران در سال ۲۰۱۴ حدود ۱۶ میلیون تن باشد. به عبارت دیگر تولید آهن اسفنجی ایران بیش از ۲۰ درصد تولید کل آهن

تولید آهن اسفنجی ایران بیش از ۲۰ درصد تولید کل آهن

تن تولید فولاد، راندمان تولید و کیفیت فولاد تولیدی هم به عیار کنسانتره و کیفیت سنگ آهن وابسته است، به همین دلیل کشورهای عمده صادرکننده سنگ آهن و گندله های اکسیدی آهن از سال های گذشته تمام تلاش خود را بر آن گذاشتند تا با تغییر جزئیات فرآیند تغلیظ سنگ آهن کنسانتره تولید شده، عیار آهن آن به سرز تئوری عیار اکسید آهن (Fe₂O₃, Fe₂O₄) نزدیک باشد. لازم به ذکر است عیار کنسانتره برای تبدیل به زینتر یا گندله برای مصرف در کوره بلند با توجه به جزئیات فعل و انفعالاتی که روی مواد آهن دار و انرژی از پس از وارد شدن به کوره بلند تا خروج آهن خام مذاب (چدن) انجام می شود حداقل عیار بهینه آهن کنسانتره برای مصرف در کوره های بلند از حدود ۶۵ درصد تا ۶۸/۵ درصد است. برای تبدیل گندله یا زینتر تولیدی از کنسانتره در کوره بلند به آهن خام مذاب و با مدیدن گاز اکسیژن به مخلوط آهن خام مذاب به علاوه فولاد برگشتی یا قراضه در کنورتور در نهایت فولاد مذاب تولید می شود. در تولید فولاد مذاب با ذوب آهن اسفنجی در کوره های قوس الکتریکی هرچه عیار گندله اکسید آهن مصرفی و درصد فلزی شدن آهن اسفنجی بیشتر باشد، مصرف برق به ازای تولید فولاد کمتر خواهد بود و راندمان تولید کوره های قوس الکتریکی بیشتر می شود. با توجه به اینکه کشورهای پیشرفته صنعتی اقدامات

دکتر سید تقی نعیمی
استاد دانشگاه و کارشناس اقتصادی

گروه معدن: تولید فولاد خام دنیا در سال ۲۰۱۳ حدود ۱۶۰۶ میلیون تن بوده که حدود ۱۲/۵ درصد آن در تولید انواع خودرو، ۱۴/۵ درصد در صنایع مکانیکی و ماشین سازی، ۱۲ درصد در صنایع فلزی، حدود ۵/۱ درصد در صنایع کشتی سازی، حدود ۳ درصد در صنایع برقی، حدود ۲ درصد در تجهیزات خانگی و حدود ۵/۹ درصد در صنایع ساختمانی و سایر فعالیت های عمرانی مانند جاده سازی، پل و... مصرف شده است.

بدون پیشرفت کیفی محصولات فولادی، همه توسعه جانبه اقتصاد جهانی و رفاه نسبی بشر امکان پذیر نیست. به عبارت دیگر برای رسیدن به این خواص که اغلب کاربردی بهینه دارند، کشورهای صنعتی دنیا سالانه به طور مستمر سرمایه گذاری های بزرگی برای ادامه تحقیقات در مراحل استخراج سنگ آهن، تغلیظ، فراوری، احیاء، ذوب، شکل دهی، عملیات حرارتی، ماشین کاری و... بر روی محصولات فولادی را انجام داده اند. ذخیره سنگ آهن موجود در دنیا با توجه به مصرف جهانی این ماده معدنی در سال ۲۰۱۳ تنها برای ۱۵۰ سال آینده پاسخگوی تولید فولاد خواهد بود. این در حالیست که کیفیت سنگ آهن معادن مختلف دنیا متفاوت است. به دلیل هزینه بسیار زیاد فراوری محصولات معدنی، امروزه از چنین معادن سنگ آهنی بهره برداری نمی شود.

هرچه عیار کنسانتره تولیدی از سنگ آهن یک معدن بیشتر باشد و درصد گوگرد، فسفر و سایر ناخالصی های مضر آن کمتر، انرژی مورد نیاز برای تولید یک تن محصولات نورد شده فولادی از چنین کنسانتره های کمتر خواهد بود؛ به عبارت دیگر هزینه تبدیل سنگ آهن به محصولات فولادی و کیفیت محصولات فولادی تولیدی به طور عمده به عیار آهن کنسانتره تولیدی و کیفیت آن بستگی دارد. علاوه بر این مقدار سربار تولیدی در فرآیند احیای اکسید آهن، ذوب و تبدیل به فولاد مذاب به ازای هر

❑ **خبرخودرو** - محمدرضا منصوری، رئیس خانه صنعت و معدن شهرستان ساوه و زرنیده با بیان اینکه تولید محصولات گروه خودروسازی سایپا در کارخانه بن‌رو باعث رونق صنعتی این شهر و همچنین ایجاد اشتغال شده است، افزود: با توجه به تعلق مبلغ قابل توجه عوارض ۸ درصدی ناشی از فروش محصولات کارخانه بن‌رو به شوراها و دهیاری‌های شهرستان ساوه، شاهد تاثیر مثبت این امر در نحوه اداره شهرستان هستیم. وی افزود: در حال حاضر شرکت بن‌رو با تولید عرضه خودروی سایپا ۱۵۱ بازار خوبی در کشور پیدا کرده است.

❑ **بوالفضل قناعتی**، عضو کمیسیون حمل‌ونقل و ترافیک و عمران شورای شهر تهران با بیان اینکه دولت باید از ورود و تولید موتورهای برقی حمایت کند، درباره زمان ورود موتورهای هیبریدی به سطح شهر افزود: زمان ورود این موتورها را نمی‌توان اعلام کرد. در حال حاضر برنامه ریزی انجام گرفته برای تولید و ورود موتورهای برقی در سطح شهر است و معاونت حمل‌ونقل و ترافیک و عمران شورای شهر تهران مذاکراتی را با چند شرکت تولیدی داخلی و خارجی در جهت تولید و خرید موتورهای برقی انجام داده‌اند.

❑ **خبرخودرو** - عضو انجمن قطعه‌سازان دلیل اصلی مشکلات صنعت خودرو را انحصار دولت در این صنعت عنوان کرد و گفت: با خصوصی‌سازی واقعی صنعت خودرو بسیاری از مشکلات پیش‌روی این صنعت حل خواهد شد. علی‌اکبر جوان‌روح، با اشاره به وجود رکود در بازار خودرو، اظهار کرد: مسلماً بی‌تحرکی و رکود در بازار خودرو بر وضعیت واحدهای قطعه‌سازی نیز تاثیر گذاشته و تولید در این شرکت‌ها را با مشکل مواجه خواهد کرد.

بین‌الملل

پیش‌تاری آلودی از رقبای وطنی

آلودی واحد لوکس فولکس‌واگن بار دیگر توانست از مرسدس‌بنز پیشی بگیرد و با انتقال آن به رتبه سوم، بعد از بامو عنوان دومین خودروساز بزرگ لوکس جهان را از آن خود کند. به گزارش خبرخودرو، در پی افزایش تقاضای بازارهای چین و ایالات متحده درآمدهای آلودی در ماه جولای ۷/۹ درصد افزایش پیدا کرد. فروش آلودی در حالی به ۴۴ هزار دستگاه می‌رسد که فروش مرسدس‌بنز از ۱۳۰ هزار دستگاه فراتر نرفته است. گفتنی است ۳ خودروساز بزرگ لوکس آلمان با فاصله واقعا کمی نسبت به یکدیگر در بازار حضور دارند. البته باید منتظر اعلام آمار فعالیت ماه جولای بامو به عنوان بزرگترین تولید کننده خودروهای لوکس جهان ماند.

من مریض هستم خودم رو با ۱۶۰ تا سرعت به شستر یا اتوبوس بکوبم و داغون بشم؟ اگر کیفیت راه‌ها و خیابان‌های شهرهای شما خوب باشه من بی‌کارم هر روز بخوام برم تعمیرگاه و آمار تصادفات جاده‌ای بالا بره؟ در ضمن کیفیت بدنه و قطعات من درست مثل روزای قبل از ترویج اشرافی‌گری و ورود خودروهای لوکس به کشور شماست. ضمن اینکه حدود ۵ میلیون از ماها در کشور در حال تردد هستیم و بیشترین حجم تردد در خیابان‌ها مربوط به ماست. این مسئله رو نباید با تعداد و حجم تردد سایر خودروها یکی دوست.

❶ **الان شما به بنده و بعضی سیاستگذارها متلک انداختید دیگه؟**

ج: چرا شما آدم‌ها عادت دارید انتقادها رو به جوری خاص تعبیر کنید؟ شما به حقیقت تلخ این روزها می‌گید متلک؟ واقعا که!

❷ **حالا شما نظرتون در مورد بحث قیمت‌گذاری که از جانب بعضی از نمایندگان مجلس ما مطرح شده چیه؟**

دیواری کوتاه‌تر از دیوار من پیدا نکردند. یتیم و صغیر گیر آوردن، بابا کمی هم به افزایش قیمت مواد اولیه من بپردازید، چرا هیچ‌کس به اونا اشاره‌ای نمیکنه؟ چرا نمیگن ورق ۴ برابر شده، مس ۷ برابر و....

❸ **س: یعنی به قیمت شما بی‌جهت گیر دادن؟**
دقیقا. اگر این نماینده‌های شما تا امروز فکر معیشت و بالا بردن قدرت خرید مردم بودند و نظارت بیشتری روی رشد شدید نرخ تورم و سایر موارد از جمله قیمت مسکن می‌کردند امروز ته جیب مردم پول بیشتری می‌موند و به جای یک پراید ۲ پراید می‌خریدند و اگر درست فرهنگ‌سازی می‌کردند مردم کمتر به دنبال زندگی تجملاتی و کالاهای و خودروهای لوکس می‌رفتند و ارز کمتری به مراتب از کشور خارج می‌شد و خودروسازی داخلی شما هم شاهد رشد و رونق و پیشرفت چشمگیری بود و به من هم کمتر توهین می‌شد.

❹ **در آخر پیامی یا صحبتی دارید؟**

راننده محترم! لطفا درست رانندگی کن و به مقررات احترام بگذار و بدون که ده‌ها هزار نفر آدم برای ساختن من زحمت کشیدن و نداشتن مهارت درست رانندگی از جانب شما و بروز تصادفات شدید و له شدن و داغون شدن هر پراید یعنی به فنا رفتن زحمت مردان و زنانی که شبانه‌روز در تلاش بوده‌اند.

دل نوشته‌هایی از پراید

من به خبرنگارم و به خبرنگار دنبال خبرها و مصاحبه‌های جنجالی و پرمخاطبه، وقتی هم که به سوژه توپ گیر بباره راحت از خیرش نمی‌گذره. چند وقتی میشه که همه کارا تعطیل شده و بعضی از نماینده‌های مجلس هم به جای رسیدگی به سایر مشکلات مردم و کشور سرگرم بازی گل یا پوچ با قیمت و کیفیت پراید هستند. از اونجایی که اولین ماشین خودم که باهاش بهترین خاطرات تفریح و سفر و زندگی رو داشتم، پراید بود بدجوری غیرتی شدم و تصمیم گرفتم برم سراغ پراید و باهاش مصاحبه‌ای انجام بدم.

به نظر شما الان واقعا مشکل مملکت شما

قیمت و کیفیت خودروهای ساخت داخلی؟ یعنی اگر الان قیمت من همون قیمتی بشه که بعضی از واردکننده‌ها و نماینده‌های مجلس شما دوست دارند، دیگه همه چی حل می‌شه؟ قیمت من مثل قیمت مسکن و نرخ تورم و چیزای دیگه منطقی بالا رفته. مگه چی تو کشور شما قیمتش بالا نرفته که قیمت من بالا رفته، چرا هیچکس به اونا اشاره‌ای نمی‌کنه؟

❶ **مشکل کشور ما قیمت و کیفیت شما نیست اما خب این داستان کیفیت و ضعیف بودن بدنه شما چیه؟**

به نظر شما بدنه منو باید با تیر آهن ۱۴ می‌ساختند؟ میگن عروس نمی‌تونه برقصه میگه زمین کجه... آقای خبرنگار محترم اگر همه فرهنگ درست رانندگی کردن رو بلد باشن به نظر شما

خیلی‌ها دقیقا چه کسانی هستند؟

واردکننده‌های خودروهای خارجی، همون‌هایی که سال گذشته ۷۰ هزار خودرو وارد کشور کرده بودند و باعث شدند ۱/۴ میلیارد دلار ارز از کشور خارج بشه و همچنین ۲۰۰ میلیون دلار سود رو عاید دلان این صنف کردند!

❷ **خب مگه شما چه خطری برای اونا محسوب می‌شدید؟**

والا چی بگم اونا فقط به فکر منافع خودشون هستند و از اینکه من بین جوونا و خانواده‌ها محبوبیت دارم وحشت داشته و دلشون نمی‌خواد خودروسازی‌های داخلی رشد و رونق داشته باشند و همش مدعی بودند که قیمت من بالاست و بی‌کیفیت هستم و باید از میدان رقابت خارج بشم!

❸ **آیا واقعا قیمت شما بالاست و کیفیت هم پایین؟**

❶ **داخل تاکسی داشتم به سوال‌هایی که می‌خوام از شما بپرسم فکر می‌کردم که یهو یاد مادربزرگم افتادم که همیشه می‌گفت، آدم سگ خونه باشه اما بچه کوچیک خونه نباشه! اون روزا دنبال معنی‌اش نبودم، اما وقتی بزرگ شدم تازه فهمیدم داستان چی بوده.**

بچه کوچیک خونه که باشی خواهر و برادرای بزرگ‌تر همه کاراشون رو میندازن گردنت... خرابکاری‌ها و اشتباهاتشون رو هم که مجبوری به ناحق به گردن بگیری و کتک‌خوردت ملس باشه زیر دستشون... تازه خیلی شانس بیاری بچه‌های دیگه فامیل و در و همسایه رو با تو مقایسه نکرده و اعتماد به نفست رو ترور نکنند.

بگذریم وقتی به محل قرار رسیدم جناب پراید حاضر به مصاحبه با من نبود و می‌گفت شما هم واردکننده‌اید و می‌خواید سر منو زیر آب کنید اما وقتی بهش گفتم منم پراید سوار بودم با ترس و لرز حاضر شد باهاش مصاحبه کنم.

❷ **میشه خودتونو به مدل خاص معرفی کنید؟**
من همون خودرویی هستم که وقتی اولین بار وارد کشور شما شدم همه عاشق من شده بودند. هرکس که منو می‌خرید از شتاب و سرعت و ظاهر من به وجد می‌امد. فرقی نمی‌کرد مالک من کی باشه. وزیر و وکیل و نماینده مجلس به داشتن من افتخار می‌کردند.

من همون هستم که تولید تیراژ بالای من باعث اشتغالزایی بالایی در کشور شما شد و به مرور هر خانواده یک پراید تو خونه‌اش داشت و داره.

❸ **الان هم خیلی‌ها علاقه‌مند به داشتن شما هستند جناب پراید اما علت حرف و حدیث‌های زیادی که پشت سرتون مطرح شده چیه؟**
کدوم حرف و حدیث‌ها؟

❹ **به نظر تون قیمت فعلی شما مناسبه؟ در طول سال‌های اخیر رشد قیمت زیادی نداشته‌اید؟**

به نظر من، شما هم مثل واردکننده‌ها و بعضی از نمایندگان مجلس خودتون، وارد به بحث فرسایشی شدید که آخرش جز ضرر چیزی عاید دو طرف نمی‌کنه.

❺ **میشه به سوال من پاسخ بدید جناب پراید؟**
چطور اون روزهایی که بحث دلای و واردات مطرح نبود قیمت من مناسب و منطقی بود و کیفیت هم تعریف کردنی اما امروز حضور من در بازار برای خیلی‌ها خطرناک شده؟

❻ **جواب شما بودار و گنگ بود، منظور شما از**

جشنواره فروش محصولات گروه خودروسازی سایپا

سایپا در اندیشه‌های متفاوت

❖ فروش محصولات جدید ❖ تنوع روش‌های فروش ❖ تسهیلات ۲۵۰ میلیون ریالی بدون ضامن

توجه: واریز به حساب بانکی غیر از حساب سایپا خرید تلقی نمی‌گردد و شرکت هیچ گونه مسئولیتی در قبال تحویل خودرو ندارد.

www.saipagroup.ir

گروه خودروسازی سایپا

جهت ثبت نام و کسب اطلاعات بیشتر به شبکه گسترده نمایندگی‌های مجاز گروه خودروسازی سایپا در سراسر کشور مراجعه نمایید.

تجارتی که ایران از آن سهمی ندارد

نجف اصغری

کارشناس بازار قهوه ایران

قهوه دومین تجارت بزرگ پس از نفت در دنیاست. این محصول به دلیل داشتن طرفداران بسیار در سراسر دنیا از تجارت پرسودی بهره می‌برد. ۷۱ کشور تولیدکننده محصول قهوه در دنیا هستند که اکثر آنها از نظر اقتصادی فقیرند. برزیل یکی از همان کشورهایی است که در چند سال گذشته از لحاظ تولید دانه خام قهوه تجارت خوبی را ایجاد کرده و باوجود داشتن سهم بیش از ۵۰ درصد تولید قهوه، اما در بحث فرآوری این محصول در آمریکا و ندارد. بخش عمده فرآوری این محصول در آمریکا و اروپا انجام می‌شود که شرکت‌هایی مثل استارباکس در آمریکا و ایلسی و کاستار در ایتالیا و تیچیو در آلمان در بحث فرآوری و بسته‌بندی بسیار موفق عمل کرده‌اند. همین امر باعث شده است که در حال حاضر بسیاری از مردم قهوه را با نام این کشورها بشناسند. بیشتر افراد نمی‌دانند که کشورهایی چون ترکیه، فرانسه و ایتالیا که در بحث تجارت قهوه فرآوری شده بسیار موفق و خوش‌نام هستند، به طور کلی زراعت قهوه ندارند. در اکثر این کشورها، قهوه پس از کشت به شکل دانه خام قهوه به‌صورت فله‌ای به کشورهای دارای دانش فرآوری صادر می‌شود و در آنجا فرآیند فرآوری اعمال و به سراسر دنیا صادر می‌شود.

یکی از انواع قهوه‌های فرآوری شده، قهوه فوری است که براساس بیلان منتشرشده از سوی سازمان جهانی قهوه، سهم این محصول در تجارت جهانی در سال گذشته بیش از ۳ میلیارد دلار بوده است. این رقم بسیار عظیمی است که ایران هیچ سهمی از آن ندارد. در ایران با وجود ظرفیتی که برای تولید قهوه وجود دارد، توجهی صورت نمی‌پذیرد. به عقیده بسیاری از تحلیلگران بازار، ایران می‌تواند در زمینه فرآوری و تجارت قهوه به منطقه خاورمیانه خوب عمل کند چراکه هیچ یک از کشورهای عربی وارد این حوزه تجاری نشده‌اند و زمینه برای این فعالیت کاملاً بکر و آماده است. برای این که ایران هم بتواند از حجم این تجارت سودی داشته باشد، باید دانش و مدیریت صحیح وارد این صنعت شود و حمایت‌های دولتی صورت پذیرد. تا به امروز چند شرکت، تجارت در زمینه قهوه در ایران را آغاز کرده‌اند اما به دلیل عدم مدیریت و دانش فنی نتوانسته‌اند موفق شوند. دلیل عمده این ضعف این است که اگرچه از سال ۸۴ فعالیت‌هایی کوچک انجام گرفته است اما تا به امروز مجموعه‌ای برای حمایت و نظارت بر این تجارت پرسود در ایران نبوده است. البته در سال جاری نشست‌هایی از سر گرفته شده است که نوید آن تاسیس انجمنی با نام انجمن قهوه ایران خواهد بود.

یکی از مهم‌ترین رخدادهای جهانی در عرصه صنعت قهوه، برپایی نمایشگاه‌هایی بسیار خاص و متفاوت برای قهوه است که از شهرت بالایی برخوردار است و سالانه افراد بسیاری از سراسر دنیا در آن شرکت می‌کنند. اکثر کشورهای مشهور در بحث قهوه برای برگزار کردن بهترین نمایشگاه در جهان با یکدیگر به رقابت می‌پردازند. در این بین، ایتالیا بالاترین آمار برپایی نمایشگاه را دارد. بعد از آن انگلستان است که هر ساله فستیوال لندن را برگزار می‌کند. علاوه بر این کشورها، هر ساله چندین فستیوال متنوع و جذاب از سوی انجمن قهوه اروپا در ایتالیا برپا می‌شود. در کنار این نمایشگاه‌ها، مسابقاتی نیز ترتیب داده شده است که در آن، بزرگ‌ترین قهوه‌سازان دنیا در زمینه هنر درست کردن قهوه با یکدیگر به رقابت می‌پردازند. بیشترین سهم صادرات قهوه فرآوری شده جهان را آمریکا، ایتالیا و آلمان به خود اختصاص داده‌اند ولی سردمدار تمام این کشورها در بحث تولید و صادرات قهوه فوری، شرکت نستله با ۸۶ کارخانه در دنیاست. مقر اصلی این شرکت در سوئیس است، شاید جالب باشد که بدانید، آمار سود سال گذشته آن بیش از کل درآمد نفت ایران بوده است. بیشترین سرانه مصرف قهوه هم متعلق به کشور سوئد و پس از آن آمریکا است. در آسیا هم، ژاپن و کره جنوبی خیز بزرگی برداشته‌اند تا بتوانند سهمی در این تجارت داشته باشند. این موفقیت تا جایی پیش رفته است که در سال جاری، در مسابقات هنر درست کردن قهوه در ایتالیا یک ژاپنی نفر نخست شد.

۱۰ کشور مصرف کننده برتر قهوه در سال ۲۰۰۸

رتبه	کشور	میزان مصرف
۱	فنلاند	۱۲۰ kg
۲	نروژ	۹۹ kg
۳	ایسلند	۹۰ kg
۴	دانمارک	۸۷ kg
۵	هلند	۸۴ kg
۶	سوئد	۸۲ kg
۷	سوئیس	۷۹ kg
۸	بلژیک	۶۸ kg
۹	کانادا	۶۵ kg
۱۰	بوسنی و هرزگوین	۶۲ kg

جدول میزان صادرات جهانی قهوه براساس ارزش و حجم

US Cents/lb FOB	سال	میلیارد دلار	میلیون کیسه
۷۴	۱۹۹۹/۲۰۰۰	۸.۷	۸۹.۴
۴۹	۲۰۰۰/۲۰۰۱	۵.۸	۹۰.۴
۴۳	۲۰۰۱/۲۰۰۲	۴.۹	۸۶.۷
۴۷	۲۰۰۲/۲۰۰۳	۵.۵	۸۸.۲
۵۵	۲۰۰۳/۲۰۰۴	۶.۴	۸۸.۸
۷۶	۲۰۰۴/۲۰۰۵	۸.۹	۸۹.۰
۸۷	۲۰۰۵/۲۰۰۶	۱۰.۱	۸۷.۹
۹۶	۲۰۰۶/۲۰۰۷	۱۲.۵	۹۸.۴
۱۱۸	۲۰۰۷/۲۰۰۸	۱۵.۰	۹۶.۱
۱۰۵	۲۰۰۸/۲۰۰۹	۱۳.۵	۹۷.۴
۱۲۵	۲۰۰۹/۲۰۱۰	۱۵.۴	۹۳.۴

محصولاتش در مقایسه با رقبای دیگر بالاتر است. این اعتماد را می‌توان در گزارش مالی اعلام شده از سوی این شرکت دریافت. براساس گزارش سال ۲۰۱۳ این شرکت، ارزش سهام استارباکس با ۷/۶۱ درصد افزایش به بالغ بر ۷۳/۳۶ دلار آمریکا رسید. این شرکت در گزارش مالی خود اعلام کرد، در فصل منتهی به ۳۰ ژوئن سال ۲۰۱۳، ۳/۷ میلیارد دلار درآمد کسب کرده است که ۱/۶۰ میلیارد دلار آن را هزینه‌های جاری شرکت تشکیل می‌دهد و ۲/۱۴ میلیارد دلار آن را سود ناخالص این شرکت به خود اختصاص داده است. در فصل اول سال ۲۰۱۳ میلادی این برند مطرح فعال در حوزه قهوه‌خانه و تولید قهوه ۲/۰۳ میلیارد دلار سود ناخالص به‌دست آورده بود و درآمدش از فروش انواع محصولات غذایی و خدمات برابر با ۳/۵۶ میلیارد دلار بود. شرکت استارباکس با داشتن بیش از ۱۱ هزار فروشگاه در سراسر آمریکا و بیش از ۵۷۰۰ فروشگاه در دیگر نقاط دنیا، درآمد خود را از محل فروشگاه‌های خرده‌فروشی خود در سراسر دنیا به دست آورد.

و همچنین از محل فعالیت تخصصی خود در عرصه بازار قهوه دنیا کسب می‌کند. در ۲ سال گذشته این برند با تسرع زیادی توسعه پیدا کرده است و ۳۵۰۰ فروشگاه به مجموع فروشگاه‌های این برند در آمریکا اضافه شد.

مسیر رشد استارباکس در بازار قهوه دنیا هر روز هموارتر می‌شود. این برند کار خود را در بازاری کوچک در دهه ۸۰ میلادی زمانی که شمار مصرف‌کنندگان قهوه در آمریکا چندان زیاد نبود و شروع چنین تجارتی منطقی نمی‌آمد، آغاز کرد. وجه تمایز آنها این بود که روسای این برند برای تغییر عادات مصرفی ساکنان آمریکا روی کار آمده بودند و در نظر داشتند تغییری بزرگ در این عرصه ایجاد کنند. به مرور که تقاضا برای قهوه‌ها و آشامیدنی‌های استارباکس در بازار بیشتر شد و سلیقه مصرفی مردم جهان تغییر کرد، برندهای دیگری هم وارد بازار شدند که رقیب اصلی استارباکس بودند اما هیچ‌گاه نتوانستند جایگاه این برند را به دست آورند.

محصولاتش در مقایسه با رقبای دیگر بالاتر است. این اعتماد را می‌توان در گزارش مالی اعلام شده از سوی این شرکت دریافت. براساس گزارش سال ۲۰۱۳ این شرکت، ارزش سهام استارباکس با ۷/۶۱ درصد افزایش به بالغ بر ۷۳/۳۶ دلار آمریکا رسید. این شرکت در گزارش مالی خود اعلام کرد، در فصل منتهی به ۳۰ ژوئن سال ۲۰۱۳، ۳/۷ میلیارد دلار درآمد کسب کرده است که ۱/۶۰ میلیارد دلار آن را هزینه‌های جاری شرکت تشکیل می‌دهد و ۲/۱۴ میلیارد دلار آن را سود ناخالص این شرکت به خود اختصاص داده است. در فصل اول سال ۲۰۱۳ میلادی این برند مطرح فعال در حوزه قهوه‌خانه و تولید قهوه ۲/۰۳ میلیارد دلار سود ناخالص به‌دست آورده بود و درآمدش از فروش انواع محصولات غذایی و خدمات برابر با ۳/۵۶ میلیارد دلار بود. شرکت استارباکس با داشتن بیش از ۱۱ هزار فروشگاه در سراسر آمریکا و بیش از ۵۷۰۰ فروشگاه در دیگر نقاط دنیا، درآمد خود را از محل فروشگاه‌های خرده‌فروشی خود در سراسر دنیا به دست آورد.

دلارهای غوطه‌ور در فنجان قهوه

تجارت تلخ

مصرف جهانی قهوه در سال ۲۰۱۰ میلادی نیز به بیش از ۱۳۷/۲ میلیون بسته رسیده بود. در این گزارش هر بسته معادل ۶۰ کیلوگرم محاسبه شده است. این گزارش می‌افزاید، بیشترین سهم رشد مصرف جهانی قهوه مربوط به کشورهای بزرگ صادرکننده این محصول بوده است. سهم کشورهای بزرگ صادرکننده قهوه در مصرف آن از ۲۵ درصد در سال ۲۰۰۰ میلادی به بیش از ۳۰/۵ درصد در سال ۲۰۱۱ میلادی رسیده است. میزان مصرف قهوه در کشورهای بزرگ صادرکننده نیز از ۴۱ میلیون بسته در سال ۲۰۱۰ میلادی به بیش از ۴۲/۴ میلیون بسته در سال ۲۰۱۱ رسیده است. این میزان در سال‌های ۲۰۰۹ و ۲۰۰۸ میلادی نیز به ترتیب ۳۹/۸ و ۳۷/۹ میلیون بسته برآورد و اعلام شده است.

بزرگ‌ترین واردکنندگان قهوه

کشورهای بزرگ واردکننده قهوه شامل آمریکا، آلمان، ژاپن، فرانسه، ایتالیا، انگلیس و اسپانیا نیز سال ۲۰۱۱ بیش از ۹۶/۶ میلیون بسته قهوه مصرف کرده‌اند. این رقم در سال ۲۰۱۰ میلادی به ۹۶/۱ میلیون بسته رسید. مصرف‌کنندگان این نوشیدنی گرم در سال‌های ۲۰۰۹ و ۲۰۰۸ میلادی بیش از ۹۲/۷ و ۹۵ میلیون بسته قهوه نوشیده‌اند.

بر این اساس میزان مصرف قهوه در کشورهای در حال توسعه و نوظهور مثل روسیه، کره جنوبی، استرالیا، اوکراین و الجزایر که در سال‌های ۲۰۰۹ و ۲۰۰۸ به ترتیب به ۲۳/۱ و ۲۵/۵ میلیون بسته رسیده بود، در سال ۲۰۱۱ میلادی به بیش از ۲۵/۸ میلیون بسته افزایش یافته است. این رقم در سال ۲۰۱۰ میلادی نیز به بیش از ۲۵/۲ میلیون بسته رسیده است.

حجم تولید جهانی قهوه

سازمان بین‌المللی قهوه، میزان تولید جهانی قهوه سال ۲۰۱۱ را بیش از ۱۳۴/۳ میلیون بسته اعلام کرده است. کاهش تولید قهوه در برزیل در این مدت با افزایش تولید در ویتنام، پرو و هندوراس جبران شده است. روند رو به افزایش مصرف و تقاضا به افزایش تولید این محصول خوراکی منجر شده است. در همین حال افزایش قیمت در این محصول خوراکی نیز از دیگر اتفاقاتی بوده که منجر به رونق تجارت قهوه شده و پول خوبی به جیب کشورهای تولیدکننده قهوه روانه کرده است. از سوی دیگر بازار جهانی در سال ۲۰۱۳ با افزایش قیمت قهوه جهانی روبه‌رو شد. دلیل این امر، شیوع بیماری به نام بیماری زنگ برگ قهوه در مزارع قهوه منطقه حاره بود که موجب شد کشورهای تولیدکننده پیش‌بینی میزان برداشت قهوه را بسیار پایین اعلام کنند. همین موضوع باعث شد تا قیمت این محصول پرطرفدار در سال گذشته بالاتر از سال‌های اخیر باشد.

قهوه همچنین به‌عنوان یک کالا در بازار بورس نیویورک (New York Board of Trade) خرید و فروش می‌شود. شاخص قیمت قهوه در بازار بورس نیویورک تعریف می‌شود. بزرگ‌ترین مکان انتقال قهوه، بندرگاه هامبورگ (آلمان) می‌باشد. این حجم انبوه از مبادلات تجاری، به خوبی نشان‌دهنده بزرگی این تجارت لذیذ است. در ادامه یکی از موفق‌ترین برندهای جهانی قهوه را بررسی می‌کنیم.

استارباکس پیشرو در تجارت قهوه

برندهای مختلفی برای تولید این کالای خوراکی وجود دارند. شرکت استارباکس یک برند بسیار بزرگ و مطرح در حوزه تولید انواع قهوه و فروش نوشیدنی‌های گرم به مصرف‌کنندگان است و هم‌اکنون در زمره شناخته‌شده‌ترین و قدرتمندترین برندهای تولیدی که عرضه قهوه در جهان به شمار می‌رود، در شرایطی که شمار زیادی از تحلیلگران در مورد اشباع نسبی بازار مصرف آمریکا خبر می‌دهند شرکت استارباکس اعلام کرده است در نظر دارد تعداد فروشگاه‌هایش در ایالات متحده آمریکا را به مرز ۲۰ هزار فروشگاه برساند و شمار فروشگاه‌های جهان را به ۴۰ هزار فروشگاه ارتقا دهد. این سیاست به معنای اعتماد زیاد این برند به کارکرد خود و آینده‌اش در بازار مصرف است، در حالی که قیمت

فرانک می‌زایی - گروه تجارت: بارها برای شما هم پیش آمده که برای آرام کردن روح و جسم‌تان، طعم تلخ قهوه را امتحان کنید. طعمی که اگر چه تلخ است اما آرامشی به همراه دارد که برای چند دقیقه‌ای هم که شده آرام‌تان می‌کند. می‌گویید ترکیبات کافئینی که در آن وجود دارد، روی سلول‌های عصبی نشسته و حرکت شان را آرام می‌کند. در این گزارش نگاهی داریم به تجارت این نوشیدنی پرطرفدار که ارقام بالایی را در تجارت جهانی به خود اختصاص داده است.

کمتر کسی پیدا می‌شود که از طعم مطبوع قهوه، این خوراکی جادویی لذت نبرد اما به‌طور حتم افراد معدودی هستند که از وجود سازمانی جهانی برای این خوراکی دلچسب باخبر باشند. شاید برای شما هم مثل من جالب باشد که بدانید در سال ۱۹۶۳ سازمان بین‌المللی قهوه (International Coffee Organization) تاسیس شد.

سازمانی جهانی با طعم قهوه

این سازمان با پیوند دادن کشورهای صادرکننده و واردکننده قهوه، به آنها کمک می‌کند با استفاده از کمک‌های بین‌المللی این سازمان بر مشکلاتی که در صنعت و تجارت قهوه وجود دارد فائق آیند. موافقتنامه‌ای نیز با عنوان موافقتنامه جهانی قهوه از سوی همین سازمان نوشته شد که هدف از امضای آن تعیین سهمیه کشورهای صادرکننده قهوه و تثبیت و بالا نگاه داشتن نرخ جهانی قهوه است که در اصل با تخصیص سهمیه صادراتی مشخص به هر یک از کشورهای صادرکننده قهوه به این مقصود دست می‌یابد. هدف این سازمان، قدرتمند ساختن بخش جهانی قهوه و ترویج و گسترش آن در بازار جهانی و نیز بهبود اوضاع تمامی اعضای این بخش است. سازمان جهانی قهوه همچنین به‌دنبال کاهش فقر در کشورهای در حال توسعه است. ۹۷ درصد از تولیدات قهوه در جهان توسط کشورهای عضو این سازمان صورت می‌پذیرد و ۸۰ درصد از کشورهای مصرف‌کننده قهوه نیز عضو آن هستند. حدود ۵۰ درصد از اقتصاد کشورهای تولیدکننده قهوه در جهان را کشت و تجارت قهوه تشکیل می‌دهد و در نتیجه تجارت قهوه حائز اهمیت بسیار است زیرا درآمد ۱۲۵ میلیون نفر در سراسر جهان از همین راه تامین می‌شود.

غول عظیم تجارت قهوه

زمانی که صحبت از میزان حجم تجارت قهوه در دنیا به میان می‌آید، شاید برای بسیاری از ما قابل باور نباشد که این محصول با احتساب ۱۵/۴ میلیارد تومان صادرات در سال‌های ۲۰۱۰ و ۲۰۰۹، زمانی که ۹۳/۴ میلیون کیسه قهوه جابه‌جا می‌شد، بیشترین مقدار تجارت را در بین کالاهای کشاورزی به خود اختصاص داده بود. طبق آمار سازمان جهانی قهوه، سرمایه اعطا شده به این خوراکی در سال ۲۰۱۱ نزدیک به ۲۴ میلیارد دلار بوده است. به عبارتی دیگر بنابر آمار بانک جهانی، این رقم برابر با تولید ناخالص داخلی کشور

کشورهای عضو در سازمان جهانی قهوه که تعداد آنها به ۷۰ کشور می‌رسد، با تولید ۱۰۴ میلیون کیسه قهوه در سال، چیزی حدود ۹۷ درصد از تولید قهوه دنیا را تامین می‌کنند. در سال ۲۰۱۰ به‌طور متوسط در ۵۲ کشور تولیدکننده قهوه، بدون در نظر گرفتن افرادی که مرتبط با تجارت و سرو آن هستند، ۲۶ میلیون نفر در کاشت و فرآوری قهوه مشغول به کار بوده‌اند. بنابراین می‌توان به جرات گفت که قهوه یکی از تجارت‌های بزرگ دنیا با سازوکار و پیچیدگی‌های مربوط به خود است و وقایع مهم دنیا بدون شک روی تجارت آن تاثیر خواهد گذاشت. به گزارش سازمان بین‌المللی قهوه، میزان مصرف جهانی قهوه سال ۲۰۱۱ میلادی با ۱۳/۳ درصد رشد به بیش از ۸/۳ میلیون تن و به بیان دیگر، به بیش از ۱۳۹ میلیون بسته رسیده است. براساس این گزارش افزایش تقاضا از سوی برزیل، ویتنام، مکزیک، هند و ونزوئلا تاثیر زیادی بر افزایش مصرف جهانی قهوه داشته است. بر این اساس

تغییر سیاست هند در مبادلات تجاری

صادرکنندگان به جای دلار و یورو، روپیه بگیرند

از ارزیابی نظیر دلار و یورو که به راحتی قابل تبدیل به ارزهای دیگر هستند، تجارت می‌کنند. دولت هند مشوق‌های صادراتی مختلفی را برای تشویق صادرکنندگان به استفاده از سازوکار پرداخت به روپیه در نظر گرفته است. به دنبال وضع تحریم‌های غرب علیه ایران، این کشور پول کالاهای هندی را به روپیه پرداخت می‌کند. دولت هند در ماه آوریل به منظور افزایش مبادلات تجاری دوجانبه با ایران، صدور کالاهایی نظیر مواد غذایی و دارو به مقصد ایران را از قوانین مربوط به مالیات بزر ارزش افزوده معاف کرد. علاوه بر مواد غذایی، هند مقادیر معتناهایی دارو، ماشین آلات، تجهیزات حمل و نقل، مواد

شیمیایی، نخ و پارچه و فولاد به ایران صادر می‌کند. حجم مبادلات تجاری دو کشور در سال ۱۴-۲۰۱۳ به ۱۵،۲۵ میلیارد دلار رسید. از فوریه ۲۰۱۳، یعنی زمانی که دولت آمریکا کانال‌های پرداخت پول به ایران را مسدود کرده، هند ۴۵ درصد پول نفت ایران را از طریق بانک یو سی او به روپیه پرداخت می‌کند. به دلیل تحریم‌های آمریکا و دیگر کشورهای غربی، هند تلاش دارد وابستگی خود به نفت ایران را کاهش دهد. این کشور در سال ۱۰-۲۰۰۹، ۲۱،۲۰ میلیون تن نفت خام از ایران وارد کرد که این رقم در سال ۱۱-۲۰۱۰ به ۱۸،۵۰ و در سال ۱۲-۲۰۱۱ به ۱۸،۱۱ میلیون تن رسید.

«ما دوباره به ایران خواهیم آمد. نه تنها در این نمایشگاه بلکه در حال برنامه‌ریزی هستیم تا در نمایشگاه‌های صنعتی دیگر نیز مشارکت کنیم.» این را یکی از غرفه‌داران چین که در نمایشگاه ساختمان تهران غرفه دارد می‌گوید. غرفه‌داری که دعوت ما را برای صحبت می‌پذیرد، شرکتی از کشور پهناور چین است که با وجود شلوغ بودن غرفه به گرمی از استقبال می‌کند.

● **سطح نمایشگاه صنعت ساختمان را چطور ارزیابی می‌کنید؟ آیا به استانداردهای مد نظر شما نزدیک است؟** من فکر می‌کنم برگزاری چنین نمایشگاهی به صورت مستقیم تاثیر خوبی بر جذب توریست دارد. به هر حال شرایط برگزاری این نمایشگاه را مثبت ارزیابی می‌کنم و اگر بخواهم از ۱۰ نمره به چنین فستیوالی نمره بدهم، عدد هشت را خواهم داد.

● **شما چه محصولی برای ارائه به مشتریان در این نمایشگاه دارید؟**

ما به صورت حرفه‌ای در کار تولید پانل‌های آلومینیومی هستیم. این محصولات برای طراحی خارجی ساختمان‌ها مورد استفاده قرار می‌گیرند و حالت دکوراتیو دارند. البته در کنار این به استحکام ساختمان نیز کمک می‌کنند. از همه مهم‌تر نقش عایق را هم برای ساختمان دارند و از هدر رفت انرژی در زمان سرما و گرما جلوگیری می‌کنند.

● **شما شناختی از بازار این محصول در ایران دارید؟**

خیر. دوره اولی است که شرکت می‌کنیم و بنابراین شناخت خاصی نداریم. البته می‌دانم که ایرانیان به‌تازگی به اهمیت حفظ انرژی و صرفه‌جویی در این زمینه پی برده‌اند و بنابراین امیدوار هستم شرکت ما جای خودش را در ایران باز کند.

● **حتما برای سنجش کیفیت رقبات ایرانی خود به غرفه‌های دیگر سر زده‌اید فکر می‌کنید محصول شما به لحاظ کیفیت چقدر با محصولات ایرانی تفاوت دارد؟**

بله. گشت و گذار کوتاهی در نمایشگاه داشتیم و کیفیت محصولات کشور شما را مورد بررسی قرار دادیم فکر می‌کنم محصول ما بدون رقیب باشد. به لحاظ کیفی پانل‌های شرکت ما شرایط بهتری دارند. در واقع مترالی که ما تولید می‌کنیم تاکنون در ایران تولید نمی‌شود و این به معنای عقب‌ماندگی صنعت ایران نیست بلکه پانل‌های آلومینیومی که ارائه کردیم به‌طور کلی در انحصار شرکت ماست.

● **آیا سال بعد هم در نمایشگاه ایران حضور پیدا می‌کنید؟**

بله. از این به بعد برای مقاصد تجاری خود نه تنها در این نمایشگاه شرکت خواهیم کرد بلکه در حال برنامه‌ریزی هستیم تا در نمایشگاه‌های صنعتی دیگر نیز مشارکت کنیم.

برگزاری نمایشگاه

سرمايه‌گذاري چين در قم

نمایشگاه سرمایه‌گذاری، تولید، کشاورزی و گردشگری استان «گنسو» چین در محل دائمی نمایشگاه‌های استان قم برگزار شد. این نمایشگاه با حضور محمد صادق صالحی منش، استاندار قم، اویانگ جیان مشاور عالی استاندار گنسوی چین، یانگ ژيو دبیرکل اتاق بازرگانی گنسوی چین و جمعی از مسئولان، صنعتگران و فعالان اقتصادی استان‌های قم و گنسو (چین)، برای مدت ۲روز در استان قم برگزار شد.

در این نمایشگاه ۹۲ شرکت چینی به همراه حدود ۲۰۰ نفر از استان گنسو در زمینه‌های سرمایه‌گذاری، تولید، کشاورزی، عمران، صنعت و گردشگری شرکت کردند. تنوع کارهای ارائه شده در این نمایشگاه بسیار گسترده بود و وسعت کاری استان قم در زمینه‌هایی همچون کشاورزی، عمرانی و گردشگری را در بر گرفت و برای سرمایه‌گذاران چینی به نمایش گذاشت. این نمایشگاه در روز یکشنبه ۱۹ مرداد افتتاح شد و به مدت ۲ روز توانمندی‌ها و فرصت‌های سرمایه‌گذاری استان را در معرض دید سرمایه‌گذاران قرار داد.

کیفیت صنعت نمایشگاهی ایران با جهان را مقایسه می‌کند

تسهيلات رفاهي، کليد توسعه

گروه تجارت: شاید یکی از پولسازترین صنایع و مشاغل دنیا برگزاری یک نمایشگاه چند روزه باشد! نمایشگاهی که در مدت زمانی مشخص، نمایندگانی را برای ارائه و معرفی بهترین محصولاتشان در کنار هم جمع کرده و مردم را برای بازدید و تماشای این محصولات دعوت می‌کند. این اتفاق هر ماه و هر هفته و هر روز در کشورهای مختلف جهان رخ می‌دهد. ایالات متحده آمریکا، فرانسه، استرالیا و چین به ترتیب ردیف اول تا چهارم و ایتالیا، اسپانیا، ژاپن و امارات نیز ردیف ۵ تا ۸ رتبه برگزاری نمایشگاه را به نام خود ثبت کرده‌اند ردیف ۱۷ به ترکیه و ردیف ۲۴ به ایران اختصاص یافت و عراق نیز رتبه ۳۱ را در این رده‌بندی به نام خود ثبت کرده است.

استانداردهای جهانی فاصله زیادی دارد. نظر شما چیست؟

نمی‌دانم چقدر می‌توان به آمارها اعتماد کرد. اما تا آنجا که می‌دانم در کشور ما ضریب درآمد نمایشگاه‌ها در مقایسه با دیگر صنایع وضعیت بسیار مطلوب تری دارد. در اقتصاد واژه‌ای داریم به نام ضریب تکاثری که به معنای تاثیر یک فعالیت اقتصادی بر چند فعالیت اقتصادی دیگر است. وقتی یک فعالیت اقتصادی در یک زمینه ایجاد درآمد می‌کند این درآمد بر سطوح مختلف اقتصادی تاثیر می‌گذارد مثلاً در حوزه مسکن یک فعالیت اقتصادی با ۳۰۰ مسکن دیگر مثل صنعت سیمان، آجر، گچ، و... در ارتباط است. در مورد

نمایشگاه‌ها هم همین طور است. یک نمایشگاه هم اشتغال‌زایی مستقیم و هم اشتغال زایی غیر مستقیم هم در کوتاه مدت و هم در بلند مدت دارد. در ایران هم شرایط دقیقاً همینطور است با این تفاوت که میزان اشتغال‌زایی در ایران از متوسط جهانی پایین‌تر بوده و ضریب اشتغال زایی جهانی تقریباً ۲۰ برابر ما است. مثلاً در هنگ کنگ چیزی حدود ۱۵۰ هزار نفر در صنعت نمایشگاهی به صورت مستقیم فعال هستند.

● **منظور از کوتاه مدت یا بلندمدت بودن اشتغال‌زایی دقیقاً چیست؟**

ببینید مثلاً در هر نمایشگاه یکی از اصول اصلی برای درآمدزایی تبلیغات است. این فعالیت تبلیغاتی به زمان نیاز دارد تا تاثیر خود را بگذارد و اینطور نیست که به صورت لحظه‌ای و در مدت زمان محدود تاثیر بگذارد. از طرف دیگر یک نمایشگاه مهمترین ابزار ممکن برای بازاریابی است. ممکن است یک غرفه ۱۰ روز برای بازاریابی محصولات و صنایع خودش در یک نمایشگاه وقت صرف کند، کاتالوگ توزیع کند، محصول معرفی کند ولی نتیجه آن را ۶ ماه بعد ببیند. یعنی احتمال دارد مشتری ۶ ماه بعد به آن محصول نیاز پیدا کند و با توجه به تبلیغاتی که شده به ارائه‌کننده آن محصول مراجعه کند.

● **چه عواملی باید رعایت شود تا ایران هم به استانداردهای بین‌المللی برسد. یعنی هم از لحاظ تعداد نمایشگاه‌ها، هم از لحاظ اشتغال زایی و هم از زاویه سودآوری.**

مهم‌ترین نکته بالا بودن هزینه‌های نمایشگاهی است. شما مثلاً هزینه برق را برای برپایی یک نمایشگاه در هر شهری در نظر بگیرید! این هزینه برق با نمایشگاه داران بر مبنای هزینه‌های جنسی حساب می‌کنند در حالی که نمایشگاه خودش در دنیا یک صنعت است و باید برای برق رسانی به غرفه داران تخفیف در نظر بگیرند.

● **منظور شما حمایت دولتی است؟**

دقیقاً! هزینه‌های این چنینی برای برگزار کنندگان باید به حداقل برسد. از طرف دیگر این افراد به تجهیزات نیاز

چین برای نمایشگاه اکسپو شانگهای ۶ خط مترو ایجاد کرد تا مردم با خیال راحت تردد کنند. در یک کلام می‌توان گفت این امر کل شانگهای را دگرگون کرد اما در ایران حتی هزینه بالای برق هم عاملی است که برای شرکت‌های نمایشگاهی ایجاد مشکل می‌کند

یک نفر قبل از شرکت در نمایشگاه مالزی تنها با مراجعه به سایت اینترنتی آن سوابق مورد نیاز خودش را به دست می‌آورد. این کمک می‌کند که بازار و فضای آن را به خوبی بشناسد و در نهایت محصولی را که مناسب با آن فضا می‌داند به همراه خودش بیاورد.

یا از اکسپوی بزرگ چین که در سال ۲۰۱۰ حدود ۲۳ میلیون بازدیدکننده داشته هر آمار و اطلاعاتی که بخواهید با مراجعه به سایت آن می‌توانید به همه چیز دسترسی پیدا کنید. این که چند نفر همکاری داشته‌اند، هر بخش چقدر هزینه داشته، چه کشورهای حضور داشتند و غیره. شاید جالب باشد که بدانید چین تنها برای نمایشگاه اکسپو شانگهای ۶ خط مترو ایجاد کرد تا مردم با خیال راحت تردد کنند. در یک کلام می‌توان گفت این امر کل شانگهای را دگرگون کرد.

● **اگر نکته‌ای باقی مانده است بفرمایید.** بحث برپایی یک نمایشگاه، مشکلات آن، شرایط آن و هر چیز دیگری که به این موضوع مربوط می‌شود به قدری گسترده است که شاید چندین ساعت زمان برای مطرح کردن آن نیاز باشد. مثلاً روش‌های جذب بازدیدکننده یا روش‌های بازاریابی در یک نمایشگاه مباحث با اهمیتی است که باید حتماً در مورد آنها صحبت شود.

بازاریابی در هر کشوری با توجه به شرایط بازار رقابتی حاکم بر آن متفاوت است. مثلاً در آمریکا برای دسترسی به هر مصرف‌کننده باید ۵۰۰ دلار هزینه کرد چرا که انتخاب‌های زیادی برای هر محصول مورد نیاز یک مشتری وجود دارد و به راحتی می‌تواند از میان آنها هر کدام را که مطلوب تر دید انتخاب کند. هزینه تبلیغات جهانی در سال‌های قبل حدود ۱۲ میلیارد بود اما الان به حدود ۲۰ میلیارد رسیده است. ما هم اگر بخواهیم به نتایج مطلوب برسیم باید فکری برای تبلیغات و بازاریابی و دیگر موضوعاتی که گفتم بکنیم.

دارند. شرکت‌های نمایشگاهی باید زیرساخت‌های خود را از کشورهای دیگر وارد کنند. امروز همان محصولاتی را که قبلاً با دلار ۱۱۰۰ تومان وارد می‌کردند باید با دلار ۲۰۰۰ تومانی خریداری کنند. این هزینه‌ها تاثیر منفی دارد. یا مثلاً سفر به خارج از کشور برای بازاریابی حدود ۳ برابر برای صاحبان صنایع هزینه‌بر دربر دارد. بنابراین باید از این بخش حمایت بشود.

شما دویی را در نظر بگیرید. در این چند سال خیلی رشد خوبی در صنعت نمایشگاهی داشته یا مثلاً کشور ترکیه فضای نمایشگاهی خودش را به خوبی گسترش داده است. این فضا با امکانات خوب و جذابی که دارد باعث جذب مشتری می‌شود. اگر چه در نمایشگاه بین‌المللی تهران شرایط خوبی برای برگزاری یک نمایشگاه حرفه‌ای فراهم شده اما شرایط دسترسی مردم به این نمایشگاه تا حدودی با مشکل مواجه است. مثلاً هنوز مترو ندارد همین نبود مترو و اتلاف زمان مردم برای رسیدن به محل برگزاری نمایشگاه خودش عاملی است که از میزان مخاطبان می‌کاهد.

در این زمینه اگر با دست مخاطبان می‌کاهد. نمایشگاهی هم صحبت کنید متوجه خواهید شد چقدر ایجاد یک شرایط مطلوب برای مشتری و افرادی که به نمایشگاه قدم می‌گذارند در پر بار شدن فضای آن تاثیر دارد. یکی دیگر از مشکلات شیوه اطلاع رسانی است. بسیاری از شرکت‌ها صاحبان سرمایه که برای حضور در یک نمایشگاه اعلام آمادگی می‌کنند نیاز دارند تا در همه زمینه‌ها تغذیه اطلاعاتی بشوند. در مورد تاریخچه برگزاری یک نمایشگاه، در مورد شرایط مختلف آن شهر و کشور، تعداد غرفه داران و نکاتی از این قبیل.

اگر به سایت نمایشگاه مالزی سر بزنید متوجه منظور من خواهید شد. در سایت اصلی مالزی اطلاعات نمایشگاهی و سنوات گذشته قابل مشاهده است. یعنی

گشتی در نمایشگاه‌های پرتو فدار جهان

از هاربین چین تا فرانکفورت آمریکا

کمپانی‌های ساخت بازی رایانه‌ای تمام تلاش خود را برای رونمایی محصولات خود در این نمایشگاه صرف می‌کنند و معمولاً چند روز بعد از برگزاری این برنامه بازار رایانه جهان پر می‌شود از بازی‌های مهیج و پرهزینه‌ای که برای رقابت با هم سر و دست می‌شکنند.

نمایشگاه خودروی فرانکفورت

نمایشگاه بین‌المللی خودرو در فرانکفورت که به‌صورت ۲سالانه برگزار می‌شود، پراهمیت‌ترین نمایشگاه در نوع خود به‌شمار می‌رود و در این نمایشگاه از ۱۵ تا ۲۵ سپتامبر، بیش از ۱۰۰۰ شرکت فعال در عرصه خودروسازی و محصولات خودرو از ۳۲ کشور جهان دستاوردهای خود را به نمایش می‌گذارند. در نمایشگاه فرانکفورت هر

شرکت اتومبیل‌سازی بین ۱۰۰ تا ۲۰۰ مدل جدید از خودروهایی خود را عرضه می‌کنند و در روز سوم کمیته «بررسی خودروهایی موجود در نمایشگاه»، اقدام به معرفی ۱۰ مدل برتر نمایشگاه می‌کند. آمارها نشان داده که با توجه به رکود بازار خودرو در سال‌های اخیر برگزاری این نمایشگاه تاثیر بسیار زیادی در جلوگیری از ورشکستگی شرکت‌های خودروسازی داشته است و همین موضوع اهمیت آن را نشان می‌دهد.

نمایشگاه هاربین از ابتدای سال نوب میلادی تا آخر ژانویه ادامه دارد و حدود ۷هزار کارگر هنرمند در ساخت این مجموعه یخی مشارکت دارند. ضمن اینکه در حدود ۱۸۰ هزار مترمربع یخ و ۱۵۰ هزار مترمربع برف فشرده به‌عنوان مصالح این ساختمان‌های زیر صفر در یک فضای ۶،۴۵۸،۴۰۰ فوت مربعی استفاده می‌شود. اکثر بازدیدکنندگان، سرمای هوای بیشتر را در شب تحمل می‌کنند و ترجیح می‌دهند در شب از این مجموعه دیدن کنند زیرا نورهای رنگارنگ درون و بیرون این مجسمه‌ها و بناهای یخی، زیبایی آنها را چندین برابر می‌کند. هوای شهر هاربن بیشتر اوقات سردتر از منفی ۲۰ درجه سانتیگراد است.

نمایشگاه بازی‌های رایانه‌ای E۳

شروع برگزاری این مراسم به سال ۱۹۹۵ در آمریکا برمی‌گردد که در زمان برگزاری آن کنسول‌های Playstaion و Vitrual Boy معرفی شدند. E۳ فرصت ایده‌آلی برای کمپانی‌ها و سازندگان مختلف، از جهت رونمایی آخرین فناوری‌های خود به حساب می‌آید. زمان برگزاری E۳ معمولاً اواسط خرداد یا اوایل تیر است و در تالار و سالن Memorial Sports شهر لس‌آنجلس برگزار می‌شود. معمولاً

گروه تجارت: در سال هزاران نمایشگاه مختلف در سراسر جهان برگزار می‌شود. بسیاری از این نمایشگاه‌ها جنبه تجاری و صنعتی دارند و بنابراین افراد خاصی به‌عنوان مخاطب چنین برنامه‌هایی شناخته می‌شوند. اما هستند جشنواره‌ها و نمایشگاه‌هایی که با جنبه تفریح و سرگرمی و شگفتی برگزار شده و حساسی مورد توجه عموم مردم قرار می‌گیرند. به‌طوری‌که خیلی زود شهرت آنها از مرزهای شهر و کشور برگزارکننده فراتر رفته و جنبه جهانی پیدا می‌کنند.

در ادامه نگاهی خواهیم داشت به ۵ نمایشگاه جذاب جهان که هم پولساز هستند و هم با مزه!

نمایشگاه یخ و برف در هاربین چین

در استان هیلونگ جیانگ در شمال شرقی چین شهری است به نام هاربین. زمستان که می‌رسد، این شهر هرچه کم داشته باشد از یخ و برف کم ندارد! مسئولان این شهر از این همه یخ و برف نهایت استفاده را می‌کنند و به تعبیری «از آب کره می‌گیرند!» آنها با استفاده از همین یخ و برف‌ها هر ساله جشنواره‌ای برگزار می‌کنند که با جذب میلیون‌ها توریست داخلی و خارجی، منبع درآمد شهر می‌شود.

سرمایه در گردش بنگاه‌ها از مجموع اعتبارات بانک‌ها باید به ۶۰ درصد برسد که اگر این اتفاق بیفتد مشکل تولید حل خواهد شد.

وی همچنین با تاکید بر اقتصاد غیرنفتی اظهار کرد: بازار داخلی، بازار وسیعی است، اما برای تولیدکنندگان بازار کوچکی است و یکی از برنامه‌های ما تولیدکنندگان باید توسعه صادرات غیرنفتی باشد.

❑ مشکلات اقتصادی تقصیر تحریم‌ها نیست

علی طیب‌نیا، وزیر امور اقتصاد و دارایی هم در این همایش با اعلام اینکه دولت ثبات‌سازی اقتصادی را از طریق مهار تورم، ثبات نرخ ارز و ایجاد آرامش برای خروج از رکود در دستور کار دارد، به موضوع تحریم‌ها اشاره کرد و گفت: تحریم‌های تجاری باعث شد دولت بر ارز صادراتی دسترسی نداشته باشد و درآمد‌ها کاهش یابد، به همین دلیل اجرای طرح‌های عمرانی نیز تقلیل یافت. وی با بیان اینکه در این راستا ارزش افزوده بخش‌های تولیدی نیز با کاهش مواجه شد و التهابات در بازار ارز و کالا باعث شد سرمایه‌گذاری داخلی و خارجی در کشور کاهش یابد، تصریح کرد: نرخ رسمی ارز هم که به‌رغم وجود تورم ثابت بود، یکباره افزایش یافت و فشار بر بنگاه‌های اقتصادی افزایش پیدا کرد.

وی با تاکید بر اینکه در همین زمان کاهش سرمایه‌گذاری بخش خصوصی نیز رخ داد و اواخر دهه ۸۰ اقتصاد دولتی نیز نقش و انرژی خود را بانک محور کرد، تصریح کرد: اگر ساختار اقتصاد ایران مقاوم بود، این تکان‌ها نمی‌توانست ضربه‌ای به اقتصاد کشور وارد کند، بنابراین ریشه مشکل در ساختار اقتصاد ایران است و به تحریم‌ها ارتباطی ندارد. به گفته وزیر امور اقتصاد و دارایی تحریم‌ها ضعف ساختاری اقتصاد کشور را نمایان کرد، بنابراین اقتصاد کشور نیاز به مهندسی مجدد ساختار بعد از تحریم دارد.

وی ساختار اقتصادی نامتوازن و تک‌محصولی وابسته به نفت و سیاست‌های دولت طی سال‌های اخیر در راستای افزایش قیمت نفت و تزریق درآمدهای نفتی در قالب بودجه دولت و در نهایت وابستگی دولت و تولید را از جمله عوامل موثر در علل بروز رکود توری می‌داند.

او اظهار کرد: این امر نیز افزایش وابستگی به خارج و آسیب‌پذیری نظام اقتصادی نسبت به تکان‌های خارجی، تشدید تورم، کاهش ثبات نسبی ارز، قدرت رقابت محصولات و همچنین کاهش و منفی شدن سود بنگاه‌ها و وابستگی بنگاه‌های اقتصادی به تامین مالی به سیستم بانکی را به دنبال داشت.

طیب‌نیا تصریح کرد: در چنین شرایطی در اواخر سال ۹۰ تحریم‌های اقتصادی باعث شد تا صادرات نفت به ۱ میلیون بشکه در روز کاهش یابد و درآمدهای ارزی نیز کاهش قابل ملاحظه‌ای داشته باشد.

سیاست‌های بسته سیاستی خروج غیرتورمی از رکود را در سیاست‌های اقتصاد کلان، بهبود فضای کسب‌وکار، تامین منابع مالی و تحرک پیمانکاران از طریق فعالیت‌های تولیدی عنوان کرد. طیب‌نیا درخصوص سیاست‌های پولی گفت: انضباط پولی جهت‌گیری اصلی در این زمینه است، ضمن آنکه تلاش می‌شود پیش‌بینی‌پذیری متغیرهای اقتصاد کلان با هدف رشد پایه پولی انجام شود.

❑ پیش فروش ۱۰۰ میلیون دلار فرآورده نفتی

بیژن نامدار زنگنه، وزیر نفت نیز با حضور در همایش تبیین سیاست‌های اقتصادی دولت برای خروج از رکود با تاکید بر اینکه سیاست‌های مقابله با رکود اقتصادی دولت مربوط به سال ۹۳ و ۹۴ است، گفت: اقتصاد ایران به دلیل بحران ایجاد شده برای صنعت نفت وارد این رکود اقتصادی شد، بحرانی که از طریق کاهش صادرات نفت و مشکل در دریافت درآمدهای نفتی حاصل شد. وی ادامه داد: بر همین اساس باید در شرایط فعلی و در کوتاه مدت صادرات نفت خام کشور را افزایش داد تا به این صورت درآمدهای نفتی افزایش یابد و تراز مبادلات خارجی مثبت شود؛ به این ترتیب در چنین شرایطی کالا و خدمات افزایش می‌یابد و مواد اولیه مورد نیاز کارخانه‌ها تامین خواهد شد. زنگنه با اعلام اینکه برای خروج اقتصاد از رکود ۲ اقدام دیگر یعنی افزایش تولید گاز و بهینه‌سازی مصرف انرژی را باید انجام داد، گفت: تمرکز اقدامات وزارت نفت در افزایش تولید نفت خام و افزایش تولید گاز خواهد بود، به طوری که بتوان در مصرف فرآورده‌های نفتی صرفه‌جویی کرد. وی با اشاره به این‌که در سال ۹۲ به دلیل کمبود گاز معادل ۱۸ میلیارد دلار سوخت مایع در نیروگاه‌های کشور مصرف شد، تاکید کرد: اولویت نخست وزارت نفت افزایش تولید گاز است که بر این اساس شاهد افزایش تولید میعانات گازی نیز خواهیم بود. وزیر نفت با یادآوری اینکه اقدامات مورد نظر الزاماتی مانند تامین منابع دارد، توضیح داد: برای تامین هزینه این اقدامات راه‌های مختلفی در نظر گرفته شده است که یکی از آنها استفاده از معاملات سلف است؛ بر این اساس شهریور ماه امسال یک بسته ۱۰۰ میلیون دلاری از این معاملات در قالب پیش‌فروش فرآورده‌های نفتی در بورس انرژی عرضه می‌شود تا از طریق این درآمد بتوانیم توسعه فازهای پارس جنوبی را سرعت ببخشیم.

❑ **پیشنهادات مسکنی آخوندی به بانک مرکزی**
عباس آخوندی وزیر راه و شهرسازی هم از دیگر سخنرانان این همایش با اشاره به جزئیات پیشنهاد این وزارتخانه به بانک مرکزی گفت: وزارت راه و شهرسازی پیشنهادهای برای تامین مالی بخش مسکن و افزایش

بدهی ۶۰ هزار میلیارد تومانی دولت

وزیر امور اقتصادی و دارایی در حاشیه همایش تبیین سیاست‌های اقتصادی دولت برای خروج از رکود در جمع خبرنگاران با اشاره به اینکه در حال حاضر ارقام قابل توجهی ارز در اختیار خانوارها است، گفت: در سال‌های اخیر و به واسطه التهاب‌های به وجود آمده خانوارها این ارزها را خریداری کرده‌اند. وظیفه صندوق سرمایه‌گذاری ارزی این است که این منابع را جمع‌آوری کرده و با استفاده از آنها در پروژه‌های صادراتی اصل و سود آن را به مردم پرداخت کند. علی طیب‌نیا با اشاره به بدهی بیش از ۶۰ هزار میلیارد تومانی دولت به بانک‌ها گفت: این موضوع در کنار مطالبات بخش خصوصی باعث شده است که مشکلاتی برای تامین نشدن منابع از طریق بانک‌ها ایجاد شود. وی با بیان این‌که اولویت ما پرداخت بدهی‌های دولت به بانک‌هاست، گفت: احکام لازم در این زمینه پیش بینی شده چرا که با توجه به بدهی دولت، بانک‌ها نیز به بانک مرکزی بدهکارند و به واسطه این جریمه ۳۵ درصدی پرداخت می‌کنند. وزیر امور اقتصاد و دارایی افزود: سعی ما بر این است که دولت بدهی خود را به بانک‌ها بدهد و بانک‌ها نیز بتوانند بدهی خود را به بانک مرکزی پرداخت کنند که این موضوع آثار مثبتی روی فعالیت بانک‌ها خواهد داشت. طیب‌نیا با تاکید بر این‌که بسته خروج از رکود برای دستیابی به رشد اقتصادی نیست، تصریح کرد: ما در حال حاضر در وضعیت رکود هستیم و در ۲ سال گذشته ۱۰ درصد کاهش تولید داشتیم و شاهد کاهش ۲۰ درصدی درآمد مردم بوده‌ایم و علت این کاهش درآمد نیز شرایط تحریمی است که سبب بیشتر شدن سرعت رشد قیمت نسبی کالاهای وارداتی نسبت به کالاهای صادراتی است. وی خاطرنشان کرد: بنابراین این برنامه تنظیم شده تا تولید ما را به همان مقدار ۲ سال قبل برساند و رشد اقتصادی برنامه ما برای بلند مدت و پس از خروج از رکود است. طیب‌نیا افزود: همچنین صندوق‌های پروژه در بازار سرمایه پیش‌بینی شده که منابع بنگاه‌ها از طریق این صندوق‌ها تامین شود.

وی با اشاره به موضوع تحریم‌ها گفت: همانگونه که رییس‌جمهور اشاره کرد فرض را بر ادامه تحریم می‌گذاریم و باید در چنین شرایطی مسائل را حل و فصل کنیم. او با تاکید بر رفع تنگنای مالی گفت: برای خروج از رکود باید بر ارتقای بهره‌وری و تخصیص کارآمد منابع اهمیت قائل شد. او تاکید کرد که دولت ثبات‌سازی اقتصادی را از طریق مهار تورم، ثبات نرخ ارز و ایجاد آرامش برای خروج از رکود در دستور کار دارد. طیب‌نیا اظهار کرد: نشانه‌های خروج سریع از رکود در سال‌های ۹۳ و ۹۴ آشکار می‌شود هرچند این اقدام باید دستاوردهای ملموس داشته باشد. وی مجموعه

قدرت خرید متقاضیان مسکن به بانک مرکزی ارائه داده است که کلیات آن تصویب شده و جزئیات آن نیز در شورای پول و اعتبار باید مورد بررسی و تصویب قرار گیرد. وزیر راه و شهرسازی افزود: در این پیشنهاد مطرح شده است که تامین مالی در بخش خرید مسکن بسته به شهرهای مختلف کوچک، بزرگ و متوسط و بسته به نرخ حدود ۴۰ تا ۵۰ درصد ارزش واحد مسکونی از طریق بانک‌ها و پس‌انداز توسط متقاضیان، تامین مالی شود.

وی افزود: همچنین مبلغ اقساط اجاره به طوری تنظیم شود که ۴۰ درصد درآمد قشر متوسط را بیشتر

به خود اختصاص ندهد تا بتوانند قدرت بازپرداخت را داشته باشند که عمده تامین مالی از طریق صندوق‌های پس انداز و مسکن صورت بگیرد. آخوندی، یکی از مشکلات ایجاد شده در سال‌های گذشته را تخصیص دستوری منابع اعلام کرد و گفت: در سال‌های گذشته به بخش‌هایی تسهیلات پرداخته شده که قدرت بازپرداخت را ندارند، این درحالی است که براساس پیشنهاد وزارت راه تخصیص بهینه مجدد منابع صورت خواهد گرفت.

وی با اعلام این‌که در حوزه مسکن چند سیاست عمده دنبال می‌شود که یکی از آنها توان ساخت ۸۰ تا ۱۰۰ میلیون متر مکعب مسکن در سال است، ادامه داد: براساس برآوردهای صورت گرفته از میان بخش مسکن کشور، بد مسکنی وجود دارد، یعنی بیش از یک میلیون خانوار در یک اتاق زندگی می‌کنند و این شرایط نگران

تسهیلات تکلیفی نداریم

ولی‌الله سیف رئیس کل بانک مرکزی در پاسخ به سوالی درباره وضعیت پرداخت بدهی بانک زنجانی، اظهار کرد: هیچ خبری در این خصوص ندارم. وی با بیان اینکه عامل اصلی این پرونده وزارت نفت است، گفت: بانک زنجانی اصلاً بدهی به بانک مرکزی ندارد. رئیس کل بانک مرکزی در ادامه ضمن تاکید بر اینکه بیشترین توجه در بسته سیاستی خروج از رکود به تولید شده است، تصریح کرد: در این بسته تاکید شده تا مشکلات بانک‌ها براداشته شود تا بتوانند کمک بیشتری را به این بخش کنند. سیف همچنین درباره بدهی دولت به بانک‌ها این‌طور توضیح داد که در این بسته تلاش شده تا کارها و انتظارات نظام بانکی که در گذشته بوده و کاهش توان نظام بانکی را به دنبال داشت، برداشته شود و نظام بانکی در اختیار و حمایت از تولید قرار گیرد. وی با بیان اینکه در آینده دیگر تسهیلات تکلیفی نخواهیم داشت، گفت: بدهی شرکت‌های دولتی به نظام بانکی تقریباً معادل رقم مطالبات غیرجاری حدود ۸۰ هزار میلیارد تومان است. رییس کل بانک مرکزی از آغاز مقدمات اجرای یکسان‌سازی نرخ ارز خبر داد و گفت: گزارشات اقتصادی و کارشناسی بانک مرکزی در مورد نرخ سود بانکی تهیه شده و به زودی برای بررسی به شورای پول و اعتبار می‌رود.

کننده است، در عین حال حاشیه‌نشینی نیز وجود دارد. آخوندی با اشاره به بسته خروج غیرتورمی از رکود دولت گفت: در این بسته سه بخش حمل و نقل، مسکن و پیمانکاری به حوزه وزارت راه و شهرسازی برمی‌گردد و تمام فعالیت‌های این ۳ بخش توسط بخش خصوصی انجام می‌شود، بنابراین نحوه تعامل دولت با بخش خصوصی در این حوزه اهمیت می‌یابد.

❑ پرداخت ۲۵۰ هزار میلیارد تومان تسهیلات به تولید

ولی‌الله سیف، رییس کل بانک مرکزی هم در این همایش از پرداخت ۲۵۰ هزار میلیارد تومان تسهیلات به تولید در سال جاری، درخصوص سیاست‌های اقتصادی دولت برای خروج از رکود خبر داد. رییس کل بانک مرکزی با تاکید بر اینکه اقدامات انجام شده طی یک سال گذشته گفت: اقدامات مذکور از رکود تورمی خارج شویم، تصریح کرد: التهابات بازار ارز و طلا کاسته شده و همکاری‌ها با اعتماد به نفس این مطالب را بیان کنیم.

رییس کل بانک مرکزی با بیان اینکه در حمایت از تولید نسبت به تامین مالی فعالیت‌های اقتصادی باید نظام بانکی به‌صورت جدی وارد عمل شود، ادامه داد: متناسب با تورم حجم نقدینگی را می‌توانیم داشته باشیم که متناسب با آن رشد سپرده‌ها محاسبه می‌شود. وی به برنامه بانک مرکزی برای پرداخت ۲۴۰ هزار میلیارد تومان تسهیلات به واحدهای تولیدی طی سال جاری اشاره و تصریح کرد: ۱۲۰ هزار میلیارد تومان از این منابع می‌تواند در قالب تسهیلات جدید اختصاص یابد. سیف در همین ارتباط به برنامه بانک مرکزی و دولت برای فروش املاک مازاد و دارایی‌های ثابت بانک‌ها اشاره کرد و افزود: باید بانک‌ها با یک‌زمان‌بندی منظم منابع جدید را به نظام بانکی برای تامین اعتباری پروژه‌ها برگردانند. رییس کل بانک مرکزی با بیان اینکه باید نسبت کفایت سرمایه از ۴ درصد به ۸ درصد افزایش پیدا کند، گفت: در این بسته پیش‌بینی شده تا بانک‌ها حداقل به نسبت ۸ درصد برسد. وی دیگر سیاست مورد توجه دولت برای خروج از رکود و مدیریت نظام بانکی را موضوع مطالبات معوق دانست و ادامه داد: نخستین اقدام نظام بانکی و بانک مرکزی این است که پرونده‌های مطالبات معوق علت‌یابی شوند، شاید مواردی با فساد شکل گرفته باشد ولی بخش عمده با نوسانات اقتصادی شکل گرفته است.

سیف اولویت‌بندی منابع محدود در اختیار نظام بانکی را ضرورتی اجتناب‌ناپذیر خواند و گفت: نظام بانکی دارای منابع محدود است و برای اینکه این منابع بیشترین کارایی را در بهره‌وری تولید در نظام اقتصادی داشته باشد، باید اولویت مصارف به‌درستی تعیین و هزینه شود.

رییس کل بانک مرکزی با بیان اینکه نباید اولویتی برای پروژه جدید در سال ۹۳ داشته باشیم، گفت: باید ابتدا سرمایه‌گذاری‌های قبلی انجام شود تا این امر آثار خود را در اقتصاد نشان دهند و در سال آینده برای

محمد نهبان‌دیان رییس دفتر رییس جمهوری هم در بزرگ‌ترین همایش اقتصادی کشور با بیان این‌که نگاه دولت نگاه توسعه مردم محور است، گفت: همایش تبیین سیاست‌های اقتصادی دولت برای خروج از رکود جشنی برای آغاز یک فصل جدید و رویش نو در اقتصاد کشور است. سرپرست نهاد ریاست جمهوری، این همایش را نمادی از این نگاه مردم محور دانست و گفت: اگر به اقتصاد مقاومتی می‌اندیشیم مستلزم قیام مردم برای حرکت روبه جلو است. وی همچنین اظهار کرد: در طراحی سیاست‌های خروج اقتصاد از رکود و آغاز فصل رونق تلاش بر این بوده است که از نظرات عالمان و عوامل اقتصاد استفاده شود، امروز جمع شده ایم که این سیاست‌ها را تبیین کنیم و کار آغاز شود اما بهره‌گیری از نقطه نظرات نخبگان، تازه آغاز شده است. این مجموعه باید مرتباً تکمیل شود و به جلو برود. رییس دفتر رییس جمهوری تصریح کرد: در این هم بودن عزم این است که با هم تدبیر کنیم با هم امید را بیافزاییم و با هم از اعتدال پاسداری کنیم، اینجا نمایندگان فعالان اقتصادی در کنار اندیشه‌ورزان اقتصادی کمک کنند تا با هم این فصل نو را آغاز کنیم.

❑ صنعت و معدن نیازمند اقدامات اورژانسی

غلامرضا شافعی رییس اتاق بازرگانی ایران هم در همایش تبیین سیاست‌های اقتصادی دولت برای خروج از رکود گفت: در مورد سیاست مالیاتی پیشنهاد بخش خصوصی به دولت این است که در شرایط رکود اقتصادی نه تنها نباید مالیات‌ها را افزایش داد بلکه باید به کاهش آن اقدام کرد. همچنین دولت باید تمام تلاش خود را معطوف به نظام مالیاتی، وصول آن و تهیه اطلاعات جامع در این زمینه کند چراکه در حال حاضر مالیات نقطه‌ای مغفول در درآمدهای کلان دولت است. وی افزود: متأسفانه بار مالیاتی بر دوش تولید کم درآمد است که باید در بسته غیرتورمی دولت گلوگاه‌های مالیاتی به‌صورت پررنگ دیده شود.

رییس اتاق بازرگانی ایران با اشاره به اینکه در این بسته باید مشوق‌های مالیاتی را برای واحدهای تولیدی که اشتغال زیادی ایجاد می‌کنند در نظر گرفت تا بر رونق اقتصاد تاثیرگذار باشد، گفت: خواسته جدی بخش خصوصی از دولت این است، که تمام شرکت‌های زیر پوشش بنیادها و نهادها مالیات حقه خود را پرداخت کنند؛ این عین عدالت است که نگاهی یکسان به فعالیت‌های اقتصادی وجود داشته باشد.

شافعی ریشه رکود اقتصادی ایران را ناشی از ارز دانست و افزود: خرج از رکود اقتصادی مستلزم تحریک ارز از طریق بهبود فضای کسب‌وکار و ساختار تولید است.

وی با بیان اینکه متأسفانه در بسته خروج غیرتورمی دولت از رکود توجهی به حمایت از صنایع کوچک و متوسط نشده است، گفت: بانک‌ها بیشتر تمایل دارند تا تسهیلات را در اختیار بنگاه‌های بزرگ قرار دهند در همین زمینه دولت باید اقدام مناسبی را برای حمایت صنایع کوچک و متوسط به کارگیرد. شافعی اصلاح نظام بانکی را یکی از وظایف مهم دولت و بانک مرکزی دانست و اعلام کرد: با افزایش سرمایه بانک‌ها در صورت اصلاح نشدن نظام بانکی مشکلات گذشته تکرار شده و نمی‌توانیم به اهداف پیش‌بینی خود دست پیدا کنیم. وی با بیان اینکه بخش صنعت و معدن کشور نیز نیازمند اقدامات اورژانسی است، تصریح کرد: اما اقدامات اورژانسی نباید ما را از برنامه‌ریزی‌های جامع در بخش صنعت و معدن غافل کند اما این نکته را باید متذکر شوم نمی‌توان برای بخش صنعت نسخه کلی پیچید بلکه باید با اولویت‌بندی برنامه‌های متعدد برای تقویت این بخش پیش‌بینی شود.

کیمیا بامدادیان - گروه اقتصاد: بسته‌سازی خروج از رکود که با تاکید بر بهبود محیط کسب‌وکار برای بخش خصوصی تهیه و گزارش‌مقدماتی آن تحت عنوان «چرا بی‌روز رکود تومی»

و جهت‌گیری برون‌رفت از آن» منتشر شده است. حای مصوبات پیشنهادی دولت است. در این میان به نقش بازار سرمایه هم اشاراتی شده است که در مورد آن با محمدعلی احمدزاده اصل، مدیرعامل هلدینگ صنعتی امید و یکی از کارشناسان ارشد بازار سرمایه به گفت‌وگو نشستیم که در پی می‌آید.

بورس اوراق بهادار به چه میزان می‌تواند در برنامه‌ریزی دولت برای خروج غیرتومی از رکود نقش داشته باشد؟

در سیاست خروج غیرتومی از رکود که دولت ارائه کرده است، نقش بورس بسیار کم‌رنگ دیده شده و به نوعی می‌توانیم بگوییم اصلاً دیده نشده است. در مختصات و متغیرهایی که در این بسته به آن اشاره شده، از نقش بورس و کارکردهای آن هیچ استفاده‌ای نشده است. در صورتی که بورس می‌تواند به‌عنوان یک نماگر واقعی از اقتصاد کشور به‌شمار بیاید. هرچند در کشور ما به خاطر مداخله‌هایی که در بورس اوراق بهادار می‌شود، اطلاعات به‌صورت کاملاً شفاف نیست ولی ما انتظار داشتیم دولت در این بسته سیاستی به کارکردهای بورس نگاهی داشته باشد.

آیا در بخش تامین مالی در این بسته، سیاست‌های مناسبی در نظر گرفته شده است؟

در سیاست خروج غیرتومی از رکود، به بخش تامین مالی اشاره‌های کلی شده و سیاست‌های اجرایی آن ابلاغ نشده است. در این بسته باید سیاست‌هایی اعمال می‌شد تا اقتصاد کشور را از سمت بانک پایه به بورس محور حرکت می‌داد. به این صورت که نحوه تامین مالی را برای شرکت‌ها از طریق بورس تقویت کنند. اکنون شرکت‌ها برای تامین سرمایه در گردش و اجرای طرح‌ها و پروژه‌هایشان از بانک‌ها استراض می‌کنند، در حالی که بازار سرمایه بدون ایجاد تورم در جامعه و با استفاده از سرمایه‌های راکد می‌تواند این کار را به نحو مطلوبی انجام دهد که روش بسیار مطمئن‌تری است. در این خصوص در این بسته تنها به یک خط‌اکتفا شده و سیاست‌های آن اصلاً مشخص نشده است.

در بسته خروج غیرتومی از رکود، اصلاً اشاره‌ای به کاهش مداخله‌گری دولت در اقتصاد، کاهش مالکیت دولت در اقتصاد و کاهش مدیریت دولت در اقتصاد اشاره‌ای نشده است.

برای تداوم سیاست خروج غیرتومی از رکود و نقش بیشتر بورس اوراق بهادار، دولت چه راهکارهایی را باید ارائه کند؟

دولت برای تداوم سیاست خروج غیرتومی از رکود در سال‌های آتی باید بخش‌های غیردولتی مانند بخش‌های خصوصی و تعاونی را گسترش دهد و آنها را به‌صورت جدی دنبال کند. از سوی دیگر به اقدامات کلی در راستای اصل ۴۴ قانون اساسی مانند واگذاری شرکت‌ها به نهادهای غیردولتی نیز باید اشاره می‌شد که این موضوع هم در این بسته مغفول مانده است.

بورس اوراق بهادار چگونه می‌تواند سهم خود را در تامین مالی افزایش دهد؟

باید فرهنگ‌سازی و سیاست‌گذاری مناسب در این راستا انجام شود. با توجه به اینکه ۸۰ درصد اقتصاد ما دولتی است، دولتی‌ها می‌توانند در این زمینه نقش تعیین‌کننده‌ای داشته باشند. به این صورت که اقتصاد را با اتخاذ سیاست‌ها و تصمیمات قابل اجرا به سمت اقتصاد بازار پایه سوق دهند تا تامین مالی از طریق بورس اوراق بهادار انجام شود.

باید تامین مالی از بازار سرمایه صورت بگیرد زیرا فرآیندها در این بازار از نظر اطلاعات کاملاً شفاف است و از سوی دیگر دارای تضمین بسیار قابل قبولی نیز است. همچنین اوراقی که در بازار سرمایه برای تامین مالی در نظر گرفته می‌شود، قابلیت معامله در بازار ثانویه را هم دارد. حجم گسترده و سرعت بالا از دیگر مباحثی است که می‌تواند تامین مالی از بازار سرمایه را توجیه‌پذیر کند. باید برنامه‌ها و رویکردهای این بازار به صورت کامل مشخص شود و از آن به‌عنوان یک استراتژی کلی برای اجرای سیاست‌های اقتصادی استفاده شود.

بورس اوراق بهادار چگونه می‌تواند مردم را ترغیب به سرمایه‌گذاری در این بازار کند؟

بورس اوراق بهادار با ایجاد شفافیت بیشتر در اطلاعات، نظارت لازم بر عملکرد کلیه ارکان بورس، پرهیز از هرگونه سیاسی کاری، ایجاد زمینه‌های حضور افراد حرفه‌ای، کارآمد و متخصص در راس نهادهای مالی و ارکان بازار سرمایه، تکلیف بر انجام تعهدات کلیه نهادهای مالی و شرکت‌های پذیرفته‌شده در بورس، عدم مداخله در روند بازار و جلوگیری از تضعیف شدن بازار سرمایه، می‌تواند مردم را ترغیب کند تا سرمایه‌های خود را به سوی بورس روانه کنند. از سوی دیگر اگر شرکت‌ها و نهادهای مالی پذیرفته‌شده در بورس به تعهدات خود پایبند نباشند، برخورد‌های قانونی مناسب را نیز انجام دهد.

به دنبال مقاومت نفتی‌ها رقم خورد

شکست عرضه طلای سیاه در بورس انرژی

انرژی مثبت است. در دنیا نیز هرگاه تجارت از طریق بورس انجام شده در نهایت موفق بوده است. کشور ما هم باید از این تجربه جهانی استفاده کند و در این راستا بورس انرژی تقویت شود.

حقوقی‌ها چه می‌گویند

اثرات عرضه نفت در بورس انرژی تنها محدود به حوزه اقتصاد نمی‌شود، بلکه مسائل حقوقی را نیز در بر می‌گیرد. این موضعی است که حسن مرادی استاد بین‌الملل دانشگاه تهران بر آن اذعان دارد. وی در گفت‌وگو با **اقتصاد** بیان کرد: سال‌ها در مجلس تلاش شد که بورس به نفت بیاید تا از آن طریق کانال‌های غیرقانونی و غیرشفاف عرضه نفت از بین برود و مشتریان داخلی و خارجی بتوانند در یک فرآیند شفاف خرید خود را از بورس انجام دهند.

مرادی تاکید کرد: این موضوع هر نوع رانت‌خواری در معاملات نفتی را محدود می‌کند و ممانعی برای اعمال خلاف قانون می‌شود و می‌تواند در عرصه بین‌الملل نیز امتیازاتی برای کشور ایجاد کند. با این همه محدودیت‌ها، کارشناس نفت و پتروشیمی آتیه‌اندیشان هدف از عرضه نفت در بورس انرژی را متفاوت می‌دانند. وی در گفت‌وگو با **اقتصاد** بیان کرد: از ابتدا نیز حجم معاملات نفت در بورس انرژی به صورت محدود انجام شد و تنها هدف این عرضه‌ها شفاف‌سازی قیمت بود.

صفرپور توضیح داد: انجام معاملات از طریق بورس باعث می‌شود دولت، سهامداران، سیاستگذاران اقتصادی و... به خوبی در جریان هزینه‌های پالایشگاه‌ها قرار بگیرند و بر همین اساس تصمیم‌گیری کنند. البته این کارشناس بازار نیز بحث تفاوت قیمتی را دارای منطق اقتصادی نمی‌داند و بر لزوم یکسان‌سازی قیمت تاکید می‌کند.

مرور همه این اظهارنظرها، نشان می‌دهد نقطه مشترک همه آنها انتقاد به تبعیض قیمتی است که شرکت نفت برای پالایشگاه‌های بزرگ و کوچک قائل می‌شود. در این میان باید دید که پاسخ این وزارتخانه به انتقادات مطرح شده چیست، هر چند پیگیری‌های ما برای پاسخگویی مسئولان این وزارتخانه به بن‌بست خورد.

نصب بازار

روز نزول تقاضا

روز گذشته و در حالی که بازار شاهد عرضه‌های پررونق محصولات شیمیایی بود، تقاضا در بازار کاهش داشت و بیشتر شرکت‌ها با مازاد عرضه روبه‌رو بودند. این موضوع باعث شد که بیشتر معاملات نیز در قیمت پایه انجام شود. البته بازار در مورد پلی‌اتیلن‌های سبک تا حدودی رونق داشت و محصولات اینگرایدهای مختلف با اندکی افزایش قیمت مورد معامله قرار گرفتند.

روز سه‌شنبه در تالار فرآورده‌های نفتی و پتروشیمی، ۲۵ هزار تن انواع مواد پلیمری مجتمع‌های پتروشیمی عرضه شد؛ از جمله مواد پلیمری عرضه شده در این روز می‌توان به انواع پلی‌اتیلن، SBR، پلی‌کربنات، PVC و پلی‌پروپیلن اشاره کرد.

شایان ذکر است، ۳ هزار تن قیر، ۵ هزار تن لوب‌کات سنگین و ۱۵۰۰ تن گوگرد کلوخه راهی تالار فرآورده‌های نفتی و پتروشیمی شد که حدود ۴۲۰۰ تن قیر به فروش رفت و کل محموله لوب‌کات نیز معامله شد.

شرکت نفت جی نیز با ۸۱ هزار تن قیر ۶۰۷۰، معادل ۴۰ هزار تن قیر ۸۵۱۰۰ و ۳ هزار تن قیر MC250 در تالار صادراتی حضور یافت که تا لحظه تنظیم گزارش ۱۴۶۰۰ تن آن را به فروش رساند. علاوه بر این، ۹ هزار تن گوگرد گرانوله شرکت پالایش نفت شازند اراک به قیمت پایه ۱۱۳ دلار در هر تن روی تابلوی عرضه رفت.

گفتنی است، در این روز و در تالار محصولات صنعتی و معدنی، ۱۳ هزار و ۵۰۰ تن شمش بلوم شرکت فولاد خوزستان به قیمت پایه ۱۵ هزار و ۵۵۳ ریال در هر کیلو عرضه شد که کل آن در قیمت پایه مورد معامله قرار گرفت. تالار محصولات کشاورزی نیز شاهد عرضه ۱۰۰ تن خرما کی‌کاب بوشهر به قیمت پایه ۱۲ هزار ریال در هر کیلو بود که مانند روال روزهای گذشته بدون تقاضا باقی ماند.

پالایشگاه‌های کوچک افزایش یابد، از فعالیت آنها کاسته می‌شود و با خروج آنها از بورس، معاملات نیز از رونق می‌افتد.

موسوی در پاسخ به این پرسش که کمیسیون انرژی چه برنامه‌ای برای این مشکل دارد، گفت: در بند «ق» لایحه بودجه سال ۹۳ دست وزارت نفت باز گذاشته شده است. در این بند همچنین بر ساخت پالایشگاه‌ها

مزیت‌های فروش نفت در بورس

عرضه نفت در بورس انرژی مزیت‌های مختلفی برای فعالان این صنعت دارد. نخستین مزیت این شکل از عرضه را می‌توان در کاهش هزینه‌های معاملاتی دید. فروش نفت خام در خارج از بورس هزینه‌هایی از جمله هزینه‌های نگه‌داشته‌ن کشتی‌های نفتی روی آب تا زمان تحویل و هزینه برگشت پول با تاخیر را دارد. در مقابل در بورس به دلیل اینکه تاخیرها روزانه محاسبه و پرداخت می‌شود، این هزینه‌های پیدا و پنهان پوشش داده خواهد شد و در نتیجه هزینه فروش در بورس بسیار پایین‌تر می‌آید.

مزیت دیگر عرضه نفت در بورس کشف قیمت به‌صورت مستقل است. با عرضه نفت خام در بورس قیمت نفت ایران مستقل از نفت‌های جهانی قیمت‌گذاری شده و ایران شاخص خواهد شد که این موضوع به لحاظ سیاسی نیز مزیت‌هایی برای کشور خواهد داشت. با توجه به این موضوع به نظر می‌رسد عرضه نفت در بورس انرژی باید با جدیت بیشتری دنبال شود و اهداف بلندمدت این کار مورد نظر مسئولان قرار گیرد.

در حجم کوچک تاکید شده و هدف آن نیز واگذاری این پالایشگاه به بخش خصوصی است.

وی توضیح داد: اگر وزارت نفت به اختیارات خود در این قانون عمل کند، حجم پالایشگاه‌های خصوصی افزایش می‌یابد و با رقابتی شدن شرایط، بورس انرژی نیز رونق می‌گیرد. این نماینده مجلس تاکید کرد: باید توجه کرد یکی از موضوعاتی که می‌تواند به شفاف‌سازی در واگذاری‌ها و فروش نفت، گاز و فرآورده‌های نفتی کمک کند، بورس است. علاوه بر این سازوکار بورس نظم و انضباطی را در معاملات ایجاد می‌کند که نتیجه آن، رشد اقتصادی است. وی رونق معاملات بورسی را برای کل مجموعه اقتصادی موثر دانست و افزود: نظارت بهینه و شفاف‌سازی نتیجه اتکا به سازو کار بورس است. موسوی با تاکید بر اینکه گاهی شرایط مناسب با پیش‌بینی‌ها نیست که در این حالت اصلاح ساختار باید در دستور کار قرار گیرد نه اینکه در اصل موضوع تردید شود، ادامه داد: در شرایط فعلی نفت ایران می‌تواند بیشترین تقاضای را داشته باشد و نگاه به ما به عرضه نفت در بورس

قیمتی ایجاد کرده است، گفت: برای حل این مشکل با مسئولان وزارت نفت مذاکراتی داشته‌ایم که امیدواریم هرچه زودتر به نتیجه برسد.

وی در مورد عرضه‌های صادراتی نفت در بورس کالا نیز بیان کرد: این هدف مورد نظر بورس کالا قرار دارد و برای آن مذاکراتی انجام گرفته است.

تبعیض قیمتی به نفع بزرگ‌تراها

بر ایجاد تنوع در نحوه فروش نفت و دخالت دادن بخش خصوصی تاکید کرد. در نخستین گام نیز شرکت ملی نفت ایران ۲۲۹۰ بشکه نفت خام را به قیمت هر بشکه ۳۰۶ هزار تومان در بورس انرژی عرضه کرد که با حجم تقاضای ۳ هزار و ۶۶ بشکه‌ای روبه‌رو شد و در نهایت ۲ خریدار توانستند در این معامله از سایرین پیشی بگیرند و خرید خود را از بازار انجام دهند. اگرچه روزهای اول خرید و فروش این کالا با موفقیت روبه‌رو بود اما به‌تدریج از حجم معاملات آن کاسته شد و در نهایت در تاریخ ۱۳۹۳ دی‌ماه اعلام شد، عرضه نفت در بورس به‌طور موقت متوقف می‌شود. مسئولان دلیل این موضوع را تعمیر و بازسازی پالایش نفت تبریز اعلام کردند. در آن زمان شرکت پالایش نفت تبریز تنها پالایشگاهی بود که توانایی تحویل نفت خام را در قالب معاملات بورس انرژی داشت.

تقاضا نیست

اگرچه این مشکل رفع شد اما تنها کمتر از ۳ ماه بعد و در ۱۷ مرداد ماه باز هم خبرهایی مبنی بر تعطیلی عرضه نفت در بورس انرژی زمره شد. این بار اما مشکل، شکل دیگری به خود گرفته بود؛ نفت در بورس تقاضا نداشت.

به‌طور کلی طی مدت فعالیت بورس انرژی خریداران داخلی نفت که تقاضای خود را به این بورس می‌آوردند، پالایشگاه‌های کوچک بودند اما این پالایشگاه‌ها نیز پس از مدتی دیگر خرید از بورس را اقتصادی نمی‌دیدند. مشکل اصلی نیز در این میان قیمت‌گذاری نا عادلانه شرکت نفت عنوان می‌شد. این موضوعی است که مدیرعامل بورس انرژی نیز بر آن صحنه می‌گذارد. سیدعلی حسینی در گفت‌وگو با **اقتصاد** در تشریح این موضوع عنوان کرد: رکود فعلی معاملات نفت در بورس انرژی ارتباطی با مشکلات فنی ندارد، بحث اصلی بر سر نحوه تعیین قیمت پایه توسط شرکت نفت است که خریداران از این قیمت استقبال نمی‌کنند.

وی توضیح داد: قیمت پایه نفت در بورس انرژی براساس ارز آزاد محاسبه می‌شود، این در حالی است که در حال حاضر تمام بشکه‌های نفتی که از طریق بورس انرژی عرضه می‌شود، مورد تقاضای پالایشگاه‌های بخش خصوصی و کوچک قرار می‌گیرد. در مقابل پالایشگاه‌های بزرگ دولتی، نفت را با نرخ ارز مبادله‌ای از شرکت نفت دریافت می‌کنند و همچنین بخشی از معاملات خود را به‌صورت تهاوت انجام می‌دهند که این امتیاز نیز برای پالایشگاه‌های کوچک وجود ندارد. حسینی با اشاره به اینکه این موضوع یک تبعیض

زیر ذره بین

تلاش ناکام بازار برای مثبت‌گرایی

در حالی بازار سرمایه در روز گذشته فعالیت خود را آغاز کرد که سرمایه‌گذاران در ساعت‌های اولیه شاهد تلاش بازار برای مثبت ماندن بودند اما در نهایت شاخص کل بورس با افت ۹۲ واحدی به کار خود پایان داد. براساس گزارش خبرنگار صمت از تالار حافظ، بازار سرمایه این روزها برای رشد نیازمند محرکی اساسی است تا بتواند ثبات و اعتماد را به بازار برگرداند. روز گذشته روند نزولی ارزش شاخص کل در حالی ادامه یافت که نماد چادرمولو بیشترین اثر را بر افت این متغیر داشت و حتی بازگشایی مثبت نماد فولاد خراسان نیز نتوانست در برابر چادرمولو مقاومت کند. گروه ساختمان نیز دیروز در حفظ صف‌های خرید خود ناکام ماند. در معاملات روز سه‌شنبه فشار فروش در نمادهای خودرویی نیز محسوس بود.

همچنین در این روز سرمایه‌گذاران بیش از ۳۹۱ میلیون برگه سهم و حق تقدم را در بازار دست به دست کردند که ارزش این مبادلات رقمی افزون بر ۱ هزار و ۹۱ میلیارد ریال بود که در ۴۶ هزار نوبت معاملاتی انجام شد. نگاهی به حجم و ارزش معاملات نشان می‌دهد این متغیر دیروز افت قابل توجهی را ثبت کرد. در دادوستدهای سه‌شنبه در میان ۳۹ صنعت حاضر در بازار، گروه مالی برترین گروه صنعت بود. پس از آن خودرو و شیمیایی‌ها در رتبه‌های دوم و سوم نشستند.

همچنین دیروز فولاد خراسان، فیبر ایران، کاشی سعیدی، کارخانجات تولیدی شیشه رازی، پشم شیشه ایران، شیشه و گاز و تولیدی گرانیث به‌سرام با بیشترین رشد قیمت در صدر جدول معاملات قرار گرفتند. در مقابل نمادهای صنعتی آما، گروه صنعتی سدید، صنایع ریخته‌گری ایران، معدنی و صنعتی چادرمولو، نورد و قطعات فولادی، معدن بافق و آلومینیوم ایران با بیشترین کاهش قیمت در انتهای جدول معاملات نشستند. سنگین‌ترین صف‌های فروش در نمادهای پارس‌پامچال، سرمایه‌گذاری صندوق بان‌نشتگی، صنعتی آما، صنایع کاغذسازی کاوه، ج‌موتوزن، صنایع کاشی و سرامیک سینا و سیمان دورود تشکیل شد.

درصد تغییر	ارزش معامله	قیمت پایانی	حجم معامله	تعداد معاملات	نام شرکت
۳.۲۸	۸۳۱۳۵۹۲۳۵۰	۳۴۳۳	۲۴۲۱۳۲۷	۵۶۱	سرمایه گذاری پارس توشه
-۰.۱۴	۶۵۳۱۴۰۹۸۷	۶۹۷۴	۹۴۳۰۵۷	۱۸۴	سرمایه گذاری غدیر
-۰.۸۵	۵۲۷۶۵۴۴۸۵۲	۱۱۶۶	۴۵۲۶۰۳۴	۳۴۵	گروه صنعتی رنا
۰.۲۱	۵۴۴۵۳۶۷۰۶۵	۴۷۹۵	۱۱۳۲۶۴۶	۳۰۳	سرمایه گذاری گروه توسعه ملی
-۱.۶۳	۱۴۶۴۶۷۴۷۴۳	۷۲۴	۲۰۲۲۶۷۱	۲۳۶	سرمایه گذاری ملت
۰.۳۹	۲۳۸۶۴۱۵۱۶۹	۲۰۷۷	۱۱۴۸۷۶۶	۲۱۴	سرمایه گذاری پتروشیمی
-۰.۵۷	۲۹۵۶۹۸۲۹۱۰	۲۲۸۷	۱۲۹۴۰۲۱	۹۱	سرمایه گذاری سپه
-۰.۲۹	۷۹۶۹۲۴۸۰	۵۸۸۳	۱۴۰۷۰	۲	گروه صنعتی ملی
-۰.۸۵	۹۷۰۰۰۷۹۲۸	۱۸۷۵	۵۳۲۴۱۶	۱۰۳	سرمایه گذاری ملی ایران
-۰.۷۳	۴۹۰۴۸۷۶۸۱۴	۳۱۲۴	۱۵۷۰۰۳۹	۲۳۷	توسعه صنایع بهشهر
۰.۰۴	۲۱۸۶۳۵۱۹۷۷	۴۵۵۸	۴۷۹۴۴۹	۹۱	سرمایه گذاری البرز
۰.۵	۲۶۸۹۳۵۹۲۴۳	۱۹۹۸	۱۳۴۶۰۶۵	۱۵۲	لیزینگ ایرانیان (بورسی)
۱.۸۶	۱۲۰۳۳۵۱۵۷۷	۲۰۲۲	۵۹۵۲۶۳۵	۷۱۳	لیزینگ خودرو غدیر
-۱.۰۷	۵۲۳۳۱۰۰۹۱	۲۲۲۸	۲۳۴۴۲۷۱	۲۴۷	لیزینگ رایان سایپا
-۱.۰۴	۱۴۲۷۹۲۹۳۰۷	۲۱۸۱	۶۵۴۸۶۱	۱۳۱	لیزینگ صنعت و معدن
-۰.۰۶	۱۸۰۳۶۰۰۰	۱۵۶۴	۱۲۰۰۰	۳	سرمایه گذاری بهمن
-۰.۰۵	۱۴۶۳۲۴۰۰۷۱	۲۰۶۳	۷۰۹۱۵۸	۹۴	لیزینگ ایران
-۱.۵۳	۳۴۲۵۳۱۹۰۶۸	۷۰۷	۴۸۴۴۶۸۱	۳۰۸	ت-بانک پاسارگاد
-۰.۱۱	۱۸۲۲۸۵۶۲۰۶۷	۱۸۰۴	۱۰۱۰۴۷۷۴	۶۰۸	بانک پاسارگاد
-۰.۶۷	۱۸۱۳۴۲۵۰۸۴	۲۳۸۵	۷۷۱۶۱۳	۱۵۴	بانک انصار
-۰.۶۲	۱۲۷۲۸۳۳۹۴۱	۸۰۵	۱۵۸۲۸۹۵۰	۱۱۷۴	بانک صادرات ایران
۰	۲۴۵۷۶۷۶۳۰۸۶	۱۰۰۱	۲۴۵۴۶۶۵۴	۱۴۴۲	بانک تجارت
۰.۴۸	۲۷۵۵۶۹۹۶۴۰۸	۲۱۱۰	۱۳۰۵۷۶۴۲	۶۱۷	بانک ملت
-۰.۴۷	۱۲۴۵۷۲۷۷۴۰	۱۹۰۱	۶۶۴۰۴۰	۱۲۱	بانک سینا
-۰.۷۲	۱۹۷۴۵۶۶۶۴۲	۲۷۴۷	۷۴۱۷۰۹	۱۷۵	بانک پارسیان
-۰.۸۱	۱۶۲۳۲۹۳۰۴۹	۲۳۱۶	۷۲۲۷۳۸	۷۱	بانک اقتصاد نوین
-۰.۱۲	۲۸۹۹۲۵۸۷۳	۲۴۶۳	۱۲۲۳۲۸	۲۱	بانک کار آفرین
۰.۱۳	۴۳۶۰۴۶۸۵۴	۹۲۱۸۷۵	۴۷۳	۵۰	امتیاز مسکن بهمن ۹۰
۰.۰۴	۲۳۳۹۳۰۲۱۰۲	۳۱۵۷۵	۷۳۴۳۲	۱۰۰	ارتباطات سیار ایران
-۰.۰۴	۷۰۵۱۰۸۰۵۱۵	۲۵۷۷	۲۷۴۲۶۹۱	۲۳۹	مخابرات ایران
۰.۲۵	۸۵۸۶۲۶۷۳۸	۲۰۲۸	۴۲۳۱۱۵	۱۲۱	گروه صنعتی بوتان
۰.۱۲	۳۶۷۸۰۲۰۰	۶۹۰۱	۵۲۰۰	۳	صنعتی پارس خزر
۰.۶۳	۷۸۶۸۰۴۴۱۰	۶۳۷۹	۱۲۳۳۳۸	۷۱	گسترش صنایع و خدمات کشاورزی
-۰.۲۴	۱۲۷۲۲۹۵۴۴۱	۴۵۶۲	۲۷۹۹۸۷	۵۵	تراکتور سازی ایران
-۰.۹۲	۳۰۷۱۵۶۵۷۱۴	۲۰۴۴	۱۵۰۲۵۲۷	۲۴۳	کمباین سازی ایران
-۲.۵۳	۱۳۰۹۳۴۲۰۴	۲۳۵۱	۵۵۷۷۵	۳۶	صنایع سرما آفرین
۰.۶۴	۲۹۵۹۶۳۵۶۴	۵۰۱۶	۵۹۰۰۲۹	۱۸۳	آبسال
۱.۸۲	۸۶۸۲۳۷۳۶۱	۲۰۶۶	۴۲۰۱۷۶	۱۱۲	ماشین سازی نیرو محرکه
-۳.۲۸	۱۳۲۵۱۹۱۷۷۸	۱۷۴۱	۷۶۱۳۴۸	۱۵۵	مهندسی تکنوتار
۰	۴۶۹۱۵	۴۴۴۲	۱۱	۱	صنایع پمپ سازی ایران
-۱.۸۴	۱۷۳۸۷۵۳۷۲	۱۱۸۱۱	۱۵۰۴۰	۱۹	جام دارو
-۱۱.۶	۴۲۲۶۳۲۳۵	۶۲۰۹	۶۸۰۷	۹	صنعتی آما
۱.۱۷	۹۰۹۵۳۲۸۹	۲۵۸۸	۳۵۰۰۰	۱۵	لامیران
-۰.۲۲	۵۰۲۹۴۰۵۰۰	۹۳۶۶	۵۳۷۰۰	۲۳	صندوق سرمایه گذاری اطلس
۰.۰۱	۲۸۹۹۹۰۱۴۴	۷۴۹۴	۳۸۶۹۶	۱۹	صندوق سرمایه گذاری اساس
-۲.۰۹	۷۸۷۰۱۳۲۱۸۰	۲۲۰۰	۳۵۷۶۸۶۹	۵۱۵	صنایع آذر آب
۰.۰۶	۲۷۴۵۳۵۳۹۴۷۳	۵۰۴۵	۵۴۴۱۸۳۰	۱۸۱۸	ماشین سازی اراک
۰.۶۲	۲۰۹۸۴۴۲۴۱۷۰	۲۶۰۳	۸۰۴۷۰۸۲	۴۵۵	شرکت ملی صنایع مس ایران
-۰.۱۶	۶۷۷۱۱۵۶۳۲	۶۰۸۶	۱۱۱۲۵۶	۲۸	فرآوری مواد معدنی ایران
۰.۲۲	۲۴۶۸۰۴۷۱	۱۸۳۹	۱۳۴۴۶۶	۴۲	ملی سرب و روی ایران
-۳.۶۲	۲۴۹۶۱۴۶۰۵۶	۴۱۸۱	۵۹۷۰۵۱	۱۹۱	آلومینیوم ایران
-۰.۷۴	۷۰۲۶۶۱۶۵۸۴	۴۰۱۸	۱۷۴۸۶۹۱	۳۲۶	کالسیمین
-۱.۲۴	۹۴۸۹۸۰۷۰۵	۲۳۱۳	۴۱۰۲۹۶	۹۸	صنایع مس شهید باهنر
۳.۸۱	۴۹۴۸۹۹۵۴۷۱	۴۶۰۲	۱۰۷۵۴۱۳	۲۷۱	گروه کارخانه های نورد آلومینیوم
-۰.۴	۵۰۲۶۳۸۶۲۶	۳۲۷۳	۱۵۶۷۴۰	۶۶	فولاد آلیاژی ایران
۴.۶۷	۶۷۵۲۹۰۲۵۵	۷۳۳۵	۹۲۰۶۵	۳۴	فولاد خراسان

درصد تغییر	ارزش معامله	قیمت پایانی	حجم معامله	تعداد معاملات	نام شرکت
-۰.۰۵	۴۸۶۳۰۰۰۰۰۰۰	۱۰۰۰۰۰۰	۴۸۶۳۰	۶۰	پذیره نویسی اوراق اجاره شرکت واسط مالی فروردین
۰.۰۴	۲۲۹۸۱۹۵۹۵۶	۴۵۸۷	۵۰۰۹۷۹	۶۰	مادر تخصصی توسعه معادن و صنایع معدنی خاور میانه
۰	۱۶۳۰۰۰۰۰۰۰۰	۱۰۰۰۰۰۰	۱۶۳۰۰	۲۴	مشارکت نارنجستان ۳ ماهه ۲۰ درصد
-۴.۴۶	۲۴۹۵۷۱۸۵۹	۶۹۲۱	۳۶۰۶۲	۳۳	افرانت
۲.۳۵	۶۷۲۵۹۷۳۳۷۷	۱۶۵۳	۴۰۶۹۱۲۴	۵۰۵	آ.س.پ
-۰.۳۶	۶۳۶۰۸۷۹۸۱۳	۲۲۱۸۸	۲۸۶۶۷۵	۷۸	پتروشیمی زاگرس
۰	۵۰۰۰۰۰۰۰۰	۱۰۰۰۰۰۰	۵۰	۱	اوراق مشارکت بانک مسکن
۰	۱۶۵۰۰۰۰۰۰۰	۱۰۰۰۰۰۰	۱۶۵۰	۱۷	اجاره سامان سه ماهه ۲۰ درصد (ساما)
۰.۰۲	۳۳۷۸۴۵۹۵۷۰	۹۶۵۶	۳۴۹۸۶۵	۱۷۹	بازرسی فنی تکین کو
-۱.۴۸	۲۶۳۵۸۶۳۰۸۳۵	۷۴۵۴	۳۵۳۵۹۶۱	۶۳۳	مدیریت پروژه های نیروگاهی ایران
۰.۱۱	۵۰۲۹۲۸۰۵۲	۸۳۶۰	۵۹۴۴۷	۲۶	تجارت الکترونیک پارسیان
-۰.۱۲	۱۱۱۹۲۳۴۱۹۳	۱۰۵۴۱	۱۰۷۸۱۷	۶۴	خدمات انفورماتیک
۴.۳۸	۱۸۰۴۲۳۹۰۲۷۵	۲۴۰۷	۷۴۹۴۵۵۱	۱۰۷۲	شهرسازی و خانه سازی باغمیشه
۳.۵	۱۱۸۲۹۲۷۸۹۹۸	۱۹۵۱	۶۰۶۲۸۹۹	۸۰۶	سرمایه گذاری مسکن شمالشرق
-۰.۵۳	۶۰۱۲۶۳۸۱۵	۲۶۱۳	۲۳۰۵۶۹	۳۶	ایران ارقام
۳.۷۸	۱۲۷۹۳۲۶۲۱۲۶	۲۱۱۲	۶۰۵۷۱۹۵	۵۳۱	سرمایه گذاری شاهد
۲.۴۱	۱۰۷۲۰۲۳۹۷۴	۴۹۶۸	۲۱۵۷۷۶	۲۶	سخت آژند
۲.۵۶	۳۸۳۴۶۹۵۰۴۴	۱۳۶۰	۲۸۱۹۷۱۳	۳۲۵	بین المللی توسعه ساختمان
۲.۸۴	۲۹۷۳۰۶۹۲۹۱	۳۳۶۲	۸۸۴۱۹۲	۱۰۰	نوسازی و ساختمان تهران
۳.۱	۱۶۴۳۹۰۷۴۲۲	۱۹۶۱	۸۳۸۳۴۹	۹۳	مجتمع های آبادگران ایران
-۱.۹۱	۱۴۶۶۲۳۸۰۴۵۳	۱۵۳۷	۹۵۴۰۴۳۷	۱۰۴۷	سرمایه گذاری خوارزمی
۱.۵۷	۲۷۸۷۵۲۱۵۶۰	۲۲۵۹	۱۲۳۳۷۹۵	۱۱۷	بیمه ملت
۰	۴۰۰۵۹۷۰	۲۳۰۰	۱۷۸۵	۲	بیمه پارسیان
۳.۳۸	۲۸۴۰۶۳۵۵۶۵	۱۳۱۷	۲۱۵۷۱۱۱	۱۹۶	بیمه دانا
-۰.۴۷	۵۰۹۴۵۱۳۳۴	۱۲۶۲	۴۰۶۷۷۴	۷۲	بیمه آسیا
-۰.۲۸	۱۲۷۴۹۲۳۳۲۰	۱۰۷۰	۱۱۹۲۳۰۵	۱۶۱	بیمه الیز
-۱.۵۶	۶۷۸۸۹۲۷۸۲	۱۲۶۰	۵۴۲۲۶۵	۱۰۷	برکت سرمایه گذاری صندوق بازنشستگی کارکنان بانک
۰.۲۲	۳۰۶۴۱۹۴۱۷۳	۳۱۵۱	۹۷۱۰۷۴	۲۲۱	سرمایه گذاری توسعه ملی
-۳.۲۷	۴۳۲۱۵۲۲۸	۲۰۱۴	۲۱۴۶۲۸	۴۷	سرمایه گذاری نیرو
-۲.۴۳	۵۵۶۸۳۶۴۰۱	۲۰۵۱	۲۷۲۶۶۷	۶۷	سرمایه گذاری اعتبار ایران
-۳.۱۵	۵۸۵۵۱۶۴۹۸۷	۳۰۴۷	۱۹۲۱۹۰۱	۳۱۰	گسترش سرمایه گذاری ایران خودرو
-۰.۵۹	۱۰۸۱۴۳۳۴۸	۱۶۷۵	۶۶۱۰۳	۲۰	تولید محور خودرو
-۱.۱۴	۸۵۴۴۹۶۷۶	۵۰۹۸	۱۷۰۷۴	۱۶	مهندسی نصیر ماشین
۰.۱۴	۵۷۸۷۱۹۵۰	۲۰۲۹۳	۲۷۴۶	۴	سازه پوش
-۰.۰۴	۱۶۶۳۰۶۵۴۰	۲۲۸۶	۷۲۹۴۰	۲۱	مهرکام پارس
-۲.۸۴	۱۰۹۷۶۲۴۷۶۷	۲۴۹۵	۴۳۹۹۷۹	۱۱۱	رینگ سازی مشهد
-۵.۳	۱۱۹۳۵۸۶۵۵۲	۸۳۹	۱۴۲۳۳۱۴	۱۶۲	ت-الکترونیک خودرو شرق
-۰.۷۲	۷۴۴۸۳۱۲۷۴	۱۷۸۳	۴۱۷۶۹۹	۱۱۲	الکترونیک خودرو شرق
۳.۸۲	۳۳۷۰۸۳۲۵۶۸	۲۷۴۵	۱۲۲۷۹۸۶	۱۹۷	سایپا آذین
-۳.۲	۶۶۷۹۳۶۲۷۸	۱۸۴۳	۳۶۲۳۹۹	۸۷	ریخته گری تراکتور سازی ایران
-۰.۷۶	۲۲۸۱۸۶۹۷۰	۱۸۳۶	۱۲۵۲۶۲	۳۱	آهنگری تراکتور سازی ایران
-۳.۱۵	۲۶۸۹۷۷۰۲۵۴	۳۹۹۲	۶۷۳۸۰۰	۱۵۰	ایرکاپارت صنعت(کاربراتور ایران)
۰	۸۴۳۳۲۷۰۴۰	۱۸۷۰	۴۵۱۰۴۳	۹۳	کارخانجات کمک فتر ایندآمین سایپا
۰.۵۴	۳۵۱۸۱۹۶۹	۲۵۹۹	۱۳۱۷۴	۱۲	فتر سازی خاور
-۱.۸۲	۱۲۸۶۳۳۳۵۳۱	۴۳۸۰	۲۹۳۷۱۰	۷۲	رادیاتور ایران
-۳.۹۶	۸۲۰۰۹۲۰۰	۱۸۲۰	۴۵۰۶۰	۶	صنایع ریخته گری ایران
-۰.۷۶	۵۶۸۴۳۲۱۸۷	۶۵۰	۸۷۵۰۷۸	۸۳	ت-فتر سازی زر
۰.۱۹	۱۰۲۳۷۸۴۳۵۱	۱۵۷۳	۶۵۰۷۵۵	۷۳	فتر سازی زر
۲.۳۳	۱۰۳۵۷۶۳۱۷۸	۱۹۷۸	۵۲۳۷۲۳	۱۰۰	محور سازان ایران خودرو
-۰.۹۱	۱۱۶۱۳۷۸۶۲	۱۷۳۳	۶۷۵۲۲	۱۴	چرخشگر
-۳.۴۳	۱۰۱۹۰۸۲۲۱۷	۱۵۲۰	۶۷۰۴۶۴	۸۰	صنعتی نیرو محرکه
-۰.۵۱	۲۱۵۸۱۲۰۵۳	۲۵۱۸	۸۶۳۲۷	۲۳	قطعات اتومبیل ایران
-۲.۸۳	۴۵۶۰۸۶۳۶۳	۲۰۹۳	۲۱۷۸۷۱	۶۱	موتور سازان تراکتور سازی ایران
-۱.۱۹	۴۲۱۲۳۹۸۹۶۷	۸۳۳	۵۰۵۸۴۷۱	۴۷۶	پارس خودرو
-۰.۲۴	۴۵۹۶۴۹۲۰۳۷	۱۲۴۲	۳۷۰۲۱۵۹	۲۸۴	زامیاد
-۰.۷۸	۱۲۹۳۷۱۲۱۱۵۸	۱۳۹۲	۹۲۹۳۳۴۶	۹۰۹	سایپا
-۲.۶۴	۳۳۳۵۴۲۷۲۳۲	۷۳۹	۴۵۱۱۹۷۱	۳۱۱	سایپا دیزل

درصد تغییر	ارزش معامله	قیمت پایانی	حجم معامله	تعداد معاملات	نام شرکت
-۰.۰۳	۶۶۷۰۳۲۱۷	۱۵۹۵۲	۴۲۹۴	۴	دارویش
-۰.۰۸	۳۳۸۴۲۶۵۲۴	۱۰۹۲۷	۳۱۱۰۶	۸	داروسازی اسوه
-۳.۳۱	۸۷۷۶۷۹۵۱۹	۳۶۸۲	۲۳۸۳۷۹	۵۹	دارویی لقمان
-۰.۰۲	۶۶۵۴۵۳۵۰	۲۲۸۶۲	۲۹۴۰	۷	لابراتوار های رازک
-۱.۶۴	۱۵۱۷۹۷۴۰۵۲	۶۱۸۰	۲۴۵۶۱۵	۹۷	کیمیدارو
-۰.۱۶	۵۶۵۹۷۱۳۸	۱۷۵۹۱	۳۳۱۹	۴	داروسازی ابوریحان
۰.۰۶	۱۱۶۹۳۷۴۹۲	۷۸۰۵	۱۴۸۱۰	۱۱	داروسازی جابر ابن حیان
۶.۹	۵۹۴۷۷۶۵۱۹۱	۲۵۴۲	۲۳۳۹۸۱۳	۵۱۷	ت-لعابیران
۳.۷۴	۱۸۹۸۶۲۲۱۲۱	۳۶۰۸	۵۲۶۱۵۸	۱۴۸	لعابیران
-۰.۳۴	۵۶۷۶۶۴۵۲۱۹	۱۱۶۰	۴۸۹۵۰۹۶	۵۱۳	سرمایه گذاری سایپا
-۰.۱۸	۳۹۲۸۲۴۰۱۱۲۹	۸۱۶۸	۴۸۰۹۰۲۳	۴۶۵	گسترش نفت و گاز پارسین
-۰.۱۷	۵۴۵۵۵۱۸۵۹	۶۹۶۴	۷۹۷۵۵	۵۶	صنایع پتروشیمی کرمانشاه
-۰.۰۴	۹۰۹۴۲۲۶۲	۸۱۳۶	۱۱۵۹۸	۱۸	مجتمع پتروشیمی شیراز
-۰.۱۱	۱۷۴۷۸۰۶۵۳۰۶	۵۲۶۰	۳۳۲۹۲۸۹	۸۷۹	سرمایه گذاری نفت و گاز پتروشیمی تامین
-۰.۰۹	۵۵۰۹۹۵۹۱۳۵	۱۵۰۴۲	۳۷۲۳۷۲	۱۴۲	هلدینگ پتروشیمی خلیج فارس
۰.۰۵	۷۸۵۱۴۵۸۳۰	۲۶۰۷۵	۲۹۷۷۱	۱۷	پتروشیمی فن آوران
-۰.۲۶	۸۲۳۵۸۱۰۲	۴۲۳۴	۱۹۸۱۶	۲۱	نیرو کلا
۱.۲۹	۹۶۲۸۱۶۲۴	۴۵۴۲	۲۰۶۴۸	۱۰	صنایع شیمیایی فارس
۰.۲۴	۷۸۹۳۵۹۶۱۲	۶۳۸۳	۱۲۳۶۶۰	۸۹	ت-پتروشیمی شازند
۰.۷۹	۲۳۶۱۵۳۳۸۴۴۰	۷۹۲۶	۲۹۷۹۳۱۹	۴۲۵	پتروشیمی شازند
-۰.۵۵	۲۲۷۰۵۸۶۸۱۴	۱۸۱۲۹	۱۲۵۲۴۷	۷۳	ت-پتروشیمی خارک
۱	۲۳۵۹۰۵۲۱۷۷۰	۱۹۷۸۴	۱۱۹۲۴۰۴	۲۵۱	پتروشیمی خارک
۱.۱۳	۸۷۹۴۵۹۳۲	۱۰۳۹۹	۸۳۴۰	۲۵	صنایع شیمیایی سینا
۲.۰۴	۱۳۶۳۲۴۴۸۰۲	۲۹۵۳	۴۶۱۵۹۸	۱۴۰	تولید مواد اولیه الیاف مصنوعی
-۰.۱۸	۶۰۷۰۷۳۷۷۳	۷۵۸۲	۸۱۹۹۶	۶۲	صنایع شیمیایی ایران
۰.۱۹	۳۴۳۲۶۵۹۶۶	۱۰۳۵۶	۳۲۸۸۵	۴۱	معدنی املاح ایران
۴.۲۵	۱۹۹۴۰۵۱۵۵	۹۹۸۱	۱۹۹۷۸	۳۳	ت-پتروشیمی فارابی
۲.۷۹	۳۴۰۳۲۲۴۱۶	۱۲۰۶۶	۲۷۸۷۷	۵	پتروشیمی فارابی
۲.۳۳	۲۱۵۶۱۲۱۴۱۸	۲۱۹۳	۹۸۳۳۴۱	۱۴۵	عمران و توسعه شاهد
۴.۴۲	۴۹۷۶۱۹۰۶۸۰	۲۶۶۹	۱۸۶۴۵۷۰	۳۰۸	سرمایه گذاری مسکن شمالغرب
۲.۲۶	۲۱۹۶۹۳۶۶۸۵۹	۱۴۹۱۷	۱۴۷۲۸۱۴	۷۶۸	نفت سپاهان
-۱.۲۱	۶۰۳۳۳۸۲۶۳۱	۲۳۴۲۶	۲۶۳۷۴۰	۲۴۶	نفت بهران
-۴.۴۵	۵۴۵۰۹۶۳۵۶	۹۸۹۷	۵۵۰۷۸	۴۴	ت-نفت پارس
-۲.۰۷	۱۳۰۱۰۴۹۰۸۶	۱۲۵۹۲	۱۰۵۳۲۴	۷۶	نفت پارس
۰.۱۷	۱۲۷۳۲۱۸۲۹۳	۹۲۸۶۷۹	۱۳۷۱	۱۳۹	امتیاز تسهیلات مسکن اسفند۹۲
۰.۴۱	۱۰۳۷۰۲۲۲۶۷	۹۳۰۰۶۵	۱۱۱۵	۱۰۷	امتیاز تسهیلات مسکن بهمین ۹۲
-۰.۴۳	۱۲۲۹۸۶۷۳۶۶	۹۲۸۹۰۳	۱۳۲۴	۱۴۶	امتیاز تسهیلات مسکن دی ۹۲
۰.۶۷	۱۳۰۳۴۵۳۵۷۲	۹۳۱۰۳۸	۱۴۰۰	۱۴۰	امتیاز تسهیلات مسکن آذربایجان ۹۲
-۰.۱	۱۱۱۶۹۴۶۵۰۴	۹۲۶۱۵۸	۱۲۰۶	۱۰۹	امتیاز مسکن آبان ۹۲
۰.۱	۱۴۵۷۰۴۸۳۴۹	۹۲۶۸۷۶	۱۵۷۲	۱۲۳	امتیاز مسکن مهر ۹۲
-۰.۰۸	۲۱۹۷۱۳۸۹۴۸	۹۲۵۵۰۱	۲۳۷۴	۱۶۵	امتیاز مسکن شهرویور ۹۲
۰.۴۴	۸۸۴۱۰۳۸۲۷	۹۲۸۶۸۰	۹۵۲	۱۲۸	امتیاز تسهیلات مسکن مرداد۹۲
۰.۴۱	۱۲۹۶۴۵۵۱۹۶۵	۱۰۴۹۱	۱۲۳۵۸۲۷	۵۴۷	افست
۰.۴۳	۱۲۷۷۳۸۴۰۶۲	۹۲۶۹۸۴	۱۳۷۸	۱۶۸	امتیاز تسهیلات مسکن تیر ۹۲
-۰.۳۷	۶۳۳۷۱۱۱۵۱	۹۲۳۷۷۷	۶۸۶	۷۷	امتیاز مسکن خرداد۹۲
۰.۱۳	۶۰۱۹۷۳۱۴۰	۹۲۶۱۱۲	۶۵۰	۷۱	امتیاز مسکن اردیبهشت ۹۲
-۰.۰۲	۶۹۴۴۷۹۳۸۲	۹۲۵۹۷۲	۷۵۰	۸۷	امتیاز مسکن فروردین ۹۲
-۲.۱۱	۸۶۵۰۹۲۹۷۳	۳۷۶۵	۲۲۹۷۸۶	۹۵	پخش البرز
۰.۷۴	۱۰۳۷۲۳۶۱۳۷	۴۱۹۵	۲۴۷۲۳۰	۵۱	کارتن ایران

درصد تغییر	ارزش معامله	قیمت پایانی	حجم معامله	تعداد معاملات	نام شرکت
-۱.۰۷	۲۶۹۰۵۹۰۰۰۷	۷۷۸۷	۳۴۵۵۴۰	۱۰۶	پتروشیمی خراسان
-۰.۱۸	۷۳۳۵۵۲۶۶۶	۲۱۵۷۶	۳۳۹۹۹	۴۹	نفت پاسارگاد
-۱.۲۱	۲۱۸۷۷۳۶۵۵۲	۱۲۳۸۸	۱۷۶۶۰۱	۱۱۵	نفت ایرانول
۳.۹۹	۲۱۶۷۴۵۰۸۰	۳۹۴۰	۵۵۰۱۲	۳۳	تولیدی فیبر ایران
۰.۴۱	۹۵۰۰۰۵۷۲۴	۳۴۵۴	۲۷۵۰۱۶	۱۳۵	فرآورده های غذایی و قندچهارمحال
-۰.۵۵	۴۵۳۰۱۶۸۹۰	۴۵۶۲	۹۹۳۰۶	۴۸	زرین معدن آسیا
۰.۰۵	۱۲۲۱۶۳۰۴۵۸	۲۰۳۱	۶۰۱۴۵۳	۸	بانک خاورمیانه
-۲.۵۶	۷۷۷۰۵۵۰۵۴	۳۲۷۹	۲۳۶۹۹۴	۱۰۸	صنعت روی زنگان
۱.۷۳	۸۶۸۶۱۴۵۲۹	۱۳۱۷۹	۶۵۹۱۰	۴۱	ایران مریئوس
۱.۸۴	۴۰۶۹۶۰۱۰۹۱	۵۴۱۴	۷۵۱۶۹۹	۲۰۰	سرمایه گذاری توسعه و عمران استان کرمان
-۰.۱	۱۳۷۲۵۵۱۸۸	۷۰۵۰	۱۹۵۷۱	۱۵	بهوش ایران
۰	۴۴۲۱۰۰۰۰۰۰	۱۰۰۰۰۰۰	۴۴۲۱۰	۳۰	اجاره مپنا سه ماهه ۲۰ درصد
۰.۲	۱۰۳۸۸۰۲۴	۶۹۷۰	۱۴۳۶	۳	تولیدی مهرام
۰.۲۴	۱۰۶۷۸۵۰۰۰	۱۵۱۹۸	۷۰۰۰	۵	چین چین
-۰.۱۴	۵۱۸۶۷۵۳۸۹	۴۸۴۲	۱۰۷۴۱۹	۸۰	صنعتی پارس مینو
۰.۶۵	۲۶۱۲۰۴۵۳۰	۲۹۶۲	۸۷۹۱۳	۳۰	کارخانجات قند قزوین
-۱.۸	۲۰۹۳۶۸۶۴۵	۱۷۸۱۷	۱۲۰۱۵	۱۸	شهد (قند خوی)
-۰.۰۲	۱۷۱۲۱۵۵۵۹	۴۷۲۶	۳۶۲۵۳	۳۰	قند اصفهان
۰.۷۹	۳۷۰۲۹۹۶۰۴	۲۰۴۶	۱۸۱۰۰۵	۷۷	شکر شاهرود
-۰.۳۷	۳۹۰۷۱۵۳۲۴	۵۳۴۰	۷۳۴۸۶	۴۱	فرآورده های غذایی و قند پیرانشهر
۳.۳۲	۲۳۱۹۸۰۷۵۵۴	۳۳۵۷	۶۹۱۰۴۸	۱۸۸	قند هگمتان
-۰.۵۶	۳۰۱۰۴۲۸۵۰	۳۶۱۶۸	۸۳۸۵	۳۸	قند لرستان
-۰.۴۱	۶۴۳۶۵۲۲۰	۵۷۶۶	۱۱۵۰۷	۱۱	قند مرودشت
۰.۶۹	۱۴۱۱۱۴۱۲۰	۱۸۹۸	۷۱۹۹۷	۸	کارخانه های تولیدی و صنعتی ثابت خراسان
۰.۱۱	۸۲۱۲۷۶۰	۵۲۹۸	۱۵۰۶	۳	صنعتی و کشاورزی شیرین خراسان
۰.۰۲	۲۳۷۲۱۶۰۶	۴۱۸۱	۵۶۶۳	۷	قند نیشابور
۰.۰۱	۱۳۴۴۰۴۵	۸۳۶۸	۱۵۵	۲	بیسکویت گرجی
-۴.۰۸	۲۹۰۰۳۹۰۲۰	۴۷۷۳	۶۰۷۶۹	۳۸	ت-خوراک دام پارس
۱.۷	۴۳۲۲۹۷۹۰	۶۲۲۲	۶۷۹۵	۵	خوراک دام پارس
-۲.۵۵	۴۷۷۱۸۵۰۶۲۶	۱۸۶۹	۲۵۵۳۳۵۷	۴۸۷	لبنیات کالبر
-۱.۳۲	۹۵۳۱۳۷۹۵۳	۱۲۰۰	۷۹۴۳۳۹	۱۱۳	شیر پاستوریزه پگاه آذربایجان غربی
۰.۲۳	۱۹۲۹۱۱۵۲۷	۶۱۰۱	۳۱۵۳۳	۳۱	شیر پاستوریزه پگاه اصفهان
-۰.۳۶	۹۸۱۹۴۹۱۱	۴۴۸۵	۲۲۳۳۱	۱۲	لبنیات پاستوریزه پاک
۰	۱۶۰۱۰۰۰۰۰۰	۱۰۰۰۰۰۰	۱۶۰۱۰	۵	اجاره مسکن سه ماهه ۲۰ درصد
۱.۱۲	۳۸۵۴۸۳۸۳۷۹	۶۱۲۷	۶۲۹۱۹۷	۳۶۶	صنعتی بهشهر
۱.۲۱	۲۸۶۹۲۷۳۶۵	۳۶۷۰	۷۸۱۸۷	۱۰	کشت و صنعت پیاذر
۰.۰۹	۱۷۱۷۹۵۰۰	۲۲۱۰	۷۶۸۶	۶	شهد ایران
۰.۵	۶۰۸۷۸۵۴۶۸	۹۲۵۲۰۶	۶۵۸	۸۰	امتیاز مسکن اسفند ۹۱
۰.۸	۵۹۹۰۷۵۴۷۹	۹۲۴۴۹۹	۶۴۸	۷۲	امتیاز مسکن دی ۹۱
۰.۷	۴۳۹۳۹۰۵۲۱	۹۲۵۰۳۳	۴۷۵	۵۳	امتیاز مسکن آذر ۹۱
۰.۶۲	۴۹۲۹۵۰۵۷۱	۹۲۴۸۶۰	۵۳۳	۶۱	امتیاز مسکن آبان ۹۱
۰.۵	۴۹۴۰۱۳۷۹۵	۹۲۳۳۹۰	۵۳۵	۵۴	امتیاز مسکن مهر ۹۱
۰.۹۸	۳۳۳۷۸۶۱۷۱	۹۲۴۶۱۵	۳۶۱	۳۹	امتیاز مسکن شهرویور ۹۱
۱.۸۸	۸۶۰۵۸۷۴۲۵	۶۹۴۴	۱۲۳۹۴۰	۴۱	تامین ماسه ریخته گری
۰.۶۹	۲۸۵۹۷۲۰۱۶	۹۲۲۴۹۰	۳۱۰	۴۲	امتیاز مسکن مرداد ۹۱
۰.۱۲	۲۸۶۷۳۲۶۹۸	۹۲۱۹۷۰	۳۱۱	۳۹	امتیاز مسکن تیر ۹۱
۰	۷۳۰۰۴۵۹۱	۶۵۴۰	۱۱۰۸۷	۹	تامین مواد اولیه فولاد صبانور
۰.۵۵	۲۵۶۸۷۲۶۸۰	۹۲۳۳۸	۲۷۷	۲۷	امتیاز مسکن خرداد ۹۱

نام شرکت	تعداد معاملات	حجم معامله	قیمت پایانی	ارزش معامله	درصد تغییر
سیمان خزر	۷	۱۴۰۶۰	۵۳۸۶	۷۳۱۱۲۰۰۰	-۰.۲۸
سیمان شرق	۲۲۰	۱۲۳۵۱۶۶	۲۳۱۹	۲۸۶۴۹۰۲۰۹۴	۱.۸۹
سیمان فارس و خوزستان	۲۹۲	۱۳۳۵۸۱۲	۲۹۹۶	۴۰۳۱۰۰۰۵۰۳	۲.۱۸
کارخانجات سیمان صوفیان	۵	۱۰۰۰۰	۴۳۴۵	۴۱۷۶۰۰۰۰	-۰.۰۹
سیمان کرمان	۳۴	۱۰۱۹۲۳	۹۱۴۱	۹۳۲۲۰۳۳۳۹	۰.۰۹
سیمان شمال	۲۹	۱۲۱۷۸۹	۳۰۴۵	۳۶۱۹۰۷۸۵۸	-۰.۵۶
سیمان تهران	۱۰۲	۲۷۲۱۳۰	۴۰۶۰	۱۱۰۸۲۱۳۶۹۲	۰.۱۵
تولیدی گرانت بهرام	۷	۷۴۷۴۰	۱۷۶۴	۱۳۱۸۴۱۳۶۰	۳.۹۵
تولیدی کاشی تکریم	۲۸۲	۱۷۸۲۷۳۷	۲۲۲۱	۳۹۵۹۳۶۸۶۸۱	۲.۲۱
کاشی و سرامیک سینا	۱	۱۰۰۰۰	۱۳۷۱۱	۱۳۱۹۵۰۰۰۰	-۰.۲۴
کارخانجات کاشی و سرامیک الوند	۷۲	۱۳۹۵۵۱	۲۲۰۹	۳۰۱۵۰۴۹۵۸	-۱.۶۹
کارخانجات کاشی و سرامیک حافظ	۳۶	۴۴۷۳۷	۴۳۹۷	۱۹۸۸۶۲۵۴۶	۰.۵
کاشی پارس	۱۳	۲۶۹۵۷	۸۶۴۳	۲۳۳۹۰۹۳۳۱	۰.۲۴
کارخانجات کاشی و سرامیک سعدی	۳۴	۱۲۶۰۰۰	۴۵۹۵	۵۷۸۹۷۰۰۰۰	۳.۹۸
فرآورده های نسوز آذر	۳۸۴	۱۵۲۷۱۹۵	۶۰۷۵	۹۲۷۷۹۰۳۰۸۸	۳.۲۵
فرآورده های نسوز پارس	۳۵۳	۱۹۸۲۷۲۲	۳۷۰۷	۷۳۵۰۷۲۲۰۵۰	۳.۸۴
فرآورده های نسوز ایران	۳۴۵	۶۴۲۲۲۵	۱۴۵۱۴	۹۳۲۱۱۱۲۸۷۶	-۱.۶۸
پارس سرام	۱۸	۱۵۱۹۰	۶۹۷۹	۱۰۵۶۱۸۶۱۹	-۰.۶۳
کارخانجات تولیدی شیشه دارویی رازی	۳۱	۲۷۴۰۱۱	۲۵۳۴	۶۹۴۳۴۳۸۷۴	۳.۹۸
سایپا شیشه	۳۵	۱۲۸۰۹۵	۲۷۳۵	۳۵۰۳۶۳۸۳۱	۱.۳۷
شیشه همدان	۸۲	۶۵۸۹۸	۷۰۹۴	۴۶۹۹۹۰۵۰۱	۰.۲۱

نام شاخص	مقدار شاخص	درصد تغییر
زراعت-۰۱	۶۹۸۲.۴	-۱.۳۶۱۸۱۲۷۳۷
ذغال سنگ-۱۰	۹۱۱.۹	۳.۵۴۲۶۳۶۵۳۹
استخراج و کشف کشف-۱۱	۷۴۷.۵	۰.۸۳۶۳۶۸۵۴۲
کانه فلزی-۱۳	۱۷۰۰۸.۱	-۱.۳۳۶۵۴۳۲۰۳
سایر معادن-۱۴	۴۳۷۱.۶	۱.۸۷۱۲۲۷۸۳۳
منسوجات-۱۷	۱۲۶۱.۸	۱.۱۹۴۹۶۳۵۱
محصولات چرمی-۱۹	۷۴۱.۱	-۰.۲۸۲۵۶۱۸۹۵
محصولات چوبی-۲۰	۲۰۳۱۹.۳	۳.۹۸۴۵۰۴۱۳۸
محصولات کاغذ-۲۱	۹۸۰۵.۴	۰.۳۰۵۸۶۶۷۰۸
انتشار و چاپ-۲۲	۳۹۰۱۴.۴	۰.۴۰۷۶۵۹۰۴۹
فرآورده نفتی-۲۳	۲۹۷۲۵۹.۶	-۰.۰۳۵۱۰۸۴۸۷
لاستیک-۲۵	۱۶۳۰۴.۹	۰.۲۰۱۵۷۲۰۱۶
فلزات اساسی-۲۷	۳۵۹۳۱.۲	۰.۴۹۳۹۲۲۴۶
محصولات فلزی-۲۸	۱۷۱۴۹.۶	-۳.۶۱۶۵۷۰۴۶۸
ماشین آلات-۲۹	۹۷۴۲.۶	۰.۳۹۳۶۳۵۸۷۷
دستگاههای برقی-۳۱	۲۲۷۷۱۰.۳	-۰.۹۰۳۸۳۶۲۴۵
وسایل ارتباطی-۳۲	۱۷۲۸.۶	-۰.۸۹۴۳۹۲۸۴۵
ابزار پزشکی-۳۳	۲۳۳۲.۶	-۱.۸۰۱۸۰۱۸۰۲
خودرو-۳۴	۱۱۷۵۰.۲	-۰.۸۲۷۹۶۶۸۸۱
حمل و نقل-۳۵	۱۱۲۵.۲	۰
میلان-۳۶	۲۷۲.۷	۰
قند و شکر-۳۸	۴۷۰۶.۷	۰.۲۳۸۵۲۶۲۴۹
چند رشته ای ص-۳۹	۷۶۷۳.۱	۰.۰۴۴۳۳۰۲۸۷
غذایی بجز قند-۴۲	۲۲۹۷.۴	-۰.۱۰۰۰۱۳۰۴۵
مواد دارویی-۴۳	۴۵۹۱.۴	۰.۰۳۹۲۱۹۱۰۴
شیمیایی-۴۴	۵۳۶۱.۲	-۰.۰۰۷۴۶۰۴۶
پیمانکاری-۴۵	۹۱۹.۷	۰
کاشی و سرامیک-۴۹	۲۵۲۷.۶	۰.۲۵۷۸۲۳۹۶۶
سیمان-۵۳	۸۱۰.۱	۰.۳۸۴۱۳۸۷۸۶
کانی غیر فلزی-۵۴	۱۶۹۷.۱	۰.۷۶۵۹۴۲۲۸۷
سرمایه گذاریها-۵۶	۱۵۰۳	-۰.۹۶۸۵۷۰۸۶۴
بانکها-۵۷	۶۶۶.۱	-۰.۱۷۹۸۲۹۱۶۲
سایر مالی-۵۸	۱۶۷۹.۲	-۰.۳۵۶۰۴۰۸۲۶
حمل و نقل-۶۰	۲۵۳۷.۲	-۰.۰۵۵۱۴۸۵۰۷
رادیویی-۶۴	۵۵۸.۷	۰
مالی-۶۵	۱۳۶۴۴۲.۶	-۰.۲۷۴۵۲۴۸۸
بیمه و بازنشسته-۶۶	۳۳۲۸.۸	۰.۵۵۸۸۶۱۷۳۵
انبوه سازی-۷۰	۷۱۴	۲.۷۰۴۲۵۷۷۶۸
رایانه-۷۲	۴۲۷۷.۹	-۰.۱۹۸۳۰۱۶۰۵
فتی مهندسی-۷۴	۶۵۹.۵	-۱.۴۶۴۲۱۶۳۴۵
شاخص آزاد شناور	۸۴۵۹۵.۹	-۰.۱۸۳۷۱۳۳۴۶
شاخص بازار دوم	۱۴۵۶۲۷.۲	-۰.۰۲۷۷۳۴۳۷۶
شاخص ۳۰ شرکت بزرگ	۳۴۸۸.۸	-۰.۱۸۵۹۶۴۰۰۹
شاخص ۵۰ شرکت فعالتر	۳۱۴۲.۲	-۰.۱۱۴۴۳۸۲۹۹
شاخص صنعت	۶۲۹۵۰.۳	-۰.۰۹۹۵۰۳۲۷۷
شاخص بازار اول	۵۴۹۸۵.۱	-۰.۱۶۴۵۰۰۸۶
شاخص کل	۷۴۴۵۵.۱	-۰.۱۲۳۹۴۷۸۱۹
شاخص قیمت ۵۰ شرکت	۱۴۱۲۹۲.۶	۰.۰۶۶۵۰۲۰۲۹
شاخص کل فرابورس	۷۹۱.۹	-۰.۰۵۰۴۸۵۹۲۷
بازار اول فرابورس	۲۱۱.۹	۰.۱۸۹۱۲۵۲۹۶
بازار دوم فرابورس	۳۷۰.۹	-۰.۱۰۷۷۲۹۵۹۹

بیشترین ارزش بازار

نام شرکت	قیمت پایانی	ارزش معامله
معدنی و صنعتی چادر ملو	۵۸۰۰	۹۴۶۲۱۶۱۰۳۶۳
پذیره نویسی اوراق اجاره شرکت واسط مالی فروردین	۱۰۰۰۰۰	۴۸۶۳۰۰۰۰۰۰
سرمایه گذاری مسکن تهران	۲۴۴۶	۴۶۰۴۶۹۰۹۴۵۰
سرمایه گذاری بازنگشتگی کشوری	۴۰۹۳	۴۴۸۱۷۳۳۱۶۷۶
اجاره مپنا سه ماهه ۲۰ درصد	۱۰۰۰۰۰	۴۴۲۱۰۰۰۰۰۰
گسترش نفت و گاز پارسین	۸۱۶۸	۳۹۲۸۲۴۰۱۱۲۹
گروه بهمن	۱۶۳۷	۳۸۵۹۱۳۱۴۹۴۷

پر معامله ترین نمادها

نام شرکت	حجم معاملات	قیمت پایانی
بانک تجارت	۲۴۵۴۶۶۵۴	۱۰۰۱
گروه بهمن	۲۳۵۷۰۹۸۲	۱۶۳۷
سرمایه گذاری مسکن تهران	۱۸۸۲۷۵۲۹	۲۴۴۶
معدنی و صنعتی چادر ملو	۱۶۳۱۳۲۵۲	۵۸۰۰
بانک صادرات ایران	۱۵۸۲۸۹۵۰	۸۰۵
بانک ملت	۱۳۰۵۷۶۴۲	۲۱۱۰
ایران خودرو	۱۲۱۴۸۴۵۰	۲۶۵۹

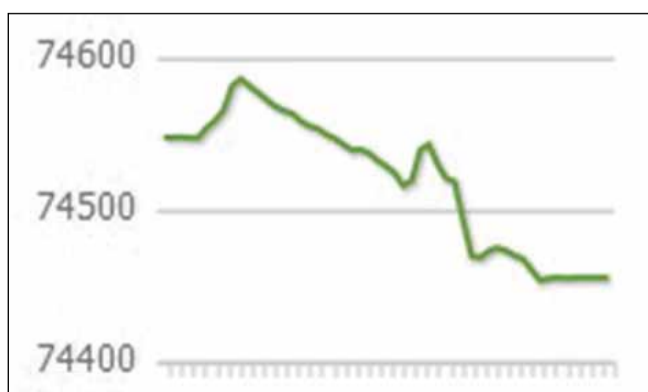
بیشترین درصد افزایش

نام شرکت	قیمت پایانی	درصد تغییر
ت-لعبیران	۲۵۴۲	۶.۹
سرمایه گذاری تدبیرگران فارس و خوزستان	۲۲۰۲	۴.۹۱
فولاد خراسان	۷۳۳۵	۴.۶۷
گسترش سرمایه گذاری ایرانیان	۱۶۴۳	۴.۵۸
سرمایه گذاری مسکن شمالغرب	۲۶۶۹	۴.۴۲
شهرسازی و خانه سازی باغمیشه	۲۴۰۷	۴.۳۸
سرمایه گذاری مسکن تهران	۲۴۴۶	۴.۳۱

بیشترین درصد کاهش

نام شرکت	قیمت پایانی	درصد تغییر
صنعتی آما	۶۲۰۹	-۱۱.۶
ت-شرکت سرمایه گذاری پردیس	۳۳۲	-۷.۲۶
قند شیروان، قوچان و بجنورد	۵۷۵۶	-۶.۳۸
ت-الکترونیک خودرو شرق	۸۳۹	-۵.۳
افران	۶۹۲۱	-۴.۴۶
ت-نفت پارس	۹۸۹۷	-۴.۴۵
ت-خوراک دام پارس	۴۷۷۳	-۴.۰۸

شاخص کل

نمای بازار

آمار معاملات آخرین روز معاملاتی (بازار : بسته)

بازار نقد

مجموع حجم معاملات ۳۹۱,۶۰۶,۹۱۷ سهم

مجموع ارزش معاملات ۱,۰۷۵,۱۲۲ میلیون ریال

جمع تعداد معاملات ۴۶۸۱۸ معامله

ارزش بازار ۲,۲۹۹,۷۹۹ میلیارد ریال

«رابین ویلیامز» خودکشی کرد

ذاتی‌اش را به همه آنهایی که نیازمندش بودند، می‌بخشید؛ از نظامیان آمریکایی در خارج از کشور تا افراد مستمند در خیابان.

من به همراه خانواده‌ام تسلیت خود را به خانواده ویلیامز اعلام می‌کنم. استیون اسپیلبرگ، کارگردان سرشناس آمریکایی در پیام خود نوشت: رابین یک طوفان رعدآسا در زمینه نبوغ کمیک بود و خنده‌های ما تنبذادی بود که به او نیرو می‌بخشید. من نمی‌توانم باور کنم که او رفته است.

جان تراولتا، بازیگر سرشناس هالیوودی نیز در پیام تسلیت خود نوشت: من انسان برجسته، خوش‌بین و فکوری مثل ویلیامز را هرگز ندیده‌ام. تعهد او به عنوان یک هنرمند برای تغییر روحیه ما و خندانمان قابل مقایسه با هیچ‌کس نیست. او عاشق مردم بود.

کوبین اسپیسبی، بازیگر برنده اسکار نیز در پیامی نوشت: رابین ویلیامز دنیا را به خنده و تفکر واداشت، من او را همیشه به یاد خواهم داشت و به او افتخار خواهم کرد. او یک دوست، هنرمند و بزرگمرد بود که فقدانش همیشه احساس خواهد شد. آکادمی اسکار نیز در پیام کوتاهی رابین ویلیامز را نابغه‌ای خواند که اکنون دیگر آزاد است.

در آخر تمام المان‌های روح بشری را به تسخیر خود درآورد. رییس رابین ویلیامز یک دکتر، نابغه، استاد، رییس و یک همه کاره بود. او در حیطه خود حرف اول را می‌زد. ویلیامز مثل یک غریبه وارد زندگی‌های ما شد، اما

رییس جمهور آمریکا در پیامی که صبح روز گذشته منتشر کرد نوشت: رابین ویلیامز یک دکتر، نابغه، استاد، رییس و یک همه کاره بود. او در حیطه خود حرف اول را می‌زد. ویلیامز مثل یک غریبه وارد زندگی‌های ما شد، اما

پیام تسلیت آکادمی اسکار
چهره‌های سرشناس دنیای سینما و سیاست در پیام‌هایی، مرگ ناگهانی رابین ویلیامز، بازیگر سرشناس برنده اسکار هالیوود را تسلیت گفته و آن را باور نکردنی دانستند.

نکته

یک خبر
یادتان باشد در تهران عابران پیاده هیچ حق و حقوقی ندارند، چراکه سواره‌ها همه حق‌ها را نصب خود کرده‌اند، البته برای اینکه بی‌عدالتی نشود همه کار می‌کنند تا مسافران شرکت مترو و اتوبوس‌های واحد آب خوش از گلولی‌شان پایین نرود تا نگویند همه خودروسواران به یک اندازه حق دارند.

یک پیشنهاد به مدیران
حتی اگر کلمه به کلمه روزنامه‌ها را می‌خوانید وقتی با روزنامه نگاران روبه‌رو می‌شوید مدعی شوید یک کلمه‌اش را نخوانده‌اید تا کلی خود را مهم جلوه بدهید. البته این حرف هگل را جدی نگیرید که گفت عبادت انسان مدرن روزنامه خواندن است. البته در روزگار هگل اینترنت نبود تا از سایت‌های خبری حرف بزند.

یک نگاه

در کتاب حاجی‌آقا نوشته صادق هدایت، حاجی به کوچک‌ترین فرزندش درباره نحوه کسب موفقیت در ایران نصیحت می‌کند: توی دنیا ۲ طبقه مردم هستند؛ بچاپ و چاپیده؛ اگر نمی‌خواهی جزو چاپیده‌ها باشی، سعی کن که دیگران را بچاپی! سواد زیادی لازم نیست، آدم در دیوانه می‌کنه و از زندگی عقب می‌اندازه! فقط سر درس حساب و سیاق دقت بکن! چهار عمل اصلی را که یاد گرفتی، کافی است، تا بتوانی حساب پول را نگاه‌داری و کلاه سرت نره، فهمیدی؟ حساب مهمه! باید کاسبی یاد بگیری، با مردم طرف بشی، از من می‌شنوی برو بند کفش تو سینی بگذار و بفروش، خیلی بهتره تا بری کتاب جامع عباسی را یاد بگیری!

سعی کن پررو باشی، نگذار فراموش بشی، تا می‌توانی عرض اندام بکن، حق خودت را بگیر! از فحش و تحقیر و ... نترس! حرف توی هوا پخش می‌شه، هر وقت از این در بیرون‌ت انداختند، از در دیگر با لبخند وارد بشو، فهمیدی؟ گاهی باید تظاهر به حماقت کرد، تا کار بهتر درست بشه!...

نان را به نرخ روز باید خورد! سعی کن با مقامات عالی‌ه مربوط بشی، با هرکس و هر عقیده‌ای موافق باشی، تا بهتر قاپ‌شان را بزدی!... خیال کن تو سرگردن داری زندگی می‌کنی! اگر غفلت کردی تو را می‌چاپند. فقط چندتا تا اصطلاح خارجی، چند کلمه قلبیه یاد بگیر، همین بسه!!

خبر

سرقت ۷ ساز قیمتی از موسسه ماهور

مدیر موسسه ماهور از به سرقت رفتن اموال موسسه‌اش و ۷ساز قیمتی و پرقدمت خبر داد. به گزارش ایسنا، محمد موسوی گفت: متأسفانه ساعت ۳ صبح روز گذشته تمام اموال موسسه فرهنگی - هنری ماهور از جمله وسایل صابرداری، سازها و هاردهای این شرکت روده شد. او با بیان اینکه نیروی انتظامی هم‌اکنون در حال پیگیری است، توضیح داد: به هر حال یک موسسه فرهنگی که ۳۰ سال سابقه کار دارد، هاردهایش برایش اهمیت ویژه‌ای دارد که متأسفانه همه کامپیوترها دزدیده شده‌اند.

موسوی درباره سازهای روده شده نیز گفت: سازهای عشقی، دوتار ماوراءالنهر و سازهای بارز ش کشورهای هم‌جوار در این موسسه وجود داشتند که همه بارزش و قدیمی بودند. مردم باید بدانند این سازها دارای شناسنامه هستند و اگر کسی قصد فروش آنها را داشت حتماً به موسسه ماهور اطلاع دهد.

شهر نوشت

آتش در شهر

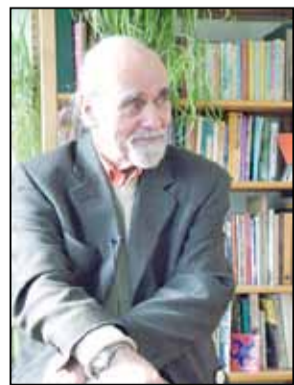
روح‌الله سپیندارند: مردها ۶۰ ساله بودند. هر دوی آنها دست‌های زخم‌ت و بزرگی داشتند. مرد اول با موهای جوگندمی‌اش به دوستش نگاه کرد و گفت: «دنیای غربی است رفیقا.»
مرد دوم که سبیل حنایی‌رنگی داشت، خنده‌اش گرفت: «دست بردار مرتضی، این حرف‌ها مال زمونه ما نیست.»
مرتضی کمی دستش می‌لرزید، موتورش را روشن کرد و منتظر شد تا دوستش سوار شود. کمی مکث کرد. دوستش گفت: «ای بابا مرتضی! امروز انگار طوریت شده، زود باش راه بیفت، کلی کار توی کارگاه داریم؛ بار آهن می‌رسه.»
مرتضی دسته گاز را پیچاند و راه افتاد، توی راه به درخت‌ها نگاه می‌کرد و به رفیقش گفت: «اسماعیل! تا حالا دقت کردی که درخت‌های تهران سبز نیستند؟» دوستش خندید: «چشم‌هات کم‌سو شده، مردها! دیگه

وقتشه بشینی خونه و سریال ببینی.»
مرتضی سر چهارراه پشت چراغ قرمز ترمز گرفت: «اسماعیل! زندگی خرج داره، زندگی خودمون سریاله، دیگه نیازی نیست سریال تماشا کنیم.»
اسماعیل خندید: «امروز صاحبخانه گفت ۶ تومان دیگه روی پول پیش بذارم.»
مرتضی دنده عوض کرد: «پس چرا می‌خندی اسماعیل؟» دوستش دوباره خندید: «گریه کنم؟ سخت گیرد روزگار بر مردمان سختکوش.»
مرتضی داد زد: «شاعر هم که شدی اسماعیل!»
اسماعیل خنده‌اش گرفت. از دور صدای ماشین آتش‌نشانی می‌آمد. نزدیک شد. راننده با بلندگو داد می‌زد: «راننده پژو لطفاً راه رو باز کنید! پراید از سمت راست برو...» پشت سر ماشین آتش‌نشانی چند ماشین راه افتاده بودند و گاز می‌دادند.
ماشین‌ها به سمت بازار می‌رفتند. اسماعیل خنده‌اش گرفت: «انگار جایی آتش گرفته..»

رضا بر اهنی در بازار کتاب ایران

۴ کتاب ممنوع‌الچاپ رضا بر اهنی که سال‌هاست در بازار موجود نیستند، مجوز نشر گرفته و مراحل چاپ و انتشار را می‌گذرانند.
فرید مرادی - سرویراستار انتشارات نگاه - درباره این ۴ کتاب به ایسنا گفت: یکی از این کتاب‌ها، کتاب «قصه‌نویسی بر اهنی» است که نخستین بار در دهه ۴۰ در مجله «فرودوسی» به‌صورت پاورقی منتشر شد. در دهه ۵۰ هم انتشارات اشرفی آن را چاپ کرد و بعد این کتاب توقیف شد. بعد از انقلاب در دهه ۶۰ نشر نو آن را چاپ کرد، اما بعد ممنوع‌الچاپ شد تا امروز که این کتاب با تجدیدنظر و مقدمه‌ای مفصل منتشر می‌شود.
او درباره این کتاب توضیح داد: این کتاب مدرن‌ترین کتابی است که توسط نویسندگانی ایرانی درباره مباحث مختلف قصه‌نویسی با مترقی‌ترین دیدگاه‌های غربی نوشته شده و به داستان‌های ایرانی نگاهی تازه دارد. کتاب ۷۰۰ صفحه دارد و متن مفصلی است که در ویراست تازه آن، دیدگاه‌ها به‌روز شده و کتاب به آثار نویسندگانی چون جلال آل احمد، صادق چوبک، بزرگ علوی و صادق هدایت می‌پردازد.
«قصه‌نویسی بر اهنی» در ۲۰۰ نسخه و با قیمتی در حدود ۲۵ هزار تومان منتشر می‌شود.
کتاب دیگر بر اهنی «تاریخ مذکر» (مرد) نام دارد که نگاه این نویسنده و منتقد است در تاریخ ادبیات ایران به

بازگشت صد اپیشه «اوشین» به دوبله

مریم شیرزاد، دوبلور اوشین است. او چند ماه به میل خودش کار نمی‌کرد و در حال استراحت بود. شیرزاد بار دیگر با دوبله یک انیمیشن ۲۵ قسمتی با عنوان «بالن‌سوار» به عرصه صداپیشگی بازگشته است.
این مدیر دوبلاژ و گوینده در گفت‌وگویی با ایسنا گفته است: انیمیشن «بالن‌سوار» اکنون با صداپیشگی خودم، منوچهر والی‌زاده و همچنین سایر گویندگان در حال دوبله است. این انیمیشن که شامل ۲۵ قسمت است برای هفتم‌الی هشتم شهریور آماده می‌شود و فکر می‌کنم برای پخش از تلویزیون در نظر گرفته شده است ولی از شبکه پخشش اطلاعی ندارم. مدتی بود در حال استراحت بودم و خودم نمی‌خواستم کار کنم اما حالا پس از مدت‌ها با انیمیشن «بالن‌سوار» به دوبله برگشتم و فعلاً همین یک کار را در دست دارم.
وی سپس به حضور منوچهر والی‌زاده در انیمیشن «بالن‌سوار» اشاره کرد و گفت: به‌عنوان مدیر دوبلاژ این انیمیشن، آقای والی‌زاده را مجاب کردم تا به جای زل «کاکتوس» انیمیشن «بالن‌سوار» که یکی از زل اصلی محسوب می‌شود، صحبت کند؛ چراکه در دوبله اصلی این انیمیشن، گوینده کاکتوس صدایش خیلی شبیه آقای والی‌زاده است، براین اساس خودم را تحسین می‌کنم که آقای والی‌زاده را برای این صدا انتخاب کردم و به نظرم این کار با

حضور وی فوق‌العاده شیرین می‌شود.
شیرزاد در ادامه با اشاره به داستان انیمیشن «بالن‌سوار» یادآور شد: داستان این انیمیشن مربوط به پسر بچه‌ای به نام اسکای است که با کاکتوس خود بر یک بالن‌سوار شده و به جاهای مختلف می‌رود و با حیوانات گوناگون روبه‌رو می‌شود. زبان اصلی این انیمیشن انگلیسی است اما نامی دائم متعلق به کدام کشور است.
مدیر دوبلاژ انیمیشن «بالن‌سوار» در پایان با معرفی سایر گویندگان این انیمیشن به ایسنا گفت: علاوه بر خودم و آقای والی‌زاده که به جای زل‌های اصلی این انیمیشن هستیم، گویندگانی چون: فاطمه شمشعانی، افشین ذی‌نوری، رضا آفتابی، نسیم رضاخانی، امیر حکیمی، شیدا آویر، بابک اشکیوس، محمدعلی اشکیوس، متانت اسماعیلی، بهرام کواپان‌پور و سحر سوهانی نیز در این انیمیشن صداپیشگی می‌کنند.